

Tap chi
Life & Law
Magazine

Đời Sống & PHÁP LUẬT

CƠ QUAN TRUNG ƯƠNG CỦA HỘI LUẬT GIA VIỆT NAM

HÁP DẪN NHƯ ĐỜI SỐNG - ĐỒNG HÀNH CÙNG PHÁP LUẬT

Góp 3 số 104+105+106 • Từ ngày 29/4 - 4/5/2024

Chào mừng
49 năm ngày
Giải phóng miền Nam
thống nhất
đất nước

(30/4/1975 - 30/4/2024)

www.nguoiduatin.vn

Tr.3

Hồi ức của người
nhận cuộc gọi lịch sử:
"Đã giải phóng
miền Nam!"

Tr.34

"Huyền thoại
điện ảnh Việt Nam"
và tình yêu sắt son

Tr.14

49 năm non sông
một dải: Đất nước
"đàng hoàng hơn,
to đẹp hơn"

PHÁT HÀNH CÁC NGÀY TỪ THỨ HAI ĐẾN THỨ BẢY HÀNG TUẦN • Đường dây nóng: 098. 111. 0507 • Phát hành & Quảng cáo: 0918.411.956 • Giá: 19.800đ

Thời khắc lịch sử của những chiến sĩ dẫn giải Dương Văn Minh đi tuyên bố đầu hàng

Đại úy Phạm Xuân Thệ (ngoài cùng bên phải) cùng đồng đội bắt và đưa Tổng thống VNCH Dương Văn Minh từ Dinh Độc Lập ra Đài phát thanh để tuyên bố đầu hàng và điều kiện trưa ngày 30/4/1975. Ảnh tư liệu.

Lòng biết ơn còn mãi

Những ngày này, cả dân tộc Việt Nam lại rộn ràng trong niềm vui kỷ niệm ngày thống nhất đất nước 49 năm về trước. Ngày 30/4/1975 đã đi vào lịch sử như một mốc son chói lọi của thế kỷ 20. Gần nửa thế kỷ trôi qua, Dinh Độc Lập vẫn ở đó và dường như không có nhiều thay đổi với ngọn cờ đỏ sao vàng phấp phới tung bay như biểu tượng của hòa bình.

Trong trái tim mỗi người con đất Việt hôm nay đều xôn xao khi nhìn về lịch sử hào hùng. Ai cũng đều có những niềm tự hào riêng, và người đã trải qua chiến tranh hay con em họ và các thế hệ sau này đều chung niềm tự hào về thành tựu mà cha ông đã giành được trong cuộc chiến tranh nhiều gian khổ và ác liệt đã qua.

Là một người đã từng đi cầm súng chiến đấu và chứng kiến thời khắc lịch sử của ngày 30/4 đó, Trung tướng Phạm Xuân Thệ (sinh năm 1947) - người được Đảng, Nhà nước trao tặng nhiều phần thưởng cao quý: Huân chương Quân công hạng Nhì; Huân chương Chiến công hạng Nhất; Huân chương Chiến công hạng Nhì, Ba; Huân chương chiến sĩ Giải phóng Nhất, Nhì, Ba... Danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân thời kỳ chống Mỹ cứu nước.

"Chúng tôi biết ơn sự lãnh đạo của Đảng, Nhà nước, búi ngùi xúc động nhớ đến những đồng đội cùng chiến đấu với mình đã hy sinh xương máu trên các mặt trận, để chúng tôi được tiếp tục trưởng thành và tận hưởng hòa bình như ngày nay. Thực sự đó là một lòng biết ơn vô cùng", ông Thệ nói với PV *Đời sống và Pháp luật* với giọng xúc động, bồi hồi.

Trong cuộc trò chuyện với chúng tôi, vị Trung tướng nhiều lần nhấn mạnh rằng ông có niềm tin và

THU DƯƠNG

Cùng đồng đội đối mặt với Tổng thống cuối cùng của ngụy quyền Sài Gòn Dương Văn Minh, Đại úy Phạm Xuân Thệ khi ấy chỉ nghĩ làm sao nhanh có lời tuyên bố đầu hàng được phát thanh rộng rãi ra để sớm kết thúc chiến tranh, đỡ đỡ máu cho đồng đội.

mong muốn thế hệ hiện tại cũng như sau này sẽ luôn trân trọng công lao của cha anh đi trước, trân trọng giá trị lịch sử mà cả dân tộc ta đã đổ bao xương máu mới giành lại được sự phồn vinh thống nhất độc lập như ngày nay.

"Tôi cảm thấy rất tự hào về sự lãnh đạo của Đảng cũng như Tổng Tư lệnh Quân đội Nhân dân Việt Nam trong thời khắc chiến tranh đó. Sự lãnh đạo sáng suốt, kịp thời kiên quyết của toàn bộ Bộ chỉ huy chiến dịch đã góp phần nhanh chóng kết thúc chiến tranh giành lại độc lập. Tự hào bởi cả sự hy sinh của các đồng chí đồng đội để làm nên được thời khắc không thể nào quên", ông Thệ bồi hồi nhớ lại.

Trong thời khắc lịch sử của cả dân tộc, vào lúc 11h30 ngày 30/4/1975, lá cờ của Quân giải phóng đã tung bay trên nóc Dinh Độc Lập, đánh dấu sự sụp đổ hoàn toàn của đế quốc Mỹ và chính quyền tay sai ở miền Nam Việt Nam. Chiến dịch Hồ Chí Minh toàn thắng, non sông Việt Nam thống nhất. Đó là dấu ấn vĩ đại của dân tộc và cũng ghi dấu thời khắc đặc biệt của riêng ông.

"Khi Tổng thống VNCH Dương Văn Minh nói: "Chúng tôi đã biết Quân giải phóng tiến công vào nơi đó, chúng tôi đang chờ Quân giải phóng vào để bàn giao". Theo phản ứng tự nhiên, tôi nghiêm mặt, nói lớn: "Các anh là kẻ thất bại, các anh bị bắt làm tù binh, các anh phải tuyên bố đầu hàng vô điều kiện"... Tướng Thệ hào sảng kể với PV.

Sau đó, ông cùng đồng đội dẫn giải Dương Văn Minh ra xe Jeep đến Đài Phát thanh để tuyên bố đầu hàng. "Trong đầu tôi chỉ nghĩ, việc tuyên bố đầu hàng cần được nói lên Đài Phát thanh phát đi rộng rãi. Vì khi chúng tôi vào được Dinh Độc Lập thì cách đó khoảng 2-3 tiếng đồng hồ vẫn còn trận đánh rất ác liệt ở đầu cầu Sài Gòn, nhiều đồng đội đã hy sinh. Chỉ cần Tổng thống Dương Văn Minh tuyên bố đầu hàng thì các đồng đội chiến đấu ở những mặt trận khác sẽ biết, quân địch cũng sẽ biết và nhanh chóng kết thúc chiến tranh để đỡ đỡ máu cho cả hai bên", ông Thệ nhớ lại.

Và chiến tranh kết thúc thực sự trong niềm hân hoan của hàng triệu con người.

Mong thế hệ trẻ tích cực rèn đức, luyện tài

Nhiều năm qua, Tướng Thệ vẫn thường xuyên gặp lại đồng đội cũ, cùng các đồng đội đi tìm đồng đội, bởi trân trọng nhiều đồng đội vẫn còn ở bìa rừng khe suối, nằm lại chiến trường mà vô danh và chưa biết tên. Nhưng đó cũng chính là điều ông tiếc nuối nhất bởi kết quả của những lần tìm kiếm như thế không thực sự khả quan.

Ngày nay chúng ta sống trong hòa bình căng tràn trong xương máu cha ông đã đổ xuống. Ông Thệ cho rằng, muốn giữ được hòa bình phải phòng vệ tu xa, huấn luyện quân giới, xây dựng quân đội hùng mạnh, có nền kinh tế vững mạnh, giáo dục truyền thống cho cán bộ chiến sĩ trong quân đội nói chung và thế hệ trẻ cũng như nhân dân về việc trân trọng hòa bình. Bởi hòa bình của chúng ta không phải tự nhiên mà có, nó được trải qua từ những cuộc chiến tranh đã kéo dài cả nghìn năm, do đó phải luôn luôn cảnh giác, đề phòng, có chủ trương đường lối đúng đắn lãnh đạo nhân dân đoàn kết một lòng, "trên đời một lòng đọc ngang thông suốt" thì có thể vượt qua mọi khó khăn.

Bên cạnh những điều trần trố, Trung tướng Phạm Xuân Thệ cũng dành nhiều điều nhân nhủ đến thế hệ trẻ ngày nay. Ông nói: "Rèn luyện cả sức khỏe, kiến thức, vũ khí tối tân nhưng tu dưỡng tinh thần bản chất con người không vùng vằng thì vũ khí cũng vô dụng. Đức và tài phải song hành bổ trợ để tạo thành sức mạnh. Chỉ huy giỏi đến đâu nhưng bản lĩnh không vững vàng, gặp khó khăn dao động thì không hoàn thành nhiệm vụ được và ngược lại, nếu có gan lì, liều lĩnh đến đâu mà thiếu kiến thức, trí tuệ thì cũng không mang lại hiệu quả trong chiến đấu" ■

T.D

Đời Sống & PHÁP LUẬT
TRANG THÔNG TIN VÀ PHÁP LUẬT
www.doisongphapluat.com.vn
**Phát hành rộng rãi
trong cả nước**
Mã đặt báo: B.199
Giá: 19.800
Tổng biên tập:
 NGUYỄN TIẾN THANH

**Phó Tổng biên tập
Thường trực:**
 PHẠM QUỐC HUY

**Phó Tổng biên tập
Phụ trách nội dung:**
 NGUYỄN THỊ MỸ

• Tòa soạn - Trại sự: Tầng 4, Star Tower
 đường Dương Đình Nghệ - quận Cầu Giấy - Hà Nội
 • Trưởng Ban Trại sự: **NGÔ VĂN HẬU**
 • ĐT: (024) 62635250 • FAX: (024) 62810821
 • Phát hành và quảng cáo: (024) 66837135
 • Email: thukytoasoandsp@gmail.com

• Đại diện tại các tỉnh phía Nam:
 208 Điện Biên Phủ, phường Võ Thị Sáu,
 quận 3, Tp.Hồ Chí Minh.

Trưởng đại diện: TRẦN TIẾN DŨNG • ĐT: 0916.336.788

• Văn phòng Đại diện tại Miền Trung:
 Số 37B - Đường Lê Hồng Phong, Tp.Vinh, tỉnh Nghệ An
 ĐT: 0238. 8903176; FAX: 0238.8601010

 Email: legiap@gmail.com

• In tại: Công ty TNHH MTV In Ba Đình;
 Công ty Cổ phần In Scitech

Giấy phép hoạt động báo chí số 80/GP - BTTTT
 cấp ngày 27.2.2020

Hồi ức của người nhận cuộc gọi lịch sử:

“Đã giải phóng miền Nam!”

Dù ở tuổi 87 nhưng ông Nguyễn Túc vẫn nhớ từng chi tiết trong ngày nhận tin đại thắng giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước. Ảnh: Móc Tra

✎ LÊ LIÊN - ĐỖ CHANG

Là người đầu tiên nhận được điện báo miền Nam đã hoàn toàn giải phóng, người cán bộ mất vài giây ngỡ ngàng, sau đó òa trong niềm vui sướng vì thông tin quá quan trọng và phải lấy giấy bút để ghi lại cho chắc chắn thông tin từ phía bên kia. Người được chứng kiến giây phút nghe tin báo về giờ phút lịch sử ngày 30/4/1975 chính là ông Nguyễn Túc, Ủy viên Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.

Kỷ ức vẫn nguyên vẹn

Dù ở tuổi 87 nhưng ông Nguyễn Túc vẫn nhớ như in khoảnh khắc của 49 năm về trước, khi ông nhận được cuộc gọi báo tin miền Nam đã hoàn toàn giải phóng, thống nhất đất nước.

Trò chuyện với PV ĐS&PL, ông Nguyễn Túc bồi hồi nhớ lại những giây phút thiêng liêng ấy. Ông Túc kể, vào tháng 4/1975, ông là thủ ký của ông Hoàng Quốc Việt (khi ấy là Chủ tịch Tổng Công đoàn Việt Nam, Viện trưởng Viện Kiểm sát Nhân dân Tối cao).

Trưa 30/4/1975, mấy anh em trong nhóm thủ ký của đồng chí Hoàng Quốc Việt (ông là phụ trách nhóm thủ ký-PV) đang chuẩn bị ăn cơm thì bỗng có tiếng chuông điện thoại reo liên tục. Bữa ăn bỗng chốc bị gián đoạn. Khi ông chạy vội lại nghe thì đầu dây bên kia có một giọng rất lính, cũng rần rờ: “Đồng chí là ai?”. Sau đó ông bình tĩnh trả lời: “Tôi là Nguyễn Túc, thủ ký cho đồng chí Hoàng Quốc Việt”. Tiếng người đầu dây bên kia nói: “Thưa đồng chí, được lệnh của Tổng Tư lệnh Quân đội Nhân dân Việt Nam, Bộ trưởng Bộ Quốc phòng Võ Nguyên Giáp, đề nghị đồng chí báo cáo đồng chí Hoàng Quốc Việt thông tin 11h30, quân ta đã giải phóng miền Nam. Chiến dịch Hồ Chí Minh đã toàn thắng! hết”.

Sau một vài giây lặng đi vì ngỡ ngàng, ông liền trấn tĩnh lại và trả lời đầu dây bên kia: “Thông tin quan trọng quá. Đề nghị đồng chí đọc chậm để tôi ghi chép”.

Kể tới đây, ông Túc nghẹn lại, xúc động chia sẻ, thông tin qua bất ngờ làm tất cả mọi người đều vô oà trong niềm vui sướng, ban đầu ông còn không dám tin vào tai mình. Mọi người trong tổ thủ ký khi đó đều muốn hô vang thật to. Rồi ngay sau đó, mọi người trong tổ thủ ký đã bỏ luôn bữa cơm trưa, chẳng ai ăn cơm được nữa, chạy ngay sang phòng của đồng chí Hoàng Quốc Việt để báo cáo tin chiến thắng.

Lúc đó, đồng chí Hoàng Quốc Việt cũng bất ngờ và quá đỗi vui mừng, ông lấy ngay chai rượu gác, rót cho những người khác uống mừng. Bữa “liên hoan” hôm đó quá vui, không có lời nào mô tả được.

Khi có đồng đội mọi người, đồng chí Hoàng Quốc Việt cho biết: “Thế là y

Hình ảnh xe tăng lao qua cổng chính, tiến vào sân Dinh Độc Lập sang 30/4. Ảnh tư liệu.

nguyên, di chúc của Bác Hồ đã thành hiện thực. Ý chí thống nhất đất nước, khát vọng hòa bình của nhân dân ta đã thành hiện thực”.

Vẫn còn lâng lâng cảm giác chiến thắng của gần 50 năm về trước, ông kể tiếp, theo chương trình, buổi chiều hôm đó sẽ diễn ra lễ mít tinh chào mừng ngày Quốc tế lao động 1/5/1975. Tuy nhiên, ngay buổi chiều hôm đó, Bộ Chính trị đã quyết định mít tinh được chuyển sang sáng hôm sau (1/5/1975).

Thời điểm đó, bài diễn văn được ông Túc viết cách đây một tuần, đã được tập thể Ban thủ ký Tổng Công đoàn góp ý và lãnh đạo cấp trên thông qua. Mạch văn vẫn là “thừa thắng xông lên”, “tiếp tục tiến công, tiếp tục nói đây”, “miền Bắc không tiếc máu xương vì miền Nam ruột thịt...” với chiến thắng hôm nay, tình hình đã hoàn toàn thay đổi.

Ông Túc kể, các phần khác có thể sửa nhanh nhưng riêng thái độ của Việt Nam với Mỹ và tương lai của quan Ngụy lại là vấn đề hệ trọng. Sau một hồi trao đổi, mọi người quyết định sang xin ý kiến đồng chí Trường Chinh. Hồi đó đồng chí Trường Chinh là Ủy viên Bộ Chính trị, phụ trách công tác lý luận, tư tưởng và là Chủ tịch Quốc hội. Đồng chí Trường Chinh lý giải rằng, đây là vấn đề lớn, là đường lối của Đảng. Nhà nước ta đối với kẻ thù sau chiến thắng. Tôi và

anh không tư định đoạt được. Chúng ta cùng sang chỗ anh Ba (đồng chí Lê Duẩn, Bí thư thứ nhất Ban chấp hành Trung ương Đảng lúc đó), ông Túc hồi tưởng.

Theo lời kể của ông, đồng chí Trường Chinh ở nhà số 3, đồng chí Hoàng Quốc Việt ở nhà số 5, còn đồng chí Lê Duẩn ở cuối ngõ số 7 đường Nguyễn Cảnh Chân. Chưa đầy 10 phút đi bộ, các đồng chí đã gặp nhau.

“Trước mặt tôi là cảnh hết sức xúc động. Ba nhà lãnh đạo Lê Duẩn, Trường Chinh và Hoàng Quốc Việt ôm chầm lấy nhau, vừa cười mà nước mắt cứ rơi. Mọi người cũng không ngờ nhanh đến thế. Tôi đã sửa lại bài diễn văn mít tinh như đồng chí Hoàng Quốc Việt dặn.

Càng về sau càng thấm thía được tư tưởng hòa hiếu của ông cha mình đã thấm vào những người lãnh đạo qua các thế hệ. 35 năm đổi mới với phương châm đa phương hoá, đa dạng hoá quan hệ quốc tế thì tôi càng hiểu rõ hơn”, ông Túc kể lại.

Chiến thắng của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta

Ông Nguyễn Túc khẳng định, chiến thắng của trận chiến 30/4/1975 là chiến thắng của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta. Đồng thời khẳng

định tinh thần hoà hiếu, nhân nghĩa của dân tộc ta.

Ngấtمان câu chuyện diễn ra cách đây gần 50 năm, ông Nguyễn Túc nhấn mạnh, là thế hệ sinh sau ngày giải phóng, được sống trong hòa bình, các thế hệ sau này cần mãi tu luyện và biết ơn sự hy sinh to lớn của các anh hùng đã chiến đấu anh dũng cho sự nghiệp giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước. Và càng tu luyện, tin tưởng vào sự lãnh đạo đúng đắn, sáng suốt, tài tình của Đảng Cộng sản Việt Nam, tin vào tinh thần quật cường bất khuất của quân và dân ta.

Theo ông Túc, lịch sử không chỉ là những cái đã qua mà còn là người thầy dạy cho thế hệ trẻ biết trân trọng hiện tại và vun đắp tương lai bằng việc đúng sự thật, tri tuệ hòa nhập vào môi trường kiến thiết đất nước ngày càng phồn vinh, cường thịnh, thực hiện thắng lợi mục tiêu cao cả của Đảng: dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh, vững bước đi lên chủ nghĩa xã hội.

Chính vì vậy, từ sự tu luyện và niềm tin vững chắc, kiên định đi theo con đường của Đảng đã chọn, thế hệ trẻ Việt Nam cần tiếp tục phát huy chủ nghĩa anh hùng cách mạng, tinh thần tu luyện, tu dưỡng, đại đoàn kết toàn dân, quyết tâm vun lên hoàn thành tốt các chỉ tiêu, nhiệm vụ theo đường lối, chủ trương của Đảng đề ra. ■

L.L-Đ.C

Nhân dân Sài Gòn kéo về đình Độc Lập chào mừng quân giải phóng.

Tự hào Đại thắng mùa Xuân năm 1975

❖ THIÊN QUYỀN

Dù 49 năm đã trôi qua, nhưng cựu binh Nguyễn Đức Minh vẫn nhớ như in thời khắc lịch sử - 30/4/1975, ông cùng đồng đội tiến vào trung tâm Sài Gòn, được chứng kiến lá cờ giải phóng tung bay phấp phới trên nóc Dinh Độc Lập. "Chúng tôi tự hào, xúc động lắm. Anh em ai nấy đều khóc, những giọt nước mắt hạnh phúc. Chúng tôi thật sự may mắn hơn nhiều đồng đội khi được chứng kiến giờ phút lịch sử của dân tộc", ông Minh nhớ lại.

Ký ức thời hoa lửa

Trong một lần về quê, tình cờ tôi biết được câu chuyện đầy tự hào của ông Nguyễn Đức Minh (SN 1953), trú tại xã Thạch Long, huyện Thạch Hà, tỉnh Hà Tĩnh, người cựu binh năm xưa với những hồi ức không thể nào quên về Đại thắng mùa Xuân năm 1975.

Trong kỷ ức của người lính già ấy, tất cả các trận đánh, những chiến công, những mất mát, hy sinh của cán bộ, chiến sĩ và con non nguyên vẹn. Ông Minh kể lại, đầu tháng 1/1972, theo tiếng gọi thiêng liêng của Tổ quốc, chàng thanh niên tuổi 18 tạm gác lại những ước mơ, gia đình, bạn bè và thầy cô ở Trường THPT Lý Tự Trọng để lên đường nhập ngũ.

Sau thời gian huấn luyện, tháng 12/1972, ông cùng nhiều chiến sĩ khác được bổ sung vào Sư đoàn 341 (Quân khu 4) và tiếp tục đợt huấn luyện mới tại Quảng Bình. Đến tháng 2/1975, đơn vị được lệnh hành quân vào miền Đông Nam Bộ và sáp nhập vào Quân

đoàn 4 cùng với Sư đoàn 7 và Sư đoàn 9.

Trận đánh đầu tiên mà người lính trẻ 21 tuổi cùng đồng đội kẻ vai sát cánh là trận chiến "mỏ canh của thép" Xuân Lộc để tiến vào Sài Gòn. Trận chiến khốc liệt này kéo dài suốt 12 ngày đêm (bắt đầu từ ngày 9 - 21/4).

Xác định tầm quan trọng của cửa ngõ Xuân Lộc trong việc cố thủ Sài Gòn, nên địch đã tập trung các binh chủng thiện chiến, trang thiết bị, hỏa lực, vũ khí quân sự tại tuyến phòng thủ này. Trong 12 ngày đêm ác liệt ấy, đã có rất nhiều trận đánh lớn, nhỏ. Để giành giật mỗi một mục tiêu, cuốc đất, đẩy lùi những đợt phản kích của địch, quân đội ta cũng gặp nhiều tổn thất lớn, biết bao người đã vĩnh viễn nằm lại mảnh đất này.

Với ông Minh, trận đánh ngày 11/4 vào thị xã Xuân Lộc đã trở thành kỷ ức đau thương nhất. Đó là khi ông phải chứng kiến sự hy sinh của một người bạn, người đồng đội, người anh đã cùng lớn lên bên nhau, cùng nhập ngũ, cùng chia ngọt sẻ bùi. Trong trận đánh ấy, ông Minh bị thương nhẹ, nhưng chỉ sau vài ngày nghỉ ngơi, sức khỏe phục hồi, lại tiếp tục cầm súng trở về vị trí chiến đấu bên đồng đội. Biến đau thương thành sức mạnh, sau mỗi hy sinh, mất mát, chúng tôi lại càng quyết tâm hơn.

Đến ngày 21/4/1975, sau khi giải phóng thị xã Xuân Lộc, Quân đoàn 4 lại tiếp tục các trận đánh giải phóng vùng Trảng Bòm, Hồ Nai, Biên Hòa (Đồng Nai). Sau bao ngày chờ đợi, chiều 30/4 (khoảng 15h), Quân đoàn 4 của ông Minh chính thức tiến vào Dinh Độc Lập. Bước chân trên đường phố Sài Gòn, giữa trời cờ hoa, hòa vào dòng người hân hoan chào đón bộ đội giải phóng quân và hơ văng khẩu hiệu, ông Minh cùng đồng đội vẫn chưa thôi ngơ ngàng, chỉ biết ôm chặt nhau rung rung nước mắt.

Theo lời kể của ông Minh, khoảng hơn 11h00 ngày 30/4/1975, ông cùng đồng đội nghe tin quân ta đã tiến được

vào Dinh Độc Lập, mọi người vô cùng phấn khởi, hò reo. Không khí hân hoan của chiến sĩ, đồng bào, người dân đi kiểm lá cờ đỏ sao vàng hoặc tất cả những mảnh vải, tấm giấy có màu đỏ bước lên xe, cầm trên tay chạy ra đường mừng chiến thắng. Guồng mắt ai cũng nở nụ cười hạnh phúc rạng rỡ, nhiều người xa lạ vịn tay bắt mặt mừng, ôm chặt lấy nhau như đã quen thân cùng chung niềm vui giải phóng.

Ông nhớ lại, thời điểm đó đi đến đâu, cờ Giải phóng lập tức treo lên ở đó. Hàng ngàn lá cờ Giải phóng đương như đã được nhân dân Thành phố chuẩn bị từ trước đó tung bay phấp phới khắp phố phường trong niềm hân hoan, vui sướng của đồng bào.

Được trở về là niềm may mắn

"Những âm vang hào hùng ấy, khi thế tục sôi ỹ đã tạo nên sức mạnh có vũ rất lớn đối với những người lính Bộ đội Cụ Hồ như chúng tôi. Khi được vào Dinh Độc Lập, chứng kiến lá cờ giải phóng tung bay, chúng tôi tự hào, xúc động lắm. Anh em ai nấy đều khóc, những giọt nước mắt hạnh phúc. Chúng tôi thật sự may mắn hơn nhiều đồng đội khi được chứng kiến giờ phút lịch sử của dân tộc. Được sống để trở về là niềm may mắn với tôi, chỉ tiếc thương những người đồng đội của mình đã ngã xuống vì Tổ quốc", ông Minh xúc động nhớ lại.

Tiếp quân Sài Gòn, đơn vị của ông Nguyễn Đức Minh đóng quân tại phường Lê Văn Duyệt, quận 3 để làm công tác quân quản. Đầu tháng 6/1976, quân đoàn được lệnh rút về căn cứ Long Bình (Đồng Nai) để củng cố lực lượng nhằm tiếp tục chiến đấu ở vùng biên giới Tây Nam. Sau lần bị thương ở đầu và vai (tỉ lệ thương tật 41%) trong trận đánh với quân Pôn Pốt ở mặt trận

Tây Ninh vào tháng 2/1979, ông Nguyễn Đức Minh phục viên và về quê sinh sống.

Dù chỉ tròn vẹn 9 năm trong quân ngũ, nhưng kỷ ức của người cựu binh Nguyễn Đức Minh vẫn vô cùng sống động. Ngoài các danh hiệu như: Huân chương Kháng chiến hạng 2, Huân chương Giải phóng, Huân chương Vì nghĩa vụ quốc tế, Huy chương Kháng chiến hạng Nhất, là những kỷ ức khó quên của biết bao trận đánh oai hùng. Đặc biệt, ông luôn cảm thấy may mắn và tự hào khi được cùng đồng đội chiến đấu, giành thắng lợi và được chứng kiến, được sống trong những giây phút đầu tiên của ngày thống nhất non sông.

Đến bây giờ, mỗi dịp tháng Tư về, khi ôn lại những ngày tháng chiến đấu oanh liệt, người lính già Nguyễn Đức Minh vẫn bồi hồi, xúc động khi nhớ thương đồng đội đã nằm lại chiến trường xưa. Vì Tổ quốc, họ đã hy sinh để miền Nam được hoàn toàn giải phóng, đất nước thống nhất, phát triển như ngày hôm nay. Đại thắng mùa Xuân 1975 và trận đánh ấy sẽ mãi mãi in sâu trong kỷ ức của ông và đồng đội, như một minh chứng về chủ nghĩa anh hùng Cách mạng của quân đội và nhân dân Việt Nam. ■ T.Q

“Trò lại với đời thường, người cựu binh từng một thời xông pha lửa đạn tiếp tục phát huy tinh thần xung kích trên mặt trận chống đói nghèo. Từ sự chịu thương chịu khó, sự dấn thân nghiêm khắc của người cha, các con ông nay đã trưởng thành, cống hiến sức lực, trí tuệ trong công tác giáo dục. Từ năm 2005 đến nay, ông được tin nhiệm bầu giữ chức vụ Phó Chủ tịch Hội Cựu chiến binh xã Thạch Long, huyện Thạch Hà.

Phát huy tinh thần trách nhiệm, gương mẫu đi đầu trong các phong trào, những năm qua, ông Nguyễn Đức Minh đã cùng ban chấp hành hội có nhiều hoạt động hữu ích, góp phần kết nối, tạo mối đoàn kết, gắn bó của hàng trăm hội viên hội cựu chiến binh địa phương. Những năm qua, Hội Cựu chiến binh xã Thạch Long luôn gương mẫu đi đầu trong phong trào chung sức xây dựng nông thôn mới, chăm sóc các tuyến đường tự quản, góp phần cùng với các lực lượng bảo vệ tình hình trật tự, trị an trên địa bàn.

Ông Nguyễn Đức Minh bên người vợ của mình.

Nguyên Phó Bí thư Tỉnh ủy nhớ một thời “máu và hoa”

Ông Quyết nhớ lại những lần gặp Bác Hồ giữa thời điểm chiến tranh ác liệt.

Chứng nhân lịch sử và những kỷ ức không phai

Trong không khí hào hùng của những ngày tháng Tư lịch sử, chúng tôi có dịp đến thăm ông Lê Chí Quyết (tên khai sinh là Hồ Miên), 97 tuổi, nguyên Phó Chủ tịch Ủy ban Quân quản tỉnh Đắk Lắk, nguyên Phó Bí thư Tỉnh ủy Đắk Lắk trong một căn nhà nhỏ nằm tại trung tâm Tp. Buôn Ma Thuột. Dù đã ở tuổi “xưa nay hiếm”, nhưng ông vẫn tinh anh, minh mẫn, nhớ rõ từng sự kiện lịch sử. Trong trái tim ông Quyết, những kỷ niệm về thời xôn pha “mưa bom bão đạn” khắc liệt trên vùng Tây Nguyên và tinh thần dũng cảm, bất khuất của quân và dân ta vẫn sống mãi.

Nỗ nu cuối hiên, ông Quyết cho biết, vào tháng 1/1947, ông tu nguyên lên đường nhập ngũ khi chứng kiến những hy sinh to lớn của quân và dân ta trước sự xâm lược của quân thù. Sau khi nhập ngũ, ông Quyết được điều động tham gia chiến đấu ở khu vực Bắc Tây Nguyên (Gia Lai - Kon Tum).

Năm 1954, sau khi Hiệp định Giơ-ne-vơ được ký kết, quân đội ở phía Nam tập kết ra Bắc. Trong thời gian này, ông Quyết và một số ít cán bộ nhận nhiệm vụ ở lại tỉnh Gia Lai để tiến hành hoạt động bí mật, phòng chống âm mưu phá hoại Hiệp định Giơ-ne-vơ.

Lần giở kỷ ức, nguyên Phó Bí thư Tỉnh ủy Đắk Lắk chia sẻ: “Ngay sau khi nhận nhiệm vụ ở lại, tôi và nhiều đồng đội đã thay trang phục quân đội, cải trang thành dân thường, giả làm người mua bán hoặc công nhân nhằm

tiếp cận các vùng đông đảo dân tộc thiểu số, thành phố thị xã để tuyên truyền cho người dân về tội ác của thực dân Pháp. Đồng thời, vận động người dân tin vào Đảng, Bác Hồ, đoàn kết, nuôi giấu cán bộ đấu tranh chống thực dân Pháp nhằm giành lại độc lập, không để quân thù mua chuộc, dụ dỗ”.

Trong quá trình hoạt động bí mật, người thanh niên Hồ Miên đã phải thay tên, đổi họ 4 lần để tránh sự truy lùng, bắt bớ, giết hại của quân địch. Tới năm 1960, ông Quyết được điều động lên chiến trường Nam Tây Nguyên để tăng cường cho tỉnh Đắk Lắk. Lúc này, cán bộ Cách mạng Hồ Miên chính thức đổi tên thành Lê Chí Quyết. Đó cũng là cái tên gắn bó với ông cho đến ngày nay.

Tại tỉnh Đắk Lắk, đồng chí Lê Chí Quyết được giao nhiều nhiệm vụ, chức vụ khác nhau. Từ năm 1969, ông Quyết được phân công làm Phó Bí thư Tỉnh ủy kiêm Trưởng ban Kinh tài của tỉnh. Khi đó, Tỉnh ủy và các cơ quan của tỉnh Đắk Lắk tập trung chủ yếu ở vùng căn cứ phía Bắc Cu Jù - Dliëya (thuộc huyện Krông Năng ngày nay).

Sức mạnh đoàn kết làm nên chiến thắng

Thế nhưng, càng khó khăn, thách thức càng hun đúc ý chí chiến đấu và tinh thần đoàn kết đi theo cách mạng, đánh đuổi quân xâm lược của quân và dân ta. Ông Lê Chí Quyết kể, để phục vụ nhiệm vụ chiến đấu, quân ta xác định công tác hậu cần, lo lương thực là rất quan trọng. Mọi người tìm mọi cách mua các vật dụng như: văn

phòng phẩm, pin, thuốc chữa bệnh, vải may quần áo... từ thị xã Buôn Ma Thuột, các thị trấn Phước An, Buôn Hồ, Buôn Trấp... Thậm chí, ra đường Quốc lộ 14, đường Quốc lộ 26 chặn xe đi qua để mua hàng.

Cùng với tinh thần chiến đấu quyết cường của lực lượng Cách mạng, ông Quyết khẳng định, trong những năm kháng chiến gian khổ, một trong những yếu tố làm nên sức mạnh chiến thắng của ta chính là người dân một lòng son sắt theo Cách mạng. “Ngày ấy, người dân Tây Nguyên noi chung và nhân dân ở các vùng căn cứ Cách mạng noi riêng đối diện với rất nhiều khó khăn, khó cực, thường xuyên sống trong cảnh đói cơm, lạt muối. Thế nhưng, nhân dân khắp nơi luôn hết lòng vì Cách mạng”, ông Quyết nói.

“Ở các buôn làng - vùng căn cứ ngày ấy, lớp trai tráng, khỏe mạnh thì đi dân công hỏa tuyến. Bỏ đôi đi đầu là dân công hỏa tuyến theo đến đó, sắn sắn treo đeo, lời suối gửi đan, cang thương binh... Lớp trung niên, phụ nữ thì trở thành dân công thương trực, đi gửi gạo muối, lương thực. Thanh thiếu niên lớn lên, dù tuổi nhân thức cùng cầm súng tham gia du kích đánh giặc, bảo vệ các cơ quan của tỉnh trong vùng căn cứ”, ông bồi hồi nhớ lại.

Nhờ có một thời hoa lửa, nguyên Phó Bí thư Tỉnh ủy Đắk Lắk Lê Chí Quyết khẳng định, chính nhờ sức mạnh quân dân và sức mạnh đoàn kết của cả dân tộc đã góp phần rất lớn làm nên chiến thắng lịch sử của Cách mạng Việt Nam. Tinh thần đoàn kết ấy đến hôm nay vẫn còn nguyên giá trị ■

K.N

KHÁNH NGỌC

Sau 49 năm Ngày Giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước, những ngày tháng chiến đấu gian khổ, hào hùng của quân và dân ta vẫn còn nguyên vẹn trong kỷ ức của nguyên Phó Bí thư Tỉnh ủy Đắk Lắk Lê Chí Quyết.

Lần Mỹ

“Tháng 2/1977
với mong muốn
tiếp tục được đi
học, ông Nguyễn
Quang Lộc chuyển
ngành, đi học tại Tiệp
Khắc (cũ). Về nước,
ông công tác tại Công
ty Cấp thoát nước
Vĩnh Phúc, rồi đảm
nhiệm chức vụ Giám
đốc Nhà máy nước
huyện Tam Đảo (Vĩnh
Phúc), nghỉ hưu năm
2009.”

rừng bất kể ngày đêm để đến đảo Long Sơn (Bà Rịa - Vũng Tàu).

Kể lại với chúng tôi, ông Lộc cho hay, thời điểm này Mỹ - Ngụy bị quân ta đánh rất ở nhiều mặt trận, nên chúng điên cuồng bắn phá hồng làm giảm nhuệ khí của quân ta. Để đảm bảo an toàn, bí mật ông Lộc và đồng đội chỉ hành quân vào ban đêm. “Nhiều lần quân địch bắn pháo sáng, nhóm của chúng tôi cứ ngỡ là địch đã phát hiện được vị trí. Nhờ nguy trang tốt, tôi và đồng đội đã đến được đảo Long Sơn an toàn”, ông Lộc nhớ lại.

Sau nhiều ngày phục kích, ngày 10/3/1975, nhóm biệt kích của chiến sĩ A72 Nguyễn Văn Lộc lại nhận được lệnh hành quân thần tốc về Sài Gòn. Ngày 14/4/1975, ông cùng đồng đội đã có mặt tại huyện Củ Chi. Tiếp đó, ngày 24/4/1975 đơn vị của ông đã có mặt tại Gò Vấp (gần sân bay Tân Sơn Nhất) để tham gia Chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử.

Theo Anh hùng LLVT Nhân dân Nguyễn Quang Lộc, thời điểm chiếc xe tăng húc đổ cánh cổng của Dinh Độc Lập, Tổng thống Việt Nam Cộng hòa Dương Văn Minh đầu hàng, ông vẫn chưa hề hay biết. Lúc đó, ông và đồng đội của mình vẫn trực chiến tại trận địa cho chí thì của chi huy. Tuy nhiên, ít phút sau thấy nhân dân đổ xuống đường hò reo vẫy cờ thì ông mới biết miền Nam được giải phóng. “Tôi và đồng đội ôm nhau khóc trong sung sướng bởi vì ngày giải phóng cuối cùng đã đến, Nam Bắc sum họp một nhà và không còn cảnh bom đạn xuống màu nâu”, người lính phong không xúc động chia sẻ ■

N.B

Bức ảnh có tên “Cha con lão ngư dân Triều Phong chèo bộ đội và vũ khí tiếp sức Thành cổ”.

O du kích đưa đồ trên dòng Thạch Hãn bị trắng

✦ BẢY TÁM - LÊ KÔNG

Chuyện về nữ du kích Nguyễn Thị Thu (hiện 71 tuổi, ngụ số nhà 20 đường Đặng Dung, thị trấn Ái Tử, huyện Triệu Phong, Quảng Trị) cùng bố chồng hàng ngày chèo đò vận chuyển người, lương thực cho Cách mạng trong cuộc chiến 81 ngày đêm ở Thành cổ Quảng Trị.

Cò du kích năm xưa

Sông Thạch Hãn, Thành cổ Quảng Trị (tỉnh Quảng Trị) đã đi vào thơ ca như những trang sử bị trắng thắm đượm máu và hoa. Mùa hè đó là năm 1972, bên sông Thạch Hãn trong cuộc chiến đấu 81 ngày đêm oanh liệt đã đón nhận hàng vạn chiến sĩ quân giải phóng vượt sông dưới mưa bom bão đạn vào giữ Thành Cổ, làm nên trang sử vàng bất khuất của dân tộc.

Tại khu bảo tàng ở Thành cổ Quảng Trị vẫn còn lưu giữ nhiều hình ảnh, hiện vật vô giá về những tấm gương anh dũng quên mình trong cuộc chiến này. Trong đó có bức ảnh do phóng viên chiến trường Đoàn Công Tỉnh ghi lại một cụ già chèo đò với nu cuối hào sảng bên một thiếu nữ trẻ tay ôm chắc súng và hàng chục chiến sĩ bộ đội giải phóng tươi cười. Bức ảnh có tên “Cha con lão ngư dân Triều Phong chèo bộ đội và vũ khí tiếp sức Thành cổ”. Xem ảnh, nhiều người không khỏi thán phục, sau những trận chiến ác liệt năm 1972 đó, những người trong hình giờ ai còn, ai mất?

Theo lời giới thiệu của nhân viên bảo tàng, người lái đò với nu cuối hào sảng trong bức ảnh là cụ Nguyễn Con (quê làng Giang Hén, xã Triều Giang, huyện Triệu Phong, tỉnh Quảng Trị) và thiếu nữ tay ôm súng là Nguyễn Thị Thu (con dâu cụ Con).

Lần tìm qua rất nhiều đầu mối chúng tôi mới hay bà Thu hiện vẫn sống tại làng Giang Hén (nay là tiểu khu 5, thị trấn Ái Tử, huyện Triệu Phong). Nửa thế kỷ sau những trận chiến ác liệt đó, cò du kích lái đò trẻ tuổi năm nào nay đã là bà nôi, bà ngoại.

Bà Thu rung rung ngắm lại bức ảnh kỷ niệm một thời oanh liệt nay đã ó vãng, thời mà bà ngược xuôi dòng Thạch Hãn đưa bộ đội sang sông vào Thành cổ. Năm đó bà mới 18 tuổi. Vừa vào du kích được khoảng 3 tháng thì bà Thu nhận được nhiệm vụ làm giao liên, cùng bố chồng chèo đò chở bộ đội, vũ khí và lương thực vượt sông Thạch

Hãn chỉ viên cho Thành cổ.

Cuộc chiến diễn ra ác liệt, địch dốc toàn bộ lực lượng với vũ khí hiện đại hòng chiếm lại Thành cổ. Để đánh bật các cuộc phản công của địch, quân ta phải huy động bổ sung một lực lượng lớn. Và để bộ đội vào Thành cổ một cách nhanh nhất, an toàn mà lại hiệu quả chỉ có một đường duy nhất là dùng đò vượt sông Thạch Hãn. Thời gian đó, khúc sông đoạn từ xã Triều Long, xã Triều Giang, xã Triều Thành đã trở thành tuyến đường huyết mạch đưa quân giải phóng vào chiến trường.

“Bố chồng tôi làm nghề cào hến nên thông thạo mọi chỗ nông sâu ở khúc sông này. Hai bố con tôi không ngại nguy hiểm nhận nhiệm vụ, khôn khéo chèo đò đưa bộ đội vượt sông. Ngày đó mây bay dịch suốt ngày luôn mong mòng trên đầu. Nước sông Thạch Hãn lúc nào cũng vàng ố, đục ngầu cuộn chảy vì bom đạn trút xuống như mưa. Suốt 81 ngày đêm, không biết bao nhiêu lần cha con chúng tôi suýt chết nhưng vẫn cầm chắc tay lái, băng trên con nước đưa bộ đội và vũ khí sang, rồi quay ngược đò chở thương binh về hậu phương”, bà Thu nhớ lại.

Sau chiến tranh, vợ chồng bà Thu không hề biết có tấm hình lịch sử. Đến những năm 1990, qua một người cùng làng, bà mới biết tấm hình được in lớn trên sách báo, được treo trang trọng trong Bảo tàng Thành cổ. Ban đầu bà Thu không lên tiếng nhận vật trong hình là mình. Sau này có người ngỏ vục, bà mới lảng lẽ cắt một tấm hình trên báo, đóng khung rồi treo trang trọng ở trong nhà, như một lời xác nhận.

Trong những chuyến đò ngày ấy, đã có rất nhiều chiến sĩ không bao giờ trở lại. Biết bao lần bà vừa chèo đò, lòng vừa quân thất, trào nước mắt, khi biết chuyện những người lính muối tâm, đôi mươi bà vừa gặp hôm qua, hôm nay đã mãi nằm lại Thành cổ. Trôi miền Trung giữa trưa hè nhưng bóng áo at con mưa nắng hạt, o du kích ngày xưa gát nước mát, tam ngưng câu chuyện, nhìn xa xăm ra phía dòng sông Thạch Hãn...

“Đu bom đạn, tôi vẫn chắc tay lái. Đò đi ngày không được thì đi đêm, trời nắng không chèo được thì ngày chuyển lúc mưa. Đau thương nhất là những lần chở thương binh về, có những người còn trẻ măng, thấy thương lắm. Có lần, tôi chở một thương binh trắng trẻo thu sinh, nghe nói quê ở Hà Nội. Đò vừa cập bến cùng là lúc anh ấy chỉ kịp kêu lên một câu: “Đưa qua mẹ ơi!” rồi trút hơi thở cuối cùng. Mãi mãi tôi không thể nào quên...”

“Ba nhen ngao.”
O du kích nhớ năm ấy không thông kê mình đã bao nhiêu lần chở bộ đội sang sông trong 81 ngày đêm ấy. Bà chỉ nhớ trung bình mỗi ngày chiếc đò mây ấy cù phẩm phẩm sông nước 30 - 40 lần vượt sông đưa bộ đội vào trận tuyến, rồi cũng trên chiếc đò ấy không biết bao nhiêu lần vũ khí, lương thực được tiếp tế cho Thành cổ. “Cả 81 ngày, tôi cùng bố chồng không hề nghỉ chèo một ngày, không một đêm trọn giấc”, bà kể.

Và một bị mất khác, nửa thế kỷ bay giờ bà Thu mới thò lóc: “Thu thật, tuy ở gần sông nhưng tôi không hề biết bơi, điều này tôi phải giấu chỉ huy cũng như đồng đội. Vì nếu cấp trên biết tôi không biết bơi, tôi sẽ không được lái đò nữa”.

“Sống được đến ngày hôm nay đã là một điều may mắn rồi”

Giữa tháng 9/1972, trận chiến 81 ngày đêm kết thúc. Chiến thắng ở Thành cổ đã tạo đa loi thể cho ta trên hội nghị đàm phán Hiệp định Paris năm 1973. Trong chiến thắng ấy có một phần đóng góp của hai cha con lão ngư dân Triều Phong.

Đất nước thống nhất, lão ngư Nguyễn Con quay lại với công việc cào hến mưu sinh trên sông Thạch Hãn. Đến năm 1978, sau khi đi cào hến về, cụ Con đau bụng rồi đột ngột qua đời.

Vợ chồng bà Thu trở lại cuộc sống đời thường, họ có 4 người con đều đã lập gia đình và có cuộc sống ổn định. Hiện tại, chồng bà Thu lại theo nghiệp cha cào hến mưu sinh, còn vợ thì bán hến ở chợ. “Nghề hến phụ thuộc vào con nước, nhiều công đoạn, chủ yếu “lấy công làm lãi” nên thu nhập của hai vợ chồng khá bấp bênh. Vì vậy, ngoài công việc cào hến để mưu sinh, chúng tôi còn chăn nuôi gia súc, gia cầm để trang trải thêm cho cuộc sống”, bà Thu cho hay.

Đoạn ra về chia tay khách, bà Thu nhẹ nhàng đọc lại những câu thơ trong một bài thơ nổi tiếng: “Đo lên Thạch Hãn ơi... chèo nhé/ Đáy sông còn đó bạn tôi nằm/ Có tuổi hai mươi thành sóng nước/ Vỗ yên bờ, mãi mãi ngàn năm” ■

B.T - L.K

Anh hùng kể chuyện 5 bắn rơi máy bay Mỹ

✎ NGUYỄN BẮC

Chiến tranh đã lùi xa gần nửa thế kỷ, nhưng đối với Anh hùng Lực lượng vũ trang Nhân dân Nguyễn Quang Lộc thì những kỷ ức về một thời khói lửa chưa bao giờ nhạt phai trong tâm trí. Những trận đánh, hay từng "con chim sốt" của Mỹ - Ngụy bốc cháy cứ dần hiện về trong trí nhớ dù ông đã ở cái tuổi "xưa nay hiếm"...

Viên đạn đầu tiên bắn cháy máy bay, bắt sống giặc lái

Những ngày cuối tháng Tư, căn nhà ấm cúng của Anh hùng Lực lượng vũ trang (LLVT) Nhân dân Nguyễn Quang Lộc ở tổ dân phố Tô Hiệu, phường Đông Đa, Tp.Vinh Yên, tỉnh Vinh Phúc luôn có những vị khách đặc biệt ghé thăm. Không chỉ có đồng đội chiến đấu năm xưa mà nhiều bạn trẻ cũng đến để nghe ông kể về các trận đánh của một thời khói lửa.

Nhấp ngụm nước, ông Lộc chậm chậm lật giở từng trang "Nhật ký chiến trường" đã nhuộm màu thời gian, được ông ghi lại một cách chi tiết từ ngày đầu nhập ngũ. Ông kể lại: "Năm 1971, lúc này tôi vừa học xong lớp 10 (khi đó ông Lộc mới 18 tuổi), dùng vào thời điểm giặc Mỹ leo thang ném bom giết hại rất nhiều đồng bào, chiến sĩ của ta. Chính vì thế, lứa thanh niên chúng tôi hăng hái, sức sôi muốn lên đường cầm súng bảo vệ Tổ quốc".

Ngày lên đường nhập ngũ, ông Lộc cũng chẳng biết đến bao giờ chiến tranh mới kết thúc. Nhưng, người chiến sĩ trẻ tuổi ngày ấy cũng tu hũa với lòng mình, nếu chiến tranh kết thúc, ông sẽ tiếp tục hoàn thiện giác ngộ học đại học để nâng cao kiến thức, góp phần xây dựng đất nước sau đây dang dở mấy chục năm trời bom đạn tàn phá.

Bước chân vào quân ngũ, ông Lộc được điều về Đại đội 3, Tiểu đoàn 172, Quân chủng Phòng không - Không quân. Trong quá trình huấn luyện, tân binh Nguyễn Quang Lộc được chuyển sang huấn luyện chuyên sâu cho khí tài tên lửa và các vai A72. Nhờ những kiến thức đã học như tính toán, góc... cũng như sự chỉ bảo của các chuyên gia Liên Xô, ông Lộc được giao nhiệm vụ xạ thủ chính trong những dịp bắn của đơn vị.

Kết thúc quá trình huấn luyện tân binh, tháng 2/1972, đồng chí Nguyễn Quang Lộc cùng đơn vị hành quân tham gia chiến đấu tại chiến trường miền Đông Nam Bộ. Trong Chiến dịch Nguyễn Huệ năm 1972, tại huyện Dầu Tiếng (Bình Dương), ngày 13/5/1972, trận đánh đầu tiên của đơn vị quân, ông Lộc đã lập chiến công xuất sắc, bắn hạ một chiếc máy bay AD6 của Mỹ, bắt sống tên đại úy phi công.

Nhớ lại thời khắc lịch sử đó, Anh hùng LLVT Nhân dân Nguyễn Quang Lộc hào hứng kể cho chúng tôi nghe: "Ngày 12/5/1972, ngay sau khi nhận được nhiệm vụ, tổ bắn của chúng tôi lập tức vào trận địa, chuẩn bị phương án tác chiến. Tuy nhiên, lúc này từng tốp máy bay Mỹ - Ngụy kéo đến ném bom rất rát và có những chiến thuật rất khác biệt. Nói thật, lúc đó chúng tôi rất nóng ruột và muốn điểm hỏa ngay, tuy nhiên do điều kiện chưa thuận

Anh hùng LLVT Nhân dân Nguyễn Quang Lộc (đứng giữa hàng đầu) cùng đồng đội dâng hương tại Nhà thờ Bắc Hồ (tỉnh Vinh Phúc).

lợi nên đành phải cân nhắc chờ thời điểm. Sang ngày 13/5, phát hiện một tốp máy bay AD6 vào trận địa ném bom, kíp bắn của chúng tôi quyết tâm tiêu diệt bằng được một trong những chiếc máy bay đó. Bằng những kỹ thuật được học, tôi lập tức xác định toạ độ mục tiêu. Nắm được đường bay của chiếc AD6, ở giây thứ 12, tôi lập tức phóng đạn. Chỉ trong chớp mắt, chiếc AD6 cháy rực trên bầu trời Bến Tranh (huyện Dầu Tiếng). Nó hết nhu một bó được rực sáng trên bầu trời mịt mù khói bom đạn. Cùng với đó là một chiếc dù đã bung mang, ở trên có tên giặc lái Phạm Văn Thúc".

Đến khoảng 10h ngày hôm sau, kíp bắn của ông Lộc tiếp tục bắn cháy một chiếc máy bay trinh sát của địch mang tên OV10, góp công lớn cho chiến dịch Nguyễn Huệ.

Cũng theo lời cựu chiến binh Nguyễn Quang Lộc, đường như địch đã nắm được chiến thuật của ta, nên "giặc lái" đã thay đổi tác chiến, cố tình bay thấp, hoặc triết để lợi dụng các đám mây để ẩn nấp. Hoặc có lúc chúng bay liên tục, rồi của gấp để tránh làn đạn phòng không...

Nhưng với sự quyết tâm, ông Lộc và đồng đội vẫn tiếp tục nghiên cứu và giảng cho địch những đòn chí mạng. Ngày 11/11/1972, ông tiếp tục bắn rơi chiếc máy bay thứ 3 của địch tại bến Chanh (Dầu Tiếng, Bình Dương). Ngày 18/12/1972, một lần nữa chiếc máy bay L19 của Mỹ - Ngụy lại bị Anh hùng Nguyễn Văn Lộc bắn cháy trên bầu trời thị trấn Kiên Đức, nay là thị xã Kiên Đức (Đắk Nông).

9h30 ngày 29/4/1975, một máy bay C119 của địch bay lượn nhiều vòng trên bầu trời, liên tục bắn pháo hiệu và hỏa lực xuống đòi hình ta. Tuy nhiên, chiếc cánh bằng ma mãnh này đã lọt vào tầm ngắm của chiến sĩ A72 Nguyễn Quang Lộc. Và, một tiếng nổ như sấm rền khiến nó tan xác ngay trên bầu trời Sài Gòn sau cú nhả cò

chính xác của ông. Đây là chiếc máy bay chỉ huy đang tìm cách ngăn chặn đà tiến công của quân giải phóng.

Với chiến công 5 lần bắn hạ máy bay Mỹ - Ngụy, ngày 26/4/2018, ông Nguyễn Quang Lộc được Chủ tịch nước phong tặng danh hiệu Anh hùng LLVT Nhân dân.

Nhiệm vụ đặc biệt và kỷ ức không quên ngày giải phóng

Do lập nhiều chiến công xuất sắc, tháng 5/1974, chiến sĩ Nguyễn Quang Lộc là một trong số các xạ thủ A72 được giao nhiệm vụ phối hợp với Lữ đoàn Đặc công biệt động Rừng Sặc. Nhận được nhiệm vụ, 3 tháng trời ông và các đồng đội vượt đèo, xuyên

Anh hùng LLVT Nhân dân Nguyễn Quang Lộc và tác giả.

Nữ giao liên Tu Nghĩa đi thăm nhà giáo tế, nhớ về các đồng đội năm xưa.

Vượt bom đạn của quá khứ để ngày mới hoa nở thêm tươi

✶ NGUYỄN KHÁNH

Tuổi thanh xuân của bà Nghĩa trải dài theo những cánh rừng, con suối. Hết xông pha đánh đồn, lại lặn sâu vào vùng địch tạm chiếm để xây dựng phong trào Cách mạng trên chiến trường Lộc Ninh xưa.

Bảo vệ mật thư như bảo vệ trái tim

Ở tuổi thất thập, tóc đã bạc màu, nhưng ký ức hào hùng về thời làm giao liên vẫn nguyên vẹn trong trái tim bà Đỗ Thị Nghĩa - hay còn gọi là Tu Nghĩa (SN 1948, ngụ ấp 5B, xã Lộc Tấn, huyện Lộc Ninh, tỉnh Bình Phước).

Sinh ra trong gia đình có truyền thống Cách mạng, năm 1962, nghe theo tiếng gọi của Tổ quốc, cô thiếu nữ Tu Nghĩa khi ấy vừa tròn 14 tuổi, đã háng hái xin thoát ly để vào vùng kháng chiến. Với vóc người nhỏ bé, nhưng hoạt bát, thông minh, bà Tu Nghĩa được tổ chức phân công đưa, đơn cán bộ hoạt động bí mật, thu nhận tài liệu và cả vận chuyển lương thực, vũ khí.

"Có hôm đến điểm này, gặp người kia giao cho tôi trái thơm rồi nhả về trái bí đỏ. Biết bên trong những trái đó đều có mật thư nên tôi càng cẩn trọng bảo vệ như trái tim và mạng sống của mình. Có những ngày chỉ mình tôi với cây súng Cabin, đi hàng mấy chục km, dọc theo tuyến Quốc lộ 13 để tuần tra, bảo đảm thông tin liên lạc tu cần cụ chiến khu", bà Tu Nghĩa tự hào nhớ lại.

Sau thất bại mùa khô năm 1971, quân Ngụy buộc phải rời bỏ phòng tuyến

ngoại biên, xây dựng Lộc Ninh thành trọng điểm của phòng tuyến vòng ngoài Sài Gòn (Thành phố Hồ Chí Minh ngày nay). Địch tăng cường càn quét vào sâu trong vùng căn cứ, dùng cả máy bay B52 để ném bom xuống khu vực chúng chuẩn bị đi càn quét, bom tấn, bom hen gió đánh phá thường xuyên vào các khu rừng dọc biên giới, kể cả vùng rừng cao su. Cường độ chiến sự ở Lộc Ninh lại được địch đẩy lên cao, rất ác liệt. Trên trục lộ 13 và 14 rải đầy các cụm cù diêm và đồng quân dã ngoại của địch. Trung bình vài km lại có một cụm đồng quân.

Trong lúc địch ráo riết xây dựng hệ thống phòng thủ ở Lộc Ninh, thì đây cũng là lúc Bộ Chỉ huy miền quyết định chọn Lộc Ninh, Hòn Quê, Chon Thanh là hướng chủ yếu cho chiến dịch "Nguyên Huệ". Tháng 3/1972, Bộ Chỉ huy chiến dịch đã về Ta Thiết (Lộc Thành) để chỉ đạo tác chiến. Thời điểm đó, ngoài nhiệm vụ giao liên, bà Tu Nghĩa cũng được điều động trực tiếp tham gia những trận đánh đồn bót, dẹp đường, diệt ác ôn.

Trong trận chiến không cân sức, đã có rất nhiều lần bà Tu Nghĩa đương đầu với tình thế "ngàn cân treo sợi tóc". Đó là thời điểm một mình bà phải vừa bọ, vừa trườn gò hết 8 trái mìn trên đường về căn

củ đồng quân. Hay, có một lần bị tập kích, có 2 đồng chí cảnh giới hy sinh tại chỗ, bà cùng các đồng đội khác may mắn chạy kịp vào rừng, cả mấy tháng trời chỉ có mỗi người một bộ quần áo.

Lần khác, nữ giao liên Tu Nghĩa vừa đi tải đạn từ sông Mang về, tuy rất mệt nhưng vẫn từ chối nghỉ ngơi để tham gia đánh trận Quốc lộ 13. Không may, trong trận đánh này quân ta bị thương quá nhiều. Giữa đồng bom đạn dội sang trời, bà Tu Nghĩa vẫn cùng đồng đội cang những thương binh ra ngoài vòng vây, đưa về căn cứ chữa trị.

Bà Tu Nghĩa kể: "Căn cứ lúc này cũng bị địch liên tục, giặc đánh bên này thì quân ta dời qua bên kia, ác liệt lắm. Anh em chúng tôi đều xác định "mọt là xanh cỏ, hai là đỏ ngục" để sẵn sàng chiến đấu, không nao núng gì hết. Xe tăng nó nằm kia nhưng ở đây mình vẫn tính toán đường đi bí mật bám sát nó, tức là mình thấy nó chứ không cho nó thấy mình".

Hoa lại nở trên quê hương

Trước sự kiên cường của các chiến sĩ và sức phản công như vũ bão của quân ta đời ta, ngày 7/4/1972, Lộc Ninh được hoàn toàn giải phóng, trở thành căn cứ địa của Bộ Chỉ huy chiến dịch Hồ Chí

Minh lịch sử, giải phóng hoàn toàn miền Nam Việt Nam, thống nhất Tổ quốc.

Lúc này, cô giao liên Tu Nghĩa được đặc phái tham gia phong trào xây dựng, phát triển cơ sở. Bà đã phát huy hiệu quả phong trào 3 cùng (cùng ăn, cùng ở, cùng làm), nhất là trong đồng bào dân tộc thiểu số. "Ban ngày đi gặt lúa cho dân, xâm nhập vào 7 đồn điền cao su trên địa bàn để tuyên truyền đường lối chủ trương của Đảng cho người dân và công nhân hiểu rõ. Tôi cũng đi tìm người tốt, có lý tưởng Cách mạng để xây dựng cơ sở trong lòng dân", bà nhớ lại.

Tu công tác dân vận của bà Tu Nghĩa mà các già làng, trưởng bản đã cùng bỏ đời tham gia xây dựng, phát triển lực lượng dân quân du kích trong đồng bào các dân tộc thiểu số, đây mạnh phong trào chiến tranh du kích, tạo nguồn lực phục vụ và tiến hành kháng chiến trường kỳ.

Ngày 30/4/1975, miền Nam được hoàn toàn giải phóng. Bắc - Nam thống nhất một nhà. Trên mảnh đất Lộc Ninh, nữ giao liên xông xáo một thời - Đỗ Thị Nghĩa vẫn tiếp tục bám trụ nêu cao tinh thần gương mẫu, tích cực tham gia phát triển kinh tế, xây dựng các phong trào ở địa phương. Bà đã từng đảm trách nhiều vai trò, vị trí như: Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ đầu tiên của huyện Lộc Ninh, lãnh đạo phụ trách Công đoàn, Chủ tịch MTTQ Việt Nam huyện Lộc Ninh, Chủ tịch HĐND huyện Lộc Ninh. Ở tuổi hưu trí, khi được bà con nhân dân tin nhiệm, một lần nữa bà Nghĩa lại cống hiến hết mình cho Hội Cựu chiến binh của xã Lộc Tấn và Bí thư Chi bộ của ấp 5B.

"Tôi tự hào vì đã cống hiến trọn vẹn cả tuổi thanh xuân cho đất nước và quê hương. Vùng đất Lộc Ninh hôm nay đã "nở hoa" tươi thắm và được Nhà nước công nhận xã An toàn khu và vùng An toàn khu thời kỳ kháng chiến chống Mỹ. Bà con tin tưởng, tin nhiệm thì tôi còn cống hiến cho phong trào, cho xã hội đến hết cuộc đời này", bà Tu Nghĩa tự hào chia sẻ.

Với những chiến công vẻ vang trong thời kháng chiến và những đóng góp tích cực trong thời bình, cá nhân và gia đình bà Đỗ Thị Nghĩa vinh dự được Nhà nước tặng nhiều phần thưởng cao quý. Trong đó, có Huân chương Lao động hạng Nhất trong kháng chiến chống Mỹ cứu nước; Huy hiệu 55 tuổi Đảng; gia đình văn hóa cấp tỉnh...

Những ngày tháng Tu lịch sử hàng năm, các cấp lãnh đạo, các hội viên phụ nữ, các ban ngành đoàn thể, các con, các cháu vẫn thường đến nhà nữ giao liên Đỗ Thị Nghĩa để thăm hỏi sức khỏe, động viên tinh thần bà và nhân lên truyền thống hào hùng của dân tộc. ■

N.K

“ Bà Tô Thị Thêu, Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ huyện Lộc Ninh cho hay: “Sự cống hiến, đức hy sinh của bà Đỗ Thị Nghĩa làm rạng ngời thêm 8 chữ vàng “Anh hùng - Bất khuất - Trung hậu - Đảm đang” mà Bác Hồ đã trao tặng. Bà chính là điển hình, người thật, việc thật để giáo dục truyền thống yêu nước và cách mạng cho các thế hệ sau noi theo nhằm xây dựng lý tưởng tốt đẹp, ra sức cống hiến, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc hôm nay.”

Bà Tô Thị Thêu cũng bày tỏ sự khâm phục và trân trọng tri ân trước những hy sinh, cống hiến lớn lao của các mẹ, các cô, các dì là chiến sĩ Cách mạng. Đây là những điển hình để giáo dục truyền thống yêu nước và cách mạng cho các thế hệ sau noi theo nhằm xây dựng lý tưởng tốt đẹp, ra sức cống hiến, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Bà Thêu cũng mong rằng, các cô trong Hội Nữ kháng chiến, cán bộ Cách mạng lão thành tiếp tục tham gia, giúp đỡ phong trào của các cấp ngày càng có nhiều hoạt động ý nghĩa, thiết thực...”

”

Chuyện về nguyên mẫu bài hát “Câu hò bên bờ Hiền Lương”

Gia đình Cách mạng kiên trung

Giữa tháng Tư lịch sử, chúng tôi tìm về đôi bờ sông Bến Hải (huyện Vĩnh Linh – huyện Gio Linh, tỉnh Quảng Trị). Mảnh đất can trường vốn đã quen thuộc với triệu người dân Việt Nam qua những cái tên “Hiền Lương”, “Bến Hải” hay “Vĩ tuyến 17”...

Trong căn nhà nhỏ của mình ở thị trấn Cửa Tùng (huyện Vĩnh Linh), gia đình bà Phan Thị Hoa (70 tuổi) vang lên những bài hát chào mừng 49 năm ngày Giải phóng miền Nam thống nhất đất nước (30/4/1975 – 30/4/2024).

Bà Hoa là con gái của cụ Phan Văn Đông và cụ Khổng Thị Này. Cụ Đông, cụ Này là nguyên mẫu thật trong bài hát nổi tiếng “Câu hò bên bờ Hiền Lương”. Một bài hát đã trở thành bất hủ mang khát vọng thống nhất non sông trong hoàn cảnh đất nước bị chia cắt.

Trong ký ức của bà Hoa vẫn còn vẹn nguyên lời kể của bác đi trước, về những năm tháng của chiến tranh ngay giữa đôi bờ vĩ tuyến. Sau Hiệp định Genève năm 1954, sông Bến Hải trên vĩ tuyến 17 được xác định là ranh giới giữa hai miền Nam-Bắc.

Ngày ấy, theo Hiệp định Genève, hàng vạn cán bộ, chiến sĩ miền Nam đã tập kết ra miền Bắc với niềm tin hy vọng 2 năm sau sẽ trở về bằng cuộc Tổng tuyển cử như quy định. Ngày ấy, cha bà Hoa, cụ Phan Văn Đông được phân công nhiệm vụ tại Trạm hải đăng Cửa Tùng, để liên lạc của quân ta từ đảo Cồn Cỏ. Con vợ ông, cụ Khổng Thị Này ở lại để tiếp tục nhiệm vụ.

Cùng như triệu người dân Việt Nam yêu hòa bình, hai cụ Đông – Này cùng chung lời hẹn 2 năm sau sẽ đoàn tụ. Nhưng, lời hẹn thề đoàn tụ ấy đã phải kéo dài đáng đỗi tới mấy mươi năm sau. Khi ấy, cụ Này đang mang bầu cô con gái út chính là bà Hoa.

Ngày ngày bên bờ Bắc, cụ Đông hướng về phía Nam nơi người vợ và các con thơ khác khoải chỗ đợi. Còn phía bờ Nam, cụ Này vừa nuôi con, vừa tham gia Cách mạng. Người phụ nữ kiên trung ấy dần chất nổi nhớ chồng trong tim để tiến lên. Với cương vị Bí thư Đảng ủy xã Gio Hải (huyện Gio Linh, tỉnh Quảng Trị) vào thời điểm ấy, cụ Này thường bí mật di chuyển khắp cồn cát các thôn trong vùng để dò la tình hình địch, quan sát tàu chiến Mỹ ra vào cảng Cửa Việt cũng như các lực lượng địch để nắm tình hình, đồng thời phối hợp với các cán bộ chiến sĩ tìm cách đánh địch. Có những lúc đêm xuống, bà Này lại lần đo ra bãi phi lao bên bờ Nam sông Bến Hải nhìn về phía ngọn đèn biển, nơi chồng bà đang làm nhiệm vụ để nhớ, để thương, để

Cầu Hiền Lương những năm bình lụa. (Ảnh: Bảo tàng Lịch sử quốc gia).

Bà Hoa và chồng sống hạnh phúc bên nhau.

NHÂN THÂN

Hiền Lương, Bến Hải, Vĩ tuyến 17 là những cái tên từng ghi dấu nỗi đau chia cắt một thời của dân tộc Việt Nam. Nhưng hôm nay, nơi đây đã trở thành biểu tượng của niềm vui đoàn tụ, khát vọng hòa bình và xây dựng đất nước phồn vinh, thịnh vượng.

khắc khoải mong chờ và cháy lên niềm tin mãnh liệt về ngày đoàn tụ.

Bà Hoa kể, hình ảnh mẹ mình đêm đêm nhìn về phía bờ Bắc – nơi cha đang công tác đã in sâu vào tiềm thức bà từ khi rất nhỏ. Trong dòng ký ức của bà Hoa, mẹ Này là một người mẹ anh hùng. Mẹ tần tảo nuôi con, mẹ can trường làm Cách mạng. Cuộc sống thời bình lụa cụ thể trôi qua, dưới bàn tay chăm bẵm của cụ Này, những đứa con dần khôn lớn, tiếp bước anh hùng. Con trai cả Phan Đình An, con gái Phan Thị Hoa đều là những cán bộ cách mạng kiên trung. Trong đó, bà Hoa làm du kích, còn ông An là Xã đội trưởng.

Nhưng rồi, năm 1970, nữ Bí thư can trường Khổng Thị Này hy

sinh. Nỗi đau mất mẹ chưa người ngoài thì cô du kích Phan Thị Hoa nhận được tin anh cả Phan Đình An cũng anh dũng ngã xuống. Những giọt nước mắt của bà Hoa rơi rất nhiều trên miền cát trắng Quảng Trị, hòa cùng dòng Bến Hải. Cùng chính nước mắt, chính đau thương ấy đã trở thành dòng lực để bà tiến lên, góp sức cùng triệu người con máu đỏ da vàng Việt Nam chiến đấu thu non sông về một mối.

Thương nhớ “Câu hò bên bờ Hiền Lương”

Nói về bài hát bất hủ “Câu hò bên bờ Hiền Lương” ai cũng đã biết, năm 1956 trong một lần tình cờ, khi nhạc sĩ Hoàng Hiệp đi thực tế sáng tác tại Cửa Tùng và Vĩ tuyến 17 đã nghe câu chuyện kể về nỗi nhớ nhung đôi bờ Nam-Bắc của cụ Đông, cụ Này.

Chính tình yêu đẹp giữa thời lửa đạn đã thành niềm cảm hứng cho nhạc sĩ Hoàng Hiệp viết nên ca khúc “Câu hò bên bờ Hiền Lương”. Bài hát cũng là nỗi lòng của những người thương nhớ nhau nhưng phải xa cách giữa hai bờ giới tuyến, giữa bờ Bắc và bờ Nam của một dòng sông. Khi bài hát ra đời và được phát trên sóng phát thanh, cụ Đông đã khóc rất nhiều.

Ngày hòa bình lập lại, gia đình bà Hoa chỉ còn bà và cha là cụ Đông. Bà Hoa lấy chồng là một đồng đội cùng chiến đấu năm xưa, ông bà sinh khá nhiều con. Năm 2007, cụ Đông cũng mất.

Bây giờ, đầu óc cái tuổi 70 nhưng nữ du kích Phan Thị Hoa năm nào vẫn còn mạnh mẽ. Tri ân những ngày tháng bình lụa mà gia đình bà đã cống hiến cho Tổ quốc, cho sự hòa bình của đất nước, những dịp lễ ý nghĩa, gia đình bà lại nhấm nháp những niềm vui từ chính quyền, từ đồng đội.

Nhưng có lẽ điều bà tự hào nhất không phải vì cống hiến bản thân mình mà là vì cha mẹ mình. Giờ đây, cứ chiều chiều bên cầu Hiền Lương, chiều nay ra đứng trông về, mắt duộm tình quê, đôi mắt duộm tình quê...”. Bà Hoa vẫn luôn tự hào rằng, bài hát này được người dân Quảng Trị hát mãi. Cho đến bây giờ, lời bài hát đã ngấm sâu vào máu thịt của nhiều thế hệ, mà ở đó cha bà, mẹ bà hiện hữu trong bài hát ấy.

Ông Nguyễn Văn Phú, Chủ tịch UBND thị trấn Cửa Tùng (huyện Vĩnh Linh) cho biết, bà Hoa hiện sống vui vầy, mạnh khỏe bên gia đình, làng xóm. Ngoài công việc nhà, bà vẫn hay đi buôn bán ở chợ. Ở địa phương, gia đình bà Hoa được mọi người yêu mến, gần gũi ■

N.T

Sáng ngời “chất thép” giữa “địa ngục trần gian”

Chương cop kềm gai là một trong những sáng chế dã man nhất mà Mỹ - Ngụy đã dùng để hành hạ, tra tấn tù binh tại nhà tù Phú Quốc.

■ THANH XUÂN

Nhà tù Phú Quốc là một bằng chứng ghi dấu tội ác chiến tranh và tinh thần đấu tranh bất khuất của các chiến sĩ Cách mạng.

Trong những ngày tháng Tư lịch sử, từng đoàn người tù khắp mọi miền Tổ quốc đến thăm viếng Trại giam tù binh Công sản Việt Nam/Phủ Quốc, thành kính thấp hương tưởng niệm các chiến sĩ cách mạng đã không tiếc máu xương, dâng hiến trọn cuộc đời mình cho dân, cho nước, đang yên nghỉ nơi đây.

Nơi “lửa thử vàng”

Trại giam tù binh công sản Việt Nam/Phủ Quốc là trại giam lớn nhất của Mỹ - Ngụy ở miền Nam Việt Nam, giam giữ hơn 40.000 tù binh là các chiến sĩ yêu nước và dân thường bị bắt trong các cuộc chiến đấu, can quét ở khắp các tỉnh, thành miền Nam.

Với 7 năm hoạt động (1967 - 1973), áp dụng hơn 40 hình thức tra tấn dã man đối với tù binh, nơi đây đã giết hại hơn 4.000 người chiến sĩ công sản kiên trung. Số người còn sống trở về hầu hết mang thương tật suốt đời, đau yếu bởi đi chùng của đòn roi tàn bạo trong lao tù.

Ông Mai Văn Bè (sinh năm 1949), Trưởng Ban liên lạc cựu tù chính trị - tù binh tỉnh Kiên Giang chia sẻ, ông bị thương và bị bắt trong đợt tổng tiến công mùa xuân Mậu Thân 1968. Dịch giam ông ở Trại giam tù binh công sản Việt Nam/Phủ Quốc cho đến khi được trao trả năm 1973.

Ngày từ khi bị bắt vào tù, ông đã nghĩ đến việc móc nối với tổ chức Đảng trong khu giam giữ. Ông đã dùng ra xây dựng lực lượng trong nhà tù, tham gia nhiều cuộc đấu tranh và từng dùng đầu một chỉ bộ trong khu giam giữ.

“Kẻ địch càng tra tấn tàn bạo thì càng làm bùng

lên khí phách kiên trung, bất khuất của người công sản, tuyệt đối trung thành với Đảng, với Tổ quốc, với nhân dân. Tôi và đồng đội vẫn kiên cường đấu tranh chống lại kẻ thù, tìm mọi cách, mọi hình thức có thể để sống về với cách mạng, với Đảng, vững chắc niềm tin nhất định đánh thắng kẻ thù xâm lược, giải phóng miền Nam, thống nhất Tổ quốc”, ông Mai Văn Bè kể lại.

Chương cop kềm gai là một trong những sáng chế dã man nhất mà Mỹ - Ngụy đã dùng để hành hạ, tra tấn tù binh tại nhà tù Phú Quốc. Phần khu nào cũng có 2-3 chương cop kềm gai được tạo ra bằng cách đan chằng chịt dây kềm gai xung quanh và trên nóc.

Có nhiều loại với kích thước khác nhau, có loại chúng nhốt một người, có loại chúng nhốt 3-5 người. Có loại người tù phải nằm dưới đất cắt; có loại người tù chỉ dùng lom khom, có loại chỉ ngồi. Tất cả các loại chương cop này chỉ cần người tù nhúc nhích hoặc thay đổi tư thế đều bị kềm gai đâm vào cơ thể, da thịt sẽ tứa máu, đau đớn vô cùng.

Không khuất phục trước đòn roi

Không chỉ dùng các hình thức tra tấn, chỉ huy Trại giam còn ra lệnh cho cấp dưới nó súng vào trại giam làm nhiều tù binh chết và bị thương. Trong cuộc chiến với súng đạn, đòn thù này, người chiến sĩ trong tù chỉ có sức mạnh của ý chí, lòng tin vào lý tưởng, lòng tin vào thắng lợi của cách mạng.

Ông Đinh Duy Điệp, Trưởng ban liên lạc cựu tù chính trị - tù binh tỉnh Ninh Bình cho biết, chúng đã sử dụng hơn 40 kiểu tra tấn, áp dụng cả những kiểu tra tấn của thời trung cổ đối với tù binh như: Luộc người trong chảo nước sôi, nướng người trên lửa, đục tháo xương, dùng thoi sắt nóng đỏ xuyên vào bắp thịt, đóng đinh vào người, bẻ răng, tuột móng tay, đun sôi nước xà phòng đổ vào mồm, cho tù binh vào bao tải dùng than hồng hoặc nước đun sôi dội lên người làm người tù binh giãy giụa trong bao, da thịt bị tuột ra, dùng kim đâm vào các đầu ngón tay đốt trên lửa.

“Trại giam tù binh công sản Việt Nam - Phủ Quốc là bằng chứng về tội ác của chiến tranh, những cũng rực sáng lên bản anh hùng ca của chủ nghĩa yêu nước, tấm gương đấu tranh kiên cường, bất khuất của những chiến sĩ cách mạng, của nhân dân. Đây là những tấm gương anh hùng cách mạng, khí phách Việt Nam, góp phần tô thắm thêm những trang sử hào hùng trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước.”

Rất nhiều tù binh bị chúng treo lên, dùng roi dưới cả dưới, cán búa bó cùi, rồi quân bằng dây điện đánh khắp người làm da thịt bị xé nát, máu chảy khắp người. Chúng dùng búa đinh, vồ gỗ, dùi cui đánh vào các khớp xương làm vỡ mắt cá chân, vỡ đầu gối, vỡ khuỷu tay. Chúng dùng ván, ép lên ngực rồi rồi đến điện công suất cao vào mắt, cơ anh bị nổ mắt, hy sinh ngay trong lúc bị tra tấn. Chúng còn chôn sống tù binh, xả súng thẳng vào Trại giam giết chết nhiều người.

Bản thân ông Đinh Duy Điệp đã 5 lần bị địch bắt ra phòng giám thị trường khu và bắt lên ban điều hành trại giam tra tấn. “Nhưng mỗi đòn roi của kẻ địch đã không khuất phục được chúng tôi. Chúng tôi đã sống kiên gan và dũng cảm. Có anh khi địch tra tấn bằng kiểu đâm kim vào ngón tay rồi đốt trên ngọn lửa, anh đã giắt kim trong tay địch, tu đâm kim vào ngón tay mình, quần bông nhúng vào cùn, đốt lửa cháy và gió bắn tay bốc lửa lên trước mặt chúng. Có anh khi bị địch đánh gãy răng đã nhổ cả nước bọt lẫn máu và răng gãy vào mặt kẻ đang tra tấn mình”, ông Điệp xúc động kể lại.

Nhớ lại những lần tổ chức vượt ngục, ông Nguyễn Văn Mỹ (tên chiến đấu là Nguyễn Ngọc Toàn hay còn gọi là Ba Toàn) kể, có khoảng 2 tháng ở nhà tù Phú Quốc, lợi dụng khi đi lao động, làm vệ sinh, ông tranh thủ quan sát xung quanh nhà tù.

Ông nhớ lại: “Nhờ có các đồng chí trong tù ngầm giúp đỡ và kỹ năng trinh sát đặc công đã được huấn luyện từ miền Bắc, đêm 22/6/1968, tôi cùng 5 tù binh là các đồng chí: Tiến, Minh, Hoạch, Thu, Dung vượt ngục Phủ Quốc. Chúng tôi bỏ lại hết quần áo ở trại giam, chỉ mặc quần xà lỏn, dùng bún trát lên người, khi bún khô, chúng tôi theo rãnh thoát nước, chui qua các lỗ rào thép gai, vượt qua tháp canh của địch...”

Gồng mình trước những đòn tra tấn của địch gần như không còn con đường sống, nhiều anh em, đồng chí may mắn thoát chết. Kẻ địch càng tra tấn tàn bạo thì càng làm bùng lên khí phách kiên trung, bất khuất của người công sản, tuyệt đối trung thành với Đảng, với Tổ quốc, với nhân dân ■ T.X

Nơi đêm đen bủa vây, ngọn lửa vẫn bừng sáng

✎ KHÁNH NGỌC

Nhà đày Buôn Ma Thuột (tỉnh Đắk Lắk) không chỉ ghi dấu chứng tích tội ác của thực dân, đế quốc mà còn là nơi rèn luyện ý chí kiên cường của những chiến sĩ cộng sản và thời bùng ngọn lửa cách mạng.

Những năm tháng không thể nào quên

Nhà đày Buôn Ma Thuột (phường Tu An, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk) có diện tích rộng 2ha, với nhiều hạng mục công trình như: nhà lao giam giữ, nhà quản lý, nhà y tế, bếp - ăn, nhà giáo huấn, khu tra tấn, nhà xưởng, nhà nguyên, khu bàn giấy... Bao quanh nhà đày là bốn bức tường cao, có dây thép gai chằng chịt.

Nhà đày Buôn Ma Thuột được thực dân Pháp xây dựng vào những năm 1930 - 1931 nhằm làm công cụ đàn áp, khủng bố đối với lực lượng Cách mạng Việt Nam. Đây là nơi đày ải và giam giữ những người yêu nước, chiến sĩ cộng sản bị bắt, bị xử án nặng chủ yếu ở các tỉnh Trung Kỳ, đặc biệt là những lãnh đạo phong trào Xô Viết Nghệ Tĩnh.

Theo đó, sau khi thành an, các tù nhân được đưa đến Nhà đày Buôn Ma Thuột. Tùy theo mức án và "mức độ nguy hiểm", tù nhân bị cùm chân hay không. Qua trình giam giữ tại đây, các tù nhân phải lao động vất vả ở các công trường, đồn điền hay trong nhà xưởng dưới sự giám sát chặt chẽ của quân giáo, cai ngục. Không chỉ vậy, tù nhân, đặc biệt là tù chính trị còn thường xuyên đối diện với những "con mưa" đòn roi, tra tấn tàn nhẫn.

Chưa dừng lại ở đó, mỗi khi tù nhân tổ chức các cuộc đấu tranh thì liền bị chủ ngục cô lập, nhốt vào phòng riêng trong khu xà lim. Đây cũng chính là nơi biệt giam các chiến sĩ trung kiên, những người đứng đầu trong các cuộc đấu tranh, biểu tình và vượt ngục. Ở đây, mỗi người bị giam trong một phòng rộng khoảng 2m2, tối tăm ẩm thấp, bị cùm chân 24/24h và mọi sinh hoạt ăn uống, vệ sinh đều thực hiện tại chỗ và không được tiếp xúc với bất kỳ ai bên ngoài.

Không chỉ vậy, Nhà đày Buôn Ma Thuột cũng là một trong những nhà đày nổi tiếng mà thực dân Pháp đã sử dụng các hình thức giam giữ, tra tấn tàn ác nhất Đông Dương đối với các chiến sĩ cộng sản qua nhiều thế hệ.

Tinh thần chiến đấu quật cường

Thế nhưng, những gian khổ và sự áp bức tàn nhẫn của quân xâm lược không khuất phục được ý chí của những người yêu nước, các chiến sĩ

Tại hiện những hình thức tra tấn dã man trong Nhà đày Buôn Ma Thuột.

cộng sản. Vượt qua những thách thức, các tù nhân cộng sản đã từng bước biến đau thương thành hành động bất khuất, biến chính Nhà đày Buôn Ma Thuột thành trường học Cách mạng.

Cu thể, trong chính những ngày tháng tù đày, các chiến sĩ cộng sản đã tổ chức hội họp và học tập lý luận. Nhiều người đã tu soạn tài liệu để dạy học cho nhau ngay trong nhà đày. Bằng rất nhiều cách, họ đã thoát khỏi sự kìm kẹp và giám sát của cai ngục, những truyền đơn, tài liệu, sách vở vẫn được truyền tay nhau ở trong nhà lao. Cụ thể, từng viên sỏi, chiếc đũa, cái thìa gỗ... cũng trở thành phương tiện liên lạc của các chiến sĩ cộng sản ngay chính nơi họ bị giam giữ.

Bất chấp mọi cực hình, các chiến sĩ Cách mạng không ngừng rèn luyện, tu dưỡng bản thân về lòng yêu nước và tinh thần đấu tranh không khuất phục. Trong số gần 4.000 lượt tù nhân chuyển đến Nhà đày Buôn Ma Thuột, đã có không ít những chiến sĩ cộng sản được "tôi luyện" để trở

thành lãnh đạo cốt cán của Đảng và Chính phủ như các đồng chí: Võ Chí Công, Nguyễn Chí Thanh, Đoàn Khuê, Phan Đăng Lưu, Hồ Tùng Mậu, Y Blook Eban,...

Đang chờ đợi, dưới chế độ hà khắc của thực dân Pháp, tù nhân tại Nhà đày Buôn Ma Thuột đã tổ chức nhiều cuộc đấu tranh đòi quyền lợi, trong đó nổi bật là cuộc đấu tranh 45 ngày đêm. Vào tháng 6/1937, hơn 700 tù nhân tổ chức đình công đòi thi hành chế độ tù chính trị với khẩu hiệu: "Thả tù chính trị, Thi hành chế độ tù chính trị. Thay gác ngục...". Trước sức ép của cuộc đấu tranh và dư luận xã hội, đến sáng ngày thứ 45, chủ ngục buộc phải thực hiện quy chế "Tù chính trị", đơn của tù nhân được giải quyết, đồng nghĩa với cuộc đấu tranh giành được thắng lợi.

Tiếp đó, năm 1940, Chi bộ Đảng Cộng sản đầu tiên tại Đắk Lắk được thành lập tại Nhà đày Buôn Ma Thuột. Đây là nhân tố quyết định đến thắng lợi cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc ở Đắk Lắk, góp phần đưa Cách mạng tháng Tám năm

1945 tới thành công. Cùng tù hạt nhân Chi bộ Đảng đầu tiên đó đã gieo mầm, tạo những "hạt giống" đầu tiên cho Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk. Nhiều người thuộc các dân tộc thiểu số vốn làm việc cho chính quyền thực dân nhưng được những người cộng sản cảm hóa, giáo dục đã trở thành những cán bộ Cách mạng, có uy tín lớn đối với các dân tộc Tây Nguyên nói chung và Đắk Lắk nói riêng.

Đến tháng 4/1945, một số đảng viên ở Nhà đày Buôn Ma Thuột đã thành lập Hội Việt Minh tại Đồn điền cà phê CADA (đây là một trong những đồn điền đầu tiên ở Đắk Lắk ra đời trước năm 1923). Các đảng viên tại đồn điền đã xây dựng Ban lãnh đạo công nhân CADA, Đòi tu về CADA để bảo vệ và lãnh đạo phong trào đấu tranh của công nhân. Đồng thời, tuyên truyền, giáo dục công nhân tham gia vào các tổ chức của Mặt trận Việt Minh như: Công nhân Cứu quốc, Thanh niên Cứu quốc, Phụ nữ Cứu quốc...

Khi Cách mạng Tháng Tám thành công, Nhà đày Buôn Ma Thuột được giải vây, các tù nhân cộng sản được giải phóng. Nhưng đến năm 1954, khi Mỹ xâm lược nước ta, chúng tiếp tục sử dụng nơi đây để giam giữ tù nhân.

Từ năm 1954-1975, đế quốc Mỹ đã xây dựng một bức tường ngăn đôi Nhà đày, Buôn Ma Thuột, một bên là trung tâm cải huấn, một bên là kho quân nhu. Đồng thời, mở hai công mới ở phía Tây của nhà đày, xây thêm nhà nguyên, phòng biệt giam, nhà lao nữ... phục vụ mưu đồ giam giữ và tra khảo tù nhân. Năm 1975, cuộc kháng chiến chống Mỹ kết thúc thắng lợi, thống nhất đất nước, cùng là lúc Nhà đày Buôn Ma Thuột được giải tán.

Những năm tháng đấu tranh kiên cường, dũng cảm và oanh liệt tại Nhà đày Buôn Ma Thuột đã trở thành bản anh hùng ca về chủ nghĩa yêu nước, ý chí quyết tâm giải phóng dân tộc, bảo vệ nền độc lập nước nhà. Đây là niềm tự hào của nhân dân các dân tộc tỉnh Đắk Lắk nói riêng và của cả nước nói chung ■

K.N

Với những giá trị lịch sử to lớn, năm 1980, Nhà đày Buôn Ma Thuột được Bộ Văn hóa và Thông tin đặc cách xếp hạng là Di tích lịch sử Quốc gia. Đến ngày 24/12/2018 được Thủ tướng Chính phủ xếp hạng là Di tích lịch sử Quốc gia đặc biệt. Nơi đây đã trở thành biểu tượng hết sức tự hào của tỉnh Đắk Lắk và cả nước, khắc đậm dấu ấn của chủ nghĩa anh hùng cách mạng, là một mốc son lịch sử.

Ông Đinh Một - Giám đốc Bảo tàng tỉnh Đắk Lắk cho biết, Nhà đày Buôn Ma Thuột nằm giữa trung tâm thành phố, là "địa chỉ đỏ" thu hút người dân và du khách đến tham quan, đến tri ân, tìm hiểu về quá khứ hào hùng của dân tộc và văn hóa - lịch sử vùng đất Đắk Lắk anh hùng. Hiện tỉnh đang tập trung gìn giữ Nhà đày Buôn Ma Thuột trở thành điểm nhấn văn hóa, giáo dục truyền thống cách mạng cho các thế hệ hôm nay và mai sau, góp phần bảo tồn phát huy giá trị di sản văn hóa dân tộc, phát triển du lịch địa phương.

Bảo tàng tư nhân lưu giữ “gan vàng dạ sắt”

Trò về sau chiến tranh, ông Lâm Văn Bàng luôn trân trọng lập Bảo tàng suu tầm các hiện vật để tri ân đồng đội.

THUẬN NGUYỄN

Cựu chiến binh Lâm Văn Bàng không quên ngại khó khăn để thực hiện ước mơ xây dựng bảo tàng lưu giữ để kể cho thế hệ mai sau về “một thời đạn bom, một thời hào hùng” của dân tộc.

Nhớ một thời “chiến trường đi chẳng tiếc đời xanh”

Vào ngày 30/4/1975, Chiến dịch Hồ Chí Minh giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước kết thúc thắng lợi mở ra chương mới cho lịch sử dân tộc ta.

Không chỉ trong thời chiến mà ngay thời bình ông vẫn cần mẫn, tâm huyết với gần 20 năm đi sưu tầm kỷ vật kháng chiến, tạo nên một bảo tàng tư nhân để tri ân đồng đội và giáo dục thế hệ trẻ về truyền thống hào hùng của dân tộc. Đó là cựu chiến binh Lâm Văn Bàng (SN 1943, quê Phú Xuyên, Hà Nội), ông vốn xuất thân từ gia đình có truyền thống Cách mạng. Năm 1965, khi Mỹ mở rộng chiến tranh ra miền Bắc, nhu cầu bảo vệ thế thanh niên “chiến trường đi chẳng tiếc đời xanh”, ông quyết theo tiếng gọi của Tổ quốc lên đường nhập ngũ.

Đến năm 1966, ông cùng đồng đội Nam tiến. Tại chiến dịch vô cùng ác liệt mang tên Mậu Thân 1968, ông bị địch bắt và giam ở nhà lao Biên Hòa rồi đày ra Phú Quốc. Năm 1973, ông cùng nhiều đồng đội được trao trả theo Hiệp định Paris.

“Trong thời gian ở nhà tù của địch, tôi chứng kiến nhiều đồng đội “gan vàng dạ sắt”, một mục bảo vệ lý tưởng Cách mạng, sẵn sàng sinh tử để thủ

Với những đóng góp của bản thân, ông Lâm Văn Bàng vinh dự được Chủ tịch nước tặng Huân chương Lao động hạng Ba, được Chủ tịch UBND Tp. Hà Nội tặng danh hiệu Công dân Ưu tú Thủ đô năm 2014 cùng nhiều phần thưởng cao quý khác...

Năm 2018, ông là 1 trong 70 tấm gương điển hình được tuyên dương tại Lễ kỷ niệm 70 năm Ngày Chủ tịch Hồ Chí Minh ra lời kêu gọi Thi đua ái quốc. Năm 2019, bảo tàng vinh dự được Thủ tướng Chính phủ tặng Bằng khen...

có giờ các ngón đòn tra tấn dã man nhất.

Khi tôi nằm ở nhà giam Chí Hoa, chứng kiến nhiều đồng đội bị thương nặng, bị tra tấn tàn bạo với những tiếng kêu thất thanh, rên rỉ, rồi chầm chậm và tắt hẳn... Đó là lúc người chiến sĩ ra đi, nhưng những hy sinh đó lại thôi bùng lên ý chí kiên trung trong lòng mỗi người còn sống”, ông Bàng kể.

Người cựu chiến binh cho hay, những năm sau khi kết thúc cuộc chiến, nhiều lúc bên tai ông vẫn vang vọng những tiếng kêu đau đớn của đồng đội... Tất cả những điều đó ám ảnh tâm trí ông suốt bao năm và như thúc giục ông phải làm điều gì đó để tri ân đồng đội.

“Mình cần phải đi tìm những kỷ vật của thời chiến để gìn giữ và thể hiện tâm lòng tri ân đồng đội, những người đã ngã xuống vì quê hương, đất nước đồng thời nhắc nhở cho các thế hệ mai sau hiểu thêm ý nghĩa của hòa bình, tự do”, ông Bàng kể lại và cho biết, ý định thành lập Bảo tàng Chiến sĩ Cách mạng bị địch bắt từ đây dần hình thành từ đó.

Chiến tranh kết thúc, ông Bàng tiếp tục cống hiến sức lực vào công cuộc xây dựng đất nước với cương vị Hat trưởng Hat quản lý giao thông số 5. Năm 1985 trong quá trình khi chỉ huy sửa cầu Giẽ (huyện Phú Xuyên ngày

nay), thì các công nhân phát hiện một quả bom.

Ông Bàng nhờ chuyên gia tháo lắp, bỏ hết thuốc nổ rồi mang về và trữ ở. Tại đây, ông cho kích nổ quả bom lên và viết đồng chữ: “Cờ giải phóng Hải, chàng trai cầu Giẽ”.

Sáng hôm sau, trước giờ đi làm ông thấy rất nhiều công nhân tụ tập đứng xem và quả bom. Ngồi trên tầng hai làm việc, nhìn xuống thấy vậy ông nghĩ: “Các anh em chiến sĩ bị địch bắt từ đây tra tấn kinh hoàng, lúc nào cũng cần kẻ càn quét; hiện vật nhiều lắm chứ... Thế thì tại sao mình không tập hợp lại để trưng bày”.

Bất tay vào làm, ông Bàng may mắn nhận được sự đồng ý, có vũ rắt lớn của đồng đội. Không quản ngại đường xa xa xôi, người cựu chiến binh đã vượt qua hàng ngàn cây số đi tìm hiện vật của những đồng đội. Sau bao nhiêu năm miệt mài, tìm kiếm hiện vật, ngày 11/10/2006, “Bảo tàng Chiến sĩ Cách mạng bị địch bắt từ đây” chính thức được thành lập.

Đến nay, sau gần 20 năm hoạt động, bảo tàng có 10 phòng trưng bày, cùng gần 5.000 kỷ vật đã được sưu tầm. “Kỷ vật ở bảo tàng không phải những món đồ quá lớn lao, nhưng đằng sau mỗi kỷ vật là một câu chuyện, chứa đựng sau nó là một ý nghĩa lớn lao và cùng, mỗi hiện vật đều là xương, là máu của đồng đội tôi”, ông Bàng cho hay.

Ông nêu ví dụ là cờ Đảng được vẽ bằng máu trong nhà tù của ông Nguyễn Văn Du (xã Hồng Dương, huyện Thanh Oai, Hà Nội). Trước đó để “vấn động” gia đình ông Du tặng bảo tàng, nhóm của ông đã đạp xe đến nhà ông Du mười mấy lần.

“Lúc đầu ông ấy không đồng ý, rồi tránh mặt không gặp. Sau ông ấy lại nói vô không đồng ý “trao” là cờ Đảng cho chúng tôi. Chúng tôi thuyết phục vô ông ấy, thì bà ấy lại nói các con không đồng ý”, ông Bàng kể lại.

“Nếu ông giữ là cờ Đảng quý báu này thì chỉ gia đình ông biết. Nhưng khi tôi đem về phòng truyền thống trưng bày thì sẽ có nhiều người biết đến. Đây còn là một trong những việc làm để báo cáo với Đảng, Quân đội, Nhân dân về những chiến sĩ Cách mạng trung thành, bất khuất, kiên trung. Và để giáo dục truyền thống cho thế hệ mai sau”, tôi đều nói vậy sau mười mấy lần đến nhà và thuyết phục được ông ấy.

Người cựu chiến binh kể tiếp: “Khi trao là cờ cho tôi, ông Du và tôi cùng khóc, bởi với ông ấy, là cờ là cả cuộc đời. Khi dịch khám xét, anh em cuốn là cờ đặc biệt kia lại (lúc mở ra chỉ bằng bàn tay) rồi nhét vào miệng mình, nhét vào khe nang chống của người bị thương... Là cờ Đảng về bằng máu, đau để gì mà có được”.

Niềm tin vào thế hệ trẻ

Ông Bàng phấn khởi cho hay, hàng năm cứ mỗi dịp kỷ niệm Ngày Giải phóng miền Nam (30/4) hay ngày Thương binh liệt sĩ (27/7), ngày thành lập Quân đội Nhân dân Việt Nam, bảo tàng của ông lại đón rất nhiều du khách, cả trong và ngoài nước đến tham quan, tìm hiểu.

Đặc biệt, bảo tàng cũng nhận được sự quan tâm của các cấp chính quyền, ngành giáo dục địa phương cùng thường xuyên tổ chức đưa học sinh đến tìm hiểu. “Đó là niềm động viên rất lớn với tôi và anh chị em đang chăm lo, gìn giữ bảo tàng ở đây”, ông Bàng nói và bày tỏ mong muốn nhận được sự quan tâm hơn nữa chính quyền và người dân để bảo tàng ngày càng phát triển.

Với tâm niệm “quần đời ta từ nhân dân mà ra”, “quần đời ta trung với Đảng, hiếu với dân”, ông cho biết, từ khi con ngồi ghế nhà trường, tham gia quân đội, bị địch bắt từ đây cho đến khi được trở về đời thường, ông luôn tâm niệm phải làm những điều có ích cho xã hội, cho đất nước theo lời dạy của Bác Hồ.

“Học tập và thực hiện theo lời Bác về việc giáo dục truyền thống cách mạng cho thế hệ trẻ, công tác đại đoàn kết... tôi cùng với đồng đội đã dùng lòng Bảo tàng này để giáo dục truyền thống Cách mạng cho thế hệ hôm nay và mai sau.

Qua mỗi câu chuyện được chia sẻ cũng nhắc nhở mọi người, đặc biệt là thế hệ trẻ thấy được sự hy sinh của các anh hùng liệt sĩ, thấm thía lời dạy của Bác “Không có gì quý hơn độc lập - tự do” quý giá biết nhường nào” - ông Bàng nói. **T.N**

Xúc động nhật ký của liệt sĩ viết cho con gái chưa từng gặp mặt

Cuốn nhật ký chiến trường của ba

Đối với bà Nguyễn Thị Hoa, 59 tuổi, trú tại thị trấn Thanh Chương, huyện Thanh Chương, tỉnh Nghệ An, di vật cuốn "Nhật ký chiến tranh" của người cha thân yêu đã hy sinh để lại là món quà vô giá. Món quà ấy dù được in ra từ bản chụp phim nhưng cũng khiến người phụ nữ này không giấu được cảm xúc mà khóc oà. Bà Nguyễn Thị Hoa là con gái duy nhất của liệt sĩ Nguyễn Quang Sô, quê ở xã Thanh Lam (nay xã Ngọc Sơn), huyện Thanh Chương.

Theo lời kể của bà Nguyễn Thị Lục (83 tuổi), vợ liệt sĩ Nguyễn Quang Sô, ông sinh năm 1941 (hồ sơ nhập ngũ ghi sinh năm 1944). Sau khi nhập ngũ ông được điều ra học một trường quân sự ở Vinh Phúc. Thời gian ông học ở đây, người vợ cũng theo chồng ra là công nhân Xi nghiệp gạch ngói. Ngày 31/10/1967, người lính Nguyễn Quang Sô nhận được lệnh vào miền Nam chiến đấu, thời điểm này cô con gái mới tròn 1 tuổi.

Theo giấy báo tử, liệt sĩ Nguyễn Quang Sô hy sinh ở mặt trận phía Nam vào ngày 26/2/1969. Tuy nhiên, đến năm 1971 gia đình mới nhận được giấy báo tử của ông. Suốt những năm tháng chiến đấu, ông chỉ gửi về vòn ven một lá thư ghi với ít dòng, thông báo đang trên đường hành quân qua Tây Nguyên. Lá thư duy nhất ông gửi về cho gia đình gio cũng không còn nữa.

Kỷ ức về người bà của bà Hoa dường như là một khoảng trắng. Vì vậy khi người phụ nữ này nhận được cuốn gọi từ con trai nói về cuốn nhật ký của ông ngoại được đăng tải trên mạng xã hội, bà xúc động không kim được nước mắt. Đó là một đêm cuối tháng 3/2024, người con trai đã gửi những tấm hình về cuốn nhật ký cho bà Hoa. Người phụ nữ này khóc nức không thành tiếng khi lướt điện thoại để xem hình ảnh về cuốn nhật ký của ba. Trang bìa cuốn nhật ký có ghi "Nhật ký chiến tranh, tập 1, Thanh Chương. Phía dưới trang bìa cuốn nhật ký con ghi "Gửi cho em tôi: Nguyễn Quang Đồng, thôn Nha Giáp, xã Thanh Lam, huyện Thanh Chương". Đọc cuốn nhật ký của cha để lại, bà Hoa oà khóc như 1 đứa trẻ.

Trong cuốn nhật ký đó, người lính Nguyễn Quang Sô phần lớn viết về những trận đánh mà ông và đơn vị mình tham gia, về lý tưởng cách mạng, về nỗi nhớ khôn nguôi của người lính dành cho gia đình, vợ và con gái. Đặc biệt, người lính này đã dành 4 trang trong cuốn nhật ký để

✍️ HÀ HẰNG - MINH TÂM

Trong cuốn nhật ký ở chiến trường, liệt sĩ Nguyễn Quang Sô đã dành 4 trang giấy viết cho con gái mình. Người lính đó tâm sự với con gái về chiến tranh, về truyền thống gia đình, lý tưởng cách mạng, những hạnh phúc của mình và những mong muốn gửi gắm cho con gái.

Bà Hoa khóc nức nở mỗi lần đọc lại nhật ký của ba.

tâm sự với con gái yêu quý của mình. Từ khi vào chiến trường, người lính này chưa được gặp con gái 1 lần nhưng tình yêu của người cha dành cho con gái vô bờ bến và được ông thể hiện trong cuốn nhật ký của mình.

Và những lời căn dặn đầm nước mắt

Trong những năm tháng chiến đấu khốc liệt, chứng kiến sự hy sinh của nhiều đồng đội, dường như người lính này cũng đủ liều cho riêng mình. "Hoa con!

Hôm nay, ba thấy cần phải tâm sự cùng con. Nếu như mai ngày thống nhất ba trở về sẽ mang theo quyển nhật ký này - nó đã ở bên ba trong những ngày đánh Mỹ gian khổ, ác liệt - về cho con xem. Nếu như ba có hy sinh (cũng là lẽ đương nhiên trong lúc chiến đấu với quân thù) thì Ban Chính trị sẽ gửi về cho con xem. Qua đây, con sẽ hiểu biết phần nào về ba của con...

Hoa ơi, sau này con sẽ hỏi: "Con học sử dân tộc ta đánh Mỹ rất oanh liệt, lúc ấy ba làm gì?". Nếu như ba ở nhà thì sẽ trả lời với con làm sao? Ba muốn sau này con sẽ tự hào với quyền lý lịch của con: Có ba đi đánh Mỹ... "Hoa con! nhớ lấy con nhé,

đừng phụ lòng Ba con nhé. Lớn lên con sẽ đi học, đừng vội lấy chồng... Lớn lên, con hãy trở thành đảng viên Cộng sản chân chính! Chúc con nên người! Hôn con!", trích những dòng nhật ký liệt sĩ Nguyễn Quang Sô dành cho con gái.

Ngày 19/9/1968, người lính ấy cũng viết những lời yêu thương và dặn dò cho người vợ của mình. "Mấy hôm nay anh nghĩ về em nhiều lắm. Càng nghĩ, càng thương em tha thiết... Nay mai về anh sẽ vun đắp cho em, tạo mọi điều kiện để em đỡ vất vả, gian khổ, em sẽ được tự hào như bao người phụ nữ khác.

Nếu như trong cuộc vật lộn với kẻ thù tàn ác, đã man mà anh có hy sinh thì đây là điều dân do trước lúc vĩnh biệt em... Có thương anh thì đừng giữ chủ thủy chung mà khó. Em cứ mạnh dạn tìm một người để sớm tới đi về cùng em, người đó phải là người đi đánh Mỹ trở về", những dòng nhật ký liệt sĩ Nguyễn Quang Sô dành cho người vợ yêu quý của mình.

Bà hy sinh khi bà Hoa còn quá nhỏ, mẹ đi thêm bước nữa nên cuộc sống của người phụ nữ này cũng chịu nhiều thiệt thòi. Tốt nghiệp cấp ba xong, bà Hoa đi làm ở xí nghiệp rồi lấy chồng. Làm được vài năm, xí nghiệp giải thể bà về mở quán hàng nhỏ nhớ ở thị trấn Bùn Bùn mưu sinh.

Trích những dòng nhật ký của liệt sĩ Nguyễn Quang Sô.

"Ba đi chiến đấu và hy sinh khi tôi còn quá nhỏ. Mọi kỷ ức về ba hầu như không có. Sau 56 năm, đọc được cuốn nhật ký của ba, tôi xúc động lắm. Nhờ những trang nhật ký mà tôi biết ông đã sống và chiến đấu như thế nào. Tung dòng nhật ký ba dành cho gia đình, cho mẹ và cho tôi như niềm an ủi bù đắp một phần nào đó nỗi nhớ ba bao năm qua của tôi", bà Hoa nghẹn giọng nói.

Nhận được cuốn nhật ký, gia đình bà Hoa có thêm hy vọng sẽ tìm được thông tin và hải cốt của liệt sĩ Nguyễn Quang Sô. Ông Lê Viết Dũng, nhóm thiện nguyện tìm mộ liệt sĩ và hỗ trợ di dời liệt sĩ về quê hương Nghệ An - Hà Tĩnh tiết lộ, cuốn nhật ký của liệt sĩ Nguyễn Quang Sô được tiếp nhận từ Hồi hồ tro liệt sĩ Việt Nam để tìm kiếm kết nối và trao lại cho gia đình. Một thành viên của Hồi hồ tro liệt sĩ Việt Nam đăng tải những thông tin liên quan đến liệt sĩ Nguyễn Quang Sô lên trang kyvatkhanchien.com và kết nối chuyển tư liệu cho anh Lê Tiến Dũng kết nối các thông tin về liệt sĩ. Rất nhanh chóng thông qua cán bộ chính sách và mạng xã hội, anh Dũng đã tìm thấy thông tin về thân nhân và liên hệ với con gái liệt sĩ là bà Nguyễn Thị Hoa.

Trong cuốn nhật ký liệt sĩ Nguyễn Quang Sô có viết nhiều về địa điểm mà mình và đồng đội chiến đấu. "Mặc dù nhật ký của ba chỉ là những tấm ảnh sao chụp nhưng là món quà vô giá đối với gia đình tôi. Đó là không chỉ có giá trị về mặt tinh thần mà trong đó ba còn ghi lại những trận đánh và địa điểm chiến đấu mà ba tham gia. Hy vọng với những thông tin có được sẽ giúp gia đình tìm thấy hải cốt của ba để đưa về an táng nơi quê nhà", bà Hoa lau nước mắt nói.

H.H - M.T

49 năm non sông một dải: Đất nước “đàng hoàng hơn, to đẹp hơn”

✎ DƯƠNG THU (Thực hiện)

Sau 49 năm ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, sự nghiệp cách mạng của dân tộc Việt Nam đã giành thêm nhiều thành tựu to lớn. “Chúng ta có thể tự hào báo công với Bác rằng, Đảng, Nhà nước và nhân dân đã thực hiện xuất sắc những căn dặn của Người”, PGS.TS Nguyễn Trọng Phúc - nguyên Viện trưởng Viện Lịch sử Đảng - bày tỏ niềm tự hào trong cuộc trò chuyện với phóng viên Tạp chí Đời sống và Pháp luật.

Bức xếp hàng hóa xuất nhập khẩu tại Cảng Hải Phòng. Ảnh: Internet.

Nhân kỷ niệm 49 năm Ngày giải phóng Miền Nam, thống nhất đất nước (30/4/1975 - 30/4/2024); 134 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19/5/1890 - 19/5/2024) và 55 năm thực hiện Di chúc của Bác Hồ (1969-2024), PV Tạp chí Đời sống và Pháp luật đã có cuộc trò chuyện với PGS.TS Nguyễn Trọng Phúc - nguyên Viện trưởng Viện Lịch sử Đảng - về vận mệnh, sự đổi thay của kinh tế - xã hội đất nước, sự kế thừa những di nguyện của Bác Hồ kính yêu trong công cuộc xây dựng đất nước hôm nay.

PV: Thưa PGS.TS Nguyễn Trọng Phúc, cá nhân ông nhìn nhận và đánh giá thế nào về sự đổi thay của kinh tế - xã hội đất nước ta sau 49 năm ngày “Đất nước trọn niềm vui”?

PGS.TS Nguyễn Trọng Phúc: Nói về nền kinh tế của đất nước, Việt Nam đã đổi mới được gần 40 năm tính từ Đại hội VI của Đảng (năm 1986).

Thực hiện đường lối đổi mới của Đảng và các cương lĩnh của Đại hội VII, Đại hội XI sau này, chúng ta kiên định xây dựng Nhà nước pháp quyền, đưa nền kinh tế chuyển từ nền kinh tế kế hoạch hóa tập trung và bao cấp sang nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa với rất nhiều loại hình thị trường như: Thị trường hàng hóa, thị trường lao động, thị trường tiền tệ, thị trường tài chính, thị trường bất động sản, thị trường khoa học công nghệ...

Nhờ đó, tốc độ tăng trưởng kinh tế của nước ta tăng rất nhanh.

Nếu tính từ Đại hội VI, lúc đó toàn bộ nền kinh tế của nước ta chưa được 2 tỷ đô la. Theo số liệu của Tổng cục Thống kê được thông tin rộng rãi, GDP năm 2023 của cả nước ước tính

PGS.TS Nguyễn Trọng Phúc - nguyên Viện trưởng Viện Lịch sử Đảng.

tăng 5,05% so với năm trước, đưa quy mô nền kinh tế theo giá hiện hành ước đạt 10.221,8 nghìn tỷ đồng, tương đương 430 tỷ USD; GDP bình quân đầu người ước đạt 101,9 triệu đồng/người, tương đương 4.284 USD, tăng 160 USD so với năm 2022. Như vậy đến cuối năm 2023, thu nhập bình quân đầu người của Việt Nam đã đạt mốc 100 triệu đồng/người/năm. Những con số ấy đã chứng minh sự phát triển vượt bậc về kinh tế đất nước.

Tư thành tựu về phát triển kinh tế đó đã giải quyết được nhiều vấn đề xã hội như xóa đói giảm nghèo, xây dựng đời sống, nâng cao mức sống, chất lượng cuộc sống của nhân dân. So với trước đổi mới, đời sống nhân dân Việt Nam đã sung sướng hơn rất nhiều. Có số vật chất kỹ thuật ngày càng tiên tiến, hiện đại, đóng góp lớn vào công cuộc công nghiệp hóa, hiện đại hóa đưa đất nước đang phát triển

manh mẽ, tiến tới mục tiêu Đại hội Đảng XIII nêu ra là khát vọng vì “Dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”. Tất cả những điểm đó đều khẳng định đường lối đổi mới của Đảng ta là hoàn toàn đúng đắn.

Trước đây, kinh tế của Việt Nam là tu tuc tu cấp, bao cấp, khép kín trong nước, nhưng rồi đã phát triển và hội nhập kinh tế quốc tế. Từ hội nhập kinh tế đi tới hội nhập toàn diện trên các vấn đề khác như chính trị, xã hội, văn hóa, quốc phòng, an ninh... Nền kinh tế mở của đất nước đã hội nhập thành công.

Hiện nay, Việt Nam trở thành một trong những nền kinh tế năng động nhất thế giới; đứng thứ 16 trong top 20 nền kinh tế giàu nhất châu Á; GDP Việt Nam đứng thứ năm Đông Nam Á và được đánh giá là nền kinh tế có sự năng động, sáng tạo. Bên cạnh đó, chúng ta cũng là một trong những nền kinh tế có tốc độ tăng trưởng mạnh mẽ trong khu vực và thế giới; đang đứng ở top có thể nói là tốc độ tăng trưởng được các nước khâm phục.

Hiện nay, chúng ta xây dựng nền kinh tế phát triển toàn diện cả công nghiệp, nông nghiệp, thương mại, dịch vụ, hướng tới nền kinh tế văn minh, kinh tế xanh, kinh tế số, kinh tế chuyển đổi rất năng động hòa vào xu hướng chung của thế giới.

Nhờ vậy, nền kinh tế đã vượt qua được những thách thức vô cùng lớn, từ sự cấm vận của các nước cho đến gần đây là đại dịch Covid-19 ảnh hưởng vô cùng nặng nề nhưng Việt Nam đã khôi phục ngoạn mục sau đại dịch.

Trong khi đó, kinh tế phát triển đã thúc đẩy sự phát triển chung của văn hóa, chính trị, xã hội. Chế độ chính trị ưu việt của chúng ta đang xây dựng đất nước theo con đường chủ nghĩa xã hội, thi kinh tế cũng phải hướng vào mục tiêu của chủ nghĩa xã hội. Đó là một nền kinh tế làm cho đời sống của dân tốt lên, mang lại lợi ích cho nhân dân, hướng tới mục tiêu dân giàu nước mạnh, đảm bảo cho cuộc sống, đời sống của nhân dân ngày càng tiến bộ, sung sướng, hạnh phúc.

Mục tiêu hạnh phúc chính là mục tiêu rất lớn của đất nước nhưng trước hết phải trên cơ sở kinh tế. Kinh tế có phát triển thì đời sống người dân mới sung sướng hạnh phúc được.

Nền kinh tế của nước ta đang vận dụng có hiệu quả cách mạng công nghiệp lần thứ tư (Cách mạng 4.0), vận dụng thành tựu của trí tuệ nhân tạo vào phát triển. Hy vọng là chúng ta sẽ thúc đẩy kinh tế ngày càng phát triển mạnh mẽ hơn, phấn đấu đến năm 2030 là nước đang phát triển có công nghiệp hiện đại, thu nhập trung bình cao; năm 2045 trở thành nước phát triển có thu nhập cao, đến giữa thế kỷ có một đất nước Việt Nam phồn vinh, xây dựng theo con đường chủ nghĩa xã hội. Tất cả phụ thuộc sự năng động, sáng tạo, trách nhiệm của mỗi người trong thúc đẩy sản xuất và kinh tế phát triển. Bởi vì kinh tế luôn là nền tảng, là cơ sở để xây dựng phát triển xã hội văn minh tiến bộ, xây dựng hệ thống chính trị hiện đại, xây dựng Nhà nước pháp quyền đảm bảo vai trò lãnh đạo cầm quyền của Đảng Cộng sản ngày càng có hiệu quả và hiệu lực.

PV: Những kết quả đạt được đó, theo ông, xuất phát từ nguyên nhân nào?

PGS.TS Nguyễn Trọng Phúc: Nguyên nhân thì có nhiều, nhưng theo tôi, trước hết đó là do sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng với đường lối đổi mới, với cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, bổ sung phát triển và không ngừng làm rõ nhận thức thực tiễn và lý luận về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam. Với đường lối, chính sách rất cởi mở, thông thoáng, xây dựng nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, xây dựng Nhà nước pháp quyền, quản lý Nhà nước, quản lý xã hội, quản lý đất nước bằng pháp luật.

Thứ hai, là do đóng góp của toàn dân gồm có công dân, nông dân, trí thức, tất cả người lao động, doanh nghiệp... Nền kinh tế nhiều thành phần nên ngoài doanh nghiệp Nhà nước còn có các doanh nghiệp tư nhân, doanh nghiệp nước ngoài... Nhờ những đóng góp lớn lao của toàn dân thì chúng ta mới có được thành tựu phát triển kinh tế như hiện nay.

Ngoài ra, một nguyên nhân nữa không thể không nhắc đến là chúng ta đã hội nhập thành công, hội nhập kinh tế quốc tế sau đó là hội nhập quốc tế trên tất cả các phương diện, đảm bảo cho kinh tế thúc đẩy và phát triển nhanh, bền vững. Có thể nói nền kinh tế năng động nhờ hội nhập quốc tế, giải quyết các mối quan hệ với các nước bên ngoài, sự giao lưu với các tổ chức kinh tế, các tổ chức như ASEAN, EU, G7, G20, hay với các quốc gia lớn. Đến nay (tính đến tháng 3/2024), Việt Nam có quan hệ đối tác chiến lược toàn diện với 7 quốc gia, đó là: Trung Quốc (2008), Liên bang Nga (năm 2012), Ấn Độ (2016), Hàn Quốc (2022), Mỹ (9/2023), Nhật Bản (11/2023) và Australia (2024).

Một nguyên nhân nữa cũng cần nhấn mạnh, là việc vận dụng thành công thành tựu của cuộc cách mạng khoa học công nghệ, đặc biệt là công nghệ tin học, hiện nay là công nghệ 4.0, trí tuệ nhân tạo vào thúc đẩy phát triển kinh tế xã hội và xây dựng đất nước xã hội ngày càng văn minh tiến bộ bất kỳ với sự phát triển và xu thế phát triển của thời đại.

PV: Với những thành tựu phát triển kinh tế sau 49 năm ngày đất nước thống nhất, ông đánh giá ra sao về việc Đảng, Nhà nước và nhân dân ta kế thừa, vận dụng di sản của Bắc Hồ trong phát triển đất nước hôm nay?

PGS.TS Nguyễn Trọng Phúc: Năm nay cũng vừa tròn 55 năm Bắc Hồ có di chúc để lại cho dân tộc. Trong bản di chúc của Người có rất nhiều di nguyện, nhưng tôi nói riêng về mặt kinh tế thì có thể thấy rằng, Bắc đã căn dặn chúng ta phải xây dựng đất nước đang hoang hơn, to đẹp hơn. Mà muốn đang hoang hơn, to đẹp hơn thì trước hết phải xây dựng kinh tế, phát triển công nghiệp, nông nghiệp, dịch vụ, hệ thống cơ sở vật chất kỹ thuật của đất nước.

Một điểm nữa trong di chúc Bắc căn dặn, Đảng phải có kế hoạch thật tốt để phát triển kinh tế, không ngừng nâng cao đời sống của nhân dân. Như tôi đã nói ở trên, đời sống của nhân dân đã tăng hàng trăm lần so với trước đổi mới, hay thời còn chiến tranh.

Bác cũng căn dặn trong di chúc là không để một lực lượng nào, một người nào bị thiệt thòi trong quá trình kiến tạo xây dựng đất nước. Thì ngày nay, chúng ta có mục tiêu khẩu hiệu "không ai bị bỏ lại phía sau". Đó chính là vận dụng ý tưởng, khát vọng, mong muốn của Bắc Hồ.

Bác cũng muốn đất nước Việt Nam trở thành đất nước nhu trong tiêu ngôn của Nhà nước nêu là "Độc lập – Tự do – Hạnh phúc", đó là mục tiêu của cách mạng nhưng cũng chính là khát vọng của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Bác mong đất nước hoàn toàn độc lập, nhân dân được tự do hạnh phúc. Bây giờ, Đảng ta đang tập trung xây dựng đất nước mình thật sự là hạnh phúc, nhân dân được thật sự sung sướng hạnh phúc. Đó chính là vận dụng ý nguyện của Bắc.

Ở nhiều địa phương đang có xu hướng xây dựng tình hạnh phúc, huyện xã hạnh phúc, gia đình hạnh phúc... Tất cả những mục tiêu đó đang được thực hiện một cách phong phú, sinh động.

Tất nhiên, muốn xây dựng đất nước phồn vinh, sung sướng, hạnh phúc như ý nguyện của Bắc Hồ thì phải huy động sức mạnh của toàn dân, có sự lãnh đạo đúng đắn, có hệ thống chính sách pháp luật phù hợp thì mới thực hiện được mục tiêu phát triển, xử lý các mối quan hệ trong nước cũng như thế giới thật là tốt, giữ gìn hòa bình độc lập, hợp tác cùng phát triển.

Đến bây giờ nhìn lại, chúng ta có thể tự hào báo công với Bắc rằng, Đảng, Nhà nước và Nhân dân ta đã thực hiện xuất sắc lời căn dặn đó của Người trong di chúc.

PV: Xin trân trọng cảm ơn ông! ■

D.T

Các đường bay nội địa được kích cầu, đường bay quốc tế được nối lại nhằm thu hút du khách đến với Việt Nam.

Đẩy mạnh kích cầu du lịch Tp.Hồ Chí Minh dịp lễ 30/4 và 1/5

▲ PHÙNG SƠN

Nhân dịp nghỉ lễ 30/4 và 1/5, các doanh nghiệp hàng không, lữ hành, khách hàng đua nhau đưa ra nhiều chương trình để kích cầu khách du lịch...

Dịp lễ 30/4 - 1/5 năm nay, người dân, người lao động trên cả nước có kỳ nghỉ lễ dài tới 5 ngày. Để thu hút lượng khách du lịch đi tham quan các tỉnh trong nước, đặc biệt là khu vực Thành phố Hồ Chí Minh, nhiều doanh nghiệp, hàng không, công ty lữ hành, khách sạn đã tung nhiều chương trình nhằm kích cầu, phục vụ hành khách trong dịp này.

Đại diện hãng hàng không Quốc gia Việt Nam (Vietnam Airlines) cho biết, hãng này sẽ bổ sung hơn 100 chuyến bay nội địa và quốc tế, tương ứng hơn 15 nghìn chỗ nhằm tăng cường năng lực khai thác cho dịp cao điểm nghỉ lễ 30/4 và 1/5. Như vậy, hãng sẽ cung ứng tổng cộng 575.000 ghế và 2.900 chuyến bay trong giai đoạn cao điểm từ 26/4 đến 2/5. So sánh cùng kỳ năm ngoái, tổng số ghế nội địa và quốc tế tăng lần lượt hơn 10% và 12%.

Các hãng hàng không đều mở thêm, tăng chuyến về cả nội địa lẫn quốc tế, điều này cho thấy hàng không đang dần phục hồi, lượng khách đi chuyển trong nước và quốc tế ngày càng tăng. Đặc biệt là những chuyến bay đến tháng Thành phố Hồ Chí Minh, đây là một trong những địa điểm đến - đi được các du khách trong và ngoài nước lựa chọn.

Chia sẻ với báo chí, bà Trần Thị Bảo Thu, Giám đốc Tiếp thị Truyền thông Công ty Lữ hành Vietluxe tour cho biết: "Kỳ nghỉ lễ 30/4 và 1/5 năm nay kéo dài, sẽ tạo điều kiện thuận lợi hơn cho doanh nghiệp kinh doanh dịch vụ, trong đó có ngành du lịch. Đối với các gia đình cũng có thể tranh thủ dịp này cho các bé nghỉ ngơi trước khi bước vào kỳ thi cuối kỳ. Doanh nghiệp cũng có thể chọn thời điểm này để tổ chức chuyến du lịch vì giá dịch vụ vẫn tốt hơn mùa cao điểm hè".

Không chỉ hàng không, các công ty lữ hành lên các phương án nhằm kích cầu người tiêu dùng, mà ngành du lịch cũng gia nhiệt vào "cuộc chơi" của kỳ nghỉ lễ kéo dài này.

Để kích cầu du lịch dịp nghỉ lễ 30/4 và 1/5, ngành đường sắt cũng tăng cường nhiều chuyến tàu phục vụ hành khách đi du lịch với các chính sách ưu đãi, giảm giá như: giảm 90% giá vé cho Ba mẹ Việt Nam Anh hùng; giảm 30% giá vé cho thương binh, người nhiễm chất độc hóa học, người khuyết tật nặng, đặc biệt nặng; giảm 15% cho công dân Việt Nam từ 60 tuổi trở lên; trẻ em dưới 6 tuổi được miễn phí vé, từ 6 tuổi đến 10 tuổi được giảm 25% giá vé; giảm 10% giá vé cho sinh viên.

Ngoài ra, ngành đường sắt cũng áp dụng giảm giá cho các đối tượng sau: Giảm từ 5 - 15% cho hành khách có thẻ khách hàng. Đoàn viên Công đoàn; giảm 5% giá vé cho hành khách đi tàu trong ngày sinh nhật. Hành khách mua vé khứ hồi được giảm 5% giá vé lượt về (mua vé lẻ) và giảm 7% giá vé lượt về (cho đoàn tập thể từ 20 người trở lên)...

Theo Sở Du lịch Thành phố Hồ Chí Minh, khách du lịch nội địa và doanh thu du lịch trong năm 2023 đã phục hồi hoàn toàn. Trong 2024, khách nội địa kỳ vọng đạt 38 triệu lượt khách, tăng 3% theo năm.

Du lịch tại Thành phố Hồ Chí Minh chủ yếu được dẫn dắt bởi những đặc điểm về nét đẹp văn hóa, các hoạt động du lịch về đêm, các chuyến công tác kết hợp nghỉ dưỡng và cơ hội mua sắm. Du lịch quốc tế vẫn chưa phục hồi hoàn toàn, du khách đạt 6 triệu khách trong 2024 và tăng 19% theo năm nhưng thấp hơn 30% so với mức trước dịch. Thị trường tiếp tục tập trung thu hút khách du lịch từ các nhóm thị trường chủ lực như Hàn Quốc, Nhật Bản, Ấn Độ, Trung Quốc và các nước châu Âu.

Tại chương trình Ngày hội Du lịch Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024 (diễn ra từ ngày 4-7/4), nhiều đại diện các công ty doanh nghiệp kỳ vọng, với lợi thế hợp tác với các đối tác cung ứng dịch vụ trong và ngoài nước, đảm bảo chi phí tour hợp lý, hành trình đa dạng đối với các tour du lịch trong nước và nước ngoài.

Lịch trình tour nội địa trong dịp 30/4 và 1/5 cũng có nhiều trải nghiệm chọn lọc phù hợp nhiều đối tượng du khách, phương tiện di chuyển đa dạng là máy bay hoặc tàu hỏa, xe ô tô, tàu thủy cao tốc... hứa hẹn sẽ mang lại những trải nghiệm đáng quý cho người dân, du khách đến với Thành phố Hồ Chí Minh nơi riêng và các tỉnh phía Nam nói chung ■

P.S

✍ NGỌC BẢO – TẤN PHÁT

Ngày 30/04/1975 không chỉ là cột mốc chấm dứt chiến tranh, mang lại hòa bình cho đất nước mà còn là biểu tượng của ý chí và khát vọng tự do, độc lập của dân tộc. Mỗi người dân Việt Nam đều có trách nhiệm gìn giữ và bảo vệ sự thật lịch sử này, tiếp tục đấu tranh chống lại mọi luận điệu xuyên tạc.

Bác bỏ luận điệu xuyên tạc

Cách đây 49 năm, ngày 30/04/1975, là cột mốc mang tung bay trên đỉnh Độc Lập, Thành phố Sài Gòn được giải phóng, chiến dịch Hồ Chí Minh toàn thắng, qua đó kết thúc cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước của nhân dân ta. Đây là một chiến thắng có ý nghĩa và tầm vóc thời đại của dân tộc trong thế kỷ XX, một bản anh hùng ca bất hủ của người dân Việt Nam.

Ngày 30/04/1975 luôn được nhớ đến là một ngày đầy ý nghĩa trong dòng chảy lịch sử. Đây không chỉ là cột mốc chấm dứt chiến tranh, mang lại hòa bình cho đất nước mà còn là biểu tượng của ý chí, khát vọng tự do và độc lập của dân tộc.

Thế nhưng, trong thời đại thông tin mở, mạng xã hội lên ngôi, sự xuất hiện đầy rẫy của những luận điệu xuyên tạc đã làm mờ mó hình ảnh và ý nghĩa của dấu mốc lịch sử này, gây ảnh hưởng không nhỏ đến nhận thức của công chúng, đặc biệt là thế hệ trẻ.

Trao đổi với Tạp chí Đời sống và Pháp luật, Thiếu tướng Đảng Ngọc Nghĩa, nguyên Ủy viên Thường trực Ủy ban Quốc phòng và An ninh của Quốc hội khóa XIV đã có những chia sẻ về tác động của mạng xã hội đối với thông tin lưu truyền trong cộng đồng: “Trong thời đại số, mạng xã hội như Facebook, Tiktok... đã trở thành những kênh thông tin mạnh mẽ với khả năng lan truyền nhanh chóng và rộng rãi, đôi lúc vượt xa các phương tiện truyền thống truyền thống. Trước một số vấn đề nhạy cảm như phòng chống tham nhũng, sức khỏe của các nhân sự... hay những sự kiện lịch sử quan trọng như ngày 30/4, chúng ta thường thấy xuất hiện những tin đồn, bình luận và thông tin sai lệch được phát tán, gây nhiễu loạn và ảnh hưởng tiêu cực đến cộng đồng”.

Thật vậy, các luận điệu xuyên tạc đã xuất hiện dưới nhiều hình thức khác nhau, từ các bài báo, bài viết trên mạng xã hội, đến những bình luận mang tính chất xuyên tạc.

Hay như việc sử dụng các thuật ngữ “Bác ky - Nam ky” không chỉ làm

Thiếu tướng Đảng Ngọc Nghĩa, nguyên Ủy viên Thường trực Ủy ban Quốc phòng và An ninh của Quốc hội khóa XIV (Ảnh: Quocboi.vn).

Tự hào ngày Chiến thắng và bảo vệ sự thật lịch sử

Anh Nguyễn Minh Tiến, chủ kênh Tiktok “Thăng Long TV” (Ảnh: NVCC).

sống lại những mối căng thẳng lịch sử, mà còn gây mất đoàn kết giữa các vùng miền trong cùng một quốc gia. Những luận điệu sai lệch này được các cá nhân hay tổ chức phân động sử dụng như một công cụ để kích động lòng thù hận, gây chia rẽ trong nội bộ dân tộc. Chúng tạo ra những câu chuyện sai lệch, những bức tranh méo mó về một ngày đánh dấu sự thay đổi của đất nước ta.

Vậy ai là người đã tạo nên những luận điệu xuyên tạc này?

Là một công dân yêu nước, tích cực đấu tranh chống lại luận điệu xuyên tạc, đặc biệt trên không gian mạng, anh Nguyễn Minh Tiến, chủ kênh Tiktok “Thăng Long TV” không ngần ngại bày tỏ quan điểm với phóng viên: “Những đối tượng này mang trong mình tàn dư của quá khứ không thể khép lại để hướng tới tương lai. Vì vậy, họ không muốn chấp nhận sự thật về ngày Chiến

thắng 30/4 - ngày đất nước ta đã đoàn kết và thống nhất”.

Đồng thời, anh Tiến chỉ ra rằng: “Thực tế, trong 16 triệu người dân thời bấy giờ, chỉ có một phần nhỏ rời đi, còn đa số đã ở lại và đóng góp vào công cuộc xây dựng quê hương, đất nước”.

Niềm tin bất diệt

Chúng ta đều biết rằng, những “bong tôi” xuyên tạc này không thể chiến thắng ánh sáng của sự thật. Ngày 30/4/1975 đã mang lại ánh sáng đó trên khắp mọi miền đất nước, đem theo niềm hy vọng và tự hào cho mỗi người dân Việt Nam. Đó là ngày nhân dân ta chứng minh cho thế giới thấy rằng, dù khó khăn đến đâu, dân tộc ta luôn đứng lên, đoàn kết và chiến thắng.

Để đấu tranh chống lại luận điệu xuyên tạc, ngoài việc cần giữ vững lập trường, chúng ta phải có một chiến lược rõ ràng và kiên quyết. Đó là việc kiên trì khẳng định sự thật lịch sử, dùng sức mạnh của kiến thức để phân bác mọi quan điểm lệch lạc, sai trái. Đồng thời, chúng ta cần tăng cường giáo dục lịch sử cho người dân, đặc biệt là thế hệ trẻ, trang bị cho họ những “công cụ” cần thiết để có thể hiểu rõ quá khứ, tự hào về truyền thống dân tộc và có đủ kiến thức để bảo vệ sự thật trước những luận điệu lệch lạc, sai trái.

Để bảo vệ sự thật, đấu tranh chống lại luận điệu xuyên tạc này, Thiếu tướng Đảng Ngọc Nghĩa và anh Nguyễn Minh Tiến đã đưa ra những

quan điểm mạnh mẽ và đầy tâm huyết. Với niềm tin sâu sắc vào sức mạnh của truyền thống và giáo dục, anh Tiến nhấn mạnh: “Chúng ta cần sử dụng kiến thức và đam mê để truyền tải, lan tỏa đến người dân, đến các nền tảng mạng xã hội, qua đó xây dựng một nền tảng thông tin vững chắc, gắn liền với pháp luật. Vì tương lai con cháu, anh em của mình, chúng ta phải cố hết sức! Tôi tin chúng ta sẽ làm được!”.

Từ góc độ của một người đã từng đảm nhiệm những vị trí quan trọng trong lĩnh vực quốc phòng và an ninh, Thiếu tướng Đảng Ngọc Nghĩa đồng tình với quan điểm trên: “Theo tôi, những cơ quan ngôn luận cần luôn có thông tin kịp thời, minh bạch, làm cơ sở cho người dân định hình thông tin một cách chính xác trước những luận điệu sai lệch. Đặc biệt là vai trò của Bộ Công an trong việc phát hiện và xử lý các vụ việc liên quan đến an ninh mạng. Đồng thời, chúng ta phải áp dụng những chế tài về kinh tế, pháp luật để hạn chế những luận điệu xuyên tạc”.

Ngày 30/4/1975 không chỉ là ngày giải phóng, thống nhất đất nước, mà còn là lời nhắc nhở về sức mạnh của sự thật, về tinh thần đoàn kết và ý chí tự cường của dân tộc Việt Nam. Chúng ta, những người con của đất nước Việt Nam, đều có trách nhiệm gìn giữ và bảo vệ sự thật lịch sử này. Chúng ta sẽ tiếp tục đấu tranh chống lại mọi luận điệu xuyên tạc để ánh sáng sự thật mãi được sáng tỏ, niềm tin vào tương lai đất nước mãi bền vững ■

N.B – T.P

“Chỉ có người Việt mới hiểu lịch sử của họ một cách tốt nhất”

PHẠM THẢO

Janet Ngô là người gốc Việt, lớn lên ở Úc. Chị trở về nước theo tiếng gọi thời thức từ niềm đam mê văn hóa, lịch sử dân tộc, đặc biệt là tình yêu sâu sắc với Hai Bà Trưng. Trong buổi trò chuyện cùng Đời sống & Pháp luật, Nhà sản xuất Janet Ngô bày tỏ quan điểm lớn về niềm tự hào dân tộc. Đồng thời, là cách nhìn thẳng, trực diện vào vấn đề làm văn hóa thu lợi nhuận nổi lên như một trào lưu.

Mối lương duyên tuyệt vời với Trưng Vương

PV: Tại sao Janet Ngô lựa chọn việc từ bỏ một cuộc sống “ôn định” ở nước ngoài để trở về Việt Nam?

Janet Ngô: Ở mỗi nơi, trong hay ngoài nước đều sẽ có những khó khăn riêng về mặt địa lý. Ngoài ra, trên con đường của mỗi người, ai cũng sẽ đối mặt với những cái khó của riêng họ, câu hỏi đặt ra là họ có thể chịu được cái khó đó hay không? Riêng bản thân tôi thì lúc ở nước ngoài, nó không được như mong muốn nên tôi thường xuyên đi đi về về Việt Nam.

Thực chất, trước đó tôi không muốn về hàn Việt Nam làm việc vì môi trường xung quanh nơi ra nói vô, sự tính cách không phù hợp. Nhưng khi thấy được thông tin dự án Trưng Vương thì mọi thứ được thay đổi, như “set đánh” vậy (cười).

PV: Có duyên nào giúp chị và phải Trưng Vương “giữa dòng đời tập nập” như vậy?

Janet Ngô: Tôi nghĩ đây là một mối lương duyên tuyệt vời, như định mệnh chẳng hạn, tôi được sinh ra ở Bệnh viện Trưng Vương. Lớn lên một chút, tôi được biết là gia đình bên mẹ của tôi đi học ở trường Trưng Vương.

Bản chất của tôi cũng đam mê nghệ thuật từ nhỏ, cũng thích diễn vài vai rồi, tôi còn nhớ mình đi casting để đóng vai ông già và tôi được chọn là nữ (cười). Sau đó, tôi lại phát triển theo hướng mà gia đình mong muốn nhiều hơn, vẫn luôn quan niệm là nên làm việc gì đó mang tính ổn định, còn nghệ thuật thì để sang một bên. Nên tôi đã đi làm kinh tế và luật, nhưng càng làm tôi càng thấy đó không phải là mình.

Tôi theo đuổi nghệ thuật, vô tình thì qua vòng tròn bạn bè, cứ giới thiệu lẫn nhau, cứ thế rồi làm dự án Trưng Vương. Tôi còn nhớ, lúc đó mình đứng ở đền thờ Trưng Vương và nói rằng câu chuyện này hay lắm nhưng chắc phải 50 năm nữa Việt Nam mình mới làm được. Chỉ vô tình nơi thời, nhưng họ bảo hay bây giờ hỗ trợ làm teaser trailer. Tôi chỉ nghĩ sẽ hỗ trợ bạn một phần về tài chính và sản xuất thôi, một phần vì quý bạn và hơn hết là mình cũng thích dự án này. Dần dần, định mệnh thế nào tôi lại là người làm chính luôn.

PV: Chị đã bắt tay vào dự án này với tâm thế ra sao?

Janet Ngô: Từ đầu tôi đã nghiêm túc với nó rồi nên mới trở thành người làm chính. Đối với tôi đây là niềm tự hào của dân tộc Việt Nam, liên quan đến các vị anh hùng nữa nên tôi không nghĩ đây là chuyện có thể đùa giỡn. Nó là dự án phải đi tìm hiểu sâu, nghiên cứu nhiều, lập ra kế hoạch lâu dài và bền vững cho văn hóa và con người Việt Nam.

Từ lúc bắt đầu tôi đã rất nghiêm túc, có lẽ tính tôi là như vậy và luôn nghĩ làm sao để có thể làm nó trọn vẹn hết sức.

Nhà sản xuất Janet Ngô.

“Janet Ngô trở thành Giám đốc She-Kings và được biết đến với vai trò là nhà sản xuất (NSX) của dự án phim huyền sử She-Kings - một dự án đã có hai bản nhạc phim lọt vào bảng xếp hạng Adult Contemporary Indicator (thuộc hệ thống xếp hạng Billboard): “Còn gì để mất” (I’ll give my Soul) xếp vị trí 21 và “Làn cuối” (Dear Girl) xếp hạng 18.

Dự án She-Kings xoay quanh nhân vật trung tâm là Hai Bà Trưng được chị tiết lộ sẽ thực hiện trên nhiều chất liệu.

“Tiếp cận lịch sử bằng tư duy và dòng đời của một anh hùng”

PV: Lịch sử thường được nghĩ đến là khô khan cứng nhắc, vậy chị đã nuôi dưỡng tình yêu lịch sử trong mình thế nào?

Janet Ngô: Đối với tôi lịch sử không khô khan và cứng nhắc. Thứ nhất, nó tạo cho mình cảm giác có thể trở về khám phá và học hỏi được nhiều điều trong quá khứ để làm tốt hơn trong tương lai. Thứ hai, phân tích và hiểu biết mang lại rất nhiều cái lợi cho mình.

Tôi được tiếp xúc với nhiều người, và cách họ truyền tải ở đây là ngay thẳng năm diễn ra sự kiện gì. Nếu tôi học như vậy thì cũng sẽ thấy nản lắm. Tôi may mắn là không nằm trong khuôn khổ đó, tôi có thể hiểu và thấy lịch sử hấp dẫn ở đâu. Khi tôi mang điều đó về và áp dụng vào lịch sử Việt Nam thì càng hấp dẫn hơn, càng tìm tòi, đào sâu càng thấy nhiều cái mới thú vị.

PV: Không phải ngày, tháng, năm, chị đã tiếp cận lịch sử bằng cách nào?

Janet Ngô: Tôi đã tiếp cận lịch sử bằng tư duy và dòng đời của một anh hùng. Nói chung về các vị anh hùng của lịch sử Việt Nam và Hai Bà Trưng nói riêng thì tôi từng chia sẻ trong một hồi thảo rằng: “Trước khi làm anh hùng, họ cũng là người thường như mình thôi”. Tôi thấy thú vị khi tìm hiểu dòng đời của họ đã diễn ra thế nào.

Về quy mô lịch sử và định nghĩa lịch sử như thế nào cũng rất quan trọng. Ví dụ, chúng ta định nghĩa kháng kháng rằng nó đúng và sai thì chắc chắn đó chưa bao giờ là lịch sử cả.

Người ghi chép lịch sử - bản thân họ cũng sẽ có phần ghi chép theo quan điểm của họ, cách họ tiếp cận với thời đại ra sao. Do đó, muốn tâng đố chính xác ta cần tìm hiểu lịch sử bằng tư duy và quan niệm mở. Từ đó, mình có thể hiểu hơn xã hội và cách phát triển của con người, đặc biệt là một quốc gia hay dân tộc nào đó.

PV: Dự án Trưng Vương là dự án phức hợp (hoạt hình, âm nhạc,...), vậy loại hình nào theo chị là khó thực hiện nhất?

Janet Ngô: Bởi vì là một dự án phức hợp nên tôi sẽ ít khi tách ra cái nào khó cái nào dễ. Nó là tổng hệ thống, mọi người sẽ nói cái phim này khó nhất, nhưng đối với tôi việc làm cái phim không phải là khó. Việc tạo ra nền tảng tạo ra phim mới là vấn đề. Chủ thực chất làm phim rất là vui, đó là một tập thể hợp tác với nhau rất kỹ và tốt.

Trong một hồi thảo, tôi cũng ngạc nhiên khi trước giờ tôi chia sẻ các kế hoạch mình vạch ra thì cảm giác mình đang cô đơn vì không ai hiểu. Nhưng tôi lúc bắt tay vào thực hiện dự án thì mọi người cũng nhau bắt tay vào làm. Tôi cảm giác là có một công tác gì đó vừa được khởi động (cười).

“Với những người làm văn hóa, đó là một công trình dài”

PV: Chị nghĩ như thế nào về việc tiếp cận các lĩnh vực liên quan đến lịch sử của người trẻ?

Janet Ngô: Khi tôi vừa về Việt Nam để hoạt động, tôi cũng cảm thấy các hoạt động về lịch sử không được chú trọng. Và sau đó, tôi càng nói nhiều hơn về vấn đề này thì nhiều nơi hiện lên “ta đây đang muốn tập trung vào văn hóa, lịch sử cho giới trẻ”. Điều này cũng tốt, nhưng tôi e ngại cách họ tiếp cận.

Tôi sợ mọi người “đu trend” để lấy văn hóa ra làm lợi nhuận chứ không thực sự nghiêm túc xây dựng văn hóa tốt hơn.

PV: Việc lấy văn hóa để làm lợi nhuận có ảnh hưởng trực tiếp đến những người nghiên cứu văn hóa nghiêm túc như chị?

Janet Ngô: Có chứ! Với những người làm văn hóa, đó là một công trình dài. Cái gì làm nghiêm túc thì không phải một hai ngày sẽ có thành quả. Khi mà họ đã tốn công thì họ không đủ thời gian để rầm rộ lên để thu hút những nhà đầu tư, nghệ sĩ khác. Ngược lại, những người tập trung vào lợi nhuận sẽ làm rầm rộ nhưng thủ ngoại lệ, nhưng thành phẩm chưa chắc “ra ngó ra khoai”. Điều này làm cho mọi người bị mất niềm tin, đến khi gặp được những người làm công trình nghiêm túc thì ít nhiều có ác cảm.

PV: Về lĩnh vực văn hóa lịch sử, vốn đầu tư có phải là điều quan trọng nhất?

Janet Ngô: Thực tế làm phim hay bất kỳ một lĩnh vực nào thì có đầu tư cũng rất quan trọng. Tuy nhiên, nó không phải là cái để mọi người ý lại để cho người khác đầu tư vào. Có nhiều cách khác nhau để tạo ra nguồn tài chính, đầu óc sáng tạo của mọi người cũng là một cách, bản thân nhà đầu tư cũng muốn đầu tư vào những công trình nghiêm túc nên mình cần tập trung vào cái mình đang làm để họ cảm thấy có đáng đầu tư hay không.

PV: Xin cảm ơn chị về cuộc trò chuyện! ■

P.T

Hưởng về quê hương chung tay xây dựng mảnh đất “Thành đồng Tổ quốc”

✎ THÀNH NHÂN

Việc tuyên truyền các chủ trương, chính sách của Thành phố Hồ Chí Minh sẽ được tăng cường hơn, nhằm thu hút nguồn lực người Việt Nam ở nước ngoài đóng góp cho Thành phố theo cơ chế, chính sách đặc thù.

Cầu nối để kiều bào đóng góp cho đất nước

Thành phố Hồ Chí Minh là địa phương có đông kiều bào nhất cả nước. Mỗi năm, hàng chục ngàn người Việt từ các nền kinh tế phát triển về nước, tìm kiếm cơ hội kinh doanh bằng các dự án khởi nghiệp tại Thành phố. Các hiệp hội doanh nhân, doanh nghiệp người Việt Nam ở nước ngoài cũng tăng cường hợp tác, đẩy mạnh xây dựng chuỗi cung ứng, liên kết với doanh nghiệp trong nước.

Rất nhiều chính sách dành cho kiều bào về nguồn lực con người, tài chính, tri thức, hỗ trợ cho bà con ở nước ngoài làm việc, chuyển tài chính từ nước ngoài vào trong nước đang được triển khai mạnh mẽ. Đề án huy động nguồn lực kiều bào được Ban Thường vụ Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh thông qua đã tạo môi trường pháp lý thuận lợi để đông đảo người Việt Nam ở nước ngoài ngày càng gần gũi và có nhiều đóng góp vào sự phát triển của Thành phố và cả nước.

Ông Nguyễn Duy Anh, Chủ tịch Hội người Việt Nam tại Fukuoka, Nhật Bản chia sẻ: “Khi chúng tôi kiến sự phát triển của Thành phố Hồ Chí Minh, nhất là thông qua chuyến tàu Metro, tôi rất vui mừng và tự hào. Con nhỏ tháng 1/2024 tại Fukuoka, chúng tôi đã có cơ hội tổ chức chương trình Xuân Quê hương cho người Việt xa quê trên đất nước bạn, để với đi nỗi nhớ quê của những người con xa xứ. Sự kiện này đã xác lập kỷ lục người Việt toàn cầu cho hoạt động Áo dài xếp hình bản đồ Việt Nam ở nước ngoài. Tôi mong có nhiều sự kết nối giữa người Việt ở nước bạn để hỗ trợ nhau phát triển và làm nên tự hào là người Việt Nam”.

Còn TS. Phan Bích Thiện (kiều bào Hungary) cho biết, nhiều người Việt ở Hungary hoạt động trong lĩnh vực công nghệ và đề nghị lãnh đạo Thành phố Hồ Chí Minh cho phép kiều bào tri thức Hungary tham gia đóng góp xây dựng Thành phố.

Ngoài nguồn lực kinh tế, cái quý hơn là tài lực và tri lực. Hiện có gần 600.000 kiều bào ở nước ngoài có trình độ học vấn cao đã trở thành chuyên gia hàng đầu trong lĩnh vực của họ. Mỗi năm, trung bình có khoảng 300 – 500 tri thức Việt Nam ở nước ngoài trở về tham gia giảng dạy, nghiên cứu khoa học, cũng như đóng góp ý kiến tại hội nghị, hội thảo do các cơ quan, địa phương trong nước tổ chức.

Đội ngũ doanh nhân, tri thức, nhà khoa học là người Việt Nam ở nước ngoài đã thực hiện tốt vai trò cầu nối giữa Thành phố Hồ Chí Minh và thế giới. Đặc biệt, trong lĩnh vực kinh tế, các doanh nhân Việt Nam trên toàn thế giới đã làm tốt sứ mệnh kết nối, thu hút nguồn lực để xây dựng và phát triển kinh tế đất nước.

Với phương châm “Người Việt Nam đứng hàng

Tổ chức tham quan, trải nghiệm tuyến metro Suối Tiên - Bến Thành nhằm mang đến cho kiều bào góc nhìn thành phố ở phía Đông trên tầm cao, tận mắt chứng kiến sự đổi thay của Thành phố Hồ Chí Minh.

Việt Nam”, “Ở đâu có người Việt, ở đó có hàng hóa Việt”, cộng đồng doanh nhân người Việt ở nước ngoài đã từng bước giới thiệu, lan tỏa giá trị thương hiệu hàng hóa Việt đến người dân các nước sở tại. Nhiều công ty của kiều bào, hệ thống shop hàng Việt tại các nước đã đưa hàng trăm mặt hàng nông sản của Việt Nam vào các thị trường khó tính như Nhật, Mỹ, châu Âu...

Nguồn lực từ kiều hối ngày càng tăng

Không thể không kể đến nguồn kiều hối về nước tăng đều hàng năm đã trở thành nguồn lực, dòng vốn tham gia mạnh mẽ vào hoạt động đầu tư, sản xuất - kinh doanh. Theo công bố của Ngân hàng Thế giới, năm 2018, lương kiều hối về Việt Nam đạt 16 tỷ USD; năm 2019 đạt 16,7 tỷ USD; tăng lên 17,2 tỷ USD vào năm 2020 và đạt 18,1 tỷ USD vào năm 2021. Năm 2023, lương kiều hối tiếp tục đạt 19 tỷ USD - tương đương năm 2022.

Ông Nguyễn Đức Lệnh, Phó Giám đốc Ngân hàng Nhà nước Chi nhánh Thành phố Hồ Chí Minh cho biết, kiều hối chuyển về Thành phố Hồ Chí Minh năm 2023 đạt khoảng 8,92 tỷ USD, tăng hơn 35% so với cùng kỳ năm 2022. Đây là mức tăng

trưởng cao nhất trong năm năm trở lại đây.

Theo ông Lệnh, kiều hối là nguồn lực tài chính quan trọng đối với phát triển kinh tế đất nước nói chung và Thành phố Hồ Chí Minh nói riêng. Kiều hối mang lại hiệu quả, khác biệt rất lớn so với các nguồn vốn ngoại tệ khác về mặt chi phí sử dụng cũng như điều kiện sử dụng. Bởi, mỗi nguồn vốn đều có đặc điểm và điều kiện cụ thể đi kèm, song đều mang bản chất chung nhất là hoàn trả (gốc và lãi). Trong khi đó, nguồn kiều hối không chịu áp lực trả nợ cũng như chi phí sử dụng và điều kiện sử dụng.

“Nếu sử dụng hiệu quả nguồn vốn này thì trở thành nguồn lực vàng đối với phát triển kinh tế - xã hội Thành phố, góp phần thúc đẩy tăng trưởng kinh tế và bảo đảm an sinh xã hội. Bởi kiều hối được người dân sử dụng vào các mục đích khác nhau từ đầu tư sản xuất, kinh doanh thương mại dịch vụ đến mua sắm, xây dựng, sửa chữa nhà ở và tiêu dùng, góp phần cải thiện và nâng cao chất lượng cuộc sống”, ông Lệnh nói.

Dù bao kiều hối về Thành phố Hồ Chí Minh trong năm 2024 sẽ duy trì tốc độ tăng trưởng hàng năm khoảng 10%-15%. Mỗi trường đầu tư thuận lợi, kinh tế vĩ mô ổn định và cơ chế, chính sách về kiều hối, kiều bào và phát triển thị trường lao động

“ Ông Jonathan Hạnh Nguyễn, Chủ tịch Tập đoàn Liên Thái Bình Dương, Việt kiều Mỹ cho biết: “Tôi đã về đây bốn chục năm, những cống hiến của mình luôn luôn được Nhà nước ghi nhận, không phải chỉ trên giấy tờ hay chỉ là cái bắt tay, mà còn qua những giải thưởng, những huân, huy chương. Tôi cảm thấy yên lòng, thấy rằng việc đóng góp cho quê hương rất là cần thiết và được đánh giá cao.”

nước ngoài cũng như dịch vụ chi trả kiều hối tiện ích, thuận tiện, an toàn... tiếp tục là những yếu tố thuận lợi thu hút kiều hối chuyển về đất nước nói chung và Thành phố Hồ Chí Minh nói riêng.

Cần sự chung tay chia sẻ của kiều bào

Theo ông Phan Văn Mai, Chủ tịch UBND Thành phố Hồ Chí Minh, Thành phố phát triển như hôm nay có sự đóng góp rất lớn của kiều bào từ khắp các quốc gia. Năm 2024, Thành phố sẽ tập trung triển khai Nghị quyết 98 của Quốc hội, đồng thời phát triển mạnh về chuyển đổi số, hạ tầng, xã hội số, phấn đấu kinh tế số đạt mức 25% đến năm 2025.

Người đứng đầu chính quyền Thành phố Hồ Chí Minh cũng cho biết, Thành phố sẽ thành lập Trung tâm 4.0 nhằm thu hút nguồn lực tri thức khoa học, trong đó có kiều bào để phục vụ cho sự phát triển theo hướng khoa học - công nghệ. Bên cạnh đó, sẽ quyết liệt triển khai nền công vụ hiệu lực, hiệu quả. "Tôi mong kiều bào không chỉ hướng về quê hương bằng kiều hối, đầu tư mà còn góp nhiều ý hay, giải pháp hiệu quả để cùng thành phố đạt được mục tiêu đề ra", Chủ tịch UBND Thành phố Hồ Chí Minh nói.

Bà Vũ Thị Huỳnh Mai, Chủ nhiệm Ủy ban về người Việt Nam ở nước ngoài Thành phố Hồ Chí Minh cho biết, cơ quan này sẽ xây dựng Điểm hẹn kiều bào và Không gian văn hóa Hồ Chí Minh tại trụ sở Ủy ban trong năm 2024.

Địa điểm hứa hẹn sẽ trở thành nơi để cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài gửi gắm niềm tin đến Lãnh đạo Thành phố, nơi đề xuất các ý kiến góp ý, hiến kế. Đây cũng là nơi hỗ trợ, giải đáp thắc mắc của kiều bào về chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, các cơ chế của Thành phố Hồ Chí Minh liên quan đến người Việt Nam ở nước ngoài và thông tin các dự án kêu gọi đầu tư trên địa bàn Thành phố.

Ủy ban về người Việt Nam ở nước ngoài Thành phố luôn quan tâm triết quan điểm "người Việt Nam ở nước ngoài là một bộ phận không tách rời của cộng đồng dân tộc Việt Nam".

Xác định công tác người Việt Nam ở nước ngoài là một trong những công tác đặc biệt quan trọng trong công tác đối ngoại của Đảng bộ, Chính quyền Thành phố, nhất là trong tình hình hiện nay với yêu cầu cao hơn về phát triển kinh tế - xã hội và hội nhập quốc tế, lãnh đạo Thành phố càng kỳ vọng công tác về người Việt Nam ở nước ngoài sẽ tiếp tục có những chuyển biến mạnh mẽ, toàn diện và sâu sắc hơn nữa.

Để thực hiện thành công chủ đề năm 2024, theo bà Vũ Thị Huỳnh Mai, bên cạnh các ý kiến hiến kế, đề xuất, kết nối của các doanh nhân người Việt Nam ở nước ngoài nói riêng và cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài nói chung, công tác về người Việt Nam ở nước ngoài Thành phố Hồ Chí Minh sẽ triển khai đồng bộ 3 nhóm giải pháp, gồm: nhóm giải pháp nâng cao nhận thức, chính sách, tổ chức và cơ chế phối hợp; nhóm giải pháp đối với từng đối tượng, loại nguồn lực và nhóm giải pháp bồi dưỡng, phát triển cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài ở nước sở tại.

Ủy ban về người Việt Nam ở nước ngoài Thành phố sẽ phát huy hơn nữa trong việc hướng dẫn, hỗ trợ thông tin về các chủ trương, chính sách, pháp luật và giải đáp thắc mắc cho bà con người Việt Nam ở nước ngoài, đồng thời duy trì tổ chức các buổi gặp gỡ, tiếp nhận, trao đổi thông tin... để có thêm các ý kiến, đóng góp của bà con, trong đó có đội ngũ chuyên gia tri thức người Việt Nam ở nước ngoài, đặc biệt là tri thức trẻ trong quá trình phát triển, hội nhập sâu rộng của Thành phố Hồ Chí Minh ■

T.N

Kỳ vọng mới về làn sóng đầu tư từ kiều bào vào thị trường bất động sản

Kỳ vọng mới về làn sóng đầu tư từ kiều bào vào thị trường bất động sản. Ảnh minh họa.

Những quy định mới nhằm tạo điều kiện thuận lợi để sở hữu nhà ở tại Việt Nam cho kiều bào sẽ góp phần gia tăng nguồn vốn ngoại hối vào thị trường bất động sản (BDS).

Tháng 1/2024, Quốc hội Việt Nam đã chính thức thông qua Luật Đất đai (sửa đổi), quy định về chế độ sở hữu đất đai, quyền hạn và trách nhiệm của Nhà nước - đại diện chủ sở hữu toàn dân về đất đai và thống nhất quản lý về đất đai, chế độ quản lý và sử dụng đất đai, quyền và nghĩa vụ của công dân, người sử dụng đất đối với đất đai thuộc lãnh thổ Việt Nam.

Với quy định cho phép người gốc Việt Nam định cư ở nước ngoài được sở hữu nhà ở gắn liền với quyền sử dụng đất ở Việt Nam ngay sau khi Luật Đất đai có hiệu lực thi hành từ ngày 1/1/2025, dự đoán trong và ngoài nước kỳ vọng sẽ có làn sóng đầu tư từ kiều bào vào thị trường bất động sản trong nước, góp phần phát triển thị trường minh bạch và ổn định hơn.

Ông Troy Griffiths, Phó Giám đốc Điều hành Savills Việt Nam cho rằng sự thay đổi này sẽ mang lại nhiều cơ hội đầu tư hơn cho nhóm người mua bất động sản Việt Kiều. Bởi theo thống kê của Ủy ban Nhà nước về người Việt Nam ở nước ngoài cho thấy, lượng kiều hối về Việt Nam từ năm 1993 (năm đầu tiên thống kê kiều hối) đến hết 2022 đạt trên 190 tỉ đô la, gần bằng lượng vốn FDI giải ngân trong cùng kỳ. Riêng năm 2022, nguồn kiều hối kỷ lục 19 tỉ đô la đã đưa Việt Nam vào nhóm 10 quốc gia nhận kiều hối lớn nhất từ nước ngoài.

"Sự thay đổi về quy định luật tạo nên tiềm năng lớn cho thị trường nhờ nguồn vốn đầu tư trực tiếp từ Việt kiều. Trong quá khứ, người Việt Nam ở nước ngoài muốn đầu tư trở lại Việt Nam phải thông qua người thân hoặc họ hàng, vì thế đã dẫn đến một số tranh chấp không đáng có. Luật mới sẽ giải quyết vấn đề này, tạo điều kiện thuận lợi hơn cho đầu tư và giảm thiểu khả năng xảy ra rủi ro giữa các bên trong quá trình đầu tư", ông Troy Griffiths nói.

Trả lời phỏng vấn của phóng viên TTXVN tại Anh, ông Nguyễn Minh Đức, Phó Chủ tịch Ban chấp hành lâm thời Hội người Việt Nam tại Anh (VAUK), nhận định rằng việc sửa đổi Luật Đất đai lần này là một bước tiến pháp lý quan trọng, ảnh hưởng đến nhiều khía cạnh của cuộc sống và kinh doanh của kiều bào, đặc biệt là đối với cộng đồng người Việt Nam đang sinh sống tại Vương quốc Anh. Ông cho rằng việc sửa đổi Luật Đất đai

sẽ giúp bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của nhà đầu tư, chủ sở hữu là Việt kiều, giúp thị trường bất động sản minh bạch hơn, ổn định hơn.

Bên cạnh đó, ông Đức cũng chỉ ra tiềm năng đầu tư rất lớn của thị trường bất động sản Việt Nam đối với kiều bào. Trên thực tế, nhu cầu mua nhà đất ở Việt Nam của Việt kiều là rất lớn, đặc biệt là với thế hệ đầu tiên hoặc thế hệ hai khi đã có sự ổn định kinh tế và cuộc sống ở nước ngoài. Đa phần họ đều mong muốn trở về quê hương sau khi về hưu, du lịch sống ở Việt Nam bất thời gian. Theo ông, Việt Nam là nước đang phát triển, thị trường mới nổi nên hấp dẫn đầu tư, đặc biệt là đất đai.

Cũng theo ông Đức, mối quan tâm hàng đầu của kiều bào khi đầu tư vào Việt Nam là tài sản và quyền lợi của họ được bảo vệ bởi luật pháp Việt Nam và quốc tế. Chính vì vậy, bà con mong muốn chính phủ cung cấp văn bản hướng dẫn cụ thể và một kênh tư vấn pháp lý chính thức để hỗ trợ vấn đề này. Ông Đức tin rằng kiều bào trên toàn thế giới sẽ cảm thấy yên tâm hơn khi sử dụng các kênh chính thống thay vì dựa vào các dịch vụ tư nhân bên ngoài.

Số liệu từ Tổng cục Thống kê cho biết, những năm gần đây, nguồn kiều hối "đổ" về Việt Nam tăng mạnh theo từng năm. Chỉ tính riêng năm 2023, mặc dù kinh tế thế giới vẫn đang trong tình trạng khó khăn, khủng hoảng nhưng dòng kiều hối đã đạt trên 16 tỷ USD, tăng 16% so với năm 2022.

Trong khi đó, lượng kiều hối đầu tư vào BDS chiếm từ 15 - 20% tổng dòng tiền gửi về, nghĩa là số lượng kiều hối vào BDS chiếm trên dưới 2 tỷ USD/năm. Tính toán một cách cơ học, nếu số tiền này đầu tư vào phân khúc chung cư trung cấp (giá từ 3 - 4 tỷ đồng/căn) thì mỗi năm dòng tiền của dòng bảo người Việt ở nước ngoài có thể mua được 10.000 - 15.000 căn hộ.

Hiện nay, số lượng người Việt sinh sống, làm việc ở nước ngoài tương đối lớn với khoảng 5,5 triệu kiều bào, trong đó trên 1 triệu người không còn mang quốc tịch Việt Nam. Với việc các dự án luật sửa đổi, bổ sung mở rộng quyền sử dụng đất và tài sản gắn liền với đất cho công đồng người Việt ở nước ngoài, được xem là quyết định "mở đường" nhằm tạo ra cơ hội sở hữu nhà cũng như đầu tư vào thị trường BDS trong nước.

Theo Phó Chủ tịch Hiệp hội BDS Việt Nam, TS.Nguyễn Văn Đình, việc các dự án luật mới được Quốc hội thông qua mở rộng quyền mua nhà, sở hữu nhà đất đối với nhóm người Việt kiều không chỉ mang lại cơ hội dành cho kiều bào, mà còn mở ra cơ hội cho doanh nghiệp kinh doanh BDS trong nước có thêm nguồn khách hàng chính thống, gia tăng sự cạnh tranh, nâng cao chất lượng sản phẩm.

"Thị trường BDS Việt Nam đang ở trong giai đoạn khủng hoảng thừa, với việc Quốc hội mở rộng điều kiện mua, sở hữu nhà cho kiều bào sẽ góp phần tích cực vào việc kích cầu thị trường. Vì vậy, ngay từ thời điểm này, cộng đồng DN kinh doanh BDS cần xây dựng kế hoạch để xây dựng những loại hình nhà ở phù hợp với nhu cầu ở, đầu tư của người Việt ở nước ngoài. Đồng thời để kích cầu thị trường hơn nữa và thu hút nguồn nhân lực chất lượng cao từ nước ngoài, Nhà nước cũng cần nghiên cứu quy định về việc người nước ngoài nhập cảnh vào Việt Nam trong một khoảng thời gian cụ thể được mua, sở hữu nhà ở tại Việt Nam", TS.Nguyễn Văn Đình kiến nghị ■

ĐÀO VŨ (T/h)

Tranh luận quanh đề xuất học sinh, sinh viên làm thêm không quá 20 giờ mỗi tuần

Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội đang lấy ý kiến dự thảo Luật Việc làm sửa đổi, học sinh, sinh viên từ 15 tuổi trở lên được làm việc bán thời gian nhưng không quá 20 giờ mỗi tuần trong kỳ học, không quá 48 giờ một tuần trong kỳ nghỉ. Xung quanh đề xuất này có nhiều ý kiến trái chiều.

Sinh viên đi làm thêm có nên kiểm soát thời gian?

Đây là lần đầu tiên việc quản lý giờ làm thêm của học sinh, sinh viên được đề xuất trong quy định cụ thể và tạo nên nhiều luồng ý kiến xung quanh đề xuất này.

Tiến sĩ Nguyễn Văn Sơn, Phòng Truyền thông và công tác sinh viên, Phân hiệu Trường Đại học Thủy lợi Tp.HCM, cho biết ủng hộ đề xuất của Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội. "Thực tế cho thấy nhiều sinh viên sa đà vào việc làm thêm mà lơ là việc học. Có những trường hợp sinh viên mệt mỏi khi đến giảng đường, không thể tiếp thu bài giảng vì dành quá nhiều thời gian để làm thêm ban đêm với các công việc ở: bar, pub, bida, quán nhậu... Vì lẽ đó, đề xuất này sẽ không chế được thời gian làm thêm của sinh viên, giúp các bạn có thể dành nhiều thời gian cho nhiệm vụ học tập hơn", tiến sĩ Sơn nói.

Giám đốc Sở Lao động - Thương binh và Xã hội một tỉnh thuộc miền Đông Nam Bộ, cũng cho rằng thời gian qua có nhiều vụ việc sinh viên sập bẫy lừa "việc nhẹ lương cao", bị chèn ép khi đi làm thêm, nhận mức lương bèo bọt không tương xứng với công sức bỏ ra, thậm chí không được trả tiền công... "Thế nên nếu đề xuất này đi vào thực tiễn, sẽ có thể giúp bảo vệ quyền lợi chính sách của sinh viên khi đi làm thêm", vị này cho biết.

Luật sư Nguyễn Hải Long, Đoàn luật sư tỉnh Tây Ninh, nhìn nhận hiện nay có nhiều học sinh, sinh viên tranh thủ thời gian rảnh để đi làm thêm nhằm có thu nhập và kinh nghiệm, kỹ năng sống.

"Nhu cầu làm thêm của học sinh, sinh viên là rất lớn. Tuy nhiên, vì thiếu những hiểu biết về pháp luật nên họ không ký kết hợp đồng lao động, bỏ qua các điều kiện, vấn đề quản lý lao động... Để rồi khi có tranh chấp, tai nạn xảy ra, học sinh, sinh viên thường chịu những thiệt thòi... Chính vì thế, khi Dự thảo luật Việc làm (sửa đổi) được triển khai áp dụng thì người sử dụng lao động (tức nơi tuyển dụng) phải thực hiện đúng theo quy định của pháp luật. Khi đó, người lao động (là học sinh, sinh viên) được đảm bảo quyền lợi một cách tốt hơn như hiện nay. Nếu người sử dụng lao động sai phạm, cơ quan chức năng có thể đưa vào luật để kịp thời chấn chỉnh, xử lý".

Sinh viên đi làm thêm có nên kiểm soát thời gian? Ảnh minh họa.

Tuy nhiên, đại diện một số trường đại học tại Tp.HCM "than khổ" về vấn đề này. Hiệu trưởng một trường đại học tại Q.5, Tp.HCM, cho biết: "Bên cạnh những sinh viên tìm việc làm thêm do Phòng Công tác chính trị và học sinh, sinh viên cung cấp, thì cũng có nhiều trường hợp tự tìm việc qua mạng xã hội mà không báo về khoa, trường. Tu do, trường không thể kiểm soát thực hư. Nhưng điều này dẫn đến việc không thể quản lý một cách chặt chẽ".

Đại diện Phòng Công tác sinh viên một trường đại học ở Q.Bình Thạnh, Tp.HCM, cũng nói: "Rất khó để quản lý giờ làm thêm của sinh viên. Nếu sinh viên làm thêm 48 giờ/tuần mà báo 20 giờ/tuần thì trường cũng không thể biết được thời gian chính xác. Thực tế, có những sinh viên muốn làm thêm thật nhiều để kiếm thu nhập. Ở mỗi trường có hàng ngàn, thậm chí chục ngàn sinh viên. Nên theo tôi, việc quản lý, giám sát giờ làm thêm của sinh viên là không thể".

Bác sĩ Hoàng Anh Quân, làm việc tại Phòng khám Bệnh viện ĐH Y dược 1, Q.10, Tp.HCM, phân tích khi học sinh, sinh viên mãi mê làm thêm có thể kiếm thu nhập cao nhưng cũng vô tình "bán sức khỏe". Bởi nếu làm thêm trong thời gian 8 giờ/ngày, tức từ 48 - 56 giờ/tuần, thêm vào đó là phải đến trường, học bài, ôn thi... để dẫn đến tình trạng thiếu ngủ, kiệt sức, căng thẳng, kém minh mẫn...

Vì thế, bác sĩ Quân cho rằng làm thêm không quá 20 giờ/tuần là hợp lý, giúp đảm bảo hiệu suất công việc, học tập, thư giãn, ngủ nghỉ, giữ gìn sức khỏe. Bác sĩ Quân cũng khuyến cáo chế độ ngủ đủ giấc từ 6 - 8 giờ/ngày, có chế độ ăn uống hợp lý...

Ông Trần Anh Tuấn, Phó Chủ tịch Hội Giáo dục Nghề nghiệp Tp.HCM cho rằng: "Số sinh viên làm thêm chiếm tỷ trọng khá cao. Nhu cầu làm việc của sinh viên ở nhiều trường có khi chiếm từ 80-90%. Vấn đề cần cụ thể hóa về mặt luật pháp cho sinh viên làm thêm vì đây là nguồn nhân lực vô cùng quan trọng đối với quốc gia, để đảm bảo làm sao

vừa có sức khỏe lâu dài, vừa có điều kiện học tập vừa có thể dần dần và trải nghiệm".

Ý kiến người trong cuộc

Việc học và làm điều có ý nghĩa quan trọng để sinh viên vừa đáp ứng được kiến thức và kinh nghiệm thực tế. Do vậy cần đối thời gian phù hợp và tăng tính chủ động là điều sinh viên mong mỏi để có thể học và đảm bảo cuộc sống.

Nhiều sinh viên lại cho rằng dự thảo nếu được áp dụng sẽ ảnh hưởng rất nhiều đến các bạn học sinh, sinh viên có hoàn cảnh khó khăn vì việc đi làm thêm là điều vô cùng cần thiết. Trong nội dung dự thảo đề xuất giao quyền cho các cơ sở giáo dục có trách nhiệm quản lý học sinh, sinh viên làm việc bán thời gian vì những lo ngại ảnh hưởng đến kết quả học tập. Do vậy các ý kiến đóng góp cũng đề xuất cho rằng có thể kết hợp để triển khai các giải pháp thực tế.

Theo sinh viên Huỳnh Trung Tĩnh: "Mình đã sắp xếp việc học rồi thì khoảng thời gian rảnh của mình sẽ khá nhiều, nhiều hơn 20 giờ một tuần".

"Nếu làm thêm 20 giờ/tuần sẽ ít hơn so với thời gian mình đang làm hiện tại, ngoài ảnh hưởng đến thu nhập cá nhân thì bố mẹ mình phải gửi thêm một khoản để đủ chi tiêu hàng tháng", sinh viên Vũ Thành Đạt lo lắng.

Hoàng Thanh Tường, học sinh Trường THPT Gia Định, Q.Bình Thạnh, Tp.HCM, cũng nói: "Sau khi đọc thông tin về Dự thảo của Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, đã thử tìm kiếm việc làm thêm. Nhưng do bị không chế thời gian làm việc nên chưa tìm ra việc phù hợp. Đa phần công việc đều yêu cầu phải đáp ứng từ 4 - 8 giờ/ngày. Em thì liên hệ xin làm việc tại một quán cà phê trên đường Bùi Đình Túy, Q.Bình Thạnh, nhưng họ không đồng ý cho làm 3 - 4 ngày/tuần. Bất buộc phải 6 ngày/tuần. Hiện tại, em tiếp tục tìm nơi khác để có thể làm thêm kiếm tiền sau giờ học".

Theo tìm hiểu của PV, hiện nay nhiều đơn vị tuyển dụng có hai yêu cầu mà nhân viên làm việc bán thời gian phải đáp ứng đồng thời. Đó là phải làm từ 4 – 8 giờ/ngày và ít nhất 6 ngày/tuần. Điều đó có nghĩa phải làm việc từ 24 – 48 giờ/tuần. Nền áp dụng điều này là rất khó cho các em sinh viên, học sinh và doanh nghiệp.

Nếu chỉ được làm thêm 20 tiếng mỗi tuần, sinh viên sẽ rất khó tìm việc, và họ phải tìm cách lách luật theo kiểu làm nhiều nơi một lúc. “Theo tôi, quy định như vậy chỉ làm khổ sinh viên hơn mà thôi. Sinh viên sẽ tìm đủ mọi cách để lách luật, kiểu như làm ở nhiều cơ sở, mỗi nơi dưới 20 tiếng một tuần, hoặc làm thêm các công việc tự do, hoặc bán hàng online để cố gắng kiếm đủ số tiền đáp ứng cho nhu cầu cơ bản của họ.

Với lương thời gian không quá 20 giờ mỗi tuần, thực sự sinh viên sẽ khó kiếm việc hơn, mức lương cũng sẽ bị trả thấp hơn vì sẽ khó cạnh tranh việc làm với những người lao động khác (không phải sinh viên).

“Tôi đang có một cơ sở kinh doanh nhỏ và có vài bạn sinh viên đang làm thêm. Tôi luôn tạo điều kiện cho các bạn linh động về thời gian, chủ động đối ca làm việc với nhau khi trùng lịch học. Nhưng nếu quy định sinh viên làm thêm chỉ 20 tiếng một tuần được áp dụng, chắc chắn tôi sẽ phải cân đối lại việc thuê sinh viên. Vì nếu số giờ làm bị giảm đi như vậy, tôi sẽ phải thuê nhiều người làm hơn (chỉ phí cho nhân viên có thể là không đổi nhưng chỉ phí quản lý, nhân lực quản lý sẽ phải tăng lên rất nhiều), chưa kể đến tính ổn định của sinh viên khi làm thêm là không cao làm tốn thời gian và chi phí tuyển dụng nữa”, một chủ của hàng chia sẻ khi được hỏi ý kiến về điều này. Nhìn chung đây là vấn đề đang gây rất nhiều sự tranh cãi, bàn thảo.

Tuy nhiên, việc kiểm soát học sinh, sinh viên làm thêm và chủ doanh nghiệp không hề dễ dàng. Điều này còn tùy thuộc vào ý thức tự giác của sinh viên lẫn doanh nghiệp. Có quan chức năng chỉ có thể quản lý thông qua báo cáo tài chính, chỉ trả tiền lương của doanh nghiệp. Nhà nước cần chuẩn bị kỹ lưỡng hành lang pháp lý trước khi áp dụng quy định giới hạn giờ làm thêm đối với học sinh, sinh viên ■

QUYNH CHI (T/h)

Ảnh minh họa.

Chớm hè, người dân đổ xô sắm quạt tích điện

Người dân Hà Nội đã chủ động tìm mua quạt tích điện sớm, để ứng phó với những tình huống mất điện trong mùa nắng nóng sắp tới.

Phòng khi “cháy” quạt tích điện

Những ngày đầu hè, nhiệt độ thời tiết Hà Nội đang nắng nóng dần lên. Lo sợ tình trạng cắt điện đột ngột và nắng nóng tái diễn như năm ngoái, nhiều người tìm đến giải pháp mua quạt tích điện, khiến thị trường này sôi động sớm hơn mọi năm.

Chi Nguyễn Thị Tuyết (quận Ba Đình, Hà Nội) chia sẻ: “Tôi có con gái đang trong kỳ ôn thi tốt nghiệp THPT. Tuy thời tiết Hà Nội những ngày qua chưa nắng nóng lắm nhưng ba hôm trước cả khu phố bị cắt điện. Thời gian này, việc ôn tập của con rất quan trọng, tôi mua thêm quạt tích điện và máy phát điện để đảm bảo việc học của con không bị gián đoạn”.

Cùng cùng nhu cầu cho con sử dụng, anh Khánh (quận Hoàng Mai, Hà Nội) cho biết anh muốn mua loại quạt tích điện có 10-12 mức gió, có thể sử dụng được từ 8-10 tiếng. Anh phải đi mua từ sớm do lo ngại máy hôm nữa đồng người mua sẽ không còn hàng chất lượng.

Sau khi khu nhà mình ở bị cắt điện đúng ngày cuối tuần, Bảo Anh (sinh viên tại Hà Nội) đã tham khảo bạn bè và quyết định mua mẫu quạt sạc có thể dùng được 5-7 tiếng liên tục. “Thời tiết cuối tháng 5 hàng năm thường nắng nóng và cắt điện. Mình đã phải mua sản phẩm quạt tích điện cầm tay với giá 450.000 đồng để dự phòng”, Bảo Anh chia sẻ.

Cùng bị cắt điện đúng ngày cuối tuần, chị Thu Hà (Hà Nội) đã tham khảo bạn bè và quyết định mua mẫu quạt sạc có thể dùng được 5-7 tiếng liên tục. Tuy nhiên, hai cửa hàng điện máy gần nhà chị còn một số mẫu giá cao và thời gian sử dụng ngắn. “Loại bình dân, dưới một triệu đồng liên tục hết hàng. Các hệ thống điện máy nơi không biết khi nào có đợt mới về. Cửa hàng cũng chỉ còn vài mẫu giá cao, tích điện dùng trong 3-4 tiếng”, chị Hà nói.

Ông Trần Văn Hoàng, Giám đốc ngành hàng Điện tử tiêu dùng Điện Máy Xanh, cho biết các năm trước, mức độ tìm kiếm liên quan đến quạt tích điện thời điểm này không lớn. Tuy nhiên năm nay, nhu cầu tìm mua hàng này đã tăng đáng kể từ đầu hè.

Người dân đi mua quạt tích điện để dự phòng.

Không đưa ra con số cụ thể nhưng ông Hoàng cho biết doanh số quạt tích điện đang tăng đột biến. “Các mẫu bán chạy vẫn là của những thương hiệu lớn như Sunhouse, Kangaroo, AC... với giá từ 1 triệu đến 1,5 triệu đồng”, ông nói.

Khảo sát các cửa hàng kinh doanh thiết bị điện trên phố Phùng Hưng (Hà Nội) thời điểm này, nhu cầu mua các thiết bị tích điện của người dân tăng dần lên. Chị Lan (chủ hàng đồ điện) trên phố này cho biết, số lượng sản phẩm quạt tích điện bán ra từ đầu tháng đến nay tăng gấp 3-4 lần so với ngày thường.

“Như các ngày nắng nóng cuối tháng 5 năm ngoái, cửa hàng tôi bán ra hơn 40-50 chiếc quạt tích điện. Kho thường xuyên phải nhập thêm hàng và gọi những cơ sở khác để cung cấp cho khách. Nhìn thời tiết đang nắng dần lên như này, tôi nghĩ năm nay người dân tiêu thụ mất hàng này sẽ nhiều hơn năm ngoái”, chị nói.

Trên các nền tảng thương mại điện tử, quạt kẹp bàn, quạt cầm tay tầm giá 100.000 đồng nằm trong danh sách quạt tích điện bán chạy nhất. Nhiều cửa hàng đã bán gần 20.000 sản phẩm trong một tháng.

Hoàng Quân, chủ kênh bán đồ điện tử online ở Quảng Ninh cho biết, trong những ngày cao điểm, cửa hàng của anh bán được hơn 500 quạt tích điện. Nhiều người mua số lượng lớn để về bán lại do nhu cầu cao.

Theo các chuyên gia, phần lớn quạt tích điện trên thị trường có xuất xứ Trung Quốc. Tuy giá và thương hiệu, sản phẩm cũng đa dạng về cấu tạo, tính năng và chất lượng. So với quạt truyền thống, điểm cộng của quạt tích điện là thiết kế gọn nhẹ, có thể làm mát khi mất điện đột ngột. Tuy nhiên, vì dùng pin hoặc ác quy, một số thiết bị giá rẻ và không rõ nguồn gốc

cũng tiềm ẩn nguy cơ cháy nổ khi dùng trong thời tiết nắng nóng.

Lưu ý khi mua quạt tích điện

Các chuyên gia khuyến cáo, khi mua quạt cần lưu ý công suất pin, ác quy bởi không giống như quạt điều hòa hoặc quạt bình thường, quạt tích điện hoạt động chủ yếu bằng pin hoặc ác quy. Thông thường một chiếc quạt tích điện khi đã được sạc đầy sẽ có thể hoạt động tối thiểu 5 tiếng. Với một số dòng cao cấp hơn, thời gian đó có thể kéo dài lên 10 tiếng hoặc hơn. Công suất của pin hoặc bình ác quy sẽ quyết định đến thời gian hoạt động của quạt tích điện, công suất càng cao thì sẽ tích điện càng tốt và ngược lại.

Chuyên gia cũng khuyến cáo, người dân hạn chế các loại quạt đa chức năng. Trên những chiếc quạt tích điện hiện nay thường được trang bị thêm nhiều tính năng phụ như đèn chiếu sáng, báo thức, hẹn giờ... Tuy nhiên, người dân cũng nên hạn chế chọn các loại quạt tích điện đa chức năng vì các tính năng này tiêu thụ nguồn điện từ ác quy lớn, dễ làm cho ác quy nhanh hư hơn.

Khi lựa chọn chất liệu của quạt, chuyên gia lưu ý cần tìm kiếm và sử dụng quạt tích điện có cánh hoặc lồng quạt làm từ chất liệu nhựa ABS. Đây là một chất liệu nhựa cao cấp, không chỉ đẹp mà còn mang tới độ bền cao đồng thời đảm bảo an toàn cho người sử dụng. Điều quan trọng là lựa chọn thương hiệu uy tín. Một thương hiệu có tiếng, được nhiều người lựa chọn chắc chắn sẽ đảm bảo hơn. Bạn có thể tham khảo một số thương hiệu như: Sunhouse, Tiross, Happy Cook, Makita... ■

QUYNH CHI (T/h)

Dùng hoạt chất thiên nhiên làm đẹp lợi bất cập hại

■ HOÀNG BÍCH

Theo các chuyên gia, trào lưu sử dụng các hoạt chất thiên nhiên đang là xu hướng trên toàn thế giới. Tuy nhiên, người dùng cần lựa chọn sản phẩm thông thái.

Nguy cơ khi dùng kem trộn không rõ nguồn gốc

Chia sẻ với DS&PL bên lề diễn đàn trực tuyến với chủ đề: "Thị trường ngành làm đẹp năm 2024: Biến thách thức thành cơ hội bút pha tăng trưởng bền vững", được si Nguyễn Xuân Hoàng – Phó Chủ tịch Hội Khoa học các sản phẩm thiên nhiên Việt Nam cho biết trào lưu sử dụng các hoạt chất thiên nhiên đang là xu hướng trên toàn thế giới, trong đó có Việt Nam.

"Việt Nam là đất nước có nhiều bài thuốc y học cổ truyền, làm đẹp lâu năm, nền tảng về thảo dược rất phong phú. Cộng thêm công nghệ hiện đại đã biến sản phẩm thiên nhiên trở thành sản phẩm làm đẹp rất tốt và được ưa chuộng", ông Hoàng nói.

Tuy nhiên, thời gian qua đã có rất nhiều trường hợp biến chứng do sử dụng mỹ phẩm, kem trộn từ tự nhiên nhưng không rõ nguồn gốc. Thực tế, Hội Khoa học các sản phẩm thiên nhiên Việt Nam đã nhận được vô số các phản hồi về nhiều trường hợp sử dụng sản phẩm handmade không đảm bảo chất lượng. Thậm chí, có nhiều người phải vào bệnh viện cấp cứu mới biết là do dùng phải kem trộn, không rõ nguồn gốc.

Ông Hoàng cho rằng, nếu dùng kem trộn hay kem handmade thì có rất nhiều nguy cơ. Phó Chủ tịch Hội Khoa học các sản phẩm thiên nhiên Việt Nam chỉ ra nguy cơ là do người làm kem handmade không có kiến thức sâu, không biết thế nào là kiên trúc về da, không hiểu được sinh lý da. Thường học theo trên mạng và cứ trộn theo chất này chất kia. "Thậm chí, họ không biết corticoid cực kỳ độc hại

đối với da, họ cho vào để làm trắng da tạo thành kem tám trắng. Như vậy, rất nguy hiểm gây tác dụng phụ đặc biệt ảnh hưởng đến thân, loãng xương, da dày, rụng tóc, thậm chí ung thư da", ông Hoàng chia sẻ.

Thêm vào đó, kem trộn không được cơ quan chức năng quản lý chứng nhận có nguy cơ bị nhiễm các độc tố, vi khuẩn có hại, không thể kiểm soát được. Do đó, Hội Khoa học các sản phẩm thiên nhiên Việt Nam khuyến cáo người tiêu dùng không nên dùng các loại kem handmade và kem trộn không rõ nguồn gốc. "Đã có quy định muốn sản xuất ra để bán cho người khác, để thương mại hóa thì phải đăng ký", ông Hoàng nói.

Cần chế tài xử lý mạnh tay

Trước đó không lâu, một đoạn video được đăng tải trên mạng xã hội Tiktok về quá trình làm kem trộn trộn gà đường da, "người pha chế" đã thêm vào nhiều thành phần độc la để nâng cấp cho sản phẩm của mình.

Không chỉ có vậy, nhiều video quảng cáo còn định kem ca liên kết để mua hàng. Chỉ với vài thao tác đơn giản, kem trộn sẽ được vận chuyển ngay tận nhà của người mua. Còn chất lượng và độ an toàn của các sản phẩm chỉ được đảm bảo bằng "miệng" của người bán.

ThS.BSCKII Nguyễn Tiến Thành - Thành viên Hội Da liễu Việt Nam cho biết thêm, kem trộn là một loại mỹ phẩm được tạo ra bằng cách trộn các thuốc, hóa chất, hóa mỹ phẩm, với thành phần cụ thể phụ thuộc vào mục đích sử dụng.

Vấn đề bắt đầu phát sinh khi người tạo ra kem trộn thường là các cá nhân, cơ sở nhỏ lẻ không hề được đào tạo hay cấp phép, cũng như không có kiến thức về hóa mỹ phẩm.

Theo BS.Tiến Thành, thời gian gần đây, kem trộn xuất hiện với hình thức tinh vi hơn với "vỏ bọc" mỹ phẩm thiên nhiên. Kem trộn được sản xuất và đóng gói với những dụng cụ, quy trình rất thô sơ không hề được đảm bảo kiểm soát

Ông Nguyễn Xuân Hoàng - Phó Chủ tịch Hội Khoa học các sản phẩm thiên nhiên Việt Nam trao đổi với báo chí. (Ảnh: Hoàng Bích).

niêm khuẩn, vốn đã có nguy cơ nhiễm khuẩn rất cao. Khi người dùng bôi kem trộn lên da sẽ rất nguy hiểm.

Cụ thể, tuy theo mục đích sử dụng, mà các loại mỹ phẩm này sẽ được trộn thêm các thành phần khác nhau như:

Làm trắng da: hydroquinone, dẫn xuất của benzen, vitamin A acid, azelaic, corticoid, thậm chí là cả thủy ngân. Điều trị mụn trứng cá: Vitamin A acid, azelaic... Kem có tác dụng lột sần: salicylic, glycolic, hợp chất của phenol... Một thành phần thường được cho quá liều trong kem trộn là corticoid. Theo bác sĩ da liễu, sử dụng corticoid chỉ trong thời gian rất ngắn, người dùng đã có làn da trắng mịn màng, không bị vết, khiến không ít người nghĩ nó là thần dược.

Nhưng cái đẹp ấy chỉ diễn ra trong thời gian ngắn, hệ quả là người dùng đối mặt tình trạng viêm da kích ứng, nổi mụn kích phát, giãn mạch máu sâu trong da, gây chảy xệ, làn da không thể sinh sản đủ tế bào mới bù đắp cho các tế bào chết dần tới xu xi, đen sạm...

"Nguy hiểm hơn, việc lạm dụng corticoid có thể gây rối loạn chuyển hóa, tích nước, teo tuyến thượng thận, teo cơ, đứt tháo đường, loãng xương, nguy cơ huyết khối", BS.Thành chỉ rõ.

Tu những nguy cơ trên, chuyên gia da liễu khuyến cáo người dân cần cân trọng trong việc lựa chọn các sản phẩm làm đẹp. Chỉ sử dụng sản phẩm đã được cấp phép, kiểm định mua từ các nhà bán hàng uy tín.

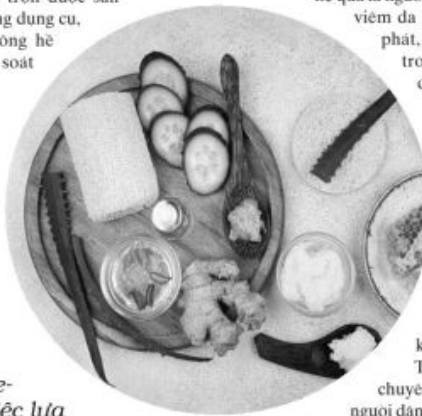
Ngoài ra, ông Nguyễn Xuân Hoàng cũng cho rằng hiện nay, hành lang pháp lý đối với việc quản lý kem trộn, kem handmade chưa được rõ ràng, các cơ sở sản xuất mỹ phẩm đạt được GMP còn rất thấp. Do đó, ông đề nghị cần có những nghị định, trong đó có chế tài xử lý mạnh tay đối với các đơn vị sản xuất kem handmade, kem trộn không có nguồn gốc, xuất xứ rõ ràng. Đặc biệt, chủ trong công tác thanh kiểm tra, công tác hậu kiểm

H.B

KHÓ TRONG VIỆC LỰA CHỌN SẢN PHẨM AN TOÀN CHẤT LƯỢNG

Ông Chu Quốc Thịnh - Trưởng Phòng Quản lý Mỹ phẩm, Cục Quản lý Dược (Bộ Y tế) cho biết, với việc xuất hiện ngày càng nhiều các thương hiệu mỹ phẩm mới, thị trường dẫn đến cạnh tranh mạnh mẽ khốc liệt và khó khăn hơn để giữ chân được người tiêu dùng. Cùng với sự xuất hiện của các sản phẩm mỹ phẩm không rõ nguồn gốc, đặc biệt các sản phẩm này được kinh doanh trên các sàn thương mại điện tử, các nền tảng thương mại (Zalo, Facebook), người tiêu dùng ngày càng khó khăn hơn trong việc lựa chọn sản phẩm an toàn và chất lượng.

Hơn nữa, các xu hướng mới đang được đẩy mạnh bởi sự chú ý ngày càng tăng đối với các sản phẩm mỹ phẩm tự nhiên và hữu cơ. Người tiêu dùng ngày càng quan tâm đến các sản phẩm lành tính, không gây hại cho sức khỏe và môi trường. Do đó, đối với các thương hiệu mới muốn gia nhập thị trường, nên tập trung vào việc xây dựng lòng tin và tạo dựng uy tín trong mắt người tiêu dùng bằng cách sử dụng nguyên liệu tự nhiên và các thành phần an toàn, bảo vệ sức khỏe cho người dùng. Đồng thời, việc đưa ra thông tin chính xác về sản phẩm và những lợi ích của nó cũng là một yếu tố quan trọng trong việc thu hút khách hàng.

Gặp biến chứng sau khi tiêm filler ở cơ sở của người quen

Thông tin từ ThS.BS Tạ Thị Hà Phương - khoa Phẫu thuật tạo hình thẩm mỹ và Phục hồi chức năng Bệnh viện Da liễu Trung ương cho biết, các bác sĩ vừa tiếp nhận nữ bệnh nhân nữ (SN 1987, ở Hà Nội), sau khi tiêm filler vùng mũi - má 4 ngày trước tại một cơ sở của người quen.

1 giờ ngay sau tiêm, bệnh nhân xuất hiện các triệu chứng đau vùng tiêm kem dấu hiệu thiếu dưỡng xung quanh vùng cánh mũi, sống mũi, lan ra quanh miệng bên trái và một phần vùng trán. Sau đó, bệnh nhân từ tiêm thuốc tan tại spa nhưng tình trạng này không được cải thiện mà còn xuất hiện thêm mụn nước xung quanh vị trí tiêm.

Theo ThS.BS Tạ Thị Hà Phương, bệnh nhân đã đến khám tại khoa Phẫu thuật tạo hình thẩm mỹ và phục hồi chức năng Bệnh viện Da liễu Trung ương sau khi các biểu hiện nặng lên, được chẩn đoán biến chứng tắc mạch sau tiêm filler do kỹ thuật tiêm không đúng kỹ thuật bởi người tiêm không có chuyên môn. "Đây là biến chứng hay gặp gần đây với những người tiêm filler ở cơ sở không uy tín. Các bác sĩ tại khoa đã điều trị kháng sinh, chăm sóc tại chỗ cũng hỗ trợ tâm lý cho người bệnh. Tuy nhiên, người bệnh vẫn có thể gặp những di chứng về thể chất hoặc tinh thần", bác sĩ Phương cho hay.

Bác sĩ cũng khuyến cáo, việc lựa chọn cơ sở làm đẹp uy tín, có chuyên môn đã được thẩm định bởi các cơ quan có thẩm quyền, sử dụng những loại thuốc tiêm có nguồn gốc xuất xứ rõ ràng, được cơ quan chức năng cho phép sử dụng rõ ràng là rất quan trọng để tránh gặp phải các biến chứng khó lường khi tiêm filler.

Tuy nhiên, không phải tất cả các cơ sở làm đẹp đều đảm bảo chất lượng và an toàn. Bên cạnh những cơ sở có chuyên môn, có kiểm định, vẫn tồn tại nhiều cơ sở "chui" với kỹ thuật viên không được đào tạo bài bản, thậm chí không có kiến thức về y học, làm việc một cách không an toàn, đã để lại hậu quả đáng tiếc.

Thực tế cho thấy, tại các cơ sở y tế thời gian gần đây ghi nhận rất nhiều trường hợp tai biến thẩm mỹ do hậu quả của những spa "chui" này, hầu hết do tâm lý ham giá rẻ, tin vào những lời cheo kéo "ngot ngào" trên mạng để rồi "tiền mất tật mang". Trong các bệnh nhân vào viện, biến chứng sau làm đẹp, đặc biệt là tiêm filler chiếm số lượng tương đối lớn.

Cách đây không lâu, N.T.H (nữ, 21 tuổi, Bắc Ninh) đến một cơ sở spa để được tiêm filler nâng mũi. Ngay trong lúc tiêm, H. cảm thấy choáng váng, đau đầu, mờ mắt trái, toàn thân nóng ran rồi chuyển rét run... đã được cấp cứu nhưng không hiệu quả. H. được hướng dẫn đến bệnh viện gần đó, rồi tiếp tục được chuyển sang Bệnh viện Mắt Trung ương. Tại đây, H. được chẩn đoán nguy cơ bị mù mắt trái ngay sau khi tiêm filler và chuyển cấp cứu sang Trung tâm Phẫu thuật Tạo hình Hàm mặt Thẩm mỹ, Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức.

Thời điểm cấp cứu tại Bệnh viện Việt Đức, mắt trái của H. chỉ phân biệt được sáng tối, bệnh nhân trong tình trạng đau đớn, hoảng loạn, trên da xuất hiện vết tím đen, đe dọa hoại tử da và cơ vùng hốc mắt. Rất may, sau khi được cấp cứu, điều trị tích cực với những biện pháp tân tiến nhất, tình trạng BN dần đi vào ổn định. Các nhánh mạch thông trở lại và đã bắt đầu đưa máu đến các tổ chức quanh nhãn cầu, các dấu hiệu hoại tử cũng được cải thiện một phần. Tuy thị lực có cải thiện nhưng không được nhiều, từ chỗ chỉ phân biệt được sáng tối đến chỗ thấy mờ mờ bóng bấn tay. Nhưng vẫn cần có thêm thời gian để có thể kháng định bệnh nhân có thoát khỏi mù hay không.

Cẩn trọng thương tật vĩnh viễn

PGS.TS.Vũ Ngọc Lâm (Giám đốc Trung tâm phẫu thuật so mắt và tạo hình, Bệnh viện Trung ương Quân đội 108) cho hay, tại trung tâm đã phải tiếp nhận và xử lý rất nhiều ca tiêm filler gây tổn

"GẶP HỌA" KHI TIÊM FILLER:

Lời cảnh tỉnh cho niềm tin nhầm chỗ

Mặc dù việc cảnh báo tiêm filler làm đẹp từ các spa gây biến chứng nguy hiểm đã được các phương tiện truyền thông đưa tin cảnh báo, nhưng vẫn còn đó những chỉ em nhẹ dạ cả tin, gửi cả nhan sắc và tính mạng của mình cho những cơ sở thẩm mỹ không đảm bảo nên đã phải gánh hậu quả khôn lường...

Ảnh minh họa.

thương mắt, hoại tử vùng tiêm... Thậm chí có những ca tiêm filler nâng ngực tại spa dẫn tới hoại tử hoàn toàn 2 bên ngực. Để xử trí các ca bệnh này, theo PGS.Lâm là rất nan giải.

Theo khuyến cáo của các chuyên gia, một trong những nguyên nhân gây biến chứng là kỹ thuật tiêm. Tiêm không đúng kỹ thuật, tiêm nhanh với áp lực tiêm mạnh vào nhánh của động mạch mắt, thì áp lực tiêm sẽ khiến filler đi ngược dòng máu. Từ đó, chất tiêm bị đẩy ngược lại vào động mạch mắt, trong đó có động mạch trung tâm võng mạc. Hoặc tiêm nhầm vào mạch máu sẽ gây tắc mạch, từ đó dẫn đến hoại tử vùng mô mà mạch máu bị tắc nuôi dưỡng. Hay khi tiêm quá liều có thể gây căng da, chèn mạch máu gây thiếu máu các cơ quan lân cận, gây hoại tử mô.

Một nguyên nhân nữa gây biến chứng, đó là do nhiễm trùng. Khả năng này hoàn toàn có thể xảy ra nếu quy trình tiêm không tuân theo nguyên tắc vô khuẩn. Mỗi loại filler lại được chỉ định dùng cho mỗi vùng khác nhau. Nếu sử dụng sai loại cũng có thể gây ra nhiều biến chứng nặng nề. PGS.Lâm khuyến, để an toàn nhất, nên tìm đến các bệnh viện có trung tâm thẩm mỹ, với các bác sĩ có tay nghề cao, nhiều kinh nghiệm để được tư vấn và thực hiện kỹ thuật tiêm chất này.

Theo GS.TS.BS Trần Thiết Sơn, nguyên Trưởng Bộ môn Phẫu thuật tạo hình (Đại học Y Hà Nội) khi đời sống ngày càng được nâng cao, nhu cầu làm đẹp của người dân cũng tăng theo. Để đáp ứng nhu cầu đó, rất nhiều spa - thẩm mỹ viện ra đời, song song với những cơ sở có chất lượng chuyên môn cao, được thẩm định và cấp phép hành nghề, vẫn còn tồn tại rất nhiều cơ sở mô "chui", người hành nghề không được đào tạo bài bản, thậm chí không có chuyên môn về y tế vẫn ngang nhiên thực hiện các thủ thuật xâm lấn lên người khách hàng.

Quay trở lại kỹ thuật làm đẹp tiêm filler, theo GS.TS. Trần Thiết Sơn, đây là thủ thuật phải được tiến hành bởi bác sĩ được đào tạo chuẩn. Tuy nhiên với tâm lý ngại đến bệnh viện, ngại phải chờ đợi,

thích giá rẻ, nhiều người lựa chọn điều trị tại các cơ sở thẩm mỹ "chui", bởi những người không có tay nghề, nhưng "bác sĩ tay ngang". Nhiều cơ sở thẩm mỹ sử dụng sản phẩm filler không rõ nguồn gốc, kém chất lượng hoặc đã bị cấm sử dụng.

Điều này có thể gây ra những biến chứng nguy hiểm như tắc mạch, hoại tử tổ chức, có thể gây mù vĩnh viễn nếu khối filler làm tắc động mạch mắt. Ngoài ra, nếu sử dụng filler kém chất lượng hoặc bị cấm sử dụng sẽ hình thành nên các dị vật trong da, u hạt, khối sưng viêm, gây nên tình trạng nhiễm trùng tái phát nhiều đợt, khó có thể điều trị dứt điểm. Vì vậy, những người có nhu cầu làm đẹp nên thực hiện thủ thuật tiêm filler tại các cơ sở y tế uy tín, các bệnh viện được cấp phép hoạt động. Cần hỏi kỹ các thông tin về loại filler sắp sử dụng, người sẽ thực hiện thủ thuật tiêm filler, để tránh các biến chứng không mong muốn có thể xảy ra.

BAO AN (T/h)

“ Đối với trường hợp bị biến chứng gây mù mắt, mặc dù không phải tiêm filler vào mắt, nhưng khi tiêm chất này vào vùng mũi có thể dẫn đến phù nề, chèn ép gây hoại tử tại chỗ, từ đó ảnh hưởng đến vùng xung quanh, gây tắc động mạch trung tâm võng mạc, tăng nhãn áp, từ đó gây mù lòa...”

Chân dung 10 gương mặt trẻ Thủ đô tiêu biểu năm 2023

Từ 34 hồ sơ đề xuất trên các lĩnh vực, Hội đồng xét chọn giải thưởng đã lựa chọn ra 10 cá nhân tiêu biểu nhất để tặng giải thưởng Gương mặt trẻ Thủ đô tiêu biểu năm 2023, gương mặt trẻ tuổi nhất là một bé gái 12 tuổi.

Bé gái lớp 6 lọt danh sách "top 10"

Thành Đoàn Hà Nội vừa công bố danh sách 10 gương mặt trẻ Thủ đô tiêu biểu năm 2023. Đây là năm thứ 15 Thành Đoàn Hà Nội tổ chức tuyên dương Gương mặt trẻ Thủ đô tiêu biểu. Dự kiến, Lễ tuyên dương Giải thưởng Gương mặt trẻ Thủ đô tiêu biểu năm 2023 sẽ được tổ chức vào ngày 11/5 tới, trong khuôn khổ "Ngày hội Thanh niên Thủ đô".

Năm nay, trong danh sách 10 gương mặt tiêu biểu nhất, gương mặt trẻ tuổi nhất được xét chọn vinh danh là em Nguyễn Thiên Kim, 12 tuổi, học sinh lớp 6 Trường Trung học cơ sở Ngũ Hiệp (huyện Thanh Trì).

Tại Liên đoàn Cờ tướng Việt Nam, Thiên Kim đạt giải khen Huy chương Vàng giải Cờ tướng trẻ các câu lạc bộ miền Bắc - Tranh cúp mùa Hạ năm 2023; Liên đoàn Cờ tướng Việt Nam chung nhận đạt Giải Vô địch Cờ tướng Thế giới lần thứ 17 năm 2022; Huy chương Bạc môn cờ tướng tại giải trẻ thế giới tổ chức tại Malaysia tháng 7/2023 cùng nhiều thành tích, huy chương khác ở bộ môn cờ Tướng, cờ vua các cấp tỉnh, thành phố.

Theo ghi nhận, từ 34 hồ sơ đề xuất trên các lĩnh vực: học tập, nghiên cứu khoa học; lao động sáng tạo, phát triển kinh tế; quốc phòng an ninh; thể dục thể thao; văn hóa - nghệ thuật; tình nguyện vì cuộc sống cộng đồng, Hội đồng xét chọn giải thưởng bao gồm đại diện Thành đoàn Hà Nội, Ban Dân vận Thành ủy, Sở Giáo dục và Đào tạo, Sở Y tế Hà Nội, Ban Thi đua - Khen thưởng Thành phố... đã chọn được 18 hồ sơ tiêu biểu và tiếp tục lựa chọn ra 10 cá nhân tiêu biểu nhất để tặng giải thưởng Gương mặt trẻ Thủ đô tiêu biểu năm 2023.

Giải thưởng Gương mặt trẻ Thủ đô tiêu biểu là giải thưởng cao quý của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Tp.Hà Nội. Hàng năm, Thành Đoàn Hà Nội tổ chức xét, bình chọn và vinh danh 10 gương mặt trẻ ưu tú hoạt động trên các lĩnh vực công tác và đời sống xã hội.

Những tấm gương tài năng, nhiệt huyết

Theo danh sách 10 gương mặt trẻ Thủ đô tiêu biểu năm 2023 Thành Đoàn Hà Nội vừa công bố, gương mặt nào cũng có thành tích đáng nể. Đầu tiên phải kể đến Thạc sĩ - Bác sĩ nội trú Dương Thị Trà Giang, Khoa Đẻ thường, Phòng Quản lý chất lượng - Bệnh viện Phụ Sản Hà Nội.

Thạc sĩ Dương Thị Trà Giang đoạt giải Nhất lĩnh vực Y - Dược trong Hội thi Sáng tạo Kỹ thuật Tp.Hà Nội lần thứ I (2022-2023); giải Nhất trong Hội thi Sáng tạo Kỹ thuật toàn quốc lần thứ 17 (2022-2023); giải Nhất với sáng kiến "Xe đẩy cấp cứu chày máu sau đẻ" tại Hội thi Sáng tạo kỹ thuật tuổi trẻ ngành y Tp.Hà Nội lần thứ 30, năm 2023...

Gương mặt tiêu biểu thứ 2 là sinh viên Đinh Cao

10 Gương mặt trẻ Thủ đô tiêu biểu năm 2023.

Son, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội. Chàng sinh viên này được nhận Huân chương Lao động hạng Nhì; "Học sinh ba tốt" cấp tỉnh, cấp Trung ương năm 2023; điển hình tiêu biểu trong học tập, lao động sáng tạo giai đoạn 2020-2023 (tỉnh Hà Tĩnh); Huy chương Vàng Olympic Hoa học quốc tế 2023; giải Nhất học sinh giỏi quốc gia môn Hóa học năm học 2022-2023.

Tiếp đến là giảng viên Trường Công nghệ Thông tin và Truyền thông, Đại học Bách khoa Hà Nội Trình Văn Chiến. Anh sở hữu giải thưởng của Liên minh Châu Âu cho những đóng góp trong xuất sắc cho dự án 5G; giải thưởng phân biên gương mẫu của Tạp chí IEEE Wireless Communications Letters trong các năm 2016, 2017 và 2021 và Tạp chí IEEE Transactions on Communications năm 2022; giải thưởng khoa học công nghệ Quả Cầu Vàng năm 2023, Bộ Khoa học & Công nghệ và Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh.

Giám đốc Tri tuệ Nhân tạo tại FPT Software Nguyễn Xuân Phong là một gương mặt được lọt vào top 10 gương mặt tiêu biểu. Vị giám đốc Tri tuệ Nhân tạo tại FPT Software học cao học ngành khoa học máy tính tại Đại học Carnegie Mellon (Mỹ) và lấy bằng tiến sĩ AI tại Đại học Tokyo (Nhật Bản), làm việc tại các tập đoàn lớn trên thế giới. Năm 2018, anh lựa chọn quay về làm việc tại Việt Nam, là một trong 100 tri thức trẻ tham gia vào Mạng lưới đổi mới sáng tạo Việt Nam do Chính phủ tổ chức. Anh là người tiên phong, góp phần đưa công nghệ AI về Việt Nam, giữ vai trò là đại diện liên kết giữa viện nghiên cứu Mila với tập đoàn FPT để xây dựng Trung tâm Nghiên cứu FPT.AI tại Quy Nhơn, Bình Định.

Trong số 10 gương mặt tiêu biểu có xưởng tên anh Nguyễn Mạnh Hiếu, chủ cơ sở sản xuất giấy đẹp Huy Hoàng, Chủ tịch Hội Nông dân xã Phú Yên, huyện Phú Xuyên. Anh là con cháu của cụ Nguyễn Mac - cụ tổ của nghề giấy da thôn Gié Ha, người thành lập ra cơ sở sản xuất giấy da Nguyễn Mac lớn nhất miền Bắc những năm 1930, anh đã tiếp nối truyền thống nghề làm giấy lâu đời của gia đình, từng bước đưa doanh nghiệp phát triển ra khỏi phạm vi làng nghề địa phương, mở rộng kinh doanh trên khắp cả nước; tạo công ăn việc làm ổn

định cho 15 lao động thường xuyên và 20 lao động thời vụ thu nhập bình quân 15 - 20 triệu đồng/người/tháng; tích cực tham gia vào các hoạt động xã hội, các chương trình từ thiện do địa phương phát động; đứng ra kêu gọi ủng hộ trong các đợt tình nguyện.

Tiếp theo là Huân luyện viên B môn Cầu May, Trung tâm Huân luyện và Thi đấu Thể dục Thể thao Hà Nội Trần Thị Thu Hoài. Chị đã đoạt Huy chương Vàng Vô địch thế giới năm 2013, 2016, 2022 cùng nhiều Huy chương tại các giải ASIAD, Vô địch châu Á.

Đại úy Nguyễn Đình Chiêu, Công an phường Xuân Tảo, quận Bắc Từ Liêm, có nhiều sáng kiến được đánh giá cao trong công tác triển khai "Phát triển ứng dụng dữ liệu về dân cư, định danh và xác thực điện tử phục vụ chuyển đổi số quốc gia giai đoạn 2022-2025, tầm nhìn đến năm 2030" ở cơ sở; Bằng khen của Bộ trưởng Bộ Công an về thành tích xuất sắc trong phong trào thi đua "Vì An ninh Tổ quốc" từ năm 2021 đến năm 2022 góp phần bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội; giải thưởng Gương mặt trẻ Công an Thủ đô xuất sắc tiêu biểu năm 2023...

Anh Nguyễn Văn Thanh, xã Thanh Lâm, huyện Mê Linh, người bắt đầu hiến máu từ năm 2014 khi là sinh viên, anh đã tham gia cả hiến máu và toàn phần và hiến tiểu cầu. Riêng hiến tiểu cầu, đến nay anh đã hiến 123 lần. Cùng đó, anh tích cực tham gia các hoạt động Đoàn - đoàn thể tại địa phương, là "Người tốt, việc tốt" cấp Thành phố năm 2022.

Nghệ sĩ đa phương tiện Nguyễn Quốc Hoàng Anh, sinh năm 1990, giảm tuyên nghệ thuật là nhà sáng lập dự án "Lên Ngàn". Anh là người tạo ra các sản phẩm âm nhạc với sự kết hợp truyền thống như ken bốp, sáo, đàn bầu, nhị và bộ gõ với âm nhạc điện tử nhằm thu hút khán giả hiện đại và gìn giữ các thể loại nghệ thuật như chèo, tuồng, chầu văn...; Thủ lĩnh của các nền tảng như 84 Noise, Saigon Vivu, Có đồng..., tạo ra một hệ sinh thái sáng tạo đa ngôn ngữ, với khát vọng tôn vinh vẻ đẹp của văn hóa bản địa. Anh được Hanoi Grapevine Finest 2021 - 2022 đề cử nghệ sĩ tích cực của năm và những cống hiến cho công đồng sáng tạo Việt Nam ■

TRÚC CHI (T/H)

Là một trong 2 nữ nhà giáo của ngành Hóa học được công nhận chức danh Giáo sư trong năm 2023, GS.TS Đinh Thị Mai Thanh hiện đang đảm nhiệm chức vụ Hiệu trưởng Trường Đại học Khoa học và Công nghệ Hà Nội, cô cũng đang là nghiên cứu viên cao cấp.

PGS.TS.Đinh Thị Mai Thanh bổ nhiệm chức danh Giáo sư ngành Hóa học. Ảnh: Viện Hàn lâm KH&CN Việt Nam.

Nữ giáo sư ngành hóa học bông hoa ngát hương

Giảng dạy chuyên môn bằng tiếng Anh và tiếng Pháp

Đầu tháng 1/2024, Trường Đại học Khoa học và Công nghệ Hà Nội – Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam (KHCNVN) đã tổ chức Lễ trao quyết định và bổ nhiệm chức danh Giáo sư, Phó Giáo sư năm 2023 cho một số nhà giáo trong trường. Đây là năm đầu tiên Trường Đại học Khoa học và Công nghệ Hà Nội long trọng tổ chức Lễ công bố Quyết định và Trao chứng nhận đạt tiêu chuẩn chức danh Giáo sư, Phó giáo sư, ghi nhận một dấu mốc quan trọng trên chặng đường phát triển của trường.

Theo quyết định số 80/QĐ-HĐGSNN của Hội đồng Giáo sư Nhà nước, năm 2023, Trường Đại học Khoa học và Công nghệ Hà Nội có một nữ nhà giáo được công nhận chức danh giáo sư là cô Đinh Thị Mai Thanh - Hiệu trưởng nhà trường.

GS.TS. Đinh Thị Mai Thanh (sinh năm 1974, quê quán Hải Dương) trước đây là sinh viên khoa Hóa học Trường Đại học Sư phạm Hà Nội từ tháng 9/1990 đến tháng 6/1994. Cô được cấp bằng Tiến sĩ ngành Hóa lý - Hóa phân tích tại Trường Đại học Paris VI, Cộng hòa Pháp. Cô Đinh Thị Mai Thanh được bổ nhiệm chức danh Phó Giáo sư năm 2011, ngành Hóa học.

GS.TS. Đinh Thị Mai Thanh gắn bó với Trường Đại học Khoa học và Công nghệ Hà Nội từ năm 2016, bắt đầu trên cương vị Phó Hiệu trưởng và tiếp theo, từ tháng 9/2018 đến tháng 7/2019, cô là Quyền Hiệu trưởng. Trường Đại học Khoa học và Công nghệ Hà Nội. Từ tháng 8/2019 đến nay, GS.Đinh Thị Mai Thanh đảm nhiệm chức vụ là Hiệu trưởng Trường Đại học Khoa học và Công nghệ Hà Nội (Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam), đồng Chủ tịch Hội đồng Nội trị, Phó chủ tịch Hội đồng khoa học và đào tạo, Trường Đại học Khoa học và Công nghệ Hà Nội.

Bên cạnh đó, hiện cô cũng là nghiên cứu viên cao cấp, Bí thư Chi bộ Trường Đại học Khoa học và Công nghệ Hà Nội, Giám đốc Ban quản lý dự án thành phần. Ngoài ra, GS.Đinh Thị Mai Thanh cũng kiêm nhiệm giảng dạy tại Học viện Khoa học Công nghệ, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội.

Cô Mai Thanh đã có thời gian dài công tác tại Viện Hàn lâm Khoa học Công nghệ Việt Nam. Trước khi về công tác tại Trường Đại học Khoa học

và Công nghệ Hà Nội, từ tháng 12/1994 đến tháng 12/1999, cô là nghiên cứu viên, Phòng An môn và bảo vệ kim loại - Viện kỹ thuật nhiệt đới, Viện Hàn lâm Khoa học Công nghệ Việt Nam. Sau đó, cô là thực tập tuồng đương thạc sĩ, nghiên cứu sinh chuyên ngành Hóa lý và Hóa phân tích tại Trường Đại học Paris VI, Cộng hòa Pháp.

Từ tháng 7/2010 đến tháng 4/2022, cô là Phó Phòng An môn và bảo vệ kim loại, Viện kỹ thuật nhiệt đới, Viện Hàn lâm Khoa học Công nghệ Việt Nam. Từ tháng 5/2013 đến tháng 5/2017, cô Đinh Thị Mai Thanh đảm nhiệm vị trí Phó Viện trưởng phụ trách đào tạo, Phó chủ tịch Hội đồng khoa học, Viện kỹ thuật nhiệt đới, Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam. Từ tháng 5/2016 đến tháng 10/2020, cô là Trưởng Phòng thiết bị dụng cụ chung, Viện kỹ thuật nhiệt đới, Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam.

Trong quá trình công tác, hướng nghiên cứu chủ yếu của GS.TS.Đinh Thị Mai Thanh gồm: Nghiên cứu tổng hợp vật liệu và lớp phủ có khả năng bảo vệ chống ăn mòn cho nền thép CT3 trong các môi trường khác nhau; nghiên cứu tổng hợp vật liệu ứng dụng trong xử lý môi trường và Vật liệu y sinh trên cơ sở Hydroxyapatite.

GS.TS.Đinh Thị Mai Thanh đã công bố 189 bài báo khoa học, trong đó có 54 bài báo khoa học trên tạp chí quốc tế uy tín trong hệ thống SCIE, 4 bài báo trong hệ thống ESCI và 9 bài báo trong hệ thống Scopus; được cấp 1 bằng độc quyền sáng chế của Việt Nam; xuất bản 3 sách chuyên khảo thuộc nhà xuất bản có uy tín và 2 sách tham khảo thuộc nhà xuất bản có uy tín.

Trong quá trình công tác, GS.TS.Đinh Thị Mai Thanh đã nhận được nhiều giải thưởng và bằng khen như: Giải thưởng thành niên năm 2005, Giải thưởng UNESCO- L'OREAL Vietnam National Fellowship for Women in Science năm 2010; Bằng khen của Bộ GD&ĐT năm 2020; Bằng khen của Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam; Chiến sĩ thi đua cấp cơ sở của Viện kỹ thuật nhiệt đới năm 2015, 2016; Chiến sĩ thi đua cấp cơ sở của Trường Đại học Khoa học và Công nghệ Hà Nội các năm 2017, 2018, 2019; Chiến sĩ thi đua cấp Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam năm 2019. GS.TS.Đinh Thị Mai Thanh thạo hai ngoại ngữ phục vụ chuyên môn là tiếng Anh và tiếng Pháp.

Những đồng nghiệp “đa tài”

Ngoài GS.TS.Đinh Thị Mai Thanh, trong năm 2023, Trường Đại học Khoa học và Công nghệ Hà Nội còn có 2 cá nhân được công nhận đạt chuẩn chức danh Phó Giáo sư là:

TS.Mai Hương, đang giữ chức vụ Phó Trường khoa Nước - Môi trường - Hải dương học. PGS.TS.Mai Hương tốt nghiệp Tiến sĩ ngành Địa hóa học và Độc học sinh thái tại Trường Đại học Bordeaux, Pháp. Hai hướng nghiên cứu chính của PGS.TS.Mai Hương gồm: Độc học môi trường; Nghiên cứu đánh giá du lượng các độc tố trong môi trường/ sinh vật và ảnh hưởng của các độc tố này tới sinh vật từ mức độ phân tử, tế bào, tổ chức cơ quan đến sự sinh trưởng của sinh vật; Xử lý chất ô nhiễm trong môi trường; Nghiên cứu các phương pháp xử lý ô nhiễm môi trường do các hóa chất gây ra cho môi trường hướng tới xây dựng một môi trường bền vững cho tương lai.

PGS.TS.Mai Hương đã công bố 34 bài báo khoa học, trong đó có 16 bài báo khoa học trên tạp chí quốc tế có uy tín thuộc hệ thống SCIE, đồng tác giả 1 quyển sách chuyên khảo do NXB Khoa học Tự nhiên và Công nghệ xuất bản.

TS.Nguyễn Thị Kiều Oanh - Phó Trường khoa Khoa học Sự sống. PGS.TS. Nguyễn Thị Kiều Oanh tốt nghiệp tiến sĩ ngành Sinh học tế bào chuyên ngành Sinh học thực vật tại Đại học Amiens Picardie Jules Verne, Pháp. Hướng nghiên cứu chính của PGS.TS.Nguyễn Thị Kiều Oanh gồm: Phân tích hệ chất chuyển hóa (metabolomics) nhằm mục đích tìm hiểu cơ chế sinh tổng hợp các hoạt chất tiềm năng của dược liệu và cơ chế chống chịu stress của cây có cùng nhu cầu cơ sở để khai thác mối liên quan cấu trúc hợp chất - tác dụng sinh học; Phát triển các phương pháp thủ hoạt tính sinh học ở các mức độ in vitro, in silico và in vivo để xác định hoạt chất có tác dụng sinh học chính và phát triển các công thức bào chế từ dược liệu và các nguyên liệu khác; Đánh giá chất lượng dược liệu theo vùng miền, truy xuất nguồn gốc bằng các phương pháp hóa sinh kết hợp.

PGS.TS. Nguyễn Thị Kiều Oanh đã công bố 32 bài báo khoa học, trong đó có 18 bài báo khoa học trên tạp chí quốc tế có uy tín thuộc hệ thống SCIE; xuất bản 01 chương sách chuyên khảo phục vụ đào tạo thuộc nhà xuất bản quốc tế có uy tín ■

BẢO AN (T/h)

Mua máy đo nồng độ cồn trôi nổi mất tiền tiềm ẩn nguy cơ

Đội Quản lý thị trường số 4 kiểm tra thiết bị đo nồng độ cồn tại cửa hàng kinh doanh thiết bị y tế trên phố Phương Mai.

"Chợ mạt" hiện đang bán nhiều loại máy đo nồng độ cồn tại nhà, tuy nhiên độ chính xác như thế nào thì chưa được kiểm chứng. Trong khi đó, cơ quan chức năng đã đưa ra nhiều cảnh báo.

Chiếc máy đo nồng độ cồn trong gói thi có giá hơn 3 triệu đồng. Ảnh: VTC News.

Loạt giá máy đo nồng độ cồn tại nhà

Theo ghi nhận, hiện trên các trang mạng xã hội xuất hiện nhiều nội dung, hội nhóm đang bán sản phẩm máy đo nồng độ cồn tại nhà với đủ mức giá, rất rẻ chỉ từ vài trăm nghìn đồng.

Chủ tài khoản Trang P. rao bán thiết bị đo nồng độ cồn Greenwon AT-818 với giá 529.000 đồng, bảo hành 12 tháng. Tài khoản Hoàng B. thì chào mời mua sản phẩm nhãn hiệu Mocato M701N122 với giá chỉ 178.000 đồng/sản phẩm, kèm lời quảng cáo sử dụng công nghệ Nano mới nhất, đảm bảo tính chính xác đo hàm lượng cồn trong hơi thở người sử dụng. Mặc dù rẻ tiền nhưng máy vẫn được cam kết bảo hành 12 tháng. Thậm chí, máy đo nồng độ cồn Trung Quốc còn được chào bán trên các hội nhóm với giá chỉ 120.000 đồng/sản phẩm. Người bán sẵn sàng giao hàng tận tay thông qua các kênh vận chuyển, sau đó để khách kiểm tra hàng rồi mới thu tiền.

Trong các loại máy đo nồng độ cồn, phổ biến nhất là Xiaomi Lydsto HD-JCSY01, với giá khoảng 350.000 - 450.000 đồng/chiếc. Máy sử dụng 3 pin AAA, kèm theo 6 đầu thổi. Đây cũng là chiếc máy đo nồng độ cồn được nhiều người làm video đánh giá chi tiết. Theo video review đánh giá của tài khoản youtube "DISCOVER APPLE", chiếc máy cần thời gian 15 giây làm nóng sau khi bắt. Người này thổi vào máy khi chưa uống bia rượu và máy báo không có nồng độ cồn. Sau khi người này uống 1 lon bia và dùng máy để kiểm tra, ngay lập tức máy phát ra những tiếng kêu "tít tít tít" và hiển thị trên màn hình thông số 0,255 mg/l khi thở.

Bên cạnh những mức giá rẻ thì cũng có

loại máy đo nồng độ cồn giá từ vài triệu đến hơn chục triệu đồng. Theo khảo sát của phóng viên, một siêu thị tại quận Thanh Xuân (Hà Nội) là một trong số ít những nơi công bố bán máy đo nồng độ cồn. Theo niêm yết trên website, những máy đo nồng độ cồn mà siêu thị này cung cấp có giá từ khoảng 3-16 triệu đồng.

Chia sẻ với báo chí, anh Phạm Văn Tung (quận Hoàng Mai, Hà Nội) cho biết, sau mỗi buổi nhậu là nỗi lo đối mặt với lực lượng chức năng xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm về nồng độ cồn. Bởi vậy, anh Tung tìm đến các chợ mạt - nơi rao bán những loại máy đo nồng độ cồn với đủ kích cỡ, kiểu dáng.

"Có loại máy giá chỉ khoảng 200.000 đồng, so với mức phạt thấp nhất thì còn quá rẻ - nghĩ vậy nên tôi tìm mua một máy đo nồng độ cồn mini trên shop online nhằm tự kiểm tra bất kỳ lúc nào. Sau khoảng một tháng sử dụng hiệu quả, máy bắt đầu xuất hiện lỗi như thổi sau khi nhậu mà chỉ số vẫn báo 0,0," anh Tung chia sẻ.

Thị trường máy đo nồng độ cồn trên các shop online nhộn nhịp với đủ mọi chủng loại. Chỉ với từ khóa "máy đo nồng độ cồn" là người dùng dễ dàng lựa chọn các sản phẩm được quảng cáo với xuất xứ đa dạng: Từ hàng Việt Nam, Nhật Bản, Hàn Quốc, Trung Quốc đến các nước châu Âu như Anh, Đức... Giá của máy này được bán từ 200.000 đồng đến 22,5 triệu đồng, có thể lên đến

40 triệu đồng/chiếc, tùy loại.

Liên hệ với shop online có số điện thoại 098196xxxx, người bán giới thiệu chiếc máy đo Alcohol Tester AT-6000 với mức giá 200.000 đồng, thiết kế nhỏ gọn trong lòng bàn tay, nặng khoảng 60g. Khi được hỏi về nguồn gốc xuất xứ sản phẩm thì nhân viên cho biết đây là sản phẩm giá rẻ, đo chính xác cũng tương đối nên không có giấy tờ nguồn gốc đi kèm.

Kết quả đo không đáng tin

Một nhân viên tại siêu thị rao bán máy đo nồng độ cồn có giá đắt đỏ nói "máy càng đắt tiền thì đo càng chính xác", tuy nhiên chỉ số của chúng chỉ mang tính chất tham khảo, không có tác dụng trước lúc lương cảnh sát giao thông.

Người này khẳng định thêm, dù phải bỏ ra vài triệu đến hơn chục triệu đồng để mua máy đo nồng độ cồn nhưng máy này hoàn toàn vô dụng trước luật pháp. Bởi máy không có tem kiểm định, chứng thực của cơ quan chức năng, "cho dù có đo ra chỉ số chính xác cũng không thể dùng làm căn cứ".

Nguyễn T. (Long Biên, Hà Nội) - một người chuyên bán máy đo nồng độ cồn tại nhà cho biết: "Loại máy này dùng dùng cách nhất là nếu hôm trước bạn đi uống bia, rượu, hôm sau cần lái xe mà còn nghi ngại không biết trong hơi thở có còn nồng độ cồn không thì thổi vào máy. Nếu còn, máy sẽ lên chỉ số, còn nếu hết rồi thì thôi".

Tuy nhiên, khi được hỏi về độ chính xác của những loại máy này thì anh T. cũng chỉ nhận xét là "tương đối thôi".

Khoản 2 Điều 16 Nghị định 135/2021/NĐ-CP quy định, các cá nhân có quyền cung cấp dữ liệu thu được từ phương tiện, thiết bị kỹ thuật cho cơ quan, đơn vị của người có thẩm quyền thuộc các lực lượng quy định tại Điều 18 Nghị định 135/2021/NĐ-CP. Như vậy, cá nhân có thể dùng máy đo nồng độ cồn tự mua để đối chiếu với kết quả kiểm tra nồng độ cồn của cảnh sát giao thông.

Cần lưu ý thông tin cung cấp cho cảnh sát giao thông phải đáp ứng các điều kiện quy định tại Khoản 1 Điều 17 Nghị định 135/2021/NĐ-CP mới được sử dụng làm căn cứ xác minh hành vi vi phạm và xử phạt vi phạm hành chính: Cá nhân, tổ chức cung cấp dữ liệu phải chịu trách nhiệm trước pháp luật về tính xác thực, nguyên vẹn của dữ liệu đã cung cấp và hợp tác với người có thẩm quyền giải quyết khi được yêu cầu.

Hiện nay trên thị trường có rất nhiều loại máy đo nồng độ cồn được rao bán, với giá chỉ từ vài trăm nghìn đồng, nhưng phần lớn không có tem kiểm định.

Cảnh giác các loại máy đo nồng độ cồn bán tràn lan trên mạng

Trước thực trạng máy đo nồng độ cồn được bán tràn lan trên mạng, các chuyên gia cảnh báo người dân cần cảnh giác kéo "tiền mất tật mang" bởi hầu hết các máy đo nồng độ cồn bán tràn lan trên mạng hiện nay không được kiểm định và chứng nhận chất lượng bởi bất kỳ tổ chức nào.

Thời gian gần đây, lực lượng cảnh sát giao thông tích cực ra quân xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm nồng độ cồn khi điều khiển phương tiện giao thông. Nhu cầu mua thiết bị đo nồng độ cồn để tự kiểm tra của người dân theo đó tăng cao.

Cuối tháng 2/2024, Đội Quản lý thị trường số 4 (Cục Quản lý thị trường Hà Nội) đã phát hiện nhiều sai phạm trong kinh doanh thiết bị đo nồng độ cồn khi kiểm tra các cửa hàng tại phố Phương Mai - nơi tập trung nhiều của hàng kinh doanh thiết bị đo nồng độ cồn cao cấp. Tại đây, lực lượng chức năng đã phát hiện máy đo nồng độ cồn trong hơi thở mà CA 2000, Drive Safely nhân chủ nước ngoài, không có nhãn phụ bằng tiếng Việt Nam, không rõ nguồn gốc xuất xứ. Vào thời điểm kiểm tra, các chủ cửa hàng chưa xuất trình được hóa đơn chứng từ liên quan đến số hàng hóa này.

Ông Phạm Ngọc Oanh, Đội trưởng Đội QLTT số

Máy đo nồng độ cồn được một siêu thị ở Hà Nội chào bán lên đến 16,8 triệu đồng nhưng không ai đảm bảo độ chính xác tuyệt đối. Ảnh: VTC News.

4, Cục QLTT Thành phố Hà Nội cho biết, Chính phủ có những văn bản quy định quản lý về những phương tiện đo nồng độ và phải có kiểm định. Người dân trước khi đi mua những thiết bị liên quan trực tiếp đến sức khỏe cần cân nhắc kỹ, hàng hóa có nhãn gốc và có tem kiểm định chất lượng thì mới sử dụng.

Bên cạnh đó, Thông tư số 07/2019/TT-BKHCN ngày 26/7/2019 của Bộ Khoa học và Công nghệ, phương tiện đo nồng độ cồn trong hơi thở có chu kỳ kiểm định là 12 tháng. Máy đo nồng độ cồn đạt tiêu chuẩn phải được dán tem kiểm định chất lượng và còn trong thời hạn giá trị sử dụng ghi trên tem. Theo đó, những thiết bị đo nồng độ cồn được trang bị cho lực lượng chức năng làm nhiệm vụ là phương tiện kỹ thuật nghiệp vụ chuyên dụng, được dán tem kiểm định 1 năm/lần theo quy định của Bộ Khoa học và Công nghệ.

Lực lượng CSGT nói gì?

Trung tá Nguyễn Đức Huân, Phó Đội trưởng Đội Cảnh sát Giao thông đường bộ số 12, Công an Thành phố Hà Nội chia sẻ, máy đo nồng độ cồn chuyên dụng của cảnh sát giao thông trang bị những tính năng hiện đại, có chức năng kiểm tra và định tính và định lượng. Ngoài ra có những thông số về kỹ thuật để ghi nhận những thông tin cần thiết liên quan đến người tham gia giao thông vi phạm. Lực lượng chức năng làm nhiệm vụ cũng thường xuyên được tập huấn và được trang bị những kỹ năng cần thiết khi sử dụng máy đo nồng độ cồn để cho ra kết quả chính xác. Còn các loại máy đo nồng độ cồn giá rẻ đang được bán tràn lan trên mạng xã hội, hay bày bán trên thị trường hiện nay không được kiểm định và chứng nhận chất lượng của bất kỳ tổ chức nào, khó có thể đảm bảo kết quả chính xác.

Trong thời gian tới, để ngăn chặn tình trạng kinh

doanh máy đo nồng độ cồn tràn lan, chưa được kiểm định chất lượng, lực lượng quản lý thị trường sẽ phối hợp với lực lượng Công an, thanh tra y tế, Bộ Khoa học và Công nghệ tăng cường kiểm tra, giám sát mặt hàng này.

Ủy ban An toàn giao thông quốc gia khuyến cáo người dân không nên tự ý mua, sử dụng thiết bị máy đo nồng độ cồn trôi nổi, không rõ nguồn gốc xuất xứ, cần tỉnh táo tìm hiểu kỹ thông tin sản phẩm để tránh mất tiền oan cũng như kết quả đo không chính xác có thể dẫn đến những hậu quả khôn lường khi tham gia giao thông. Để đảm bảo an toàn cho chính mình và những người xung quanh, chủ các phương tiện giao thông nếu đã uống rượu bia thì không lái xe, nghiêm túc tuân thủ các quy định về an toàn giao thông.

Trao đổi với báo chí, ông Trần Hữu Linh - Tổng Cục trưởng Tổng cục Quản lý thị trường, Bộ Công Thương cho hay, gần đây, lực lượng Công an đã triển khai đợt cao điểm về đo nồng độ cồn. Đơn lòng như cầu, ngay lập tức trên thị trường và mạng xã hội đã xuất hiện nhiều người bán máy đo nồng độ cồn. Tuy nhiên, qua kiểm tra cho thấy, toàn bộ hàng hóa đều không có nguồn gốc xuất xứ. Lực lượng quản lý thị trường sẽ phối hợp với Công an để kiểm tra và xử lý nghiêm sai phạm.

Liên quan đến vấn đề này, Đại tá Nguyễn Quang Nhật - Trưởng Phòng Tuyên truyền, phổ biến pháp luật và trật tự an toàn giao thông, Cục Cảnh sát Giao thông, Bộ Công an khuyến cáo, máy đo nồng độ cồn mà lực lượng chức năng được giao phải thỏa mãn tiêu chuẩn đo lường chất lượng do Bộ Khoa học và Công nghệ ban hành và được kiểm định theo quy định. "Đây mới là kết quả đo có tính pháp lý để xác định người tham gia giao thông có vi phạm nồng độ cồn hay không", Đại tá Nguyễn Quang Nhật cho hay. ■

VÂN ANH (T/h)

“ Ông Phạm Việt Công - Phó Chánh Văn phòng Ủy ban An toàn giao thông quốc gia cho biết, các loại máy mà cơ quan chức năng đang sử dụng phải được kiểm định từ Bộ Khoa học và Công nghệ, là phương tiện kỹ thuật nghiệp vụ chuyên dụng, được dán tem kiểm định có thời hạn. Những loại máy đo nồng độ cồn bán trôi nổi trên thị trường, trên mạng xã hội đều không có đơn vị nào chứng nhận nguồn gốc xuất xứ nên không có căn cứ để sử dụng kết quả đo của máy.

Ủy ban An toàn giao thông Quốc gia liên tục khuyến cáo người dân không nên tin tưởng vào máy đo tự mua vì sản phẩm không có xuất xứ sẽ cho ra kết quả không tin cậy, ảnh hưởng đến việc chấp hành khi tham gia giao thông. Cùng đó, người dân nên chấp hành nghiêm quy định đã uống rượu bia thì không lái xe, chứ không nên tin vào các loại máy đo nồng độ cồn.

”

Một người cho đi, nhiều cuộc đời ở lại

✎ LÊ KÔNG - TÚ ANH

Thủ tướng Chính phủ vừa có thư khen gửi tới cán bộ, y bác sĩ, nhân viên y tế sau thành công ca điều phối, ghép tạng từ người cho chết não cứu sống 7 người.

Thủ tướng tri ân gia đình người hiến tạng cứu sống 7 bệnh nhân

Thông tin từ Bệnh viện Trung ương Huế, vua qua, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã có thư khen gửi tới cán bộ, y bác sĩ, nhân viên y tế của các bệnh viện, Trung tâm Điều phối Ghép tạng Quốc gia sau thành công ca điều phối, ghép tạng từ người cho chết não cứu sống 7 người.

Trước đó, đêm mùng 1 rạng sáng mùng 2/4, khoảng 120 y bác sĩ đến từ nhiều cơ sở y tế đã xuyên đêm thực hiện phẫu thuật lấy da tạng từ một người hiến ngay tại Bệnh viện Việt Nam - Thụy Điển Uông Bí (Quảng Ninh).

Ca phẫu thuật lấy da tạng của một công dân tỉnh Quảng Ninh bị chết não do tai nạn giao thông. Đây là lần đầu tiên việc lấy tạng được thực hiện tại một bệnh viện tuyến tỉnh ở miền Bắc, từ đó chuyển tới nhiều trung tâm ghép tạng trong cả nước, xa nhất là tới Bệnh viện Trung ương Huế.

Các tạng được hiến bao gồm: tim, gan, trong đó gan được chia tách gan phải - gan trái, 2 quả thận, 2 giác mạc. Ca phẫu thuật lấy tạng được triển khai ngay trong đêm với sự tham gia của các trung tâm ghép tạng hàng đầu Việt Nam như: Bệnh viện Trung ương Quân đội 108, Bệnh viện Việt Đức, Bệnh viện Trung ương Huế.

Trong thư gửi đến cán bộ y bác sĩ, nhân viên y tế Bệnh viện Việt Nam - Thụy Điển Uông Bí, Trung tâm Điều phối ghép tạng Quốc gia; Bệnh viện Hữu nghị Việt - Đức, Bệnh viện Trung ương Huế, Bệnh viện Trung ương Quân đội 108, Thủ tướng Phạm

Ca ghép tạng "xuyên Việt" từ người cho chết não tại Bệnh viện Việt Nam-Thụy Điển ở Uông Bí, Quảng Ninh. (Ảnh: TTXVN).

Minh Chính bày tỏ vui mừng và tự hào khi biết vừa qua, gần 120 y bác sĩ, điều dưỡng, kỹ thuật viên của các bệnh viện, với tinh thần hết sức khẩn trương, sự tập trung cao độ và phối hợp nhịp nhàng kịp thời lấy, vận chuyển và ghép tạng thành công cho 7 người tại Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức, Bệnh viện Trung ương Quân đội 108 và Bệnh viện Trung ương Huế.

"Ca lấy ghép tạng thành công thể hiện rõ nét những tiến bộ vượt bậc về trình độ, kỹ thuật chuyên môn sâu, kinh nghiệm phong phú của ngành y tế Việt Nam, đặc biệt là làm chủ được kỹ thuật ghép các loại tạng, liên tiếp thực hiện thành công nhiều ca ghép đa tạng thời gian qua. Đồng thời, thể hiện tinh thần trách nhiệm cao, sự tận tụy, hết lòng vì bệnh nhân của các ê-kíp thực hiện đã "chạy đua thời gian", triển khai nhanh chóng, hiệu quả, chính xác những kỹ thuật khó trong thời gian ngắn, mang đến thành công của ca ghép tạng, thấp

lên hy vọng hồi sinh cho các bệnh nhân", Thủ tướng nhấn mạnh.

Thay mặt Chính phủ, Thủ tướng ghi nhận, biểu dương và đánh giá cao những nỗ lực, cố gắng, sự tiến bộ quan trọng về chuyên môn của đội ngũ cán bộ y tế nói chung, của những y bác sĩ, cán bộ, nhân viên y tế trong lĩnh vực ghép tạng nói riêng, nhất là tại Bệnh viện Việt Nam - Thụy Điển Uông Bí, Trung tâm Điều phối ghép tạng Quốc gia, Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức, Bệnh viện Trung ương Huế và Bệnh viện Trung ương Quân đội 108.

Thủ tướng gửi lời chia buồn sâu sắc và tri ân tấm lòng gia đình người hiến tạng đã nêu cao tinh thần "cho đi là còn mãi", vượt qua nỗi đau, mất mát để gieo mầm sự sống, hạnh phúc cho nhiều gia đình, bệnh nhân khác.

Qua những thành công này, Thủ tướng mong muốn và tin tưởng rằng Bộ Y tế, các bệnh viện đa khoa, chuyên khoa trên cả nước thời gian tới sẽ tiếp tục phát triển chuyên môn kỹ thuật, đúc kết nhiều hơn nữa những kinh nghiệm quý về lấy, ghép tạng; điều hành hiệu quả, kịp thời triển khai lĩnh vực quan trọng này.

Thủ tướng cũng mong muốn trong thời gian tới Bộ Y tế sẽ thúc đẩy phát triển mạng lưới hiến tạng mô, tạng trong cả nước; phát động mạnh mẽ, sâu rộng phong trào đăng ký hiến mô, tạng, mang lại sự sống cho những bệnh nhân đang ngày đêm mong đợi.

Trước đó, vào ngày 6/4, trong chuyến công tác tại Thừa Thiên - Huế, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính cũng đã đến thăm hỏi, động viên và tặng quà 3 bệnh nhân vừa được ghép tạng trong đợt này tại Bệnh viện Trung ương Huế.

Đồng thời Thủ tướng Phạm Minh Chính không quên dành lời khen cho đội ngũ y bác sĩ của Bệnh viện Trung ương Huế khi đã nỗ lực hết mình, chạy đua với thời gian để thực hiện các ca ghép tạng với kỹ thuật khó nhằm cứu sống các bệnh nhân. Thủ tướng cũng đề nghị bệnh viện thống kê những cán bộ nhiều thành tích trong ghép tạng để đề nghị khen thưởng cấp Nhà nước, nhằm động viên, khuyến khích đội ngũ y bác sĩ tiếp tục thực hiện sứ mệnh cao cả cứu người, phục vụ nhân dân.

“ Ngày 5/4, tại Tp.HCM, Hội Vận động hiến mô, bộ phận cơ thể người Việt Nam đã trao quyết định thành lập Chi hội vận động hiến mô, bộ phận cơ thể người Việt Nam tại khu vực phía Nam. Chi hội gồm 61 thành viên, trong đó 51 thành viên thuộc Bệnh viện Chợ Rẫy; 1 thành viên Bệnh viện Đa khoa Kiên Giang; 4 thành viên Bệnh viện Đa khoa Trung ương Cần Thơ và 5 thành viên Bệnh viện Hoàn Mỹ Cửu Long. TS.BS.CKII Nguyễn Tri Thức - Giám đốc Bệnh viện Chợ Rẫy làm Trưởng Chi hội vận động hiến tạng mô, bộ phận cơ thể người Việt Nam tại khu vực phía Nam.

PGS.TS Nguyễn Thị Kim Tiến, nguyên Bộ trưởng Bộ Y tế, Chủ tịch Hội vận động hiến tạng mô, tạng Việt Nam hy vọng sẽ luôn nhận được sự chung tay của các cơ quan ban ngành, đoàn thể, đặc biệt lãnh đạo các bệnh viện để hoạt động Chi hội tại khu vực phía Nam sẽ là "cánh tay" nối dài cho mạng lưới điều phối hiến ghép tạng quốc gia, góp phần tạo ra nguồn tạng hiến thiết thực, đáp ứng nhu cầu điều trị của bệnh nhân.

”

Phát triển mạng lưới vận động hiến tạng

Theo số liệu thống kê của Trung tâm Điều phối quốc gia về ghép bộ phận cơ thể người, sau 32 năm Việt Nam thực hiện ca ghép tạng đầu tiên và 14 năm triển khai công tác lấy tạng từ người cho chết não, cả nước đã thực hiện hơn 8.365 ca ghép mô, bộ phận cơ thể người.

PGS.Đông Văn Hè, Giám đốc Trung tâm Điều phối quốc gia về bộ phận cơ thể người cho biết, từ năm 2010, Việt Nam bắt đầu ghép tạng từ người cho chết não, số lượng ghép mỗi tạng lên. Năm 2023, số ca ghép tạng tăng gấp 4 lần so với cách đây 10 năm. Tuy nhiên, công tác hiến, ghép tạng tại Việt Nam vẫn đang phát triển sau thế giới 50 năm. Ở các nước Châu Âu và Bắc Mỹ, tỉ lệ hiến tạng từ người chết não rất cao, hơn 90% tạng hiến lấy từ người chết não, chết tim. Trong khi đó, số người hiến tạng tại Việt Nam vẫn còn thấp, chủ yếu từ người cho sống. Tạng hiến từ người chết não rất thấp, chỉ chiếm 6%, từ người sống chiếm 94%. “Tại nhiều bệnh viện hiện nay, rất nhiều bệnh nhân chờ ghép tạng như tim, phổi nhưng người bệnh qua đời trong sự tiếc nuối, chúng ta không thể làm gì hơn vì không có tạng”, PGS.Đông Văn Hè chia sẻ.

Tính tới thời điểm hiện tại, cả nước có 6/26 bệnh viện ghép tạng đã thực hiện chẩn đoán chết não về hiến tạng mô tạng. Đây là một trong những lý do khiến tỉ lệ chết não hiến mô, tạng tại Việt Nam rất thấp và không tăng trong hơn 10 năm qua. Vì vậy, triển khai chẩn đoán và hồi sức chết não tại các bệnh viện hiến (bệnh viện chưa ghép tạng) theo mô hình các nước phát triển, là định hướng của Trung tâm Điều phối ghép tạng Quốc gia.

Phát biểu tại cuộc họp báo “Điều phối đa tạng của bệnh nhân chết não từ bệnh viện tuyến tỉnh” hồi đầu tháng 4, Giáo sư, Tiến sĩ Trần Văn Thuận, Thủ trưởng Y tế cho rằng, cần nhân rộng mô hình mạng lưới bệnh viện vận động hiến tạng mô, tạng vì hết sức phù hợp với điều kiện Việt Nam.

Thủ trưởng Bộ Y tế gợi ý, bên cạnh việc các bệnh viện thành lập tổ tư vấn để có người vận động tư vấn cho gia đình có người bệnh tiền lương chết não, Trung tâm Điều phối ghép tạng Quốc gia tỉnh toàn có lộ trình phát triển phù hợp, mở rộng mạng lưới. Cùng với đó, khi vận động, nên mời các tổ chức xã hội cùng tham gia; gắn bó chặt chẽ các bệnh viện hàng đầu về ngoại khoa để có nguồn lực triển khai, Thủ trưởng Bộ Y tế nêu rõ.

Tiến sĩ, bác sĩ Dương Đức Hùng, Giám đốc Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức cho rằng, để tăng được số lượng người chết não hiến tạng, một bệnh viện không làm được mà phải có mạng lưới phổ rộng trên toàn quốc từ tuyến cơ sở lên tuyến trên. Do đó, mỗi bệnh viện phải bắt đầu việc này bằng tập huấn, truyền thông để mỗi cán bộ y tế đều là tình nguyện viên vận động. Việc vận động tốn nhiều công sức và lâu dài, chỉ trong một trăm ca vận động mà được 1-2 ca đồng ý hiến tạng là rất tốt. Hy vọng những gì chúng ta làm hôm nay, mai sau sẽ có kết quả tốt hơn nữa. “Chúng tôi luôn cam kết hỗ trợ, chuyển giao những gì chúng tôi có cho các bệnh viện khác với mục đích chung là nhiều người bệnh được hồi sinh”, Tiến sĩ Dương Đức Hùng nhấn mạnh ■

L.K-T.A

Dù có phần bận rộn hơn nhưng các cán bộ, chiến sĩ của đơn vị cũng cảm thấy phấn khởi vì phần nào giúp đỡ được bà con.

Ấm lòng “gian hàng 0 đồng” của bộ đội biên phòng

HẢI NAM

Gần 1 tháng nay, “Gian hàng 0 đồng” của Đồn Biên phòng Ia Nan (huyện Đức Cơ, tỉnh Gia Lai) đã trở thành địa chỉ quen thuộc với nhiều người dân xã biên giới. Với phương châm “Ai có đến cho, ai cần đến lấy”, gian hàng giúp không ít gia đình giải quyết được những khó khăn trước mắt.

Ấm tình quân - dân

Vua qua, Đồn Biên phòng Ia Nan (huyện Đức Cơ, tỉnh Gia Lai) đã triển khai “gian hàng 0 đồng” nhằm phục vụ miễn phí cho bà con. Những mặt hàng chủ yếu như rau, củ, quả được chính tay bộ đội trồng tại vườn tăng gia của đơn vị, kèm những mặt hàng nhu yếu phẩm khác là gạo, mắm, muối, mì tôm được bày tại gian hàng. Gian hàng phục vụ bà con vào các ngày Thứ Ba, Thứ Năm, Thứ Bảy, mở cửa từ 6h sáng đến 10h. Dù mỗi triển khai được hơn một tháng nhưng gian hàng trở thành địa chỉ quen thuộc, được đông đảo bà con tìm đến.

Từ khi có gian hàng, cán bộ, chiến sĩ ở Đồn Biên phòng Ia Nan thêm bận rộn nhưng ai cũng vui. Để đảm bảo tốt đầy đủ các mặt hàng, mở cửa đúng giờ, cán bộ, chiến sĩ dậy từ rất sớm thu hoạch rau, củ, quả từ các vườn tăng gia, sau đó rửa sạch, phân loại và sắp xếp gọn gàng lên kệ hàng để phục vụ người dân.

Ra về với một túi mì tôm cùng 2 chiếc áo, bà Romah Huy (ngụ làng Tung) vui vẻ nói: “Có gian hàng miễn phí như thế này, người nghèo như mình ai cũng vui. Quần áo đã qua sử dụng nhưng còn đẹp và mới. Rau xanh, trái cây thì tươi ngon. Nhờ có gian hàng, bà con mình tiết kiệm được nhiều chi phí”.

Tương tự, ông Ro Chăm Chuyết (ngụ làng Nù) rời khỏi gian hàng với 3 chiếc áo thun trên tay và không

quên gửi lời cảm ơn Bộ đội Biên phòng. Theo ông Chuyết, các sản phẩm tại gian hàng phù hợp với nhu cầu sử dụng của người dân. Cán bộ, chiến sĩ thì vui vẻ, nhiệt tình giúp bà con thoải mái lựa chọn sản phẩm.

Hoạt động thiết thực

Chia sẻ với PV ĐS&PL, Thượng úy Đinh Huy, nhân viên Đồn biên phòng quân chủng Đồn Biên phòng Ia Nan cho biết: “Đơn vị đề nghị người dân thực hiện phương châm ‘Ai cần cứ lấy’ song lấy vừa đủ dùng, để dành cho người khác. Bà con có nhu cầu cũng chỉ lấy 2-3 sản phẩm. Từ ngày mở gian hàng, anh em trong đơn vị bận rộn hơn nhưng ai cũng cảm thấy vui, phấn khởi vì được bà con hưởng ứng tích cực, mặt hàng rau, củ, quả hôm nào cũng hết sớm”.

Ông Ro Chăm Khiêm, Bí thư Đảng ủy xã Ia Nan cho biết, toàn xã có 8.519 hộ, trong đó, tỉ lệ hộ dân tộc thiểu số chiếm 29,59%. Đến cuối năm 2023, xã còn 100 hộ nghèo, trong đó có 89 hộ nghèo dân tộc thiểu số. Đời sống của người dân còn nhiều khó khăn. Do đó, việc Đồn Biên phòng Ia Nan triển khai “gian hàng 0 đồng” rất thiết thực, ý nghĩa.

Trung tá Nguyễn Mạnh Hùng, Chính trị viên Đồn Biên phòng Ia Nan chia sẻ: “gian hàng 0 đồng” là một trong những hoạt động nhằm hướng tới kỷ niệm 20 năm Ngày truyền thống đơn vị 17/5/2004-17/5/2024. Thông qua gian hàng, đơn vị bày tỏ sự tri ân tình cảm yêu thương, đùm bọc của người dân dành cho Bộ đội Biên phòng nơi chúng ta. Đồn Biên phòng Ia Nan nói riêng trong thực hiện nhiệm vụ xây dựng, quản lý, bảo vệ tuyến biên giới”. “Để duy trì ‘gian hàng 0 đồng’, Đồn Biên phòng Ia Nan huy động từ 2 nguồn lực chính. Đơn vị trích một phần quỹ để bổ sung mặt hàng và đẩy mạnh tăng gia sản xuất, đảm bảo nguồn rau xanh, trái cây cung cấp cho người dân.

Đồng thời, đơn vị huy động nguồn lực từ các cơ quan, đơn vị, tổ chức, cá nhân tham gia ủng hộ để có nhiều mặt hàng phục vụ bà con. Trong quá trình triển khai gian hàng, đơn vị đã nhận được sự đồng tình, ủng hộ từ nhiều tập thể, cá nhân. Sản phẩm tại các gian hàng được bà con đón nhận”, anh Hùng chia sẻ ■

H.N

MÃ SỐ VÙNG TRỒNG:

“Tám hộ chiếu” để nông sản Việt xuất ngoại

Dưa hấu Việt được cấp “visa” chính ngạch sang Trung Quốc. (Ảnh: TTXVN).

Việc xây dựng mã số vùng trồng, mã số cơ sở đóng gói đang trở thành yêu cầu bắt buộc để mặt hàng nông sản được xuất khẩu bằng đường chính ngạch.

Những con số ấn tượng

Việc định danh mã số vùng trồng (MSVT) và mã số cơ sở đóng gói (MSCSDG) được xem là “tám hộ chiếu” thông hành cho nông sản của Việt Nam tiêu thụ trong nước và ngoài nước. Đây là quy định bắt buộc nhằm đáp ứng yêu cầu về truy xuất nguồn gốc của thị trường nhập khẩu. Cùng với cơ hội thì đây là thách thức cho sản phẩm nông nghiệp của Việt Nam tham gia vào thị trường toàn cầu về nông sản.

Xác định rõ tầm quan trọng và những lợi ích của mã số vùng trồng mang lại cho người sản xuất và người tiêu dùng, thời gian qua, ngành nông nghiệp Việt Nam đã tích cực hướng dẫn, hỗ trợ nông dân, hộ sản xuất, các hợp tác xã sản xuất nông nghiệp

trên các tỉnh, thành phố thực hiện các tiêu chuẩn về điều kiện canh tác để được cấp MSVT, MSCSDG.

Theo Cục Bảo vệ thực vật, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, tính đến hết năm 2023 Việt Nam có 6.997 vùng trồng được cấp mã số xuất khẩu đi các thị trường: 1.613 cơ sở đóng gói được cấp mã số xuất khẩu cho các loại quả tươi như: thanh long, xoài, vú sữa, chuối, bưởi, chanh leo, chanh không hạt, nhãn, vải, ổi, thạch đen... được phép xuất khẩu sang thị trường Trung Quốc, Mỹ, Úc, New Zealand, Hàn Quốc, Nhật Bản...

Trong đó, Trung Quốc hiện là thị trường xuất khẩu nông sản thủy sản lớn nhất của Việt Nam và cơ hội ngày càng rộng mở trong việc gia tăng thị phần tại thị trường này. Để được xuất khẩu chính ngạch vào Trung Quốc, các mặt hàng bắt buộc phải có MSVT, MSCSDG. Sau 2 năm triển khai Quy định quản lý đăng ký doanh nghiệp sản xuất thực phẩm nước ngoài nhập khẩu (Quy định 248) và Quy định các biện pháp quản lý an toàn thực phẩm xuất nhập khẩu (Quy định 249) của Trung Quốc,

các doanh nghiệp của Việt Nam đều quan tâm đến việc đăng ký doanh nghiệp xuất khẩu nông sản thực phẩm sang thị trường này. Trong số hơn 3.000 mã số doanh nghiệp xuất khẩu vào thị trường Trung Quốc đã có 1.443 mã số do doanh nghiệp tự đăng ký. Các nhóm ngành hàng nông sản thực phẩm được đăng ký nhiều nhất là các sản phẩm thủy sản và sản phẩm có nguồn gốc thực vật.

Gần đây nhất, trong khuôn khổ chuyến thăm cấp Nhà nước tới Việt Nam của Tổng Bí thư, Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình từ ngày 12 - 13/12/2023, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và Tổng cục Hải quan Trung Quốc đã ký kết Nghị định thư về yêu cầu kiểm dịch thực vật đối với quả dưa hấu tươi xuất khẩu từ Việt Nam sang Trung Quốc. “Việc xuất khẩu dưa hấu chính ngạch về lâu dài sẽ tạo sự liên kết chặt chẽ hơn giữa người trồng dưa hấu với nhau, giữa người trồng dưa hấu và nhà đóng gói, doanh nghiệp xuất khẩu, thúc đẩy sản xuất nông nghiệp hàng hóa theo quy chuẩn”, ông Huỳnh Tấn Đạt - Cục trưởng Cục Bảo vệ thực vật, Bộ NN&PTNT nói.

Cùng theo lãnh đạo Cục Bảo vệ thực vật, đến nay đã có 162 vùng trồng dưa hấu và hơn 1.000 cơ sở đóng gói tại 38 tỉnh được cấp mã số để xuất khẩu dưa hấu sang Trung Quốc. Như vậy, đến nay Việt Nam có các loại trái cây, nông sản xuất khẩu theo hình thức ký kết nghị định thư sang Trung Quốc gồm: măng cụt, thạch đen, sầu riêng, chuối, khoai lang, dưa hấu. Đặc biệt, hai nước đang đàm phán mở cửa thêm một loạt các sản phẩm nông sản như bưởi, dưa, hoa quả đóng lạnh, giúp nhiều mặt hàng của Việt Nam kỳ vọng sẽ gia nhập “câu lạc bộ” tỷ USD trong thời gian tới.

Theo Bộ NN&PTNT, hiện DBSCL có số lượng MSVT lớn nhất cả nước (3.975 MSVT - chiếm 57%) đang hoạt động, và tỉnh có số lượng vùng trồng lớn nhất là Đồng Tháp. DBSCL hiện cũng đứng đầu cả nước với 626 MSCSDG đang hoạt động, chiếm 39,4% của cả nước.

Giám sát chất lượng sản phẩm

Trong những năm qua, việc xuất khẩu nông sản

“ Năm 2023 là năm xuất khẩu nông, lâm, thủy sản cả nước có mức tăng trưởng cao nhất trong 10 năm gần đây với tổng kim ngạch đạt 53,01 tỷ USD, xuất siêu đạt mức kỷ lục 12,07 tỷ USD, chiếm 42,5% xuất siêu cả nước. Năm 2024, ngành Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đặt mục tiêu phấn đấu kim ngạch xuất khẩu nông, lâm, thủy sản đạt 54 - 55 tỷ USD. “Để đẩy mạnh xuất khẩu nông sản và bám trụ vững chắc, bền vững tại các thị trường nhập khẩu, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn sẽ cùng các doanh nghiệp giám sát, quản lý tốt quá trình sản xuất, cấp mã vùng, rà soát các tiêu chí, đáp ứng tiêu chuẩn từ nhiều thị trường lớn. Bộ cũng phân tích thị trường để có những chiến lược cụ thể cho từng thời điểm, từng ngành hàng, tạo đột phá về xuất khẩu nông sản”. Thứ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Phùng Đức Tiến nhấn mạnh.

”

đang ở mức tăng trưởng cao. Do vậy, nếu muốn duy trì, giữ vững được đà tăng trưởng cũng như tiếp tục phát triển trong thời gian tới, việc cấp MSVT, MSCSDG đảm bảo chất lượng, đặc biệt là duy trì tất cả các điều kiện để đáp ứng theo quy định trong các Nghị định thu cũng như văn bản cam kết giữa Việt Nam và các nước là hết sức quan trọng.

Nếu không làm tốt việc cấp MSVT, MSCSDG, chúng ta sẽ đối diện với nhiều vấn đề liên quan như vi phạm kiểm dịch thực vật, an toàn thực phẩm cũng như các điều khoản khác trong Nghị định thu đã ký dẫn tới các nước sẽ tăng cường các biện pháp kiểm tra, kiểm soát đối với hàng nông sản của Việt Nam.

Rủi ro lớn hơn là các nước sẽ tiến hành dừng nhập khẩu, cấm nhập khẩu hàng nông sản của Việt Nam. Đây là một vấn đề đáng lo ngại, do vậy Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cùng với các tỉnh, thành phố phải chung tay làm tốt việc cấp và quản lý mã số vùng trồng, cơ sở đóng gói một cách bài bản, chuyên nghiệp.

Ông Lê Văn Thiệt, Phó Cục trưởng Cục Bảo vệ thực vật nhân định: Du công tác giám sát MSVT, MSCSDG xuất khẩu tại các tỉnh được quan tâm hơn trong thời gian gần đây, song chưa có nhiều thay đổi rõ rệt. Hầu hết các tỉnh mới chỉ quan tâm đến hướng dẫn thiết lập và cấp mã số mà chưa tập trung nguồn lực cho giám sát các MSVT, mã số cơ sở đóng gói sau khi được phê duyệt. Đây là nguyên nhân chính dẫn đến tình trạng thực tế nhiều lô hàng vi phạm phải nhận cảnh báo từ cơ quan kiểm dịch thực vật của các nước nhập khẩu, hoặc bước phải "quay đầu xe" ngay tại các cửa khẩu của Việt Nam.

Ông Trần Công Danh, Phó Giám đốc Sở NN-PTNT tỉnh Kiên Giang cho biết, cái khó hiện nay là vẫn còn một bộ phận nông dân chưa hiểu về ý nghĩa và tầm quan trọng của việc cấp MSVT. Một số người dân vẫn còn lúng túng trong việc thực hiện quy trình đăng ký xây dựng MSVT. Những thông tin, kiến thức, quy định về cấp MSVT, MSCSDG... cho các doanh nghiệp và tổ chức, cá nhân có nhu cầu xuất khẩu nông sản thời gian qua chưa được thông tin, tuyên truyền rộng rãi.

Về vấn đề này, ông Huỳnh Tấn Đạt, Cục trưởng Cục Bảo vệ thực vật cho rằng, đáp ứng các quy định về vệ sinh dịch tễ và kiểm dịch động thực vật của các nước nhập khẩu, ngoài cấp nháp và thông tin sớm của các cơ quan Nhà nước quản lý chuyên ngành đến các yếu tố trong chuỗi, các doanh nghiệp và Hiệp hội ngành hàng cần chủ động chuẩn hóa quy trình sản xuất và xuất khẩu, nắm bắt hiệu quả thông tin thị trường để thông tin kịp thời tới các thành viên đáp ứng yêu cầu của nước nhập khẩu "Xây dựng các hệ thống kiểm soát về mặt chất lượng, truy xuất nguồn gốc để giúp cho việc tuân thủ các quy định của các nước nhập khẩu. Đồng thời đảm bảo việc xử lý các tình huống, đặc biệt là các trường hợp phát sinh hay được hiểu là những trường hợp không tuân thủ để có những giải pháp cụ thể để khắc phục cũng như đáp ứng điều kiện của nước nhập", ông Huỳnh Tấn Đạt nói.

TU ANH (T/h)

Lão nông hé lộ tuyệt kỹ luyện trâu chơi

HÀ HẰNG - MINH TÂM

Mỗi năm ông Thông mua và xuất bán được khoảng 200 con trâu, thu về số tiền "khủng". Để tạo nên thương hiệu, ông có bí quyết sưu "tầm" và huấn luyện trâu chiến đặc biệt.

Trang trại trâu chơi nổi tiếng của ông Hoàng Ba Thông (SN 1971) nằm ở xã Bình Sơn, huyện Anh Sơn, tỉnh Nghệ An. Mỗi năm trang trại ông mua về và huấn luyện bán được khoảng 200 con trâu chơi cho khách trong và ngoài nước.

Theo ông Thông, có duyên mang ông đến với nghề "đặc biệt" này là vào năm 2004. Thời điểm này, có một người bạn ghé chơi và nhờ ông giới thiệu nhà nào có bán trâu đực máu chiến. Nể tình, ông Thông tìm giúp cho người này một con trâu ở trong làng. Thất không ngờ, con trâu ông Thông giới thiệu mua cho bạn lại giành giải Ba cuộc thi chơi trâu ở Đồ Sơn. Từ nhân thấy mình là người mất tay nên người đàn ông này chuyển sang nghề mới giới trâu chơi.

Thời gian đầu đi buôn, ông Thông mua trâu "mọc", đưa về nhà chăm sóc rồi huấn luyện sau đó đem bán cho đối tác. Ông cũng dành thời gian đi du các lễ hội, soi chơi trâu nhằm quan sát, nghiên cứu, thăm dò thông tin về trâu chơi. Nghề đi buôn phải rong ruổi đi tìm trâu chơi nên ông không có thời gian ở nhà nhiều.

Ông Thông đi khắp các huyện thành trong tỉnh, đặc biệt là các huyện ở miền Tây Nghệ An. Nhân thấy trâu chiến ở trong tỉnh không nhiều, ông đi vào tận Tây Nguyên, miền Tây để "tầm" trâu. Thăm chi nhiều khi ông phải sang cả Lào, Campuchia, Thái Lan... để tìm kiếm trâu mọc.

Theo ông Thông, trâu được chọn mua phải là những con đực hồi đủ các yếu tố như: mắt đẹp, trên mình nám xoáy, da và lông đen, móng sò, sừng to...

Nghề "săn" và huấn luyện trâu chơi cũng vất vả và phải kiên trì chịu khó. Loài trâu mọc là chưa qua huấn luyện để có thể chơi thi phải đưa về chăm sóc sau mỗi huấn luyện được. Thông thường, trâu mọc thường ở mức 600-650kg, về vỗ béo lên 750-800kg là có thể bắt đầu huấn luyện. "Chăm trâu chơi cũng khác rất nhiều so với nuôi trâu nuôi lấy thịt. Sau khi mua về trâu phải được tiêm phòng đầy đủ. Chế độ ăn của trâu chơi khá tốn kém. Thức ăn chính của chúng là cỏ voi. Cỏ sau khi thu hoạch được rửa sạch, thái bằng máy và trộn với cám. Chế độ ăn đặc biệt này sẽ giúp cho trâu có độ sung mãn và săn chắc hơn. Đặc biệt, nuôi trâu này không được cho ăn cám công nghiệp bởi thịt sẽ bị nhão, độ chiến kém. Ngoài ra, tôi còn cho chúng ăn thân cây mía thái nhỏ và uống mật mía", ông Thông chia sẻ.

Hiện tại, gia đình ông có khoảng 40 con trâu chơi. Vì số lượng chuồng hạn chế nên ông đã thuê các hộ dân trong làng nuôi. Mỗi hộ nhân nuôi sẽ nhận được 1,5 triệu đồng/con/tháng. Nếu trâu bán được giá thì có thể bồi dưỡng thêm cho hộ nuôi. Trong làng có 20 hộ đang nhận nuôi trâu cho nhà ông Thông. Theo anh Nguyễn Văn Xán, người nhân nuôi trâu cho ông Thông, hiện gia đình đang nhận nuôi 4 con trâu. Mỗi tháng cho thu nhập 6 triệu đồng. Ngoài ra, nếu có việc cần như cây kéo trong sản xuất nông nghiệp gia đình anh có thể sử dụng trâu thoải mái. Thậm chí có thể sử dụng phân để bón cho hoa màu.

Sau khi vỗ béo tăng thể lực cho trâu, ông Thông bắt đầu huấn luyện. "Người luyện trâu giỏi phải nhìn được

Mỗi năm trang trại ông Thông mua về và huấn luyện bán được khoảng 200 con trâu chơi cho khách trong và ngoài nước.

các thế mạnh của nó để bồi dưỡng thêm như các đòn hồ lao, móc hãm, móc mắt... Đòn hồ lao, hay còn gọi là tú chiến, là tiêu chí để đánh giá điểm mạnh của trâu, con nào giỏi đòn này thường bán được giá cao. Một lần huấn luyện kéo dài khoảng 2 tiếng, con trâu được chủ tập luyện với nhiều đối thủ trong vùng. Khi thấy trâu tập đủ đòn thì chủ cần tìm mọi cách để tách chúng ra. Phải luôn đảm bảo không có con nào bị thua. Trâu khi đã bị đánh bại thường nhát đòn, không ai mua, hoặc bị ép bán giá thấp nhất", ông Thông cho biết.

Sau khoảng vài tháng huấn luyện, trâu có đủ thể lực, nghe lời chủ và hiểu các tư thế đòn, đánh... ông Thông tìm đối tác để bán. Theo người đàn ông này thời điểm vào tháng Giêng hoặc tháng 8 Âm lịch hàng năm các tay chơi ở các tỉnh như: Vĩnh Phúc, Hải Phòng sẽ vào trực tiếp đánh giá và chọn cho mình con trâu ưng ý.

Gần bó với nghề lâu, ông Thông cũng tạo được thương hiệu riêng cho mình. Không chỉ khách hàng trong nước mà thời gian gần đây ông còn "xuất khẩu" trâu đi sang Trung Quốc.

Việc mua bán với những vị khách này sẽ đặc biệt hơn. Bởi chủ yếu giao dịch thực hiện qua mạng xã hội. Chủ trâu sẽ quay video tung con trâu, tung trận chiến và gửi cho "khách hàng". Nếu khách ưng ý sẽ gửi tiền đặt cọc, khi trâu lên xe thùng, họ sẽ thanh toán toàn bộ số tiền.

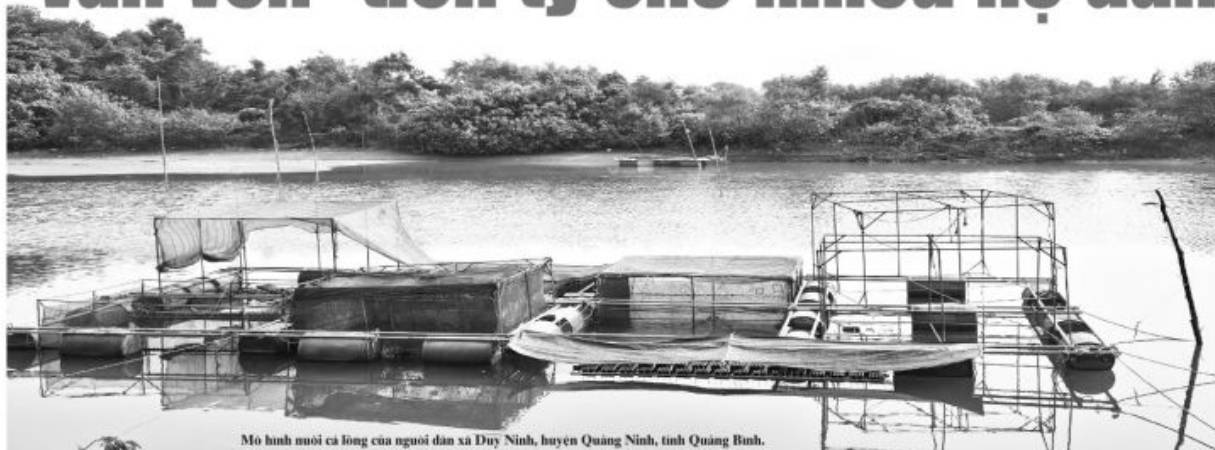
Theo ông Thông tiết lộ, số tiền mỗi khi bán trâu chơi qua tay, người đàn ông này bỏ túi khoảng vài chục triệu đồng. Trâu chơi có giá đắt hơn 4-5 lần trâu thường. "Thuong những người đam mê trâu chơi, giá cả đôi khi họ không thành vấn đề. Miễn là trâu có thể lực và chiến tốt. Con trâu chơi tôi mua đắt nhất là 170 triệu từ Campuchia. Về cơ một vị khách Trung Quốc "chăm", họ mua với giá 200 triệu đồng", ông Thông chia sẻ thêm.

Trung bình mỗi năm ông Thông bán 200 trâu chơi, giá bán so với lúc mua về chăm sóc chênh lệch khoảng 30-60 triệu đồng/con. Mặc dù có thu nhập cao nhưng nghề này cũng vất vả. Có khi ông Thông mất cả tháng trời đi nhưng không săn được con nào hoặc có "hàng" ưng ý nhưng chủ không đồng ý bán.

Ông Dương Công Ngọc, Chủ tịch xã Bình Sơn cho biết địa bàn có hàng chục hộ dân nuôi và luyện trâu chơi. Nghề này gần đây phát triển khá mạnh, mang lại thu nhập khá bởi so với trâu thịt thì trâu chơi có giá trị kinh tế cao hơn, có những con bán gấp 4-5 lần. Hộ dân nuôi và luyện trâu chơi nhưng quy mô lớn nhất là hộ ông Hoàng Ba Thông, các hộ còn lại nuôi nhỏ lẻ 1-2 con. Địa phương cũng tạo điều kiện để các hộ dân phát triển nghề mua bán, chăm sóc trâu chơi. Tu do, tạo công ăn việc làm, thu nhập cho người dân.

HLH-MT

Dòng nước ngã ba sông “vun vén” tiền tỷ cho nhiều hộ dân

Mô hình nuôi cá lồng của người dân xã Duy Ninh, huyện Quảng Ninh, tỉnh Quảng Bình.

✎ NGÔ HUYỀN - TÚ ANH

Trong bối cảnh nguồn lợi đánh bắt thủy sản, hải sản đang có chiều hướng giảm dần, để giúp người dân ven biển có thu nhập ổn định, Quảng Bình đang tập trung xây dựng nhiều mô hình nuôi trồng thủy sản bền vững có giá trị kinh tế cao. Nhiều hộ dân sau thời gian chuyển đổi đã có thu nhập hàng tỷ đồng mỗi năm. Đây là một hướng đi mới trong việc phát triển thủy sản ở Quảng Bình.

Diện tích thả nuôi thủy sản ở Quảng Bình là khoảng trên 6.700ha, trong đó diện tích nuôi mặn là hơn 1.700ha, nuôi nước ngọt gần 5000ha, số nuôi lồng là trên 2000ha. Nhiều mô hình nuôi thủy sản có giá trị cao như: ốc hương, hàu đại dương, cá bớp, cá chẻm, cá diá, cá lóc, tôm thẻ chân trắng, giúp người dân thu nhập hàng trăm triệu đến hàng tỷ đồng mỗi năm.

Táo bạo thử nghiệm và thành công

Tại đoạn ngã ba sông, giao giữa các sông: Kiến Giang, Long Đại, Nhật Lệ nên có dòng nước lo, phù hợp với nuôi các loài cá nước lo như cá chẻm, cá diá... Tận dụng lợi thế, nhiều năm qua người dân xã Duy Ninh, huyện Quảng Ninh, tỉnh Quảng Bình đã phát triển mô hình nuôi cá trên sông cho thu nhập cao.

Ông Phạm Minh Đầu, ở thôn Phú Ninh, xã Duy Ninh, là người đầu tiên nuôi cá lồng ở địa phương. Từ năm 2012, ông đã đến các tỉnh bạn học hỏi kinh nghiệm nuôi cá lồng. Sau đó, ông Đầu về địa phương mua các thùng phi nhựa rồi dùng các tấm gỗ, khung kẽm để kết lại làm lồng nuôi. “Khu vực nuôi cá lồng là đoạn ngã ba sông, giao giữa các sông: Kiến Giang, Long Đại, Nhật Lệ nên có dòng nước lo, phù hợp với nuôi các loài cá nước lo như cá chẻm, cá diá... Ban đầu, tôi chỉ thả vài trăm con để nuôi thử, ai ngờ cá lớn nhanh, sớm cho lợi nhuận”, ông Đầu nói.

Cùng theo ông Đầu, sau thành công bước đầu, ông Đầu mạnh dạn vay thêm vốn ngân hàng để đầu tư. Có tiền, ông làm 9 lồng nuôi và mua 3.000 cá giống, chủ yếu là cá chẻm, cá diá về thả nuôi. “Sau 6 tháng, cá đạt trọng lượng và bán với giá 100 – 120 nghìn đồng/kg cá chẻm và 300 – 320 nghìn đồng/kg cá diá, gia đình tôi thu lợi nhuận hơn 100 triệu đồng”, ông

Cua được bà con xã Duy Ninh nuôi trong lồng nhựa thả dưới dòng nước lo mang lại hiệu quả kinh tế cao.

“**Năm 2023, sản lượng nuôi thủy sản của tỉnh Quảng Bình ước đạt trên 13.200 tấn. Sang năm 2024, Quảng Bình phấn đấu đạt sản lượng nuôi thủy sản là trên 13.500 tấn. Quảng Bình đang hướng đến đầu tư có mũi nhọn cho các mô hình nuôi thủy sản giá trị cao, nhằm giúp người dân tăng thu nhập. Qua đó, để Quảng Bình từng bước phát triển nuôi trồng thủy sản một cách bền vững.**

Đầu chia sẻ thêm.

Cách đây hơn một tháng, ông Đầu cũng đã tiên phong nuôi cá kết hợp nuôi cua và kỳ vọng mô hình sẽ mang lại thu nhập cao cho bà con nơi đây. Từ mô hình nuôi cá của ông Đầu, đến nay, ở thôn Phú Ninh, xã Duy Ninh, đã có 22 hộ nuôi với hơn 60 lồng cá, nhiều hộ có của ăn, của để, vun lên trong cuộc sống.

Ông Phạm Văn Hán (SN 1976), ở thôn Phú Ninh, xã Duy Ninh cho biết: “Tu trước tới nay tôi làm bè nuôi cá chẻm, cá diá, cá chình trên dòng nước lo. Cá phát triển tốt, cho thu nhập khá cao. Sau đó, tôi kết hợp nuôi thêm cua. Việc nuôi của dễ, thức ăn chỉ là mấy con cá nhỏ nên không quá vất vả. Hiện tôi đang nuôi 300 con cua và chúng đang lớn dần”, ông Hán nói.

Cùng theo ông Hán, cua đạt trọng lượng 3 lạng/con được bán với giá 350.000 đồng/kg. Trung bình mỗi năm, từ việc nuôi cá chẻm, cá diá... nay kết hợp nuôi cua thì thu nhập sẽ đạt hơn 200 triệu đồng/năm.

Canh đó, ông Hoàng Vũ Thuật, (SN 1971), ở thôn Phú Ninh, xã Duy Ninh, cũng đã nuôi 200 con cua cách đây 3 tháng, hiện đã có con đạt trọng lượng 3 lạng và sẽ bán trong nay mai. Việc nuôi của này không mất nhiều công sức, ông Thuật mua hộp nhựa rồi thả cua vào trong đó, lấy dây rút thắt chặt lại và thả xuống bè cho sông chung với cá chẻm, cá diá.

Gần đây, khi tham quan mô hình nuôi cá chẻm, cá diá kết hợp nuôi của ở xã Duy Ninh, ông Trần Tiến Sĩ, Chủ tịch Hội Nông dân tỉnh Quảng Bình đánh giá cao mô hình nuôi cá lồng kết hợp của thịt và đông viên bà con sản xuất, mạnh dạn áp dụng công nghệ vào việc nuôi trồng.

Ông Phạm Minh Cảnh, Chủ tịch UBND xã Duy Ninh, huyện Quảng Ninh, cho biết: “Nghề nuôi cá lồng trên sông ở địa phương đã được người dân làm từ nhiều năm qua. Có những năm, thiên tai lũ lụt đổ về khiến nhiều lồng cá mất trắng nhưng sau đó bà con tiếp tục phát huy mô hình nuôi cá lồng và thu về lợi nhuận khá, nhiều bà con vun đả lên thoát nghèo”.

Thời gian tới, chính quyền địa phương sẽ phối hợp với người dân để xây dựng thương hiệu cá lồng Duy Ninh, nghĩ xa hơn nữa là phải đạt chuẩn OCOP từ sản phẩm này để nâng cao uy tín, tiếp cận gần hơn với khách hàng.

Làm giàu nhờ nuôi hàu đại dương

Tu cầu Gianh nhìn xuống, hai bờ của sông Gianh đây những bè tre chạy dài trên mặt nước. Đó là những bè nuôi hàu đại dương trị giá tiền tỷ. Nuôi hàu đại dương đang được kỳ vọng là hướng phát triển nuôi trồng thủy sản bền vững ở địa phương này.

Anh Trần Quốc Trọng (phường Quảng Thuận, thị xã Ba Đồn), một trong những hộ gia đình đang nuôi hàu treo đây cho biết: “Tu giữa năm 2023, gia đình tôi nuôi thử hàu treo đây trên cửa sông Gianh. Đến gần cuối năm, con hàu đại dương được nuôi dưới các bè phát triển tốt, tỉ lệ sống gần như 100%. Vì chúng tôi quyết định hùn vốn với 6 hộ gia đình khác, mở rộng quy mô nuôi lên 8 bè trên mặt nước ven cửa sông Gianh, với diện tích gần 1,3ha”.

Theo anh Trọng, chỉ phí mỗi bẹ nuôi hậu sau khi hoàn tất, tính cả con giống, là hơn 350 triệu đồng. Cầm dây hậu dài duong trên tay, anh Trọng phân khối nói: “Giống hậu này thời gian nuôi khá ngắn, khoảng từ 7 - 8 tháng là thu hoạch được và có thể nuôi lâu hơn để tăng kích thước nhưng không quá 36 tháng. Mỗi bẹ hiện tại ước đạt 100 tấn và hậu đã được thương lái đặt mua trước. Hậu nuôi đủ ngày, đủ tháng được thương lái thu mua tăn bẹ để đóng thùng xuất khẩu nhưng giá rẻ hơn, khoảng 15.000 - 20.000 đồng/kg. Còn nếu bán lẻ cho thương lái phục vụ thị trường nội địa thì giá khoảng 30.000 - 35.000 đồng/kg. Vụ hậu đạt chất lượng tốt, nuôi đủ thời gian và được giá sẽ cho thu về hàng tỷ đồng”.

Được biết, ngoài thị trường nội địa, hậu thương phẩm còn phục vụ xuất khẩu đi các thị trường lớn như Trung Quốc, Đài Loan (Trung Quốc), Nhật Bản, Hàn Quốc và các nước Đông Nam Á...

Trưởng phòng Kinh tế thị xã Ba Đồn - ông Nguyễn Văn Khanh cho hay, nuôi hậu treo dây ở vùng của Gianh là mô hình mới, kỳ vọng sẽ mang lại hiệu quả kinh tế bền vững. Chính quyền địa phương và các phòng chức năng đã chủ động hướng dẫn người dân các quy định về việc sử dụng mặt nước để nuôi trồng thủy sản, bảo đảm môi trường sinh thái, an toàn giao thông đường thủy nội địa... Đồng thời, hoàn thiện các hồ sơ, thủ tục để nghỉ hỗ trợ vốn đầu tư cho người nuôi trồng.

Theo ông Lê Ngọc Linh, Chi cục trưởng Chi cục thủy sản tỉnh Quảng Bình: “Hiện nay, chúng tôi đang nhân rộng và duy trì các đối tượng nuôi biển, chúng tôi sẽ phát triển thêm nuôi ở độ lớn, một số đối tượng cá nước ngọt, để tạo điều kiện cho bà con miền núi làm kinh tế về thủy sản ổn định”.

Phát triển và khai thác thủy sản bền vững

Đầu tháng 1/2024, UBND tỉnh Quảng Bình đã ban hành kế hoạch thực hiện đề án chuyển đổi một số nghề khai thác hải sản ảnh hưởng đến nguồn lợi và môi trường sinh thái trên địa bàn đến 2030, tầm nhìn đến năm 2045. Theo đó, từ nay đến năm 2025, toàn tỉnh sẽ thực hiện chuyển đổi 290 tàu khai thác hải sản ở vùng biển ven bờ và 40 tàu cá hoạt động ở vùng lòng sông nghề nuôi trồng và dịch vụ nuôi trồng thủy sản, nghề cá giải trí, các nghề mà địa phương đang có định hướng phát triển.

Giai đoạn từ 2026 đến 2030, Quảng Bình chuyển đổi 390 tàu cá đánh bắt vùng ven bờ và 60 tàu cá hoạt động ở vùng lòng sông nghề nuôi trồng thủy sản, nghề cá giải trí, các nghề mà địa phương đang có định hướng phát triển; chuyển đổi 80 tàu cá làm nghề lưới kéo, rẽ ở vùng biển khơi sang các nghề đánh bắt ở cùng phạm vi vùng nước nhưng ít ảnh hưởng đến nguồn lợi, như các nghề lồng bẫy, chụp, câu...

Tỉnh Quảng Bình phấn đấu đến năm 2045 có bản hoàn thành việc chuyển tàu đánh bắt hải sản bằng các nghề ảnh hưởng lớn đến nguồn lợi hải sản, môi trường, hệ sinh thái trên các vùng biển sang các nghề khai thác có trách nhiệm để phát triển hiệu quả, bền vững ngành khai thác thủy sản, bảo đảm 100% ngư dân chuyển đổi nghề có việc làm ổn định, thu nhập bảo đảm cuộc sống sau khi chuyển đổi nghề.

Để đạt được mục tiêu này, tỉnh Quảng Bình sẽ triển khai một số cơ chế, chính sách như: khuyến khích, hỗ trợ khai thác, nuôi trồng hải sản và dịch vụ khai thác hải sản trên các vùng biển xa; hỗ trợ phát triển sản xuất thủy sản hàng năm; thực hiện thí điểm, nhân rộng và chuyển giao mô hình chuyển đổi nghề nghiệp tạo được nhiều việc làm cho lao động.

Theo nhiều nhiều ngư dân có kinh nghiệm ở Quảng Bình, đề án chuyển đổi một số nghề khai thác hải sản ảnh hưởng đến nguồn lợi và môi trường sinh thái của tỉnh trong những năm tới là việc làm cần thiết để giữ gìn nguồn lợi thủy sản bền vững, lâu dài. Bởi có những thời điểm, dấu hiệu nguồn hải sản bị cạn kiệt, sản lượng sụt giảm là rất rõ, gây sự lo lắng cho ngư dân. Tuy nhiên, để việc chuyển đổi hiệu quả, tỉnh cần có các chính sách hỗ trợ cụ thể, phù hợp và thiết thực để bảo đảm đời sống cho ngư dân, nhất là ở vùng biển ven bờ, bãi ngang ■

NH-TA

Bất ngờ về thu nhập của nhóm 20% dân số giàu nhất Việt Nam

Theo Tổng cục Thống kê, nhóm hộ giàu nhất (gồm 20% dân số giàu nhất) có thu nhập bình quân đạt 10,23 triệu đồng/người/tháng năm 2022, cao gấp 7,6 lần so với nhóm hộ nghèo nhất.

Đông Nam Bộ là vùng có thu nhập bình quân tháng năm 2022 cao nhất

Kết quả khảo sát mức sống dân cư Việt Nam năm 2022 do Tổng cục Thống kê vừa công bố cho thấy, thu nhập bình quân đầu người của nước trong năm 2022 đạt khoảng 4,6 triệu đồng/tháng, tăng 11,1% so với năm 2021.

2022 là năm đánh dấu sự khởi phục về mặt kinh tế và tình hình đời sống dân cư. Bởi trong 2 năm 2019 và 2020, thu nhập bình quân đầu người ở Việt Nam giảm liên tiếp, vì tác động tiêu cực của đại dịch Covid-19. Thu nhập bình quân của một người/tháng năm 2022 đã quay trở lại xu hướng tăng như các năm từ 2019 trở về trước.

Theo Tổng cục Thống kê, nhìn chung, thu nhập đều tăng ở cả thành thị và nông thôn. Cụ thể, thu nhập bình quân đầu người trong năm 2022 tại khu vực thành thị đạt gần 5,95 triệu đồng (tăng khoảng 10,3% điểm % so với năm 2021), cao gấp 1,54 lần so với thu nhập bình quân tại khu vực nông thôn là 3,86 triệu đồng (tăng 10,8 điểm % so với năm 2021).

Kết quả khảo sát cho thấy, trong 6 vùng, Đông Nam Bộ là vùng có thu nhập bình quân tháng năm 2022 cao nhất (6,33 triệu đồng/người/tháng). Vùng có thu nhập bình quân thấp nhất là Trung du và miền núi phía Bắc (3,17 triệu đồng/người/tháng).

So với năm 2021, thu nhập bình quân 1 người/1 tháng năm 2022 từ tiền lương, tiền công đạt 2,6 triệu đồng (tăng 8,2 điểm %); thu từ nông, lâm nghiệp, thủy sản đạt 0,47 triệu đồng (tăng 4,3 điểm %); thu từ phi nông, lâm nghiệp, thủy sản đạt 1,1 triệu đồng (tăng 15,9 điểm %); thu từ những nguồn thu khác đạt 0,5 triệu đồng (tăng 27,7 điểm %).

Theo Tổng cục Thống kê, có cấu thu nhập hiện đang chuyển dịch theo hướng ngày càng tiến bộ hơn. Minh chứng là tỉ trọng những khoản thu từ hoạt động từ làm nông, lâm nghiệp, thủy sản có xu hướng ngày càng giảm, từ 20,1% năm 2010 xuống 10,8% trong năm 2021 và còn 10,3% trong năm 2022. Trong khi đó, tỉ trọng những khoản thu từ các hoạt động từ làm phi nông, lâm nghiệp, thủy sản lại tăng so với các năm từ 2019 - 2021 (tương ứng với 34,6% so với 22,4%; 33,3% và 32,5%). Tỉ trọng các khoản thu từ tiền lương, tiền công có giảm nhẹ so với năm 2021 (giảm 1,5%) nhưng vẫn duy trì ở mức cao (55,2%). Điều này cho thấy rằng, sau đại dịch các hoạt động từ làm phi nông, lâm nghiệp, thủy sản có sự phục hồi nhanh chóng.

Người dân chi tiêu bình quân 2,8 triệu đồng/tháng

Kết quả khảo sát cũng cho thấy, năm 2022 chi tiêu bình quân đầu người một tháng xấp xỉ 2,8

Theo Tổng cục Thống kê, nhóm 20% dân số giàu nhất Việt Nam có thu nhập bình quân đầu người đạt 10,23 triệu đồng/tháng. (Ảnh minh họa).

triệu đồng, giảm 3,3 điểm % so với 2020. Có thể thấy dưới tác động của dịch Covid-19 các hộ gia đình có xu hướng thắt chặt chi tiêu, đặc biệt là các hộ sống ở khu vực thành thị.

Chỉ tiêu bình quân đầu người một tháng ở thành thị là 3,3 triệu đồng (giảm 13,6 điểm % so với năm 2020), ở khu vực nông thôn là gần 2,5 triệu đồng/người/tháng (tăng 4,7 điểm % so với năm 2020). Năm 2022, khoảng cách giữa thành thị và nông thôn được thu hẹp chủ yếu do giảm chi tiêu của người dân sống ở thành thị.

Kết quả khảo sát cũng chỉ ra, chỉ cho đời sống chiếm tỉ lệ cao trong tổng chi tiêu bình quân đầu người của hộ gia đình. Theo đó, năm 2022 chỉ cho

đời sống bình quân một người một tháng là 2,7 triệu đồng (chiếm tới 95,5% trong tổng chi tiêu hộ gia đình), trong đó chi cho ăn uống bình quân đầu người một tháng xấp xỉ 1,3 triệu đồng và không phải ăn uống là 1,4 triệu đồng.

Sự bất bình đẳng trong chi tiêu đời sống bình quân đầu người một tháng quan sát được giữa nhóm giàu nhất (nhóm 5) và nhóm nghèo nhất (nhóm 1) là 3,2 lần năm 2022, với chỉ tiêu đời sống bình quân đầu người một tháng ở các hộ nhóm 5 gần 4,1 triệu đồng so với gần 1,3 triệu đồng/người/tháng ở các

“ Theo số liệu khảo sát mức sống dân cư năm 2022 được Tổng cục Thống kê công bố vào đầu tháng 4/2024, thu nhập bình quân đầu người tại Hà Nội và Tp.HCM trong 10 năm qua tăng lên đáng kể. Năm 2010 thu nhập bình quân đầu người của người Hà Nội đạt khoảng 2 triệu đồng/tháng, con số này tăng lên 6,4 triệu đồng/tháng vào cuối năm 2022. Tương tự, tại Tp.HCM thu nhập bình quân đầu người năm 2010 đạt 2,7 triệu đồng/tháng, tăng lên mức 6,3 triệu đồng/tháng vào năm 2022. ”

hộ thuộc nhóm 1.

Điểm nổi bật là chênh lệch giữa 2 nhóm giàu nhất và nghèo nhất năm 2022 có phần được cải thiện so với năm 2020 (chênh lệch năm 2020 là 5,7 lần) trong đó chủ yếu là do chỉ tiêu đời sống của nhóm giàu nhất giảm mạnh (5,7 triệu năm 2020 giảm còn 4,1 triệu năm 2022).

Theo cơ quan thống kê, mặc dù chỉ tiêu bình quân đầu người giảm nhưng thu nhập bình quân đầu người có xu hướng tăng so với năm trước, đánh dấu sự phục hồi của đời sống hộ gia đình sau đại dịch. Bất bình đẳng trong xã hội vẫn còn tồn tại giữa các khu vực thành thị nông thôn, các vùng và giữa nhóm người thu nhập thấp và nhóm người thu nhập cao; do vậy các chính sách phúc hồi sau đại dịch cần trọng tâm vào nhóm người yếu thế hơn trong xã hội.

Theo Tổng cục Thống kê, kết quả khảo sát mức sống dân cư năm 2022 được nghiên cứu trên phạm vi cả nước, quy mô lấy mẫu khảo sát 46.995 hộ gia đình, ở 3.133 xã, phường trên cả nước ■

TU ANH (T/H)

NSND TRÀ GIANG:

“Huyền thoại điện ảnh Việt Nam”

& tình yêu sắt son

Nghệ sĩ Trà Giang năm 20 tuổi trong phim “Chị Tú Hậu”.

NSND Trà Giang được mệnh danh là “huyền thoại” của điện ảnh Cách mạng Việt Nam. Bà sở hữu nhan sắc xinh đẹp, đôi mắt biết nói, sâu thẳm như ẩn chứa nhiều câu chuyện lay động lòng người, cùng lối diễn xuất tài tình, sống mãi cùng năm tháng.

Giai nhân nức tiếng màn ảnh Việt

Sinh ra tại miền đất gió cát Quảng Ngãi, từ nhỏ Trà Giang đã nếm trải biết bao đắng cay của cuộc sống vất vả, nghèo khó. Lớn lên trong thời chiến tranh nên Trà Giang thường xuyên phải đi tản cùng cha mẹ để tránh giác càn. Thời gian đoàn lữ của cha Trà Giang giải tán, căn bộ đoàn phải về tăng gia sản xuất. Bữa đói bữa no, gia đình Trà Giang vì thế mà cũng đói no theo những vất vả, khó khăn của cả đoàn.

Năm 12 tuổi, Trà Giang cùng cha mẹ tập kết ra Bắc, bà theo học ở Trường Học sinh miền Nam (trường dành cho con em cán bộ miền Nam ra tập kết ở miền Bắc). Khi ấy, Trà Giang mới chỉ là một cô bé thích văn nghệ, thích xem tuồng, chèo, cải lương, xem xiếc, múa... Sớm nhìn ra được tố chất nghệ sĩ của Trà Giang, song cha bà - NSUT Nguyễn Văn Khánh vẫn muốn con gái mình tập trung vào việc học tập. Thế nhưng, sống trong khu văn công, Trà Giang lại càng say mê nghệ thuật.

Năm 1959, nghệ sĩ Trà Giang thi đỗ trường múa. Lê ra sự nghiệp của bà là một diễn viên múa. Tuy nhiên, NSUT Nguyễn Văn Khánh nhận ra con gái ông có một gương mặt đẹp, rất hợp với điện ảnh nên đã khuyên Trà Giang rẽ hướng sang diễn xuất. “Con có một gương mặt đẹp, sao không thi vào trường điện ảnh?”, ông nói với con gái. Và, Trà

Giang đã nghe theo lời cha mình.

Đúng dịp này, Bộ Văn hóa tổ chức thi tuyển diễn viên cho khóa đầu tiên của Trường Điện ảnh. Khi biết tin, chính NSUT Nguyễn Văn Khánh đã tự chụp ảnh Trà Giang rồi gửi ảnh giúp con gái đăng ký dự thi. Gương mặt điện ảnh với đôi mắt biết nói của NSND Trà Giang giúp bà lọt qua vòng thi tuyển sinh, trở thành lớp diễn viên đầu tiên của Trường Điện ảnh, cùng lớp với thế hệ Minh Đức, Thụy Vân, Kim Chi... Trở thành thế hệ lớp diễn viên đầu tiên của Điện ảnh Việt Nam, tuy chịu nhiều thiệt thòi, thiếu thốn về cơ sở vật chất cũng như điều kiện học tập, nhưng Trà Giang và những người bạn cùng lớp luôn được các chuyên gia nước ngoài vào Việt Nam hướng dẫn, dạy dỗ một cách tận tình, bài bản về kỹ năng diễn xuất.

Trà Giang tham gia diễn xuất bằng một vai phụ trong phim “Vợ chồng A Phủ”. Dù vai diễn này chỉ lướt qua màn ảnh, nhưng Trà Giang đã để lại ấn tượng khó phai với các đạo diễn và khán giả nhờ gương mặt ấn tượng đôi mắt rất “có thần”.

Năm 1962, nữ nghệ sĩ góp mặt trong bộ phim điện ảnh Một ngày đầu thu. Nhân vật Kiên của Trà Giang có chồng tham gia du kích. Đây cũng là bước tiền đề giúp Trà Giang nhận ra được ý nghĩa của sự đầu tranh sinh tồn, của một cuộc sống cách mạng.

Sau này, Trà Giang tiếp tục có nhiều vai diễn gây tiếng vang trong các bộ phim về đề tài Cách mạng như: Chị Tú Hậu trong phim Chị Tú Hậu, Diu trong phim Vì tuyến 17 - ngày và đêm, mẹ Thu trong phim Em bé Hà Nội, Nhân trong phim Ngày lễ thánh, Lan trong phim Mối tình đầu, Hương trong phim Huyền thoại người mẹ, vợ bà Đề Tham trong phim Thủ lĩnh áo nâu... Trong số đó, vai chị Tú Hậu trong bộ phim cùng tên của đạo diễn Phạm Kỳ Nam được coi là vai diễn kinh điển nhất trong sự nghiệp diễn xuất của NSND Trà Giang. Năm ấy, bà chỉ mới 20 tuổi, bằng một nửa tuổi của nhân vật trên phim. NSND

Trà Giang kể, vốn liếng mà chị mang vào bộ phim này lại chính là kỷ ức về chiến tranh mà tuổi thơ bà từng trải qua và chứng kiến. Đó là những trận càn quét của kẻ thù, những quả bom nổ tung trời và cảnh các gia đình phải ly tán khỏi quê nhà. Mang theo cảm xúc đó vào “chị Tú Hậu”, NSND Trà Giang đã thể hiện chân thực và xúc động hình tượng của một nữ chiến sĩ Cách mạng kiên trung và đầy quả cảm. Khi nghe khen nhân vật đẹp quá, Trà Giang cười: “Tôi biết mình nhan sắc cũng bình thường, nhưng nghề thuật là làm, phải thể hiện được cái đẹp nội tâm, nếu không thì cái đẹp ngoại hình cũng chỉ như búp bê mà thôi”.

Nhắc đến những vai diễn mình đã từng thể hiện, trong lời kể của NSND Trà Giang vẫn vương vấn rất nhiều kỷ ức. Cả kỷ ức đau thương, vất vả, ngọt ngào xen lẫn hạnh phúc. Nữ nghệ sĩ gao còi tung tấu: “Tôi rất may mắn vì được đóng vai người phụ nữ qua nhiều thời kỳ cách mạng Việt Nam. Một diễn viên, nếu không diễn bằng tâm hồn, bằng sự hiểu biết thì cũng chỉ là người kể chuyện một cách máy móc, khô khan mà thôi. Thời ấy, cái gì cũng vất vả, vừa đóng phim lại vừa trốn dịch nhưng thế hệ diễn viên chúng tôi lại có vốn sống phong phú và cảm giác chân thật để nhập hồn vào vai diễn”.

Bao nhiêu năm đã trôi qua từ thế hệ lớp diễn viên đầu tiên nhưng những vai diễn của NSND Trà Giang vẫn làm rung động hàng triệu trái tim khán giả. Nữ nghệ sĩ gốc Quảng Ngãi được khán giả ưu ái gọi bằng những danh xưng mỹ miều như “minh tinh”, “giai nhân”,

“huyền thoại” của điện ảnh Việt. Chia sẻ về điều này, nữ nghệ sĩ từng bộc bạch rằng: “Chưa bao giờ tôi dám nhận mình là minh tinh, mặc dù có thời điểm truyền thông nước ngoài gọi tôi là “Huyền thoại điện ảnh Việt Nam”. Ở thời điểm tôi nhận giải Nữ diễn viên xuất sắc nhất tại Liên hoan Phim Quốc tế Moskva năm 1973, có nhà báo viết bài về tôi và gọi tôi là “minh tinh”. Trong một lần gặp mặt, tôi nói: “Anh chưa giúp em đi chu gọi em là “minh tinh”, em ngại lắm”. Tôi nói những lời này rất thật lòng, không một chút màu mè. Thế hệ chúng tôi ngày ngày đầu tiên đến với nghề diễn đã được các thầy cô dạy dỗ rất kỹ lưỡng. Các thầy cô luôn nói rằng, diễn xuất là công việc đặc thù, nhưng diễn viên cũng giống như những người lao động khác, phải bỏ sức lao động, phải làm việc nghiêm túc thì mới có được thành quả. Tôi nghĩ từ “minh tinh” hợp với các diễn viên phương Tây hơn. Còn với tôi, xin hãy cứ gọi tôi là diễn viên Trà Giang. Chỉ cần được gọi thế thôi, tôi đã cảm thấy rất hạnh phúc”.

Sự nghiệp diễn xuất rực rỡ là vậy, nhưng tiếc thay, NSND Trà Giang lại vắng bóng dần trên màn ảnh từ năm 1989, khi mới chỉ tham gia 17 bộ phim. “Tôi không chia tay với điện ảnh. Đối với một nghệ sĩ khi không gặp được kịch bản hay và nhân vật phù hợp thì khó mà diễn xuất tốt được. 30 năm qua tôi vẫn chờ đợi một kịch bản phù hợp cho mình nhưng đến bây giờ, ở tuổi 80 (theo cách tính Âm lịch của người Việt Nam), tôi không thể chờ được nữa”, NSND Trà Giang tâm sự.

Ở tuổi 82, NSND Trà Giang dành trọn tình yêu cho hội hoa.

“Với nhiều đóng góp to lớn cho nghệ thuật nước nhà, nghệ sĩ Trà Giang đã được phong tặng danh hiệu Nghệ sĩ Nhân dân vào năm 1984. Bà cũng là nữ diễn viên đầu tiên vinh dự được nhận danh hiệu này. Năm 2007, bà trở thành người đầu tiên được Hội Điện ảnh Việt Nam tôn vinh “Thành tựu trọn đời”.

Trà Giang cũng tham gia nhiều bộ phim nổi tiếng và đoạt nhiều giải thưởng trong nước và quốc tế như: Chị Tư Hậu (huy chương Bạc Liên hoan Phim Quốc tế Moskva năm 1963), Vĩ tuyến 17 ngày và đêm (vai Dịu, đoạt giải Nữ diễn viên xuất sắc nhất tại Liên hoan Phim Quốc tế Moskva năm 1973).

Tình yêu hội họa tuổi xế chiều

Bên cạnh sự nghiệp diễn xuất rực rỡ, NSND Trà Giang còn được ngưỡng mộ bởi mối tình son sắt, thủy chung với cố Giáo sư, Tiến sĩ âm nhạc Nguyễn Bích Ngọc được bao người ngưỡng mộ. Cả hai gặp nhau ở độ tuổi đôi mươi, chồng là tình đầu, cũng là tình cuối của bà. Hai người về chung một nhà vào năm 1967. Đám cưới của họ diễn ra trong hoàn cảnh vô cùng đặc biệt. Còn nhớ hơn đó, đúng bữa cơm thân mật mừng đám cưới, giác Mỹ ném bom bất ngờ, nên từ đó dâu, chủ rể đến gia đình, bạn bè hai bên đều phải chui xuống hầm trú ẩn, đôi máy bay Mỹ hết ném bom mới dám lên. Cả hai cùng nhau trải qua biết bao nhiều gian khổ, vất vả của thời chiến. Sau tất cả, họ vẫn dành cho nhau những tình cảm yêu thương, chân thành và say đắm.

Trong kỷ ức của bà, bạn đời là người bao dung, đức độ và thương Trà Giang hết lòng. Ông không chỉ chăm sóc bà trong những ngày đi làm phim mà còn dạy bà cách cheo thuyền thúng để đóng phim. Họ có với nhau một cô con gái tên Bích Trà, cũng đi theo nghiệp âm nhạc của cha. Từ năm 14 tuổi, Bích Trà đã sang Nga học tập, hiện đang là nghệ sĩ dương cầm nổi tiếng ở nước ngoài.

Năm 1999, nghệ sĩ Bích Ngọc đột ngột qua đời vì bạo bệnh, để lại cho NSND Trà Giang nỗi đau đớn khôn nguôi. Sau khi chồng qua đời, bà không đi bước nữa. Ngàn ấy năm trôi qua, sự cô đơn trong bà ngoài ngoại phần nào. Song, hệ nhìn từng đò vạt, nơi chốn thân quen, nỗi nhớ chồng thỉnh thoảng lại nổi lên trong lòng. Lúc đầu Trà Giang tập chấp nhận nỗi buồn, đứng lên sau vài lần gục ngã. Bà tin rằng cuộc sống thế nào cũng phải bằng lòng. Bởi nếu cứ day dứt, vui đâu vào quá khứ mãi, người ta chỉ tự làm khổ bản thân.

Nhiều năm trôi qua, NSND Trà Giang dành phần lớn thời gian cho tình yêu hội họa. Về tranh cũng là cách bà “đi” lại dọc chiều dài đất nước, những nơi mà bà đã dùng chân để hóa thân vào vai diễn của mình... Những bức tranh của bà cũng như những vai diễn và cũng là chính cuộc đời bà, ở vào lứa tuổi nào, thời điểm nào cũng nhẹ nhàng, duyên dáng và điềm tĩnh. Bà khiến chúng ta trân trọng vẻ những thành quả nghệ thuật đầy dấu ấn của một thời vang bóng...

Ở tuổi 82, NSND Trà Giang vẫn khỏe mạnh và đẹp lão. “Vội tình yêu nghệ thuật và sự lạc quan tôi vẫn luôn luôn sống một cách khỏe mạnh, hạnh phúc. Tôi cũng rất nhớ màn ảnh, nhớ những người đồng nghiệp đã cùng làm những bộ phim cùng mình và rất yêu những nghệ sĩ trẻ bây giờ”, nữ nghệ sĩ gạo cội chia sẻ ■

TU ANH (T/h)

Trăm năm nghề chằm nón ngựa trên đất võ

Nghệ nhân Đỗ Văn Lan đã có hơn 6 thập kỷ gắn bó với nghề chằm nón ngựa Phú Gia.
(Ảnh: Thương hiệu và Pháp luật).

Nghề chằm nón ngựa Phú Gia ở xã Cát Tường, huyện Phù Cát (Bình Định) có truyền thống lịch sử hơn 300 năm vừa được Bộ VH-TT&DL đưa vào danh mục Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

Mảnh đất võ Bình Định có truyền thống lịch sử lâu năm và bề dày văn hóa truyền thống đặc sắc. Trong đó không thể không kể đến Làng nghề nón ngựa Phú Gia với hơn 300 năm lịch sử. Trải qua bao thăng trầm, biến cố thời gian, những chiếc nón nơi đây vẫn mang đậm bản sắc văn hóa của miền đất võ, trời văn.

Theo nhà nghiên cứu văn hóa dân gian Nguyễn Văn Ngọc, nón ngựa Phú Gia được xem là “kiệt tác” của nón lá. “Gọi là nón ngựa bởi chiếc nón có được sự dẻo dai, bền bỉ và gắn với một số nhà chức trách đương thời dùng đội khi cưỡi ngựa, một thời là kỷ vật quyền uy cho người đời khi cưỡi ngựa. Nón ngựa Phú Gia biểu tượng cho sự mạnh mẽ, uy nghiêm của con nhà võ gắn liền với đời quan Tây Sơn thần tốc”, ông chia sẻ trên báo Văn hóa.

Mỗi chiếc nón ngựa Phú Gia là sự kết tinh giữa vẻ đẹp tâm hồn, tri tuệ và bàn tay tài hoa khéo léo của người nghệ nhân; chỉ có nghệ nhân bậc thầy mới có thể làm ra chiếc nón ngựa vừa có giá trị kinh tế vừa mang tính nghệ thuật cao. Từ chiếc nón ngựa, có thể cảm nhận được một thời kỳ lịch sử tại hiện với nhiều nét văn hóa trong đời sống xã hội Việt Nam xưa ở Bình Định. Đến nay, Phú Gia có gần 300 hộ làm nón. Nhiều hộ gia đình làm nghề chằm nón trên 200 năm và được truyền đời này sang đời khác.

Nhắc đến làng nón ngựa Phú Gia thì không thể không nói đến nghệ nhân Đỗ Văn Lan, bởi ông là nghệ nhân có tuổi đời làm nón lâu nhất làng. Dù đã bước sang tuổi 77 nhưng ông đã có gần 6 thập kỷ lưu giữ “tinh hoa” nghề làm nón ngựa Phú Gia. Đến nay gia đình cụ đã trải qua 4 đời làm nghề, với hàng trăm sản phẩm khác nhau được bán ra thị trường.

“Muốn làm nón ngựa phải có nguyên liệu chính là lá kê, rê dứa và cây giang. Những nguyên liệu này để kiếm ở vùng đất Bình Định. Tuy vậy, để làm được một cái nón ngựa phải trải qua 10 công đoạn, trong đó khó nhất là thêu hoa văn và làm sườn. 2 công đoạn này cần phải có sự tỉ mỉ, mà không phải ai cũng làm đẹp được”, nghệ nhân U80 nói.

Nếu ngày xưa, nón ngựa được làm ra chủ yếu để phục vụ cho vua, quan. Nền các hoa tiết thêu trên mỗi chiếc nón cũng khác nhau, tương ứng với chức vụ, phẩm hàm của người đội nón. Bây giờ nón ngựa đã hoa vào đời sống sinh hoạt của người dân, là sản phẩm du lịch đặc sắc của địa phương, nên hoa văn cũng được cách tân đi ít nhiều cho phù hợp. “Nhờ cách đây 4 năm, một vị khách Ấn Độ đặt tôi làm một cặp nón ngựa vì thấy đẹp. Tôi phải suy nghĩ làm sao để làm được chiếc nón vừa đẹp vừa làm cho họ thích. Kết quả, vị khách rất ưng ý và gửi tặng tôi một chiếc đĩa gốm đẹp mắt làm kỷ niệm”, nghệ nhân Đỗ Văn Lan nhớ lại.

Theo các nghệ nhân trong làng để hoàn thiện một chiếc nón ngựa phải trải qua nhiều công đoạn với thời gian khoảng 4-7 ngày, thậm chí mất cả tháng trời, nên giá trị của nó khá cao. Chiếc nón làm theo nguyên mẫu truyền thống có giá từ 300.000 - 500.000 đồng/chiếc. Đối với loại nón ngựa làm bất mắt hơn, trên đỉnh nón được gắn chụp bạc hoặc đổi mới có chạm trổ long, lân, quy, phụng thì có giá khoảng 2,5 triệu đồng/chiếc.

Để nâng tầm giá trị nón ngựa Phú Gia, những năm gần đây, chính quyền địa phương chú trọng đầu tư, quảng bá hình ảnh làng nghề nên tiếng lành đồn xa. Trong gần 10 năm qua, đơn đặt hàng ở làng nón ngựa Phú Gia liên tục tăng. Chỉ tính từ năm 2008 đến nay, không những khách du lịch mà các đoàn tham quan cũng tìm đến nghiên cứu làng nghề nón ngựa Phú Gia ngày càng tăng.

Ông Phạm Dũng Luân, Phó chủ tịch UBND huyện Phù Cát (Bình Định), cho biết các cấp, các ngành tạo mọi điều kiện thuận lợi, đầu tư cơ sở hạ tầng cũng như quảng bá hình ảnh, quảng bá các sản phẩm, xây dựng các cửa hàng trưng bày sản phẩm, nhất là sản phẩm nón ngựa Phú Gia. Qua đó, để người dân cả nước cũng như du khách nước ngoài biết đến loại nón ngựa đặc biệt này. “Huyện cũng sẽ có chính sách hỗ trợ những người có tay nghề xuất sắc để giữ gìn làng nghề nón ngựa Phú Gia ở xã Cát Tường”, ông Luân nói.

Làng nghề nón ngựa Phú Gia đã được UBND tỉnh Bình Định công nhận là làng nghề truyền thống, đạt danh hiệu Làng nghề tiêu biểu Việt Nam và được chọn xây dựng mô hình tại Làng Văn hóa-Du lịch các dân tộc Việt Nam. Việc trở thành Di sản phi vật thể quốc gia như tiếp sức thêm trong công tác bảo tồn các giá trị văn hóa có truyền và đặc trưng của làng nghề chằm nón 300 năm tuổi ■

TU ANH (T/h)

NSUT Đảng Dương - Người “giữ lửa” của dòng nhạc Cách mạng

30 năm trung thành với tình yêu nhạc đỏ

Dù sinh ra trong gia đình không có ai làm nghệ thuật, nhưng từ nhỏ Đảng Dương đã “phải lòng” âm nhạc. Những bài hát trên sóng phát thanh từ chiếc đài radio của bố cứ thế thấm dần vào anh. 10 tuổi, anh đã thuộc lâu và nghe ngao nhiều bài người lớn. Năm 1986, Đảng Dương khi ấy là cậu bé 12 tuổi đã quyết tâm khăn gói từ quê nhà Hải Dương lên Hà Nội thi vào Nhạc viện Hà Nội (nay là Học viện Âm nhạc quốc gia). Nhưng, anh chưa đủ tuổi để thi vào Khoa Thanh nhạc, nên chọn thi vào Khoa Đàn bầu, theo học cô Thanh Tâm.

Trái qua những tháng ngày gian khổ, rồi cùng tới lúc Đảng Dương tốt nghiệp Sơ cấp lớp Đàn bầu. Thời điểm đó, anh nhận được một bức thư của cha, trong đó ông gửi gắm những tình cảm rất đặc biệt cho con trai. Ông bày tỏ muốn Đảng Dương theo một ngành nghề khác tốt hơn cho cuộc sống vì học đàn bầu rất vất vả. Nhưng, trong lòng cậu bé Đảng Dương khi ấy, tình yêu ca hát rất mãnh liệt, anh liền xin cha cho mình một năm để theo học một ngành khác là Thanh nhạc. Đảng Dương được cha đồng ý cho cơ hội và anh đã thành công. Năm 1992, anh được chuyển sang học Thanh nhạc với thầy là NSND Quang Thọ, sau đó là NSND Trung Kiên. “Tôi cảm ơn bức thư của cha đã thay đổi cuộc đời tôi”, NSUT Đảng Dương ngẫm ngui nói. Vì nỗi lo của cha mà anh quyết tâm theo đuổi thanh nhạc, vì nỗi lo của cha mẹ mà anh cố gắng đến cùng.

Có lẽ, do được học nhạc từ khi còn học Đàn bầu nên khi chuyển sang học Thanh nhạc Đảng Dương gặp rất nhiều thuận lợi. Với chất giọng khỏe vang, Đảng Dương rất phù hợp với dòng nhạc thính phòng, dòng nhạc cách mạng... Đến năm thứ 2 của Trung cấp Nhạc học, giọng hát của Đảng Dương đã được “phát lộ”. Năm 1995, anh giành giải thưởng đầu tiên là giải Nhất cuộc thi Giọng hát hay Hà Nội. Một năm sau anh giành giải Nhất bảng sinh viên cuộc thi hát Thính phòng tại Tp.HCM.

Đây cũng là bước đệm để anh được đi biểu diễn, thi thử nhiều ở trong nước lẫn nước ngoài. Tuy vậy, không giống dòng nhạc trẻ, nhạc nhẹ rất thịnh hành lúc bấy giờ, có thể giúp ca

Sự thành công của NSUT Đảng Dương ngày hôm nay không chỉ là niềm tự hào của anh khi đã đạt được những thành tựu sự nghiệp, mà hơn cả, chính là niềm tự hào của người mang sứ mệnh “truyền lửa” âm nhạc cách mạng đến đông đảo khán giả và cả những thế hệ nghệ sĩ trẻ sau này.

NSUT Đảng Dương cảm thấy rất may mắn khi có bà xã am hiểu nghệ thuật, chia sẻ mọi thú vui cuộc sống tới âm nhạc.

sĩ kiếm tiền để hơn, thì chàng thanh niên Đảng Dương vẫn lóc cóc đạp xe đạp đi hát ở nhà nói Hồ Tây - một tụ điểm văn nghệ sôi động lúc bấy giờ ở Hà Nội với cát-sê 30.000 - 40.000 đồng. Show diễn của ca sĩ nhạc đỏ không nhiều, cuộc sống khá chật vật, nam nghệ sĩ bồi hồi khi về quê đôi đũa gian khổ.

Bây giờ nhắc về học trò Đảng Dương, NSND Quang Thọ vẫn nhớ như in hình ảnh cậu bé cứ thấp thỏm ngoài cửa lớp những giờ ông đứng lớp. “Tôi hỏi cô Thanh Tâm thì cô bảo cậu bé đó rất ham học, nên nhận Đảng Dương, dạy Đảng Dương trong 4 năm. Sau khi Đảng Dương vượt qua “ải” Trung cấp, tôi cho đi thi trong Tp.HCM và đạt giải Nhất thính phòng bảng sinh viên năm 1996. Sau đó, Đảng Dương chuyển sang học GS.NSND Trung Kiên và thầy chỉ nhận một học sinh thôi. Đảng Dương nhận được rất nhiều thành tựu, lớn dần lên như thế đến

tân bây giờ”.

Năm 2000, Đảng Dương tốt nghiệp đại học Khoa Thanh nhạc của Nhạc viện Hà Nội và trở thành giảng viên dạy thanh nhạc cùng Trọng Tấn, Anh Thơ... Sau đó nam nghệ sĩ chuyển về Đoàn ca nhạc của Đài Tiếng nói Việt Nam. Để nhận “rất nhiều thành tựu” như NSND Quang Thọ nói, Đảng Dương đã không ngừng nỗ lực, rèn luyện. Anh cũng đi qua những cuộc “thử lửa” đầy khắc nghiệt, và dần dần định hình một giọng hát như ngày nay nhiều người đã biết, đã nhớ.

Trong sự nghiệp ca hát của mình, NSUT Đảng Dương luôn trung thành với dòng nhạc cổ điển và nhạc cách mạng. Những bài hát cách mạng đi cùng năm tháng lịch sử dân tộc và cũng đã làm nên tên tuổi của ca sĩ Đảng Dương phải kể: Tiếng hát từ thành phố mang tên Bác; Việt Nam quê hương tôi; Hát về cây lúa hôm nay; Gặp nhau trên đỉnh Trường Sơn... Nhưng có lẽ, ca khúc Hà Nội

niềm tin và hy vọng qua tiếng hát của Đảng Dương đã để lại ấn tượng sâu sắc nhất trong lòng khán giả bởi sự hoành tráng của Thủ đô trong những câu hát “Một thời đạn bom, một thời hòa bình”...

“Âm nhạc truyền thống gắn bó với tôi từ những năm đầu tiên đến âm nhạc chuyên nghiệp. Tôi phải học hỏi, rèn luyện, đọc sách, xem phim tài liệu tìm hiểu về xã hội chính trị để hiểu thời điểm lịch sử đó ac liệt như thế nào. Đặc biệt là dòng nhạc cách mạng thì phải rèn luyện thường xuyên hàng ngày. Giọng hát của dòng nhạc này yêu cầu như vậy. Nếu mà không hiểu kỹ, không nghiên cứu kỹ thì không thể hát được những tác phẩm âm nhạc truyền thống. Khi mà chúng ta đã hết mình và cháy hết mình trong nghệ thuật, làm tốt nhất dòng nhạc đó thì khán giả đến với chúng ta”, NSUT Đảng Dương chia sẻ.

Bên cạnh đó, NSUT Đảng Dương được ví như một “chân kiềng” trong bộ “tam ca nhạc đỏ”. Anh cùng NSUT Việt Hoàn và nghệ sĩ Trọng Tấn đã tạo nên những khúc tráng ca vang mãi với thời gian. Trong lần đầu tiên ra mắt khán, thính giả tại chương trình Liên hoan Tiếng hát sinh viên năm 1998, bộ ba nhạc đỏ đã nhanh chóng tạo được ấn tượng khi thể hiện rất thành công ca khúc Đường chúng ta đi của nhạc sĩ Huy Du. Cùng từ đó, bộ ba Đảng Dương - Trọng Tấn - Việt Hoàn nhanh chóng tìm được một chỗ đứng vững chắc trong lòng người yêu nhạc.

Trong tam ca, Đảng Dương thường đảm nhiệm phần chính ca, bè cao, hát những đoạn cao trào đòi hỏi tính sử thi, hùng tráng. Với chất giọng nói lúc trầm có, kỹ thuật đòi hỏi, anh đã

“ NSUT Đảng Dương tên đầy đủ là Phạm Đảng Dương, sinh năm 1974 tại xã Đức Xương, huyện Gia Lộc, tỉnh Hải Dương. Suốt 30 năm gắn bó với nghệ thuật, ca sĩ Đảng Dương đã đạt nhiều thành tích nổi bật và giành được nhiều giải thưởng âm nhạc cao quý. Cụ thể, ca sĩ Đảng Dương từng vinh dự được mời tham gia biểu diễn tại Festival Âm nhạc châu Á năm 2005 ở Thủ đô Seoul, Hàn Quốc. Năm 2018, NSUT Đảng Dương giành Giải thưởng Âm nhạc Cống hiến. Anh cũng thường xuyên được mời lưu diễn tại các sự kiện lịch sử dân tộc và những ngày lễ lớn của đất nước. ”

NSUT Đảng Dương.

truyền tải được những quảng cáo trào lộng hời, cuốn cuốn sức chiến đấu trong nhạc Cách mạng.

Đặc biệt hơn cả, Đảng Duong là người duy nhất trong bộ ba đến giờ vẫn trung thành với dòng nhạc Cách mạng hồi hương ban cổ điển, không lẫn sản nhạc nhẹ hay Bolero, trữ tình... Dù vậy, anh vẫn được đồng nghiệp, giới chuyên môn cũng như khán giả né trọng, đánh giá cao nhờ việc giữ vững con đường, kiên trung với dòng nhạc chính thống. Chính Đảng Duong từng thừa nhận rằng, anh chưa bao giờ thử hát nhạc nhẹ, hoặc nếu có thì cũng lắm là bản nhạc bản cổ điển. Đối với nhạc truyền thống và nhạc đỏ, anh cũng rất thân trong việc phá cách vì theo Đảng Duong, thể loại nhạc này mang tính chuẩn mực cao và việc làm mới chúng rất khó.

Năm 2023, Đảng Duong quyết định làm show diễn kỷ niệm 30 năm ca hát. Đó cũng là một dấu mốc nên thực hiện. Liveshow "Tổ quốc gọi tên mình" có thể nói đây là liveshow giữ vị trí quan trọng trong sự nghiệp của Đảng Duong, không chỉ kỷ niệm 30 năm ca hát mà còn khẳng định một hướng đi mà Đảng Duong đang theo đuổi: Lan tỏa tình yêu nhạc cách mạng đến những thế hệ kế cận và làm tươi mới, tạo nên sức sống mới cho dòng nhạc mà anh yêu, đam mê và đắm đuối trong suốt sự nghiệp của mình.

Su thành công của Đảng Duong ngày hôm nay không chỉ là niềm tự hào của anh khi đã đạt được những thành tựu sự nghiệp, mà hơn cả, chính là niềm tự hào của người mang sứ mệnh "truyền lửa" âm nhạc cách mạng đến đông đảo khán giả và cả những thế hệ nghệ sĩ trẻ sau này. NSUT Đảng Duong bộc bạch: "Giới trẻ hôm nay nghe nhạc khác các thế hệ trước, các em nghe nhạc nước ngoài, nghe những bài "hot", "hit" thì trường. Tôi luôn lo lắng đến một ngày các em sẽ không còn nhớ đến những bài ca đi cùng năm tháng nữa nếu không có những nghệ sĩ làm nhiệm vụ "giữ lửa". Nghe nhạc cách mạng sẽ giúp thế hệ trẻ hiểu hơn về những thăng trầm chiến đấu hào hùng cha anh ta kiên cường chiến đấu bảo vệ quê hương, giành độc lập cho Tổ quốc; thấy những năm tháng gian nan để dựng xây đất nước phồn vinh như ngày hôm nay, bồi đắp tình yêu quê hương. Tổ quốc tuổi đẹp của chúng ta... Tôi luôn mong mỏi "ngọn lửa" tình yêu âm nhạc cách mạng sẽ luôn được gìn giữ và ngày càng được phát huy".

Hôn nhân ngọt ngào bên bà xã xinh đẹp

Ngoài sự nghiệp thành công, NSUT Đảng Duong còn có một gia đình hạnh phúc, em âm bên bà xã giỏi giang, xinh đẹp. Kim Xuyên - người bạn đời của anh từng là ca sĩ nhạc nhẹ tại Đoàn Nghệ thuật Quân khu 2. Qua những lần đi diễn cùng nhau, tình cảm của họ dần được vun đắp. Cặp đôi kết hôn năm 2002, có hai con trai đang yêu, ngoan ngoãn.

Sau khi kết hôn, Kim Xuyên lui về chăm sóc gia đình, làm hậu phương vững chắc, hỗ trợ chồng phát triển sự nghiệp. Chị trải lòng: "Khi kết hôn với anh Đảng Duong, tôi nghĩ rằng, hai vợ chồng cùng làm nghề sĩ thì rất khó khăn nên tôi lui lại làm hậu phương. Anh Đảng Duong cũng cần có một người trợ lý, đồng hành cùng anh trong mọi nẻo đường. Nhà tôi không có tài xế nên hai vợ chồng cứ tự chạy xe đi hát, rong ruổi khắp nơi, cu chòng lái xe thì vô ngời trò chuyện hoặc ngủ gật. Tôi không hối tiếc về quyết định nghỉ hát lui về hậu trường này mà cảm thấy mãn nguyện. Tôi cũng đã được đi hát khắp nơi, có nhiều trải nghiệm rồi".

"Tôi trân trọng và rất thương anh Đảng Duong khi theo đuổi dòng nhạc Cách mạng này. Nhiều khi chồng tôi đi diễn, tôi thấy các ngôi sao ca nhạc được săn đón còn chồng tôi cu thui thủi, chỉ có hai vợ chồng với nhau, nghĩ tủi thân lắm. Tôi chỉ biết giấu cảm xúc trong lòng, đồng viên chồng cùng cố gắng, phấn đấu. Tôi vốn là ca sĩ nhạc nhẹ, nhưng từ lúc cưới anh Đảng Duong, được nghe nhạc Cách mạng mỗi ngày nên cũng thấm dần và yêu nó lúc nào không biết, yêu hơn quê hương, đất nước", bà xã của ca sĩ Đảng Duong chia sẻ thêm.

NSUT Đảng Duong hiểu rõ nhất sự hy sinh của vợ. Anh bảo rất may mắn khi bà xã am hiểu nghệ thuật, chia sẻ mọi thủ tục cuộc sống tôi âm nhạc. "Tôi may mắn vì bà xã không chỉ chu toàn cho gia đình mà còn đi theo giọng hát, hơi thở của chồng. Có ấy bên tôi mới mặt trận. Đó là điều quý giá và hạnh phúc nhất của tôi", ca sĩ Đảng Duong nói về vợ.

Thấu hiểu những gì người phụ nữ phải hy sinh khi lập gia đình, Đảng Duong luôn yêu thương vợ hết mực. "Phụ nữ sinh ra đã vất vả và hơn, phải sinh con đẻ cái, chăm sóc lo toan cho gia đình, thậm chí phải làm kinh tế. Phụ nữ đáng được yêu chiều và nhường nhịn. Tôi thấy cần yêu thương, chia sẻ nhiều điều với vợ trong cuộc sống", NSUT Đảng Duong chia sẻ với báo chí.

Hôn nhân của Đảng Duong và vợ bên vững, ngọt ngào bởi cả hai cùng quan niệm về cuộc sống: "Tôi không giàu có nhưng thành thói, thoải mái. Cuộc sống như vậy là ổn. Hai vợ chồng muốn tập trung vào chuyên môn, nghệ thuật. Chúng tôi thấy hạnh phúc, biết đủ" ■

TU ANH (T/h)

"Trận Điện Biên Phủ bằng văn chương" của nhà thơ Hữu Thỉnh

Nhà thơ Hữu Thỉnh xúc động khi hoàn tất tập trường ca "Giao hưởng Điện Biên".

TU ANH

Những trang viết trong trường ca thơ "Giao hưởng Điện Biên" của nhà thơ Hữu Thỉnh không chỉ kể lại những hồi ức về chiến dịch Điện Biên từ những ngày đầu đến lúc kết thúc chiến tranh mà còn cả cuộc sống hôm nay của vùng đất lịch sử hào hùng này.

Nhân dịp kỷ niệm 70 năm Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ, nhà thơ Hữu Thỉnh vừa cho ra mắt trường ca "Giao hưởng Điện Biên". Trường ca gồm 21 chương, 5 phần bình luận bằng thơ kể về chiến dịch Điện Biên từ những ngày đầu đến lúc kết thúc chiến tranh và cuộc sống hôm nay của vùng đất thiêng ấy.

Chia sẻ về cảm hứng sáng tác bản trường ca, nhà thơ Hữu Thỉnh cho biết: "Viết về Điện Biên Phủ đối với tôi là điều say mê, nhưng đồng thời cũng là việc làm quá sức. Ý định viết về chiến công lịch sử này đến với tôi từ những năm đầu của thế kỷ XXI, sau khi tôi đọc tập hồi ức Điện Biên Phủ - Điểm hẹn lịch sử của Đại tướng Võ Nguyên Giáp do nhà văn Hữu Mai thể hiện. Tuy nhiên, sự tích lũy vốn sống khi đó còn ít ỏi và phải tập trung thời gian cho công việc quản lý nên tôi phải chờ đến khi nghỉ hưu mới có thể chuẩn bị cho tập trường ca này".

"Tác phẩm của Đại tướng đã truyền cảm hứng mạnh mẽ cho tôi. Sau nhiều năm suy nghĩ, tôi đã đi đến quyết định phải viết một cái gì đó về Điện Biên Phủ", nhà thơ Hữu Thỉnh nói thêm.

Trước khi bắt tay vào viết, nhà thơ Hữu Thỉnh đã nhiều lần lên Điện Biên, đến các địa danh lịch sử, gặp gỡ một số cán bộ, chiến sĩ đã từng tham gia chiến đấu ở Điện Biên, đọc rất nhiều sách báo trong và ngoài nước viết về chiến công anh liệt này của quân và dân ta trong thời đại Hồ Chí Minh. "Để tôn trọng tính chân thực lịch sử, trong tập trường ca này, tôi đã sử dụng một số chi tiết trong cuốn

sách của Đại tướng với hy vọng làm tăng thêm tính sử thi của tác phẩm. Tôi đã viết thư xin phép gia đình Đại tướng Võ Nguyên Giáp, gia đình nhà văn Hữu Mai và đã được chấp thuận", nhà thơ cho biết.

Trường ca "Giao hưởng Điện Biên" được nhà thơ Hữu Thỉnh khởi bút vào đúng ngày kỷ niệm giải phóng Điện Biên Phủ 7/5/2023, và sau gần một năm, tác phẩm đã hoàn thành. Nhà thơ Hữu Thỉnh cho rằng, cái khó khi viết về một chiến dịch lịch sử là phải khơi dậy sự xúc động trong tâm hồn người đọc. Kho hơn nửa là qua 70 năm, sự kiện lịch sử chiến thắng Điện Biên Phủ đã được các nhà quân sự, sử gia, nhà văn, nhà báo và nhất là những người trong cuộc nói rất nhiều. Đó là những thách thức đối với tác giả. Với tất cả sự thành tâm của mình, ông chỉ dám xem "Giao hưởng Điện Biên" như một nén nhang tình thần tri ân những người đã làm nên một trong những chiến công anh liệt nhất thời đại Hồ Chí Minh.

Nhà thơ Nguyễn Quang Thiều, Chủ tịch Hội Nhà văn Việt Nam, đánh giá đây là một tác phẩm văn học vô cùng ý nghĩa hướng đến ngày kỷ niệm trong đại của đất nước, khơi dậy tình yêu và lòng tự hào dân tộc, cũng như sự biết ơn các thế hệ cha anh đã hy sinh xương máu để giành lại độc lập cho Tổ quốc, đối với thế hệ trẻ hôm nay.

Trong khi đó, nhà thơ Trần Đăng Khoa khẳng định trường ca "Giao hưởng Điện Biên" là "trần Điện Biên Phủ bằng văn chương của nhà thơ Hữu Thỉnh". Theo ông, tác phẩm cho thấy sự sung sức như một chàng trai 28 tuổi của nhà thơ 82 tuổi.

Nhà thơ Hữu Thỉnh sinh năm 1942, tốt nghiệp trường Việt văn Nguyễn Du khóa đầu. Ông tham gia Ban chấp hành Hội Nhà văn Việt Nam liên tục từ khóa thứ 3 đến khóa thứ 8, đảm nhận chức Chủ tịch Hội 4 nhiệm kỳ liên tiếp, từ năm 2000 đến 2020. Ông cũng là Đại biểu Quốc hội khóa X và XI. Ngoài ra, ông từng giữ chức Chủ tịch Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật Việt Nam ■

T.A

Những điều đặc biệt về cuộc bầu cử lớn nhất hành tinh ở đất nước tỷ dân

Cuộc bầu cử có quy mô lớn nhất trong lịch sử

Cuộc Tổng tuyển cử lần này của Ấn Độ ghi nhận khoảng 969 triệu cử tri (tương đương khoảng 10% dân số thế giới) đã đăng ký và đủ điều kiện bỏ phiếu và hơn 2.600 đảng phái chính trị đăng ký tham gia bầu cử. Với những con số "khủng" này, đây được xem là cuộc bầu cử có quy mô lớn nhất thế giới và có lẽ cũng là cuộc bầu cử có quy mô lớn nhất trong lịch sử.

Do vị trí địa lý rộng lớn, cuộc bỏ phiếu không thể diễn ra trong một ngày mà sẽ được chia thành 7 giai đoạn ở các bang khác nhau, kéo dài khoảng 6 tuần (từ ngày 19/4 đến ngày 1/6). Trong đó, mỗi giai đoạn sẽ diễn ra trong một ngày nhằm bầu ra 543 thành viên Lok Sabha (Hạ viện) Ấn Độ khóa 18 với nhiệm kỳ kéo dài 5 năm, theo Ủy ban Bầu cử Ấn Độ.

Trước đó, Chủ tịch Ủy ban Bầu cử Ấn Độ Rajiv Kumar cho biết sẽ có 1,05 triệu phòng phiếu được mở trên khắp Ấn Độ, với 5,5 triệu máy bỏ phiếu điện tử được sử dụng, 15 triệu nhân viên được huy động để đảm bảo tính minh bạch và an ninh. Việc bình chọn sẽ kết thúc vào ngày 1/6 và kết quả cuối cùng sẽ được tính và công bố vào ngày 4/6.

Bang quan trọng nhất về mặt chính trị là Uttar Pradesh - nơi có 240 triệu dân, cử tri bỏ phiếu ở cả 7 giai đoạn. Bang lớn nhất của Ấn Độ là một chiến trường quan trọng với 80 ghế ở Lok Sabha đang chờ tranh giành.

Theo The Guardian, cuộc bầu cử của Ấn Độ có nhiều điểm đặc biệt như diễn ra ở những vùng xa xôi nhất, địa điểm bỏ phiếu cao nhất - 4.650m trên dãy núi Himalaya. Máy bỏ phiếu ở những nơi khó tiếp cận như vậy được vận chuyển trên lưng ngựa, voi và có nhiều cử tri đến điểm bỏ phiếu bằng thuyền.

Cuộc bầu cử ở Ấn Độ cũng là một trong những cuộc bầu cử tốn kém nhất trên thế giới. Năm nay, chi phí dự kiến lên tới 1,2 nghìn tỷ Rupee (1,5 tỷ USD), gần gấp đôi số tiền đã chi trong cuộc bầu cử năm 2019.

AI đang giành ưu thế?

Dù có nhiều Đảng tham gia tranh cử, song giới phân tích nhận định, ngày hội dân chủ lớn nhất thế giới này sẽ chủ yếu chứng kiến sự cạnh tranh giữa Liên minh Dân chủ quốc gia (NDA) do Đảng Nhân dân Ấn Độ (BJP) của Thủ tướng đương nhiệm Narendra Modi lãnh đạo và Liên minh toàn diện phát triển quốc gia Ấn Độ (INDIA) do Đảng Quốc đại dẫn đầu.

Theo hầu hết nhà phân tích và các cuộc thăm dò bầu cử, ứng viên dẫn đầu là Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi và Đảng Bharatiya Janata (BJP), vốn đã nắm quyền từ năm

Cuộc Tổng tuyển cử năm nay tại Ấn Độ - quốc gia có 1,4 tỷ dân sẽ được diễn ra theo 7 giai đoạn kéo dài từ ngày 19/4 tới ngày 1/6, kết quả bỏ phiếu sẽ được công bố vào ngày 4/6. Đây là cuộc bầu cử lớn nhất hành tinh, với khoảng 969 triệu cử tri đủ điều kiện bỏ phiếu.

Cử tri xếp hàng tại điểm bỏ phiếu ở làng Dugeli, quận Dantewada, bang Chhattisgarh, Ấn Độ ngày 19/4. (Ảnh: AFP).

2014 và đang tìm kiếm nhiệm kỳ 5 năm lần thứ 3.

Đảng BJP của Thủ tướng Modi chiếm đa số trong Quốc hội sau khi giành chiến thắng trong cuộc bầu cử năm 2019, giành được 303 ghế, với tổng số phiếu bầu cho các đối tác trong liên minh của đảng này lên tới 352. Trong cuộc bầu cử lần này, Đảng BJP rất tự tin, với kỳ vọng liên minh do BJP lãnh đạo sẽ giành được hơn 400 ghế tại Lok Sabha có 543 ghế.

BJP kiểm soát phần lớn các vùng phía Bắc và Trung nói tiếng Hindi của Ấn Độ, nhưng hiện nỗ lực giành chỗ đứng ở các vùng phía Đông và Nam. Thách thức khó nhất của họ nằm ở bang Tamil Nadu (phía Nam), với 39 ghế. Theo tờ The Guardian, BJP và ông Modi được nhiều người dự đoán sẽ giành được nhiệm kỳ thứ ba. "Theo nhiều cách, cuộc bầu cử này chính là cuộc tranh đấu y dân về màn thể hiện của ông Modi trong suốt 10 năm cầm quyền", ông Niranjana Sahoo, thành viên Quý nghiên cứu các nhà quan sát (ORF) có trụ sở tại Delhi, bình luận.

CNN chỉ ra, thông điệp trong chiến dịch tranh cử lần này của BJP tập trung vào tạo việc làm, các chương trình chống đói nghèo như mở rộng phân phát lương thực và chương trình nhà ở, cũng như phát triển đất nước, đặc biệt tập trung vào phụ nữ, người nghèo, nông dân và thanh niên. Trên trường quốc tế, Thủ tướng Modi muốn Ấn Độ trở thành thành viên thường trực của Hội đồng Bảo an Liên Hợp Quốc và sẽ thúc đẩy việc Ấn Độ đăng cai Olympic mùa hè 2036 và đặt mục tiêu đưa phi hành gia trên Mặt trăng. Trong một thông điệp gửi tới các cử tri trước khi các điểm bỏ phiếu mở cửa, ông Modi

nhấn mạnh: "Tất cả các cử tri ở các khu vực hãy tích cực tham gia bầu cử để đất nước tôi là bộ phiếu cao nhất có thể", đồng thời kêu gọi những người trẻ hãy tham gia thể hiện ý kiến của mình qua lá phiếu.

Trong khi đó Liên minh toàn diện phát triển quốc gia Ấn Độ (INDIA) được dự đoán sẽ giành được 122 ghế. Con số này tăng 35% so với 90 ghế mà Liên minh Tiến bộ Thống nhất (UPA) - khối đối lập do đảng Quốc đại lãnh đạo giành được vào năm 2019. Chiến dịch của INDIA tập trung cam kết bảo vệ các giá trị dân chủ như quyền tự do ngôn luận, tự do biểu đạt và niềm tin tôn giáo.

Chiến dịch cũng nhấn mạnh công lý, bình đẳng và phúc lợi, cam kết công nhận chung sống dân sự giữa các cặp LGBTQ+, bảo vệ các nhóm tôn giáo thiểu số cũng như bảo vệ an toàn và trao quyền cho phụ nữ, cũng các cam kết khác như đạo tạo nghề cho người trẻ mới tốt nghiệp.

Đảng giành được đa số trong cuộc bầu cử lần này sẽ thành lập Chính phủ và bổ nhiệm một trong những ứng cử viên chiến thắng của đảng này làm Thủ tướng. Tuy nhiên, hiện chưa rõ ai sẽ lãnh đạo Ấn Độ nếu Liên minh toàn diện phát triển quốc gia Ấn Độ do Đảng Quốc đại dẫn đầu giành chiến thắng trong cuộc bầu cử. Hơn 20 đảng của liên minh này vẫn chưa đưa ra được ứng cử viên nào.

Những dư báo trên phản ánh khá sát bối cảnh chính trường Ấn Độ vào lúc này khi Đảng cầm quyền BJP, với đại diện là Thủ tướng Narendra Modi đang giành được sự tin nhiệm của người dân Ấn Độ qua những thành quả đã đạt được suốt 2 nhiệm kỳ vừa qua. Trước tiên là các chương trình phúc lợi hào phóng dành cho

người dân khiến uy tín của Chính phủ lên cao. Chúng bao gồm phát ngân cứu trợ cho 800 triệu người Ấn Độ, trợ cấp khi đốt và hỗ trợ tiền mặt cho phụ nữ thuộc các gia đình có thu nhập thấp. Dưới sự lãnh đạo của Thủ tướng Modi, Chính phủ Ấn Độ đã giúp 250 triệu người Ấn Độ thoát nghèo. Đây là điều tạo ấn tượng tốt với đa số cử tri.

Những người ủng hộ BJP và Thủ tướng Modi cũng có thể tự hào về các thành tích kinh tế của Ấn Độ trong 10 năm vừa qua. Ấn Độ tiếp tục duy trì vị trí là nền kinh tế lớn tăng trưởng nhanh nhất thế giới 3 năm liên tiếp, với dữ liệu chính thức cho thấy tổng sản phẩm quốc nội (GDP) của nước này tăng 8,4% trong quý tư tháng 10 đến tháng 12 năm ngoái, cao hơn mức 7,6% được ghi nhận trong ba tháng trước đó. Chiến lược tập trung vào phát triển hạ tầng, thu hút vốn đầu tư nước ngoài trong những năm qua của Chính phủ do BJP lãnh đạo cũng tạo ra những dấu ấn đậm nét.

Thách thức lớn của Chính phủ mới

Thách thức của Ấn Độ hiện nay là tham gia vào một thế giới đang bị chia tách thành hai khối đối lập. Con đường phát triển sắp tới của nước này sẽ trải ra trong điều kiện mà chế độ thương mại mở đặc trưng cho toàn cầu hóa đã kết thúc. Ấn Độ nếu muốn trở thành một cường quốc sản xuất sẽ phải xây dựng cho mình vị thế của một gã khổng lồ về thương mại ở quy mô toàn cầu.

Vấn đề lớn nữa của Ấn Độ trong 5 năm tiếp theo là phải tạo đủ việc làm cho dân số 1,4 tỷ người của mình. Áp lực việc làm diễn ra trong bối cảnh biến động thị trường toàn cầu, sự phát triển của công nghệ. Ti lệ việc làm trong lĩnh vực nông nghiệp ở Ấn Độ hiện là 43% so với 25% ở Trung Quốc và dưới 2% ở Mỹ.

Nếu Ấn Độ muốn giảm số việc làm trong lĩnh vực nông nghiệp xuống 15%, nước này sẽ cần tạo ra thêm 93 triệu việc làm mới trong 25 năm tới. Việc chuyển người dân từ nông thôn sang môi trường thành thị, nơi họ có thể cải thiện cuộc sống của mình, cần tới nỗ lực to lớn trong quá trình đô thị hóa và xây dựng cơ sở hạ tầng, cả về vật chất và giáo dục trong nước. Ngoài ra, một trong những thách thức đặc biệt đối với Ấn Độ là tăng cường sự tham gia của phụ nữ vào lực lượng lao động.

Là quốc gia đông dân nhất thế giới và cũng là một trong những nền kinh tế phát triển nhanh nhất, kết quả của cuộc bầu cử cũng sẽ có tác động trên phạm vi quốc tế. Ấn Độ đã trở thành đối tác ngày càng quan trọng đối với các quốc gia bao gồm Anh, Mỹ và Pháp, những quốc gia gần đây đã ký kết các thỏa thuận và theo đuổi mối quan hệ chặt chẽ hơn với New Delhi. **TU ANH (T/h)**

Trong một ngày, người ta ước tính ngọn núi lửa này phun ra khoảng 80 gram vàng kết tinh.

Erebus là một trong những ngọn núi lửa đang hoạt động ở Nam Cực, có độ cao 3.794m so với mực nước biển. Điều đặc biệt nhất là những luồng khí của nó chứa những tinh thể vàng siêu nhỏ. Trong một ngày, người ta ước tính núi lửa phun ra khoảng 80 gram vàng kết tinh, đều là những tinh thể nhỏ hơn 20 micromet - và có trị giá khoảng 6.000 USD, theo trang khoa học IFL Science.

Bụi vàng mà núi Erebus phun bay rất xa. Các nhà nghiên cứu Nam Cực đã phát hiện ra dấu vết của vàng trong không khí xung quanh khu vực núi lửa, cách ngọn núi khoảng 1.000km. Vì những bụi vàng rất nhỏ mà lại bay trên một phạm vi rộng như vậy nên khó thu gom.

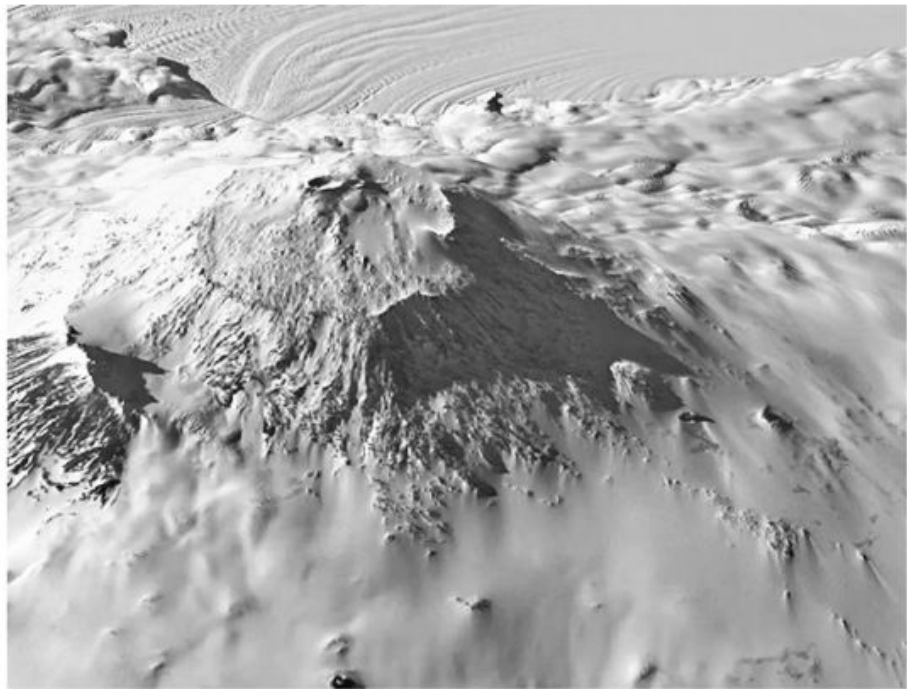
Cơ quan Hàng không và Vũ trụ Mỹ NASA cho biết bụi vàng chỉ là một trong nhiều thứ phun ra từ Erebus bởi nó thường xuyên thải khí và hơi nước, thỉnh thoảng còn phun cả đá. Qua đây, nhà nghiên cứu núi lửa người Anh Tamsin Mather giải thích với trang Metro rằng magma (đá nóng chảy) của núi Erebus có "phản ứng hóa học khác thường".

"Erebus là một trong số ít những núi lửa có hồ dung nham hoạt động liên tục bên trong miệng núi và phun khí 24/24h. Các loại khí mà nó phun ra có những hạt kim loại nhỏ, bao gồm vàng, chủ yếu chỉ là vàng. Mỗi ngọn núi lửa có đặc tính/phản ứng hóa học khác nhau. Một số ít núi lửa ngoài Erebus cũng phun ra (bụi) vàng", bà chia sẻ.

Đồng quan điểm, ông Conor Bacon thuộc Đại thiên văn Trái đất Lamont-Doherty (Đại học Columbia, New York) nói với Live Science: "Những điều này thực sự khá hiếm, vì nó đòi hỏi một số điều kiện rất cụ thể để đảm bảo bề mặt núi lửa không bao giờ bị đông băng".

Không chỉ nổi tiếng nhờ phun ra bụi vàng, ngọn núi lửa này còn được biết đến vì liên quan đến thảm kịch hàng không chôn vùi động New Zealand hay còn gọi là thảm họa núi Erebus.

Vào ngày 28/11/1979, chuyến bay TE 901 của hãng hàng không Air

Núi lửa Erebus được biết đến với việc bắn ra các hạt vàng âm ưot mỗi ngày. (Ảnh: Planet Observer/UG/Shutterstock).

Kỳ lạ ngọn núi phun ra vàng thật nhưng không ai thu gom

New Zealand gặp tai nạn, lao thẳng vào sườn núi lửa Erebus, khiến 257 người trên máy bay thiệt mạng, theo IFLS. Chuyến bay nằm trong chương trình của Air New Zealand đưa hành khách đi ngắm cảnh Nam Cực. Chuyến bay kéo dài 11 giờ, không dừng nghỉ, từ Auckland đến Nam Cực và sau đó quay trở lại New Zealand. Chuyến du lịch sang chảnh đến Nam Cực thu hút nhiều khách hàng, mang về cho hãng hàng không nguồn thu đáng kể.

Vào ngày định mệnh đó, trời nhiều mây nhưng chuyến bay vẫn khởi

hành. Khi cố gắng hạ độ cao để du khách có thể ngắm nhìn cảnh phía dưới rõ hơn, máy bay đã gặp tai nạn và lao vào sườn núi. Tai biến trường xác máy bay, đội cứu hộ phát hiện một số máy ảnh của hành khách vẫn còn nguyên cuộn phim. Một số bức ảnh cho thấy hành khách chụp được vài giây trước khi xảy ra tai nạn.

Bí kịch của chuyến bay mang số hiệu TE901 là một cú sốc đối với New Zealand. Dân số New Zealand thời điểm đó chỉ khoảng 3 triệu người. Vì vậy, hầu như mọi người đều liên quan tới vụ tai nạn bằng

cách này hay cách khác. Một số người có người thân hoặc quen biết với các nạn nhân, lực lượng cứu hộ trong vụ việc.

Sau nhiều vụ kiện tụng và vô số tranh cãi, Air New Zealand đã ngưng chuyển bay ngắm cảnh Nam Cực. Năm 2019, phát biểu tại lễ kỷ niệm 40 năm ngày xảy ra thảm kịch, Thủ tướng New Zealand khi đó là bà Jacinda Ardern cho biết đã có lỗi xảy ra với hệ thống định vị trên máy bay và các phi công hoàn toàn không có lỗi trong vụ tai nạn ■

MINH HOA (T/H)

THÔNG BÁO GỘP SỐ TẠP CHÍ IN

Ban biên tập Tạp chí Đời sống và Pháp luật xin gửi lời cảm ơn đến các cơ quan, đơn vị và bạn đọc trong cả nước đã luôn đồng hành và đặt mua Tạp chí in trong suốt những năm qua.

Nhân kỷ niệm 49 năm Ngày Giải phóng miền Nam thống nhất đất nước (30/4/1975-30/4/2024) và Quốc tế Lao động 01/5, Tạp chí in gộp 03 số thường kỳ gồm các số sau: Số ngày 30/4/2024 (Thứ Ba), 1/5/2024 (Thứ Tư), 2/5/2024 (Thứ Năm), phát hành số gộp vào ngày Thứ Ba 30/4/2024.

Số thường kỳ phát hành trở lại vào ngày Thứ Sáu 3/5/2024.

Ban biên tập Tạp chí xin trân trọng thông báo tới quý độc giả được biết và đón đọc.

THÔNG BÁO ĐẦU GIẢ TÀI SẢN

Công ty đầu giả hợp danh Công Minh thông báo đầu giả tài sản như sau:

1. Người có tài sản đầu giả: Ngân hàng No&PNT Việt Nam - CN Tây

Hồ (Số 447 Lạc Long Quân, P. Xuân La, Q. Tây Hồ, Hà Nội).

2. Tài sản đầu giả: Toàn bộ khoản nợ của Công ty Cổ phần Kim loại màu

Bắc Hà chưa thanh toán cho Ngân hàng No&PNT Việt Nam - Chi nhánh

Tây Hồ theo Hợp đồng cấp tín dụng hạn mức số: 1506-LAV-200800466

ngày 20/04/2011 và các Phụ lục hợp đồng tín dụng kèm theo ký giữa Ben

cho vay là Ngân hàng No&PNT Việt Nam - Chi nhánh Tây Hồ và Ben

vay là Công ty Cổ phần Kim loại màu Bắc Hà cụ thể như sau: Giá trị ghi sổ

của khoản nợ tạm tính đến 13/11/2023 (tỷ giá ngày 13/11/2023 là 24.460

VND/USD) theo Hợp đồng tín dụng số 1506-LAV-200800446 ký ngày

20/04/2011 và các phụ lục hợp đồng sau đó bổ sung là: 84.464.846.045

VND (Bao gồm: 50.879.313.015 VND và 1.373.079.85 USD), trong đó:

+ Nợ gốc quy đổi: 53.093.084.770 VND (Bao gồm: 32.103.303.242

VND và 858.126.8 USD).

+ Nợ lãi quy đổi: 31.371.761.275 VND (Bao gồm: 18.776.09.773 VND

và 514.953.05 USD).

Giá khởi điểm: 81.364.846.045 VND; Tiền đặt trước: 8.136.484.605

VND.

Mức giá trên chưa bao gồm thuế GTGT, các loại thuế, phí, chi phí

khác theo quy định của pháp luật. Người trúng đấu giá sẽ phải nộp các

khoản thuế, phí, lệ phí nói trên và tu làm thủ tục chuyển nhượng quyền

sở hữu, quyền sử dụng đất với khoản nợ trúng đấu giá và hoàn toàn chịu trách nhiệm trong quá trình quản lý, sử dụng đối với khoản nợ trúng đấu giá.

3. Thời gian, địa điểm xem tài sản: Trong giờ hành chính ngày 09, 10/05/2024 tại Ngân hàng No&PNT Việt Nam - Chi nhánh Tây Hồ. Địa chỉ Số 447 Lạc Long Quân, phường Xuân La, quận Tây Hồ, thành phố Hà Nội.

4. Thời gian, địa điểm bán hồ sơ, tiếp nhận hồ sơ đăng ký tham gia đấu giá tài sản: Từ ngày niêm yết việc đấu giá đến 17h00' ngày 14/05/2024 (trong giờ hành chính, trừ Thứ 7 + Chủ nhật) tại Trụ sở Công ty Đầu giả Hợp danh Công Minh.

+ Tiền mua hồ sơ: 500.000 VND/bộ.

5. Thời gian nộp tiền đặt trước: Từ ngày 14/05/2024 đến 17h00' ngày 16/05/2024 theo hướng dẫn tại quy chế cuộc đấu giá của Cty đầu giả hợp danh Công Minh ban hành.

6. Điều kiện tham gia đấu giá: Tổ chức, cá nhân đảm bảo đáp ứng đủ điều kiện và nộp đủ khoản tiền đặt trước, hồ sơ tham gia đấu giá theo đúng quy định tại quy chế cuộc đấu giá do Công ty ban hành và không thuộc các trường hợp quy định tại khoản 4, Điều 38 của Luật Đấu giá tài sản. Đăng ký trực tiếp tại Trụ sở Cty đầu giả hợp danh Công Minh.

7. Thời gian, địa điểm tổ chức cuộc đấu giá: 08h30' ngày 17/05/2024 tại Trụ sở Cty đầu giả hợp danh Công Minh.

Mọi chi tiết xin liên hệ: Cty Đầu giả Hợp danh Công Minh; Trụ sở: Số 7/B8, Ngõ 8, Đường Quang Trung, P. La Khê, Q. Hà Đông, TP. Hà Nội; Điện thoại: 0936.908939.

NHÌN LẠI PHIÊN XỬ SƠ THẨM VỤ ÁN VẠN THỊNH PHÁT:

Đoàn thanh tra tại SCB sai phạm thế nào?

Theo HĐXX, vì lợi ích vật chất, Đỗ Thị Nhân và các đồng phạm khác bao che sai phạm, tạo điều kiện để Trương Mỹ Lan và đồng phạm rút, sử dụng tiền của SCB trái luật.

4 lần nhận tiền và bản án chung thân của Đỗ Thị Nhân

Kết thúc phiên tòa sơ thẩm xét xử vụ án xảy ra tại Tập đoàn Vạn Thịnh Phát, Ngân hàng TMCP Sài Gòn (SCB) và các đơn vị liên quan, HĐXX TAND Thành phố Hồ Chí Minh đã tuyên án đối với bị cáo Trương Mỹ Lan và 85 đồng phạm.

Nhận định về hành vi sai phạm của các bị cáo thuộc đoàn thanh tra, HĐXX cho rằng, thực hiện ý kiến chỉ đạo của Chính phủ, Cơ quan Thanh tra giám sát ngân hàng Ngân hàng Nhà nước đã thành lập đoàn thanh tra để thanh tra toàn diện SCB, nhằm làm rõ các vi phạm trong hoạt động cấp tín dụng và cho vay tại SCB, nếu phát hiện có dấu hiệu vi phạm pháp luật thì kiến nghị chuyển cơ quan chức năng xem xét, xử lý theo quy định.

Tuy nhiên, quá trình thanh tra, các bị cáo trong đoàn thanh tra đã báo cáo không trung thực, đầy đủ kết quả thanh tra, điều chỉnh kế hoạch thanh tra không đúng chỉ đạo của Chính phủ theo hướng có lợi cho SCB; nhiều lần nhận tiền, quà của SCB để bao che cho các sai phạm của ngân hàng này, không đề xuất, kiến nghị đưa SCB vào diện kiểm soát đặc biệt, mặc dù đủ điều kiện...

Cụ thể, mặc dù biết kết quả thanh tra tại ngân hàng SCB là rất xấu nhưng Nguyễn Văn Hùng (cựu Phó Chánh thanh tra phụ trách Cơ quan Thanh tra, giám sát ngân hàng, thuộc NHNN) và Đỗ Thị Nhân (cựu Cục trưởng Cục Thanh tra, giám sát ngân hàng II thuộc NHNN) đã chỉ đạo các bị cáo cấp dưới bỏ ngoài số liệu phân loại nợ xấu nhóm 4, nhóm 5 đối với 3 dự án: Mũi Đen Đỏ; dự án 6A; dự án Royal Garden, với tổng dư nợ 37.900 tỷ đồng.

Các bị cáo thuộc đoàn thanh tra đã điều chỉnh, làm sai lệch số liệu sau thanh tra, nợ xấu thực tế chiếm tỉ lệ 35,87% được điều chỉnh xuống còn 20,92%; vốn chủ sở hữu từ -19.154,130 tỷ đồng được điều chỉnh thành +2.757,443 tỷ đồng.

Kết quả thanh tra có đề xuất đủ điều kiện đưa SCB vào kiểm soát đặc biệt, nhưng khi nhận báo cáo, Nguyễn Văn Hùng đã chỉ đạo bỏ nội dung này ra khỏi báo cáo của NHNN để báo cáo Chính phủ.

Các thành viên còn lại trong đoàn thanh tra, gồm: Nguyễn Thị Phụng, Vũ Khanh Linh, Nguyễn Tuấn Anh, Bùi Tuấn Khoa, Vương Đỗ Anh Tuấn, Trần Văn Tuấn, Lê Thanh Hà, Nguyễn Văn Thủy, Trương Việt Hưng và Nguyễn Duy Phương đã đồng ý theo ý kiến chỉ đạo, đã báo cáo không đầy đủ, không trung thực, bao che sai phạm của SCB lên lãnh đạo NHNN và Chính phủ; không kiến nghị đưa SCB vào diện kiểm soát đặc biệt, để SCB tiếp tục thực hiện tại cơ cấu; không chuyển hồ sơ sai phạm sang cơ quan điều tra để xử lý theo quy định mà ưu tiên áp dụng giải pháp kinh tế, dẫn tới không kịp thời ngăn chặn để Trương Mỹ Lan và đồng phạm rút, sử dụng tiền của SCB trái pháp luật, gây thiệt hại trên 677.286 tỷ đồng của SCB, không có

7 người là cựu cán bộ SCB đang trốn truy nã trong đó có 2 người ngoại quốc là Lee George Lam (cựu thành viên HĐQT SCB) và Henry Sun Ka Zieng (cựu Phó chủ tịch HĐQT SCB). Ảnh: CA.

khả năng thu hồi.

Theo HĐXX, hành vi của Nguyễn Văn Hùng và các bị cáo vừa nêu trên đã vi phạm các quy định pháp luật về thanh tra, phạm vào tội Lợi dụng chức vụ, quyền hạn trong khi thi hành công vụ.

Đối với bị cáo Đỗ Thị Nhân, HĐXX nhận định Nhân đã lợi dụng chức vụ là Trưởng đoàn thanh tra, thông qua Võ Tấn Hoàng Văn 2 lần gắp gò Trương Mỹ Lan để trao đổi kết quả 2 lần thanh tra.

Qua đó, Nhân đã 4 lần nhận tiền từ Võ Tấn Hoàng Văn (theo chỉ đạo của Trương Mỹ Lan) với số tiền 5,2 triệu USD để không kiến nghị đưa SCB vào diện kiểm soát đặc biệt và không kiến nghị chuyển cơ quan điều tra để xử lý các sai phạm tại SCB.

Sau đó, Nhân chỉ đạo cấp dưới báo cáo và ban hành dự thảo kết luận thanh tra không khách quan, không trung thực, không đúng thực trạng tài chính của SCB, bao che, bưng bít sai phạm của SCB.

Tại phiên tòa, bị cáo Nhân thừa nhận đã nhận tổng cộng 5,2 triệu USD từ Võ Tấn Hoàng Văn, tuy nhiên đây là việc tặng quà bình thường, và khi thấy nhiều tiền đã liên hệ Văn trả lại nhưng không được.

Tuy nhiên, theo HĐXX, các lời khai trên của bị cáo Nhân là không có cơ sở chấp nhận, vì bị cáo Nhân đã chủ động cung cấp mặt khâu nhà cho bị cáo Võ Tấn Hoàng Văn đưa "qua" vào nhà khi bị cáo không có ở nhà.

Ngoài ra, bị cáo Nhân còn khai mình nhận tiền để gia đình an toàn vì thấy nhiều người liên quan chết. Lời khai này cũng bị HĐXX bác bỏ, bởi những người tử vong sau khi vụ án được khởi tố và sau khi bị cáo Nhân nhận tiền.

Tu các nhận định trên, HĐXX cho rằng, căn cứ vào lời khai của bị cáo Nhân, Võ Tấn Hoàng Văn và các vật chứng thu được, đủ cơ sở xác định Nhân nhận tiền từ Trương Mỹ Lan, thông qua Võ Tấn Hoàng Văn. Hành vi của bị cáo Nhân đủ yếu tố cấu thành tội Nhận hối lộ.

Đối với hành vi của Nguyễn Văn Hùng và các

thành viên trong đoàn thanh tra khác, nhóm bị cáo này có nhận tiền, quà từ SCB nhưng không biết việc bị cáo Nhân gắp gò, thỏa thuận và nhận tiền từ SCB như trên nên không đồng phạm với Nhân về tội Nhận hối lộ.

Với những lý lẽ trên, HĐXX đã tuyên phạt bị cáo Đỗ Thị Nhân tù chung thân về tội Tham ô tài sản. Bị cáo Nguyễn Văn Hùng (cựu Phó Chánh thanh tra Ngân hàng Nhà nước) 11 năm tù về tội Lợi dụng chức vụ, quyền hạn trong khi thi hành công vụ.

Cùng tội danh với Nguyễn Văn Hùng, nhóm 16 bị cáo còn lại thuộc đoàn thanh tra tại SCB bị tuyên phạt các mức án từ 3 năm tù cho hưởng án treo đến 11 năm tù giam.

Về tội Thiếu trách nhiệm gây hậu quả nghiêm trọng, tòa tuyên phạt bị cáo Nguyễn Văn Du, nguyên quyền Chánh Thanh tra Cơ quan Thanh tra, giám sát ngân hàng, Ngân hàng Nhà nước, 3 năm tù nhưng cho hưởng án treo, trả tù do ngày tại phiên tòa.

Vì sao bị cáo Nguyễn Cao Trí được tuyên dưới khung hình phạt?

Trong vụ án này, ông Nguyễn Cao Trí (Chủ tịch HĐQT kiêm Tổng giám đốc Công ty Capella) bị cáo buộc hành vi lạm dụng tín nhiệm chiếm đoạt tài sản. Hành vi của ông Trí không liên quan đến hoạt động ngân hàng và các sai phạm của Trương Mỹ Lan và đồng phạm, mà chỉ liên quan đến việc hợp tác làm ăn giữa ông Trí với Trương Mỹ Lan.

Về hành vi lạm dụng tín nhiệm chiếm đoạt tài sản, cáo trạng cáo buộc đối với bị cáo Nguyễn Cao Trí như sau: Từ năm 2017 đến năm 2020, bị cáo Lan thỏa thuận mua cổ phần một số dự án của bị cáo Trí, gồm: 31,22% vốn điều lệ tại Công ty CP Cao su Công nghiệp, thỏa thuận bán một điều lệ Công

ty CP đầu tư du lịch Sài Gòn Đại Ninh và thỏa thuận hợp tác đầu tư du ăn tại huyện Hải Hà (tỉnh Quảng Ninh). Bị cáo Lan nhiều lần chuyển tiền cho Trí thông qua Hồ Quốc Minh (người được Lan nhờ đứng tên họ cổ phần) để thanh toán.

Do nhận nhiều khoản tiền từ bị cáo Lan nhưng không có giấy tờ biên nhận nên đến tháng 1/2021, Trí gặp Lan tại một nhà hàng tại Thành phố Hồ Chí Minh và thống nhất chốt các khoản bị cáo Lan đã chuyển cho bị cáo Trí tổng cộng 1.000 tỷ đồng.

Sau đó, bị cáo Trí đã chỉ đạo soạn thảo, ký giấy đề nghị chuyển nhượng cổ phần và hợp đồng chuyển nhượng cổ phần cho Hồ Quốc Minh. Cùng ngày, bị cáo Trí ký giấy chứng nhận cho Hồ Quốc Minh sở hữu 10% vốn điều lệ Công ty Văn Lang.

Khi biết Trương Mỹ Lan bị khởi tố, bắt tạm giam về tội Lừa đảo chiếm đoạt tài sản vào ngày 07/10/2022, thì đến ngày 21 và 22/10/2022, bị cáo Trí đã chỉ đạo Bùi Anh Tuấn soạn thảo các văn bản thanh lý hợp đồng ủy thác đầu tư 31,22% vốn điều lệ Công ty Cao su Công nghiệp; điều chỉnh giá và thanh lý Hợp đồng chuyển nhượng 10% vốn điều lệ tại Công ty Văn Lang rồi hẹn gặp và yêu cầu Hồ Quốc Minh là người đứng tên sở hữu cổ phần giúp cho Trương Mỹ Lan ký hồ sơ thanh lý hợp đồng đã được soạn trước.

Sau đó, bị cáo Trí đưa cho các cá nhân đứng tên họ ký hợp thức, hoàn thiện thủ tục thanh lý, ghi lùi ngày trong các văn bản. Việc Nguyễn Cao Trí từ ý lập các biên bản thanh lý hợp đồng với Hồ Quốc Minh là nhằm chiếm đoạt số tiền 1.000 tỷ đồng của Trương Mỹ Lan.

Hành vi của bị cáo Trí bị truy tố tội Lừa đảo chiếm đoạt tài sản, quy định tại khoản 4, Điều 175 Bộ luật Hình sự 2015, sửa đổi bổ sung năm 2017 (có mức hình phạt từ 12 – 20 năm tù).

Tại tòa, bị cáo Nguyễn Cao Trí thừa nhận cáo trạng truy tố mình là đúng và không có ý kiến gì về mặt tội danh và mong muốn được khắc phục toàn bộ thiệt hại bằng tiền mặt.

Được xác định vai trò bị hại từ hành vi của bị cáo Nguyễn Cao Trí, Trương Mỹ Lan không có ý kiến gì về cáo trạng cáo buộc bị cáo Trí. Về hành vi của Trí, bị cáo Lan cho rằng đó chỉ là tai nạn. Bị cáo Trương Mỹ Lan cho biết đến nay Trí cũng đã thừa nhận hành vi nên bị cáo Lan xin tòa giảm nhẹ hình phạt cho bị cáo Trí.

Phát biểu quan điểm luận tội vào ngày 19/3, đại diện VKS xác định hành vi phạm tội của bị cáo Trí là nghiêm trọng nên đề nghị HĐXX tuyên phạt bị cáo này từ 10 – 11 năm tù giam. Tuy nhiên trong phần đối đáp, đại diện VKS ghi nhận sự tích cực của bị cáo và gia đình đã khắc phục gần 700 tỷ, trong quá trình phiên tòa diễn ra đã nộp thêm 61 tỷ. Bị cáo Trí cũng thành khẩn khai báo, ăn năn hối hận và có nhiều tình tiết giảm nhẹ bổ sung. Từ đó, VKS đề nghị áp dụng mức hình phạt từ 9-10 năm tù, thay cho 10-11 năm tù đề nghị trước đó.

Trong phần tuyên án, HĐXX ghi nhận thái độ thành khẩn, ăn năn hối hận của bị cáo Trí; ghi nhận nhiều tình tiết giảm nhẹ hình phạt khác cho bị cáo và chỉ tuyên phạt Nguyễn Cao Trí 8 năm tù; buộc bị cáo Trí phải nộp lại số tiền 1.000 tỷ đồng đã chiếm đoạt của Trương Mỹ Lan.

5 cựu cán bộ SCB trốn truy nã thực hiện quyền kháng cáo ra sao?

Trong tổng số 86 bị cáo trong vụ án thì có 5 bị cáo là cựu cán bộ SCB đang bỏ trốn và bị HĐXX tuyên án vắng mặt gồm: Đinh Văn Thành (cựu Chủ tịch HĐQT) 19 năm tù; Chiêm Minh Dũng (cựu Phó Tổng Giám đốc) 17 năm tù; Trần Thích Tôn (thành viên HĐQT) 16 năm tù; Nguyễn Thị Thu Suong (cựu Chủ tịch HĐQT) 17 năm tù và Nguyễn Lâm Anh Vũ (cựu Phó Giám đốc Chi nhánh Bến Thành) 13 năm tù.

Theo HĐXX, đối với 5 bị cáo đang bị truy nã và xét xử vắng mặt, tòa án đã tổng đạt các quyết định tố tụng hợp pháp theo quy định và thông báo trên các phương tiện thông tin đại chúng kêu gọi các bị cáo đầu thú để hưởng sự khoan hồng của pháp luật nhưng các bị cáo vẫn vắng mặt tại tòa. Việc xét xử vắng mặt các bị cáo là đúng theo quy định tại Bộ luật Tố tụng Hình sự, việc các bị cáo không ra đầu thú là đã từ bỏ quyền tự bào chữa và trình bày tại tòa. Tuy nhiên, để đảm bảo quyền của các bị cáo này, HĐXX đã chỉ định luật sư tham gia bào chữa cho các bị cáo tại tòa.

Về quyền kháng cáo bản án của 5 bị cáo này, trao đổi với PV, luật gia Ánh Dương (Hội Luật gia Việt Nam) cho biết quyền kháng cáo, tự bào chữa và trình bày tại tòa là các quyền cơ bản của bị cáo trong vụ án hình sự được quy định tại Điều 61, Bộ luật Tố tụng Hình sự 2015.

Trong trường hợp không đồng ý bản án sơ thẩm, 5 bị cáo trên có quyền gửi đơn kháng cáo trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày bản án được niêm yết tại UBND cấp xã nơi cư trú của các bị cáo. Luật sư bào chữa, thân nhân không thể kháng cáo thay.

Trường hợp nếu có đơn kháng cáo gửi từ nước ngoài về thì phải được hợp pháp hóa lãnh sự, phải có xác nhận của cơ quan có thẩm quyền (Cục Lãnh sự hoặc cơ quan đại diện ngoại giao...) thì mới được xem xét chấp nhận ■

NHÓM PV

HỎI - ĐÁP CÙNG LUẬT GIA

Sau khi thi đỗ, bao lâu được nhận giấy phép lái xe?

Ảnh minh họa.

Nhiều người thi bằng lái xe thắc mắc sau khi vượt qua tất cả các bài thi sát hạch lái xe, bao lâu thì họ được nhận giấy phép lái xe?

Nguyễn Tuấn Hiệp, Cần Thơ.

Trả lời:

Bộ GTVT vừa ban hành thông tư mới sửa đổi bổ sung quy định cấp giấy phép lái xe. Theo đó, Thông tư 05/2024/TT-BGTVT quy định cấp mỗi giấy phép lái xe có hiệu lực từ 1/6/2024 như sau: Người đạt kết quả kỳ sát hạch được cấp giấy phép lái xe đúng hạng đã trúng tuyển; đối với trường hợp nâng hạng hoặc cấp lại do quá thời hạn sử dụng quy định phải xuất trình bản chính giấy phép lái xe khi đến nhận giấy phép lái xe.

Căn cứ quyết định công nhân trúng tuyển kỳ sát hạch, Sở GTVT cấp giấy phép lái xe cho người trúng tuyển. Ngày trúng tuyển ghi tại mặt sau giấy phép lái xe là ngày ký quyết định công nhân trúng tuyển kỳ sát hạch.

Thời gian cấp giấy phép lái xe chậm nhất không quá 10 ngày làm việc, kể từ ngày kết thúc kỳ sát hạch và trả giấy phép lái xe sau khi người đạt kết quả kỳ sát hạch đã hoàn thành nghĩa vụ nộp lệ phí cấp giấy phép lái xe.

Người đã có giấy phép lái xe hạng B1 được đăng ký học để cấp mỗi giấy phép lái xe hạng B2, người đã có giấy phép lái xe hạng B2 được đăng ký học để cấp mỗi giấy phép lái xe hạng C và phải học đủ nội dung chương trình đào tạo lái xe theo quy định, hồ sơ của người học thực hiện theo quy định; trường hợp đạt kết quả sát hạch, cơ quan tổ chức sát hạch có văn bản đề nghị cơ quan đã cấp giấy phép xe ra quyết định thu hồi giấy phép lái xe cũ và có văn bản đề nghị Cục Đường bộ Việt Nam xóa số quản lý giấy phép lái xe đã cấp.

Còn theo quy định hiện hành tại Điều 35 Thông tư 12/2017/TT-BGTVT về cấp mỗi giấy phép lái xe như sau: Người đạt kết quả kỳ sát hạch được cấp giấy phép lái xe đúng hạng đã trúng tuyển; đối với trường hợp nâng hạng hoặc cấp lại do quá thời hạn sử dụng quy định phải xuất trình bản chính giấy phép lái xe khi đến nhận giấy phép lái xe.

Căn cứ quyết định công nhân trúng tuyển kỳ sát hạch, Tổng cục trưởng Tổng cục Đường bộ Việt Nam, Giám đốc Sở GTVT cấp giấy phép lái xe cho người trúng tuyển. Ngày trúng tuyển ghi tại mặt sau giấy phép lái xe là ngày ký quyết định công nhân trúng tuyển kỳ sát hạch.

Thời gian cấp giấy phép lái xe chậm nhất không quá 10 ngày làm việc, kể từ ngày kết thúc kỳ sát hạch.

Nhu vậy, thời gian cấp giấy phép lái xe không thay đổi, chậm nhất không quá 10 ngày làm việc, kể từ ngày kết thúc kỳ sát hạch người vượt qua kỳ thi sát hạch sẽ được cấp giấy phép lái xe.

Từ trước đến nay, Thông tư 12/2017/TT-BGTVT đang áp dụng chỉ ghi nhận giấy phép lái xe bằng vật liệu PET hợp lệ là giấy phép lái xe do cơ quan có thẩm quyền cấp, có số phối, ngày cấp, ngày hết hạn in trên giấy phép lái xe trùng với số phối, ngày cấp, ngày hết hạn trong hệ thống thông tin quản lý giấy phép lái xe. Tuy nhiên, theo Thông tư 05/2024/TT-BGTVT, từ ngày 1/6/2024 ngoài giấy phép lái xe bản cứng như trên thì thông tin giấy phép lái xe đã được xác thực trên VneID cũng được coi là giấy phép lái xe hợp lệ ■

LG.MINH HOA (T/h)

AN NƯỚC NGOÀI - LUẬT VIỆT NAM

Bị kiện vì chơi đàn... quá nhiều

Lala Martin một nghệ sĩ dương cầm người Tây Ban Nha bị người hàng xóm cũ của cô kiện vì chơi đàn quá nhiều.

AN NƯỚC NGOÀI:

Ảnh minh họa.

Hệ lụy của việc chơi piano gần hàng xóm sợ tiếng đàn

Lala Martin và Sonia Bosom cùng sinh sống trong một khu nhà tập thể ở Thành phố Puigcerda, Tây Ban Nha. Trong đơn kiện, Bosom cho biết, cô đã phải chịu đựng tiếng ồn từ cây đàn piano của Martin suốt 4 năm từ 2003-2007, mỗi ngày 8 tiếng và mỗi tuần 5 ngày như thế. Sau đó, vì không chịu nổi nữa, bà đã phải chuyển đi nhưng những hậu quả sau 4 năm chịu đựng tiếng ồn đã khiến bà mắc phải một số chứng bệnh tâm lý. Thêm vào đó, trước tòa bà Bosom cho hay, giờ đây bà vô cùng ghét tiếng đàn piano, ghét đến mức bà không thể chịu nổi dù chỉ nhìn thấy cây đàn hoặc nghe một đoạn nhạc dương cầm ngắn trong một bộ phim nào đó.

Trước tòa, Martin phủ nhận tất cả và cho rằng, cô không thể ở nhà nhiều như thế. Cô lập luận, cô thường xuyên phải đi học và chỉ tập đàn vào cuối tuần. Còn các chuyên gia âm thanh khẳng định việc tiếng ồn phát ra từ cây đàn piano vượt quá mức giới hạn một chút cũng không gây ảnh hưởng gì nhiều tới cuộc sống thường nhật của gia đình Bosom. Hơn nữa, vào ban ngày, sẽ có rất nhiều tiếng ồn còn lớn hơn tiếng đàn vọng lên từ căn hộ nhà Martin.

Tuy vậy, kết quả khám nghiệm y khoa cho thấy quả thực bà Bosom có một số chứng bệnh tâm lý như mất ngủ thường xuyên, lo lắng thái quá, dễ bị hoảng loạn... Gia đình bà Bosom đã phải dọn nhà đi vào năm 2007 nhưng các chứng bệnh tâm lý vẫn kéo dài, khiến bà dần giảm năng suất lao động.

Với hành động gây ô nhiễm môi trường âm thanh, Martin có thể phải bồi thường cho bà Bosom 10.800 euro, không những thế, cô có thể bị cấm không được dùng đàn piano trong vòng 4 năm vì "không có đạo đức của người làm nghề". Đây được coi là một trong những vụ kiện tụng kỳ lạ và có phần hài hước nhất trong lịch sử các vụ kiện tụng ở Tây Ban Nha.

LUẬT VIỆT NAM:

Gây ô nhiễm tiếng ồn có thể bị phạt hành chính

Tiếng ồn (noise) là những âm thanh không mong muốn, gây khó chịu cho người nghe, ảnh hưởng tới quá trình làm việc và nghỉ ngơi. Ô nhiễm tiếng ồn (noise pollution hoặc noise disturbance) là tiếng ồn trong môi trường vượt quá ngưỡng nhất định gây khó chịu cho người hoặc động vật. Tình trạng ô nhiễm tiếng ồn xuất phát từ nhiều nguyên nhân khác nhau, trong đó có những nguyên nhân xuất phát từ tự nhiên, có những nguyên nhân xuất phát từ con người, trong đó nguyên nhân chủ yếu vẫn là do con người tạo ra.

Gây ô nhiễm môi trường âm thanh cũng là một dạng ô nhiễm tiếng ồn. Ô nhiễm tiếng ồn có thể làm tăng huyết áp, căng thẳng, ù tai, giảm thính lực, rối loạn giấc ngủ và các tác hại khác, đặc biệt nguy hại cho người cao tuổi.

Theo quy định của Luật Bảo vệ môi trường năm 2014 của Chính phủ nước CHXHCN Việt Nam về việc quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bảo vệ môi trường thì hành vi gây tiếng ồn vượt quá giới hạn tối đa cho phép là hành vi vi phạm pháp luật về bảo vệ môi trường và phải chịu xử phạt hành chính theo quy định.

Như vậy, với hành vi gây ô nhiễm môi trường âm thanh (do chơi đàn quá nhiều), chiếu theo pháp luật Việt Nam, Lala Martin có thể không bị truy cứu trách nhiệm hình sự nhưng sẽ bị xem xét xử lý vi phạm hành chính.

Theo Điều 8 Nghị định 144/2021/NĐ-CP quy định xử phạt vi phạm về bảo đảm sự yên tĩnh chung như sau: Phạt cảnh cáo hoặc phạt tiền từ 500.000 đồng đến 1.000.000 đồng đối với một trong những hành vi sau đây: + Gây tiếng động lớn, làm ồn ào, huyên náo tại khu dân cư, nơi công cộng trong khoảng thời gian từ 22h ngày hôm trước đến 06h sáng ngày hôm sau; + Không thực hiện các quy định về giữ yên tĩnh của cơ sở khám bệnh, chữa bệnh, nhà điều dưỡng, trường học hoặc ở những nơi khác có quy định phải giữ yên tĩnh chung; + Bán hàng ăn uống, giải khát quá giờ quy định của Ủy ban Nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.

Phạt tiền từ 1.000.000 đồng đến 2.000.000 đồng đối với hành vi dùng loa phóng thanh, chiêng, trống, còi, kèn hoặc các phương tiện khác để cổ động ở nơi công cộng mà không được phép của các cơ quan có thẩm quyền.

Như vậy, theo quy định nêu trên, từ 22h ngày hôm trước đến 06h sáng ngày hôm sau là khoảng thời gian không được gây tiếng ồn lớn, làm ồn ào tại khu dân cư, nơi công cộng.

Do đó, nếu gây ồn ào trong khoảng thời gian này, Lala Martin có thể bị xử phạt từ 500.000 đồng đến 1.000.000 đồng.

Theo Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về tiếng ồn ban hành kèm theo Thông tư 39/2010/TT-

Gây ô nhiễm tiếng ồn bị phạt thế nào? (Hình từ internet).

BTNMT quy định về giới hạn tối đa cho phép về tiếng ồn như sau:

TT	Khu vực	Từ 6 giờ đến 21 giờ	Từ 21 giờ đến 6 giờ
1	Khu vực đặc biệt	55	45
2	Khu vực thông thường	70	55

Trong đó khu vực đặc biệt là những khu vực trong hàng rào của các cơ sở y tế, thư viện, nhà trẻ, trường học, nhà thờ, đình, chùa và các khu vực có quy định đặc biệt khác; Khu vực thông thường gồm khu chung cư, các nhà ở riêng lẻ nằm cách biệt hoặc liền kề, khách sạn, nhà nghỉ, cơ quan hành chính.

Trong trường hợp bị xác định là đã có hành vi gây ô nhiễm tiếng ồn, Lala Martin có thể bị xử phạt theo quy định tại Điều 22 Nghị định 45/2022/NĐ-CP quy định xử phạt vi phạm về tiếng ồn.

Theo đó, tùy vào từng hành vi gây ô nhiễm tiếng ồn mà có thể bị cảnh cáo hoặc áp dụng mức phạt tiền từ 10.000.000 đồng đến 140.000.000 đồng. Bên cạnh đó, người vi phạm còn có thể áp dụng hình thức xử phạt bổ sung là đình chỉ hoạt động gây ô nhiễm tiếng ồn của cơ sở từ 03 tháng đến 06 tháng đối với hành vi gây tiếng ồn vượt quy chuẩn kỹ thuật về tiếng ồn từ 10 dBA đến dưới 30 dBA hoặc đình chỉ hoạt động của cơ sở từ 06 tháng đến 12 tháng đối với hành vi gây tiếng ồn vượt quy chuẩn kỹ thuật về tiếng ồn từ 30 dBA trở lên.

Ngoài ra, các hành vi vi phạm gây ô nhiễm tiếng ồn còn có thể bị áp dụng biện pháp khắc phục hậu quả như buộc phải thực hiện biện pháp giảm thiểu tiếng ồn đạt quy chuẩn kỹ thuật trong thời hạn do người có thẩm quyền xử phạt ấn định trong quyết định xử phạt vi phạm hành chính đối với các vi phạm; buộc chi trả kinh phí trung cầu giám định, kiểm định, đo đạc và phân tích mẫu môi trường trong trường hợp có vi phạm về tiếng ồn vượt quy chuẩn kỹ thuật môi trường hoặc gây ô nhiễm tiếng ồn theo định mức, đơn giá hiện hành đối với các vi phạm ■

PHẠM XUÂN CHINH

Trong một lần lên mạng xã hội, Du đã học được cách chế tạo vũ khí và từ một gã đầu bếp, hắn đã thành “ông trùm” của đường dây buôn bán súng và vũ khí nóng liên tỉnh.

Đường dây buôn bán vũ khí “nóng” liên tỉnh

Thượng tá Lê Khắc Minh – Trưởng phòng CSĐT tội phạm về Ma túy Công an tỉnh Thanh Hoá cho biết, gần đây, tu kết quả mở rộng khám phá, đấu tranh các vụ án, đơn vị phát hiện ra một đường dây mua bán, vận chuyển, tàng trữ và sản xuất vũ khí quân dụng có phạm vi liên tỉnh. Mọi hoạt động giao dịch, mua bán đều diễn ra trên không gian mạng xã hội.

Dưới sự chỉ đạo trực tiếp của Đại tá Dương Văn Tiến, Phó Giám đốc - Thủ trưởng Cơ quan Cảnh sát điều tra và Đại tá Nguyễn Hữu Mạnh (nay là

Nguyễn Trần Du (dấu X) cùng các đối tượng và tang vật của vụ án.

Từ đầu bếp thiện lương lạc lối thành “trùm” buôn bán vũ khí “nóng”

Giám đốc Công an tỉnh Nam Định), Phó Giám đốc - Thủ trưởng Cơ quan An ninh điều tra Công an tỉnh Thanh Hoá, một chuyên án chung của các phòng nghiệp vụ thuộc lực lượng Cảnh sát và lực lượng An ninh Công an Thanh Hoá do Phòng Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy chủ trì phối hợp với các Phòng Kỹ thuật nghiệp vụ, An ninh điều tra, Cảnh sát hình sự, Kỹ thuật hình sự và Phòng Cảnh sát cơ động được thiết lập.

Các trinh sát, điều tra viên dày dạn kinh nghiệm được huy động tham gia chuyên án, tập trung lực lượng, phương tiện, thiết bị kỹ thuật nghiệp vụ để điều tra phá án.

Bằng các biện pháp nghiệp vụ và sự nhạy bén của các trinh sát, điều tra viên, ban chuyên án đã phát hiện và nắm rõ quy luật hoạt động của các đối tượng trong đường dây chuyên chế tạo, tàng trữ, mua bán vũ khí quân dụng quy mô liên tỉnh do Nguyễn Trần Du (SN 1993) thường trú tại thôn Thái Hòa, xã Hà Thái, huyện Hà Trung, tỉnh Thanh Hoá cầm đầu. Du móc nối với một số đối tượng ở phía Nam mua vũ khí và bán cho nhiều đối tượng hình sự ở nhiều tỉnh, thành trên toàn quốc.

Lên mạng xã hội học chế tạo súng và vũ khí nóng

Theo tài liệu trinh sát thu thập được, Nguyễn Trần Du đã vào tỉnh Bình Dương làm ăn, sinh sống hơn 10 năm nay. Trước khi phạm tội, Du làm nghề đầu bếp cho một nhà hàng trên địa bàn Bình Dương, trong một lần lang thang trên mạng xã hội, Du quen biết rồi thân thiết với các đối tượng mua, bán linh kiện chế tạo súng, vũ khí quân dụng trái phép.

Qua một vài phi vụ giao dịch thấy có lợi, kiếm tiền nhanh hơn nghề nấu ăn, sau đó không lâu Du bỏ nghề cũ, dần sâu vào con đường mua, bán vũ khí bất hợp pháp. Bằng các kỹ năng học lóm trên mạng xã hội, Du trực tiếp đặt hàng các linh kiện rồi (tránh sự phát hiện của lực lượng chức năng) rồi may mò,

chế tạo ra các loại vũ khí, công cụ hỗ trợ có tính năng, tác dụng sát thương y như súng quân dụng, rồi bán lại cho các đối tượng có nhu cầu.

Trong đó, đáng chú ý là mối quan hệ mật thiết giữa Nguyễn Trần Du và Huỳnh Văn Quà (SN 1994) ở tỉnh Cà Mau. Du được xem là “thầy” dạy cho Quà cách đặt hàng, cách chế tạo, lắp ráp các linh kiện thành vũ khí... rồi rao bán trên mạng xã hội.

Thủ đoạn hoạt động của các đối tượng là tạo các tài khoản trên mạng xã hội rồi tham gia vào các hội nhóm rao bán vũ khí quân dụng. Khi có người đặt mua, các đối tượng chọn cách thanh toán qua tài khoản ngân hàng, riêng vũ khí thì vận chuyển bằng ô tô, sau đó thuê shipper giao cho khách. Quá trình giao dịch, các đối tượng sử dụng mạng xã hội hoặc sim rác, sim không chính chủ để liên lạc khi cần thiết, nhằm tránh sự theo dõi của lực lượng chức năng.

Sau khi xác định rõ vị trí, vai trò của các đối tượng trong đường dây, ngày 21/2/2024, ban chuyên án đã quyết định phá án.

Các trinh sát bắt quả tang đối tượng Nguyễn Trần Du khi hắn đang giao dịch mua bán súng quân dụng trên địa bàn thị xã Bím Sơn. Tại chỗ, lực lượng công an đã thu giữ 3 khẩu súng ngắn và 63 viên đạn các loại. Tiến hành khám xét khẩn cấp chỗ ở của Nguyễn Trần Du tại phòng trọ (phường Tân Đông Hiệp, Tp.Di An, tỉnh Bình Dương), công an thu giữ thêm 30 viên đạn.

Tiếp tục đấu tranh, mở rộng chuyên án, Cơ quan CSĐT Công an tỉnh Thanh Hoá đã bắt giữ thêm 3 đối tượng trong đường dây này, gồm: Phạm Văn Sơn (Tp.Hải Phòng), Huỳnh Văn Quà (Cà Mau) và Nguyễn Hải Âu (Long An). Khám xét khẩn cấp nơi ở của các đối tượng này, lực lượng Công an đã thu giữ 11 khẩu súng ngắn, 1 súng bứt tu chế, 5 quả lựu đạn, 8 quả nổ tu chế, hàng nghìn viên đạn, đầu đạn, vỏ đạn của các loại súng, linh kiện chế tạo súng và máy móc, hoa chắt, dụng cụ để chế tạo vũ khí...

Thượng tá Lê Khắc Minh cho biết, các loại vũ khí

Đại tá Dương Văn Tiến, Phó Giám đốc - Thủ trưởng Cơ quan CSĐT Công an tỉnh Thanh Hoá kiểm tra tang vật được thu giữ.

sau khi thu hồi, kết quả giám định cho thấy, số vũ khí này đều có sức công phá rất mạnh, giống như các loại vũ khí được sản xuất theo quy định. Riêng công cụ hỗ trợ, bon chum chỉ cần thay thế một số bộ phận như piston, nòng... là đã trở thành một khẩu súng quân dụng.

Tại cơ quan công an, bước đầu các đối tượng đã khai nhận hành vi phạm tội của mình. Trong đó, Nguyễn Trần Du và Nguyễn Hải Âu là 2 đối tượng chuyên đặt mua súng, các linh kiện súng, lựu đạn của Huỳnh Văn Quà sau đó cải tiến, chế tạo thành vũ khí quân dụng để bán cho các đối tượng hình sự kiếm lời.

Sau khi mua được súng của Huỳnh Văn Quà qua mạng xã hội Zalo, Nguyễn Trần Du đã mời chào và bán cho Phạm Văn Sơn 2 khẩu súng ngắn còn quay, 2 quả lựu đạn và 50 viên đạn với giá 30 triệu đồng.

Cơ quan CSĐT Công an tỉnh Thanh Hoá đã khởi tố vụ án, khởi tố bị can và tạm giam 4 đối tượng trên để điều tra về tội Chế tạo, tàng trữ, mua bán trái phép vũ khí quân dụng theo Điều 304, Bộ luật Hình sự ■

P.X.C

Vén màn bí mật về băng cướp họ Phạm

3 đối tượng trong băng cướp "Ngũ hổ rừng ổi". (Ảnh tư liệu).

✎ ĐỖ CHANG

Vào những năm 80 của thế kỷ 20, tại đất Cảng Hải Phòng, mỗi khi nhắc tới những băng, ổ nhóm cướp của khét tiếng, nhiều người vẫn còn rùng mình khi nhớ lại băng cướp của 4 anh em họ Phạm ở xã Thủy Triều, huyện Thủy Nguyên do Phạm Văn Đông, sinh 1965 cầm đầu.

Ngay ấy, mỗi khi nhóm cướp này đi đến đâu, đều để lại nỗi ám ảnh tồi tệ cho những người dân nơi đó bởi sự lạnh lùng tàn ác đến khiếp sợ. Các đối tượng đều tu trang bị súng, đạn, gậy đầu cướp đồ và sẵn sàng nổ súng đàn áp bất cứ ai có ý định cản đường.

Ôm áo mộng "vượt biên đối đời"

Cầm đầu băng cướp khét tiếng này là Phạm Văn Đông. Sinh ra trong một gia đình nghèo khổ ở xã Thủy Triều, huyện Thủy Nguyên, ngay từ nhỏ Đông đã tỏ ra bướng bỉnh, ngang tàn hơn các bạn đồng trang lứa. Khi trưởng thành, bố mẹ Đông quyết định cho Đông lên đường nhập ngũ với mong muốn con sẽ chín chắn, rèn luyện thành niềm hy vọng của gia đình. Tại quân ngũ, với tài năng bơi lội vượt trội cùng sức khỏe cường tráng, Đông nhanh chóng được sắp xếp vào khóa đào tạo.

Bằng những khóa huấn luyện khắt khe, đáng lẽ Đông đã trở thành người chiến sĩ tinh nhuệ, nhưng với bản tính còn đồ, thích gây sự, Đông lại dùng những gì được trang bị để gây sự với đồng đội. Mỗi khi không vừa ý, Đông sẵn sàng "dùng nắm đấm để nói chuyện" khiến tất cả mọi người đều lắc đầu ngao ngán.

Cuối cùng, Đông bị loại khỏi quân ngũ, trả về địa phương trong sự thất vọng của cha mẹ. Trai ngược với đáng sinh thành, lúc này, Đông lại tỏ vẻ hành diện khi "trong tay" đã có chút võ nghệ. Đông đi khoe "thành tích" khắp nơi và bắt đầu giao du, kết bạn với những đám thanh niên hư hỏng, nghịch ngợm ở Hải Phòng. Dần dần, Đông bắt đầu thu nạp đàn em, thể hiện bản chất còn đồ với mong muốn trở thành thủ lĩnh.

Chỉ trong một thời gian ngắn, cái tên Phạm Văn Đông bắt đầu nổi lên như một "hiền tượng" trong giới giang

hò đất Cảng. Nhưng đam du con, bất cần súng bái Đông bao nhiêu thì người dân lại ám ảnh, coi Đông là con ác mòng bấy nhiêu.

Ngày đó, ở Hải Phòng, nhất là huyện Thủy Nguyên, Kiên Thụy nói lên phong trào vượt biên trái phép sang Hồng Kông, các nước châu Âu. Và anh em nhà Phạm Văn Đông cũng chung ảo mộng đối đời. Nhưng với gia cảnh nghèo khổ, nhà đông anh em, để lo đủ cơm ăn áo mặc qua ngày đã là khó thì số tiền đi nước ngoài là con số xa vời với anh em họ Phạm.

Tuy nhiên, khi có bắt đầu chút "tai tiếng", anh em Đông càng khao khát trốn đi nước ngoài với giấc mơ đối đời. Đông nghĩ, với bản lĩnh của mình, y không thể chấp nhận chọn vui mình tại vùng quê nghèo nên đã bàn bạc với anh em trong gia đình để thành lập băng cướp.

Sau khi bàn thảo, lên kế hoạch, băng cướp của Đông quyết định có 5 thành viên chủ chốt là 4 anh em ruột: Phạm Văn Đông, Phạm Văn Đông, Phạm Văn Hoat, Phạm Văn Bi và người em họ Phạm Văn Tú. Điểm chung của 5 đối tượng đều có bản tính còn đồ, sẵn sàng rút hung khi "xu" những người làm trái y.

Theo tài liệu, trong số 5 thành viên, ngoài Đông còn một thành viên vô cùng hung hãn, táo tợn là Phạm Văn Hoat (tức anh trai của Đông). Hoat là con thứ sáu trong gia đình, từng bị đi tù về tội Cướp tài sản. Trong kỷ ức của người dân thời đó, Hoat có dáng người mảnh khảnh, thu sinh. Tuy nhiên, trái lại với ngoại hình, Hoat lạnh lùng và tàn bạo không kém người em trai.

Thành viên thứ hai của nhóm là Phạm Văn Bi, sinh 1948, là anh thứ hai trong gia đình. Trước khi gia nhập băng nhóm, Bi từng làm công nhân bốc xếp ở Cảng Hải Phòng. Cùng bản tính còn đồ như các anh em còn lại, Bi đến làm thì ít nhưng gây sự thì nhiều. Chẳng mấy chốc, Bi bị đuổi việc. Chán cảnh thất nghiệp lại không có tiền tiêu, Phạm Văn Bi sinh sát trộm cắp vặt. Đến khi biết em trai lên kế hoạch lập băng cướp, Phạm Văn Bi vội vàng xin tham gia.

Thành viên tiếp đó là Phạm Văn Đông là con thứ tám trong gia đình. Ban đầu, khi biết anh trai Đông lập băng nhóm, Đông phản đối và không muốn tham gia. Nhưng do ngoại hình giữa Đông và Đông khá giống nhau nên nhiều lần, Đông bắt đầu đi phải làm "nhân vật đóng thế" cho Đông thoát khỏi sự truy quét chức năng. Lâu dần, Đông bắt đầu quan tâm đến những hoạt động của nhóm. Được các anh trai động viên, cuối cùng Đông đồng ý tham gia băng đảng.

Thành viên cuối cùng là Phạm Văn Tú (em họ của Phạm Văn Đông). Tuy không phải là anh em ruột nhưng tu nhỏ, Tú rất thân với anh em Đông.

Mỗi khi đi đâu, làm gì, Phạm Văn Tú đều đi theo và tỏ ra rất ăn ý với các ông anh. Chính vì vậy, khi này ra "y tuồng" lập băng cướp, Đông nghĩ ngay đến việc kêu gọi Tú gia nhập. Bởi Đông biết rõ, với nhiều năm làm nghề thuyền chài, Tú rất sành sỏi địa bàn khu vực Thủy Nguyên và vùng xung quanh. Mỗi khi phi vụ được thiết lập, Tú sẽ tính toán đường đi, điểm rút để dễ dàng cho cả nhóm tẩu thoát.

Lúc đó, ở đầu làng Thủy Triều, huyện Thủy Nguyên có rất nhiều rừng ổi hoang. Tú nhỏ, anh em nhà Đông đã thường ra đây chơi, leo treo, nghịch ngợm. Sau nhiều lần bàn bạc, 5 đối tượng quyết định thành lập băng nhóm với tên "Ngũ hổ rừng ổi". Và cũng bắt đầu từ đây, cái tên "Ngũ hổ rừng ổi" đã trở thành nỗi ám ảnh đến khiếp sợ cho những người dân đất Cảng.

Những vụ cướp tàn bạo, ngang ngược

Theo tài liệu được cung cấp, thời đó, chiến tranh mới kết thúc, các kho vũ khí được đất rải rác tại Hải Phòng, Quảng Ninh. Do cơ sở vật chất còn kém lại thiếu người quản lý dẫn đến khâu trông coi khá lỏng lẻo. Năm bắt được số hồ sơ, Phạm Văn Đông nhân cơ hội đó đã cùng đồng bọn đột nhập, trộm súng, lưu đạn.

Sau đó, tiền cướp được từ những phi vụ đầu tiên, Đông quyết định dồn để mua sắm thêm vũ khí nhằm trang bị tối đa cho các thành viên trong băng cướp với mục đích trở thành băng cướp khét tiếng đất Cảng.

“

Những tên đầu sỏ của "ngũ hổ rừng ổi" đã bị tiêu diệt. Những tên còn lại trong nhóm cùng những đàn em "râu ria" kẻ bị bắt, kẻ bị tiêu diệt, băng cướp họ Phạm chính thức bị xóa sổ, trả lại bình yên cho những người dân hiền lành, chân chất ở Hải Phòng, Quảng Ninh.

Sân cỏ vũ khí trong tay cùng bản tính còn đồ, Đông và các đồng bọn gây ra hàng loạt các vụ cướp tại Tp.Hải Phòng. Biết lối thế bơi lội của các thành viên trong nhóm, lại thông thuộc địa hình sông nước, băng cướp họ Phạm tập trung vào cướp của các tàu bè trên sông. Nhóm đối tượng tu chia địa bàn quản lý. Những tàu bè qua lại khu vực chèo "quần lý", nhân được tin hiệu, nếu không dừng lại, chúng sẽ nổ súng bắn mìn, ra tay cướp luôn toàn bộ tài sản. Bất kỳ những ai có thái độ chống đối, băng cướp hung ác sẵn sàng dùng hung khí "xử lý".

Cứ vậy băng nhóm Phạm Văn Đông như những ác thú sông nước, gây bao nỗi ám ảnh cho người dân. Cứ nhắc thấy bóng dáng của 5 đối tượng, người dân lại sợ hãi tránh xa. Cướp được tiền, ăn chơi phung phí, Phạm Văn Đông cùng các anh em còn lại luôn luôn giác mòng vượt biên đối đối. Đối lại, Đông đã có tham vọng cao hơn khi muốn trở thành băng cướp ngư tri toàn Tp.Hải Phòng và các tỉnh lân cận.

Chỉ trong thời gian ngắn, hàng chục vụ cướp manh động từ vùng sông nước tới các làng mạc khắp vùng giáp ranh Hải Phòng, Quảng Ninh. Lực lượng Công an Quảng Ninh tiến hành truy bắt nhưng không may rơi vào ổ phục kích của chúng. Dân bản ra như mua tu bị cướp tàn độc khiến 5 cán bộ, chiến sĩ công an hy sinh.

Trước sự hoành hành điên cuồng, tàn độc và coi thường luật pháp của băng cướp họ Phạm, lực lượng công an Hải Phòng đã phối hợp các với Cục Cảnh sát Hình sự ráo riết truy bắt, tiêu diệt anh em nhà Đông. Lúc này, biết tình hình bất ổn, sau nhiều lần trốn thoát, băng nhóm của Phạm Văn Đông cũng đường bước phải trốn vào rừng sâu, nằm yên, chờ sóng gió qua đi. Tuy nhiên, chỉ được thời gian ngắn, hết tiền, lương thực cạn dần, băng cướp "Ngũ hổ rợ ổi" rục rịch quay trở lại hoạt động.

Lôi kéo cả bạn cũ đi cướp

Thời gian này, để tăng cường thêm "sức mạnh", Phạm Văn Đông đã cử anh trai là Phạm Văn Bi đi thăm thính tình hình đồng thời kêu gọi những đối tượng có mâu thuẫn gia bang nhóm. Lần tìm các mối quan hệ, Bi sang nhà bạn cũ là Nguyễn Đức Trung để dò hỏi. Tại đây, thấy Trung có sức khỏe, lại ham kiếm tiền, Bi liền quay sang rủ Trung bỏ nghề xích lò ba gác để gia nhập nhóm. Vốn cần tiền để đối đối, Trung không một chút do dự đồng ý tham gia phi vụ cướp đầu tiên.

Đúng theo kế hoạch, sau khi ăn uống no say, cả nhóm mang theo súng đạn đi tìm "con mồi". Khi 4 tên xuất hiện tại bến Phả Lại, thuộc xã Tam Hưng, Thủy Nguyên, gần em họ Phạm Văn Tú cũng đã đợi sẵn ở dưới thuyền. Lập tức, Đông ra lệnh cho tất cả lên thuyền, hướng về phía Hà Nam, thì xã Quảng Yên, tỉnh Quảng Ninh. Cách bến đò Chanh khoảng 160m, Đông bảo Bi lên bờ, con 4 tên tiếp tục chèo thuyền một đoạn nữa thì dừng lại. Giao cho Trung coi thuyền, Đông, Đông, Tú cầm vũ khí lên bờ.

Theo đúng mưu đồ từ trước, anh em Đông lên vào ngôi nhà ngay cạnh rìa làng. Chờ đợi một lúc, bỗng cửa xông vào. Thấy chủ nhà giắt mình bắt dây, 2 tên cướp đã nhanh chóng giết dao vào cổ kèm theo lời đe dọa nếu không im lặng sẽ phải bỏ mạng ngay lập tức. Số hải trước sự tàn bạo của nhóm cướp, người dân không dám kêu, chỉ dám ngồi nhìn chùng vo vệt tại sân. Cướp được tài sản, cả nhóm nhanh chóng rút gọn và không quên đe dọa chủ nhà, nếu báo công an sẽ phải nhận hậu quả nghiêm trọng.

Vài ngày sau, băng cướp họ Phạm tiếp tục tu nhau tại vườn ổi nhà Bi để lên kế hoạch cho những phi vụ lớn hơn. Lúc này, Đông, Đông đã trang bị cho mỗi tên 1 khẩu súng AK. Ban đầu một hồi, nhóm đối tượng lại ra bên phía Rừng gặp Tú. 5 con ác thủ lại đi thuyền sang Hà Nam - Phong Cốc, tỉnh Quảng Ninh. Tâm 2h sáng, Đông, Tú và các đồng bọn 1 khẩu súng AK vào trong làng, cướp thuyền nan của một ngư dân gần đó.

Công an Hải Phòng họp ban chuyên án đấu tranh với băng cướp họ Phạm. (Ảnh tư liệu).

Trò về, Đông ra lệnh cho đồng bọn chèo thuyền đến rặng dáy xã Trung Hà, thuộc huyện Thủy Nguyên, để Bi, Trung vào bên Bình đón thêm chiến hữu mới là Nguyễn Thị Tuoi, Lê Thị Văn. Nhau nhét xong, Đông, Bi, Tuoi, Văn bàn tính đi cướp tại khu vực Trảng Cát. Du Văn, Tuoi đã thăm thính trước địa bàn nhưng cả băng "ngũ hổ rợ ổi" vẫn bị lạc đường tại bãi sù rồi nằm chờ thời cơ.

Thật may cho người dân khu vực Trảng Cát bởi khi toán cướp định quay lại nhưng nước cạn, trời tối không biết đâu mà chèo khiến Đông bức mình, quyết định cho đồng bọn quay về rặng dáy Trung Hà. Đến gần cốt đèn hải đăng thuộc sông Ruột Lợn, nhóm cướp thấy mấy người trên 6 thuyền cắt đang gọi nhau đánh bạc. Ngay tức thì, Đông lệnh cho đồng bọn chèo thuyền áp sát khoảng 200m thì đó lại.

2 tiếng sau, Đông phản công Bi, Văn đi một thuyền cầm khẩu súng trung liên yểm trợ để Đông, Tuoi, Tú, Trung, Đông điều khiển 2 thuyền lao vào cướp bạc.

Nhảy lên thuyền cắt, Đông quát: "Tất cả ngồi im, ai chống lại sẽ chết!", rồi quét súng khắp xung quanh, để đồng bọn lục soát lấy tiền. Thấy số tiền kiếm được con ít, Đông con ra

lệnh bắt mỗi thuyền phải nộp 2.000 đồng. Trước khi rút lui, Phạm Văn Đông bắn một tràng để thị uy.

Cuộc xông Đông cùng đồng bọn lại "mò tiếc" trác tang. Tại bủa tiếc, nhóm đối tượng tiếp tục bàn tính cách mở rộng địa bàn để có những "chiến lợi phẩm" nhiều hơn. Dưới sự chỉ dẫn của Phạm Văn Bi, toán cướp quay lại Công Sơn, xã Lập Lễ. Tại đây, Tuoi, Văn trông thuyền, Đông, Tú, Đông, Trung vác súng AK vào làng. Đến nhà anh Nguyễn Văn Canh (xã Lập Lễ, huyện Thủy Nguyên), Đông ra lệnh cho Đông, Trung bày của.

Cánh cửa bật tung, Đông lao vào với khẩu súng AK và đi súng vào đầu anh Canh. Thấy chồng đứng trước con nguy, người vợ quý xuống van xin nhưng những tên cướp tàn ác không mấy may đồng ý. Lúc này, Tú lấy dây vòng trói giắt cánh tay anh Canh để những kẻ còn lại tiến hành lục soát.

Nhân lúc 5 kẻ mải mê tìm tài sản, chủ nhà trị hô. Cả bọn vội vàng bỏ đi, bỏ chạy. Trước khi đi, chúng còn dùng

ban chuyên án, Đông là đối tượng mưu mô xảo quyệt không dễ để Đông "ra mắt" nhanh như vậy. Theo đó, trước khi về làng, Đông cho vài đàn em thăm thính tất cả các địa điểm xung quanh, chỉ cần thấy có chút nghi ngờ, anh em nhà Đông sẽ nhanh chóng rút lui.

Vào thời khắc Giao thừa, sau khi cho đàn em đi trước thăm sát, 3 tên Đông, Đông và Tú đã về làng. Tuy nhiên, khi đến cánh đồng, Đông bắt ngờ thay đổi kế hoạch khi giao Phạm Văn Đông và Phạm Văn Tú tàn ra làm hai hướng để cảnh giới. Riêng Đông sẽ cải trang để đi bộ về nhà.

Theo kế hoạch, các mũi trình sát sẽ phục kích ở các điểm khác nhau. Và khi Đông rơi vào ổ phục kích, các đơn vị sẽ chiếu đèn pin kêu gọi hân đàng. Tuy nhiên, khi đèn pin vừa bật lên, chưa kịp phát lời kêu gọi, hân đã rút súng với ý đồ tấn công các mũi trình sát. Ngay sau đó, phía cảnh sát đã nổ súng kết liễu đối tượng cầm đầu của băng cướp khét tiếng đất Cảng này.

Ở vòng ngoài, khi biết tin Đông đã mất mạng, Phạm Văn Đông và Phạm Văn Tú nhanh chóng tìm đường tẩu thoát. 2 đối tượng nhảy lên một chiếc xe tải, uy hiếp lái xe chở chúng ra Hà Long, tỉnh Quảng Ninh. Tại đó, Đông và Tú tiếp tục dùng hung khí cướp thuyền của một ngư dân để trốn ra vịnh Ha Long.

Trên đường ra Vinh, Tú và Đông không chỉ cưỡng ép chủ thuyền nấu nướng phục vụ, còn dùng chiếc thuyền để đột nhập các con tàu tiến hành cướp bóc trên biển. Hai tên cướp bản tính, khi cướp được nhiều tiền, 2 đối tượng sẽ tìm cách móc nối vượt biên sang Hồng Kông (Trung Quốc).

Tuy nhiên, lúc này phía ngoài vịnh Ha Long, hàng chục con tàu, ca nô của lực lượng cảnh sát, quân đội, biên phòng tuần tiễu ngày đêm. Nhân thấy nguy hiểm, 2 đối tượng đành quay lại một nhà người quen của Tú ở huyện Yên Hưng, tỉnh Quảng Ninh. Lúc này mới đi biến động của 2 tên cướp đã trong tầm mắt của Công an Tp.Hải Phòng.

Đến 22h mừng 3 Tết, Đông và Tú đã mò ra ngoài vườn đi tiêu. Lúc này, các trình sát đã được bố trí đón long đông loạt nổ súng. Tuy nhiên, do đêm tối, nhìn không rõ người, bản xông, không thấy đồng tình gì, các trình sát tiếp cận mục tiêu nhưng không thấy xác 2 tên đầu. Các trình sát tiếp tục lần theo dấu máu truy kích chúng.

Lần canh đồng thì dân đến một tốp lều của ông lão trông coi ao cá. Theo lời ông lão, thì 2 tên vừa đột nhập vào lều. Một tên bị trúng đạn vào đùi, máu chảy rất nhiều. Trời rét quá, lại bị ướt, nên chúng bắt ông lấy ra đốt lửa sưởi ấm cho chúng.

Xác định đây chính là 2 đối tượng Tu và Đông, Công an Tp.Hải Phòng đã bắc loa gọi chúng đầu hàng để huân khoan hồng. Tuy nhiên, cả hai lần kêu gọi, 2 đối tượng lại dùng đạn ném đáp trả.

Trước tình thế trên, để đảm bảo an toàn cho những người dân xung quanh, ban chuyên án quyết định nổ súng tiêu diệt 2 đối tượng ■

Đ.C

súng đánh anh Canh để dân mìn. Cùng lúc đó, dân làng hò nhau đuổi theo Đông, Tú, Đông đã dùng súng bắn trả lại bằng nhiều loạt đạn. Bi thấy động cũng vác súng tú thuyền lên yểm trợ, mở đường phía sau cho cả bọn rút xuống thuyền.

Lập chuyên án triệt phá

Lúc này, ban chuyên án nhận định bọn chúng đang gom tiền bạc một cách liêu lĩnh và mạnh dạn để trốn ra nước ngoài, nên quyết tâm phải tóm chúng bằng mọi giá. Nếu chúng trốn ra nước ngoài thành công, thì xuống máu 5 cán bộ chiến sĩ và rất nhiều máu, uổng mất của người dân và tội đồ xuống một cách vô ích.

Hàng loạt các trình sát được cử theo dõi mỗi đi biến động của các đối tượng trong băng cướp. Đến đêm Giao thừa năm 1984, nguồn tin trình sát báo về, Phạm Văn Đông sẽ về nhà đón Giao thừa, thấp hương cho tổ tiên. Ngay sau đó, ban chuyên án đã quyết định áp sát đối tượng. Một tổ linh đặc công được tăng cường cùng với các trình sát công an được điều động về làng Kinh Triều, xã Thủy Triều bãi bình bỏ trốn đón long nhóm đối tượng.

Tuy nhiên, đúng như phán đoán của

3 án tử hình và hành trình truy bắt “ông trùm” đường dây ma túy

NGÔ THỊ HUỖN

Ở địa phương, Mai Văn Minh mặc dù còn trẻ tuổi nhưng đã nổi tiếng về độ giàu có. Nhưng đối tượng này có nhiều biểu hiện đáng ngờ về hoạt động mua bán ma túy.

Mới đây, TAND tỉnh Quảng Bình mở phiên tòa hình sự xét xử sơ thẩm 4 bị cáo về tội Mua bán, vận chuyển, tàng trữ hơn 3.400g ma túy.

Bốn bị cáo gồm: Mai Văn Minh, SN 1992, ở xã Sơn Hòa, bị xét xử về tội Mua bán trái phép chất ma túy; Nguyễn Ngọc Sơn, SN 1993, ở xã Kim Hoa; Trần Đăng Hoàng, SN 2002, ở thị trấn Đồng Lê, cùng bị xét xử về tội Vận chuyển trái phép chất ma túy; Phan Văn Duong, SN 1990, ở xã Kim Hoa, tội Tàng trữ trái phép chất ma túy.

Theo hồ sơ vụ án, khoảng đầu năm 2023, nhiều chấn rết liên quan đến hoạt động mua bán, tàng trữ trái phép chất ma túy tại địa bàn huyện Tuyên Hóa dần bị chặt đứt, nhưng dường như chất chỏ này thì “vòi nơi khác lại mọc ra”.

Tu nhiều nguồn tin, tài liệu đã xác định “ông trùm” liên quan đến ma túy mới nổi trên địa bàn là Mai Văn Minh, là đối tượng có tiền án về tội Trộm cắp tài sản vừa mới ra tù tháng 5/2022.

Ở địa phương, Mai Văn Minh mặc dù còn trẻ tuổi nhưng đã nổi tiếng về độ giàu có. Minh quy tụ được nhiều đàn em giúp việc cho mình.

Hoạt động kinh doanh chính của Minh dưới vỏ bọc quán karaoke, nhưng Minh không thường xuyên có mặt tại quán, và có nhiều biểu hiện đáng ngờ liên quan đến ma túy.

Tu nhiều nguồn tin xác định, Mai Văn Minh có quan hệ tình cảm với một

4 bị cáo tại phiên tòa.

đối tượng nữ là Nguyễn Tuyết Trinh, SN 1994, trú tại phường Hoa Hiệp Bắc, quận Liên Chiểu, TP.Đà Nẵng; tam trù tại thôn Đức Phong, xã Đức Ninh, TP.Đông Hải và cùng có mối quan hệ hoạt động mua bán ma túy.

Tuy nhiên, ngày 15/12/2022, đối tượng Nguyễn Tuyết Trinh đã bị Công an TP.Đông Hải bắt, thu giữ 2.417 viên ma túy tổng hợp loại hồng phiến.

Thấy được lời nhảm “khùng” từ việc mua bán ma túy, Minh dừng ra hoạt động độc lập và thuê phòng trọ ở tại TP.Đông Hải. Để qua mặt lực lượng công an, hoạt động mua bán ma túy của Minh hết sức tinh vi, ít khi diễn ra tại địa phương, mà chủ yếu là vận chuyển ma túy đi bán ở các tỉnh khác.

Minh sử dụng một số đối tượng nghiệp là bạn tù và người địa phương để dừng ra nhân “hàng”. Mỗi lần vận chuyển “hàng” đi các tỉnh khác, Minh thường sử dụng xe taxi, tàu hỏa, xe khách... và không trực tiếp mang “hàng” lên xe.

Sau một thời gian, Minh lại thay đổi phương thức hoạt động, không sử dụng đàn em mà lôi kéo người nhà vào đường dây vận chuyển. Với thủ đoạn tinh vi, cách thức giao hàng kịp thời, Minh có được nhiều mối quan hệ, mối hàng lớn từ nhiều tỉnh, thành phố, như: Hải Phòng, Thái Nguyên,

Hà Tĩnh, Đà Nẵng, Kon Tum. Mỗi lần vận chuyển “hàng”, Minh là người đứng ra giao dịch rồi lái xe ô tô cá nhân đi trước, sau đó “người nhà” của Minh sẽ lái xe chở hàng đi sau hoặc là đi xe khách, xe taxi và Minh sẽ đón. Mặc dù liên tục thay đổi phương thức, thủ đoạn, nhưng mối nhất cử nhất động của Mai Văn Minh cùng các đối tượng liên quan đã được các trình sát công an nắm rõ.

Kế hoạch phá án được tính toán kỹ lưỡng, ban chuyên án đã quyết định phải tóm gọn được tất cả đối tượng liên quan trong hoạt động của đường dây này và đặc biệt là đối tượng cầm đầu Mai Văn Minh phải lộ diện, bởi mọi hoạt động liên quan trong đường dây Minh không hề trực tiếp lộ diện mà chỉ đạo từ xa. Nhiều khó khăn đặt ra, bởi nếu thông tin bị lộ thì rất có thể đối tượng cảnh giác và dừng mọi hoạt động.

Đúng 12h ngày 23/4/2023, tại thôn Kim Tân, xã Kim Hoa, huyện Tuyên Hóa, lực lượng đầu tranh chuyên án gồm Công an huyện Tuyên Hóa chủ trì phối hợp với Công an huyện Minh Hóa và phòng nghiệp vụ thuộc Công an tỉnh Quảng Bình, bắt quả tang Nguyễn Ngọc Sơn điều khiển xe ô tô BKS 73A-129.09 chở Trần Đăng Hoàng vận chuyển 2 gói nilon chứa

2kg ma túy tổng hợp, 13.796 viên nén hình tròn màu hồng và 140 viên nén hình tròn màu xanh.

Bước đầu đầu tranh, đối tượng Sơn và Hoàng khai nhận số ma túy trên được Mai Văn Minh thuê vận chuyển từ huyện Minh Hóa đến xã Kim Hoa. Trên đường vận chuyển, Minh đã gọi điện chỉ đạo Nguyễn Ngọc Sơn giao cho Phan Văn Duong 1 gói nilon màu xanh chứa ma túy.

Tu thông tin này, ban chuyên án đã bố trí lực lượng tiến hành khám xét khẩn cấp nơi ở của Phan Văn Duong. Qua khám xét đã thu giữ được 198 viên nén hình tròn dạng thuốc tán được Phan Văn Duong khai nhận là ma túy do Mai Văn Minh bán lại và được Nguyễn Ngọc Sơn giao.

Cùng thời điểm, ban chuyên án đã khám xét khẩn cấp xe ô tô BKS 73A-291.45 của đối tượng Mai Văn Minh và ra lệnh giữ người trong trường hợp khẩn cấp. Đồng thời, tạm giữ tang vật liên quan đến hoạt động mua bán, tàng trữ, vận chuyển của các đối tượng liên quan gồm: 2kg ma túy tổng hợp; 14.134 viên ma túy hồng phiến; 2 xe ô tô; 7 điện thoại di động và một số tang vật có liên quan khác.

Căn cứ vào tài liệu, hồ sơ vụ án, có quan tố tụng xác định Nguyễn Ngọc Sơn, Trần Đăng Hoàng đã vận chuyển trái phép hơn 3.400g ma túy cho Mai Văn Minh, phạm vào tội Vận chuyển trái phép chất ma túy. Phan Văn Duong có hành vi mua 196 viên ma túy (khối lượng gần 20g) trong số ma túy nói trên nên đã phạm vào tội Tàng trữ trái phép chất ma túy. Mai Văn Minh có hành vi mua bán trái phép hơn 3.400g ma túy, phạm vào tội Mua bán trái phép chất ma túy.

HĐXX đã tuyên phạt tù hình đối với Mai Văn Minh, Nguyễn Ngọc Sơn, Trần Đăng Hoàng về tội danh nói trên; tuyên phạt Phan Văn Duong 6 năm tù ■

N.T.H

Hình phạt thích đáng cho người đàn ông tuổi xế chiều “vợ hờ” vì không ăn cơm cùng

HĐXX TAND tỉnh Gia Lai đã tuyên Phan Văn Ty 13 năm tù về tội Giết người và 9 tháng tù về tội Huy hoại tài sản.

TAND tỉnh Gia Lai vừa mở phiên tòa xét xử sơ thẩm đối với Phan Văn Ty (SN 1975, trú tại xã Long Vĩnh, huyện Châu Thành, tỉnh Tây Ninh) về tội Giết người và Huy hoại tài sản.

Theo cáo trạng, từ 6/2023, Ty và chị Phan Thị Mai Th. (SN 1968, trú tại TP. Kon Tum, Kon Tum) chung sống với nhau như vợ chồng và bán tạp hóa

tại làng Ghề, xã Ia Dok, huyện Đức Co, Gia Lai. Trong thời gian sống chung, giữa Ty và chị Th. thường xuyên xảy ra mâu thuẫn, cãi vã.

Đến 17h ngày 18/9/2023, Ty ngồi uống rượu trước quán tạp hóa thì giữa hai người xảy ra mâu thuẫn cãi nhau. Bực tức, Ty đi vào trong nhà lấy điện thoại của chị Th. để trên bàn đập mạnh xuống nền nhà bẻ nát và chửi bới.

Tối cùng ngày, Ty ngồi ăn với chị Y.Y. (là chị em quen biết của chị Th.) thấy chị Th. đang dọn dẹp quán tạp hóa nên gọi vào ăn cơm cùng.

Vì còn giận nên chị trả lời không ăn nên cả hai người tiếp tục xảy ra cãi

nhau. Bực tức, Ty nảy sinh ý định lấy xăng để đốt chị Th.

Do bực tức và đã uống rượu nên Ty lấy bi nilon (loại bi 500 ml) rót vào khoảng 250ml xăng từ bình đựng xăng bên lề của quán vào bi, mục đích để đốt chị Th.

Trong khi chị Th. nằm ngủ trên giường, Ty mở cửa dật chiếc xe mô tô của Ty ra ngoài, mục đích đốt chị Th. xong sẽ đi khỏi nhà. Sau đó, Ty đi vào chỗ giường ngủ, lúc này chị Th. đang nằm nghiêng, mặt hướng vào tường. Ty ngồi lên giường lấy bình xăng cắt giầu từ trước, cẩn rạch bình rồi tưới xăng lên vùng lưng của chị Th., bật lửa để đốt.

Khi lửa cháy, Ty đứng dậy đi ra khu vực bày bán hàng, bỏ mặc chị Th. bị cháy. Lúc này, chị Th. thấy bị cháy trên người nên dùng chiếc chăn có sẵn trên giường trùm lên người để dập lửa rồi chạy ra khỏi giường.

Sau đó, chị Th. gọi điện thoại nhờ anh Hồ Việt D. (là cháu của chị Th.) thông báo việc nhà bị đốt và nhờ anh D. đưa đi cấp cứu. Được biết chị Phan Thị Mai Th. bị tổn hại sức khỏe 11%.

HĐXX TAND tỉnh Gia Lai đã tuyên Phan Văn Ty 13 năm tù về tội Giết người và 9 tháng tù về tội Huy hoại tài sản; Tổng hình phạt là 13 năm 9 tháng tù ■

THÚY DUNG (T.H)

Bắc Giang: Điểm sáng trong thu hút đầu tư FDI

Điểm sáng trong bức tranh kinh tế

Năm 2023, tỉnh Bắc Giang thu hút kỷ lục được trên 3 tỷ USD nguồn vốn FDI. Phần lớn là các dự án có vốn đầu tư từ 100 triệu USD trở lên, nghĩa là các dự án quy mô lớn. Điều này cũng lý giải cho nhu cầu mở rộng diện tích thuê nhà xưởng, phục vụ cho sản xuất công nghệ cao theo chuỗi, liên vùng. Trong năm, hơn một nửa số vốn FDI thu hút vào tỉnh Bắc Giang là các dự án điều chỉnh tăng vốn. Các nhà đầu tư hiện hữu trên địa bàn tỉnh đã thể hiện sự cam kết đầu tư lâu dài bằng cách tiếp tục bỏ vốn thêm trong 1 năm đầy khó khăn.

Tỉnh Bắc Giang đã cấp giấy chứng nhận đăng ký doanh nghiệp (DN) cho 2.316 DN và 170 chi nhánh, văn phòng đại diện đăng ký thành lập mới, tăng 35% so với năm 2022, với số vốn đăng ký của các DN là 31.318 tỷ đồng, tăng 5% so với năm 2022; trong đó, có 74 doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài đăng ký thành lập mới, vốn đăng ký là 426 triệu USD.

Chất lượng các dự án thu hút mới ngày càng được cải thiện, có nhiều dự án quy mô khá lớn tập trung chủ yếu ở lĩnh vực sản xuất công nghiệp (sản xuất linh kiện điện tử), vốn đầu tư trung bình đạt khoảng 150 triệu USD, điển hình như dự án Nhà máy công nghệ chính xác Fulian của Công ty TNHH Precision Technology Component Fulian với số vốn đăng ký 621 triệu USD; đặc biệt tháng 9 năm 2023 Công ty TNHH Hana Micron Vina (nhà đầu tư Hàn Quốc) vừa khánh thành Nhà máy sản xuất Hana Micron Vina tại KCN Văn Trung, thị xã Việt Yên, tỉnh Bắc Giang, đây là nhà máy thứ hai của Hana Micron Vina tại Bắc Giang đồng thời cũng là nhà máy sản xuất chất bán dẫn đầu tiên tại miền Bắc.

Việc triển khai, thực hiện hiệu quả dự án sẽ là nền tảng cho định hướng phát triển hệ sinh thái sản xuất chất bán dẫn trong tỉnh Bắc Giang nói riêng và tại miền Bắc nói chung. Bên cạnh đó, đây cũng là cơ hội để tỉnh Bắc Giang thu hút nhiều hơn nữa các dự án công nghệ cao phù hợp với chủ trương, chiến lược thu hút đầu tư của Chính phủ và định hướng phát triển của tỉnh trong thời gian tới.

Nhiều giải pháp đồng bộ

Để có những kết quả tích cực trong thu hút đầu tư nói chung, thu hút đầu tư nước ngoài nói riêng, lãnh đạo Sở Kế hoạch và Đầu tư tỉnh Bắc Giang cho biết, trong thời gian qua, tỉnh chú trọng cải thiện môi trường đầu tư. Bắc Giang là địa phương đầu tiên của cả nước áp dụng tỷ lệ 100% từ cấp xã trở lên. Trong ba năm liên tiếp từ

Năm 2023, tỉnh Bắc Giang thu hút kỷ lục được trên 3 tỷ USD nguồn vốn FDI

HÀ ANH

Năm 2023, tình hình kinh tế thế giới và trong nước vẫn có nhiều khó khăn và biến động. Tuy nhiên bằng những nỗ lực thúc đẩy thu hút đầu tư, đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng về giao thông và công nghiệp, qua đó mở ra không gian, động lực mới cho phát triển đầu tư nước ngoài vào tỉnh Bắc Giang tăng khá mạnh góp phần vào sự phát triển chung của kinh tế trên địa bàn. Hết năm 2023, Bắc Giang đứng đầu cả nước về tốc độ tăng trưởng kinh tế (GRDP) khi đạt gần 13,5%. Đóng góp ấn tượng trong đó là trên 3 tỷ USD tổng vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI), giúp Bắc Giang vươn lên vị trí thứ 4 về thu hút FDI trên cả nước.

2020 - 2022, tỉnh đứng đầu cả nước về xây dựng và phát triển chính quyền điện tử, chính quyền số. Đặc biệt năm 2023, Bắc Giang đứng thứ 4 cả nước về chỉ số cải cách hành chính và đứng thứ 9 về chỉ số chuyển đổi số.

Bắc Giang tập trung chỉ đạo các cấp, các ngành, các địa phương thực hiện phương châm "đồng hành cùng doanh nghiệp", tạo môi trường đầu tư, kinh doanh thuận lợi nhất cho doanh nghiệp. Tỉnh cũng ưu tiên dành quỹ đất để thu hút các nhà đầu tư chiến lược thực hiện các dự án đầu tư có quy mô lớn, lĩnh vực đặc thù, phát triển các khu công nghiệp theo các lĩnh vực thu hút đầu tư của tỉnh...

Về hạ tầng, những năm qua Bắc Giang tập trung cao phát triển hạ tầng giao thông, KCN, cụm công nghiệp; ngoài hệ thống quốc lộ, Bắc Giang chủ động phối hợp với các tỉnh giáp ranh cùng phát triển hạ tầng, liên kết vùng. Tỉnh cũng đẩy mạnh giải phóng mặt bằng KCN để tạo quỹ đất sạch, riêng năm 2023 đã giải phóng 406,6 ha mặt bằng sạch đất

công nghiệp (trong đó đất KCN là 268,72 ha).

Bên cạnh đó, công tác quản trị, phổ biến, tuyên truyền, triển khai các nội dung, cơ chế, chính sách mới đã được UBND tỉnh lồng ghép triển khai trong nhiều kế hoạch, đặc biệt trong các kế hoạch về nâng cao chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh (PCI) năm 2023; các cơ quan, đơn vị triển khai bằng nhiều phương pháp và hình thức khác nhau như: đăng tải nội dung các văn bản trên cổng thông tin điện tử của các cơ quan, ban, ngành; qua facebook, page của đơn vị; qua các Hội nghị, tập huấn thảo góp khó khăn cho các doanh nghiệp, nhà đầu tư; các nhóm zalo "Hỗ trợ Doanh nghiệp tỉnh BG", "Tổ Japan Desk Bắc Giang", "Tổ Korea Desk Bắc Giang", các cuộc thi trực tuyến về tìm hiểu pháp luật, tìm hiểu về môi trường đầu tư kinh doanh, đánh giá khả năng mức độ hài lòng của doanh nghiệp, nhà đầu tư với các cơ quan quản lý Nhà nước...

Bắc Giang cũng luôn quan tâm đến

đào tạo nghề. Tỷ lệ lao động qua đào tạo năm 2023 của cả nước là 68% thì tỷ lệ của Bắc Giang là 76%, trong đó tỷ lệ được cấp chứng chỉ trong tỉnh lên tới 33%, còn cả nước là 27%.

Hiện Bắc Giang đã đào tạo được nhân lực cho ngành công nghiệp chip bán dẫn. Tập đoàn sản xuất chip bán dẫn Hana Micron vừa tuyển được 62 công nhân tại Bắc Giang và chuẩn bị ký kết hợp tác với một trường cao đẳng của tỉnh để đào tạo nhân lực phục vụ ngành này.

Trong giai đoạn tới, tỉnh Bắc Giang xác định chiến lược ưu tiên thu hút đầu tư vào các ngành nghề, lĩnh vực công nghệ của tương lai như năng lượng mặt trời, chip bán dẫn, xe điện, linh kiện điện tử và dịch vụ phục vụ cho các ngành này.

Ngoài ra, tỉnh cũng đón nhận các dự án sản xuất phân mềm. Đây là một trong số các lĩnh vực có hàm lượng chất xám cao nhất, tạo giá trị gia tăng lớn, ít tiêu tốn tài nguyên, năng lượng...

Để nâng cao hiệu quả thu hút đầu tư nước ngoài, tỉnh Bắc Giang đã và đang triển khai nhiều giải pháp đồng bộ. Trong đó, UBND tỉnh đã có chỉ đạo các đơn vị liên quan triển khai có hiệu quả Đề án thu hút các nhà đầu tư chiến lược đến đầu tư tại tỉnh Bắc Giang đến năm 2030; có phương án ưu đãi, hỗ trợ đối với những dự án quan trọng, có tính lan tỏa, bảo đảm phù hợp quy định pháp luật hiện hành và tinh thần cạnh tranh so với các quốc gia khác. Quy hoạch các vùng sản xuất công nghiệp theo hướng phát triển bền vững, bảo vệ môi trường, gắn khu công nghiệp liên kết với khu đô thị, cụm công nghiệp, khu nhà ở chuyên gia và các điều kiện môi trường sống an toàn, lành mạnh ■

H.A

Chuyên gia "hiến kế" giúp thí sinh tránh trượt oan khi đăng ký xét tuyển sớm

Ảnh minh họa

✎ NGUYỄN HOA TRÀ

Các thí sinh cần nghiên cứu kỹ để án tuyển sinh và nắm rõ các mốc thời gian xét tuyển tránh trường hợp bỏ lỡ cơ hội đăng ký nguyện vọng.

Giảm bớt áp lực cho kỳ thi

Chỉ còn khoảng 2 tháng nữa, kỳ thi tốt nghiệp THPT sẽ chính thức diễn ra. Theo ghi nhận, trong giai đoạn nước rút này, học sinh khối lớp 12 ở khắp các trường THPT đang chạy đua với thời gian, dồn sức ôn luyện, củng cố kiến thức, sẵn sàng bước vào kỳ thi quan trọng.

Tại nhiều trường, dựa trên kết quả các đợt kiểm tra định kỳ, nhà trường rà soát, phân loại học sinh đối với từng môn học và tổ chức các lớp phụ đạo miễn phí cho các em học lực yếu. Không chỉ quyết tâm giành kết quả cao trong kỳ thi tốt nghiệp, với mong muốn giành được tấm vé vào trường đại học mơ ước, nhiều học sinh đã chủ động vừa học, vừa ôn ngay từ sớm. Thế nhưng, bước vào giai đoạn nước rút, các em không tránh khỏi những áp lực, lo lắng. Cân bằng giữa việc học, ôn thi và nghỉ ngơi thu giãn phần nào giúp các em giảm bớt căng thẳng, vững tin hơn trước kỳ thi quan trọng đang đến gần.

Theo kế hoạch, kỳ thi tốt nghiệp THPT năm nay diễn ra vào ngày 27-28/6, công bố điểm thi vào ngày 17/7, sớm hơn năm ngoái một ngày. Cùng với việc gấp rút ôn tập, củng cố kiến

“ Theo báo cáo công tác tuyển sinh giai đoạn 2015-2023 của Bộ GD&ĐT, cơ sở đào tạo xét tuyển sớm là 214/322 cơ sở đào tạo trên cả nước. Số thí sinh trúng tuyển xét tuyển sớm 375.517 em.

Bộ GD&ĐT cũng đánh giá đối với phương thức này vẫn có một vài hạn chế như thí sinh phải đăng ký lên hệ thống của cơ sở đào tạo và hệ thống chung dễ gây nhầm lẫn, các em không biết đăng ký trên hệ thống chung. Chưa đảm bảo công bằng giữa các phương thức xét tuyển ở một số cơ sở đào tạo. Các trường không đưa danh sách trúng tuyển lên hệ thống và gọi thí sinh nhập học sớm, chậm giải quyết sai sót cho thí sinh.

thức, thời điểm này, các nhà trường cũng quan tâm phổ biến quy chế thi để học sinh nắm rõ và thực hiện nghiêm túc với mục tiêu để các em vượt vũ môn với kết quả cao nhất.

Theo tìm hiểu của PV, với đa dạng phương thức xét tuyển cùng việc chuẩn bị từ sớm đã giúp nhiều thí sinh giảm bớt áp lực cho kỳ thi tốt nghiệp THPT. Nhiều em đã nắm chắc suất bước vào cánh cổng đại học dù còn gần 2 tháng nữa mới tham dự kỳ thi tốt nghiệp, tuy nhiên nhiều phụ huynh và học sinh vẫn còn khá lúng túng với các phương thức xét tuyển sớm hiện nay.

Ths. Lê Văn Hiến - Phó Trường phòng Đào tạo Trường Đại học Luật Tp.HCM cho biết, xét tuyển chung chỉ Ngoại ngữ, điểm học ba, điểm thi đánh giá năng lực, quy định tuyển học sinh trường chuyên... đều là những phương thức xét tuyển sớm và tùy thuộc vào đề án tuyển sinh của từng trường sẽ có những quy định khác nhau.

Tuy nhiên, ông Hiến nhấn mạnh nếu thí sinh không nắm rõ quy định xét tuyển rất dễ trượt oan dù đã nằm trong danh sách trúng tuyển ở các hình thức kể trên.

“Mặc dù thí sinh đã được các trường công bố trúng tuyển sớm nhưng bắt buộc vẫn phải đăng ký nguyện vọng trên hệ thống của Bộ GD&ĐT đã quy định, nhiều em bỏ sót bước này nên đã có trường hợp không trúng tuyển nguyện vọng nào”, ông Hiến nói.

Ngoài ra, thí sinh cũng không bị bó hẹp chỉ sử dụng một phương thức hay một nguyện vọng, ngay cả khi đã trúng tuyển sớm các em vẫn có thể sử dụng kết quả thi tốt nghiệp THPT trong danh sách đăng ký nguyện vọng của mình.

Ths. Lê Văn Hiến cho hay: “Điều quan trọng ở đây là thu thập các nguyện vọng ưu tiên. Ở trường hợp này, các em có thể xếp nguyện vọng theo phương thức điểm thi tốt nghiệp THPT ở trên và ngay cả khi trúng

tuyển sớm ở nhiều trường cũng chỉ chọn ra một nguyện vọng mong muốn theo học nhất xếp cuối cùng. Nếu theo trình tự này chắc chắn các em sẽ trúng tuyển”.

Ở đây, ông Hiến cũng chia sẻ không nên đăng ký quá nhiều nguyện vọng, tránh gây lãng phí không cần thiết.

Năm nay, Học viện Ngân hàng sẽ xét tuyển sớm bằng hình thức trực tuyến. Trao đổi với ĐS&PL, TS. Trần Mạnh Hà - Trường phòng Đào tạo Học viện Ngân hàng cho biết, dù kiến nhà trường sẽ tổ chức xét tuyển sớm từ 20/5-10/6, các thí sinh dù điều kiện cần đọc kỹ và làm theo đúng hướng dẫn, nhưng hồ sơ nào có sai sót sẽ bị loại bỏ.

Để tạo thuận lợi cho các em, mỗi một hồ sơ sẽ có mã QR để thanh toán lệ phí xét tuyển sớm, đảm bảo chính xác thông tin cho các em. Ông Trần Mạnh Hà cũng chia sẻ, việc xét tuyển sớm cũng nằm trong quy định và theo quy tắc chung của xét tuyển đại học, thí sinh không cần quá lo lắng và hãy sử dụng hết tất cả các nguyện vọng tốt nhất để tăng cơ hội trúng tuyển.

Cần nắm rõ một vài nguyên tắc khi xét tuyển sớm

Còn theo PGS.TS. Nguyễn Thu Thủy - Vụ trưởng Vụ Giáo dục Đại học, các thí sinh cần nắm rõ một vài nguyên tắc khi xét tuyển sớm. Theo đó, thí sinh tham gia xét tuyển sớm và trúng tuyển không phải xác nhận nhập học ngay, mỗi mốc thời gian vẫn theo lộ trình tuyển sinh mà Bộ GD&ĐT đã công bố. “Nhu vậy, các em vẫn còn rất nhiều lựa chọn khác ở những phương thức khác, thay vì bắt buộc phải xác nhận nhập học ngay”, bà Thủy cho hay.

Nguyên tắc thứ hai, khi thí sinh được cơ sở giáo dục đại học thông báo đã trúng tuyển xét tuyển sớm thì vẫn chưa phải là trúng tuyển đại học. Các em vẫn cần phải dự thi tốt nghiệp THPT, tốt nghiệp THPT mới có thể trúng tuyển chính thức.

Cuối cùng tất cả nguyện vọng của các em dự trúng tuyển sớm hay sau khi có điểm thi tốt nghiệp THPT đều phải đăng ký trên hệ thống hồ sơ xét tuyển chung của Bộ GD&ĐT. “Nếu không nhập các nguyện vọng của mình lên hệ thống, các em sẽ không được ghi nhận, không thể chính thức trúng tuyển và nhập học, dù đã trúng tuyển theo phương thức xét tuyển sớm ở rất nhiều trường”, PGS.TS Nguyễn Thu Thủy thông tin.

N.H.T